

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras

Valued Upasaka, valued Upasika

This is a Work Edition!

1.Edition 01.01.2017

Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net.

Only for personal use.

If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here:

<http://sangham.net/index.php/board,85.0.html>

or Upasika Norum on sangham.net

Anumodana!

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ,
ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់

នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ!

1.Edition 01.01.2017

សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។

សូមគិតថាលោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ : <http://sangham.net/index.php/board,85.0.html>

ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net

សូមអនុមោទនា!

វិន័យបិដក-មហាវិកង្គ-បឋមភាគ

មហាខន្ធកៈ ឧបោសថក្ខន្ធកៈ

ភាគទី១

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

មហាខន្ធកៈ

[១] សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ បានត្រាស់ដឹងជាដម្បង ទ្រង់គង់នៅក្រោមម្លប់ ពោធិព្រឹក្ស ក្បែររន្ទេរស្ទឹងនេរញ្ញរា ក្នុងឧរុវេលាប្រទេស។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ដោយ ព្រះភ្នែនតែមួយអស់៧ថ្ងៃ ក្រោមម្លប់ពោធិព្រឹក្ស ទ្រង់សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ)។ វេលា នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ ជាអនុលោមប្បដិលោម គឺពិចារណា បណ្តោយចុះ និងប្រាសឡើង អស់បឋមយាមនៃរាត្រី ដោយន័យថា សង្ខារក្នុងគម្ពីរវិសុទ្ធិមគ្គថា សង្ខារ ៣ គឺបុញ្ញាភិសង្ខារ១ អបុញ្ញាភិសង្ខារ១ អនេញ្ញាភិសង្ខារ១។ បុញ្ញាភិសង្ខារនោះ បានខាងចេតនា១៣ គឺ កាមាវចរកុសលចេតនា៨ និងរូបាវចរកុសលចេតនា៥ ប្រព្រឹត្តទៅដោយអំណាចភាវនា ឯអបុញ្ញាភិសង្ខារ បានខាងអកុសលចេតនា១២។ អនេញ្ញាភិសង្ខារ គឺអរូបាវចរកុសលចេតនា២ ប្រព្រឹត្តទៅដោយ

អំណាចការនា រួមទាំងអស់ជា២៩។ ទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានអវិជ្ជាដែលហៅថា អវិជ្ជានោះ បានខាងសេចក្តីមិនដឹងក្នុងសច្ចៈទាំង៤ មានទុក្ខសច្ចៈជាដើម។ (នេះជាបរិយាយក្នុងសូត្រ ឯបរិយាយក្នុង អភិធម្មថា) បានខាងសេចក្តីមិនដឹងនូវវត្ថុ៨ មាន មិនដឹងក្នុងចំណែកខាងអតីតជាដើម ម្យ៉ាងទៀតថា បានខាងមោហចេតសិក មានលក្ខណៈធ្វើចិត្តឲ្យវង្វេងក្នុងអារម្មណ៍។ ជាហេតុ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះ មានសង្ខារជាហេតុ នាមរូបកើតមាន ព្រោះមានវិញ្ញាណជាហេតុ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាន នាមរូបជាហេតុ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមានសឡាយតនៈជាហេតុ វេទនាកើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជា ហេតុ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនាជាហេតុ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាហេតុ ភពកើត មាន ព្រោះមានឧបាទានជាហេតុ ជាតិកើតមាន ព្រោះមានភពជាហេតុ សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជា ហេតុ សេចក្តីកើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀតសេចក្តីរលត់សង្ខារ កើតមាន ព្រោះវិនាសនិងរលត់មិនមានសេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្តីរលត់វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់ សង្ខារ សេចក្តីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះរលត់វិញ្ញាណ សេចក្តីរលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះ រលត់នាមរូប សេចក្តីរលត់ផស្សៈកើតមាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្តីរលត់វេទនាកើតមាន ព្រោះ រលត់ផស្សៈ សេចក្តីរលត់តណ្ហាកើតមាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្តីរលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់ តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើតមាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេ ចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយក៏សឹងតែ រលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្តីរលត់នៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ តែងមានយ៉ាងនេះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ទើបបន្តិចនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ធម៌អដ្ឋកថា ថា បានដល់ពោធិបក្ខិយធម៌ និងចតុរារិយសច្ចធម៌។ ទាំងឡាយ រមែង ប្រាកដដល់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញ្ញាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់នូវ កិលេសក្នុងកាលណា សេចក្តីសង្ស័យទាំងឡាយទាំងពួងរបស់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ ក៏សឹងតែរម្ងាប់អស់ទៅក្នុងកាលនោះ ព្រោះថា ខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ ដឹងច្បាស់នូវ ធម៌ព្រមទាំងហេតុ។

[២] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ ជាអនុលោមប្បដិលោម គឺ ពិចារណាបណ្តោយចុះ និងប្រាសឡើង អស់មជ្ឈិមយាមនៃរាត្រី ដោយន័យថា សង្ខារទាំងឡាយកើត មាន ព្រោះមានអវិជ្ជាជាបច្ច័យ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាបច្ច័យ នាមរូបកើតមាន ព្រោះ មានវិញ្ញាណជាបច្ច័យ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាននាមរូបជាបច្ច័យ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមាន សឡាយតនៈជាបច្ច័យ វេទនាកើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជាបច្ច័យ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនាជា បច្ច័យ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាបច្ច័យ ភពកើតមាន ព្រោះមានឧបាទានជាបច្ច័យ ជាតិ

កើតមាន ព្រោះមានភពជាបច្ច័យ សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត ចង្អៀត ណែនក្នុងចិត្តទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជាបច្ច័យ សេចក្តីកើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងកើតមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់សង្ខារកើតមាន ព្រោះវិនាសនិងរលត់មិនមាន សេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្តីរលត់វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់សង្ខារ សេចក្តីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះរលត់វិញ្ញាណ សេចក្តីរលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប សេចក្តីរលត់ផស្សៈកើត មាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្តីរលត់វេទនាកើតមាន ព្រោះរលត់ផស្សៈ សេចក្តីរលត់តណ្ហាកើត មាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្តីរលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើតមាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយក៏សឹងតែរលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេច ក្តីរលត់នៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ សេចក្តីនេះហើយ ទើបបន្តិច្ចវឌ្ឍនានាគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ធម៌ទាំងឡាយ ប្រាកដដល់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង្កនូវកិលេសក្នុងកាលណា សេចក្តីសង្ស័យទាំងឡាយទាំងពួងរបស់ខីណាសវ ព្រាហ្មណ៍នោះ តែងរម្ងាប់អស់ទៅក្នុងកាលនោះ ព្រោះថា ខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ បានដឹងច្បាស់នូវព្រះនិព្វានជាទីអស់ទៅនៃបច្ច័យ។

[៣] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ ជាអនុលោមប្បដិលោម គឺ ពិចារណាបណ្តោយចុះ និងប្រាសឡើង អស់បច្ចិមយាមនៃរាត្រី ដោយន័យថា សង្ខារទាំងឡាយកើត មាន ព្រោះមានអវិជ្ជាជាបច្ច័យ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាបច្ច័យ នាមរូបកើតមាន ព្រោះ មានវិញ្ញាណជាបច្ច័យ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាននាមរូបជាបច្ច័យ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមាន សឡាយតនៈជាបច្ច័យ វេទនាកើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជាបច្ច័យ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនាជា បច្ច័យ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាបច្ច័យ ភពកើតមាន ព្រោះមានឧបាទានជាបច្ច័យ ជាតិ កើតមាន ព្រោះមានភពជាបច្ច័យ សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និង ចង្អៀតណែនក្នុងចិត្តទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជាបច្ច័យ សេចក្តីកើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់ នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់សង្ខារកើតមាន ព្រោះវិនាសនិងរលត់មិនមាន សេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្តីរលត់វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់សង្ខារ សេចក្តីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះរលត់វិញ្ញាណ សេចក្តីរលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប សេចក្តីរលត់ផស្សៈកើត មាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្តីរលត់វេទនាកើតមាន ព្រោះរលត់ផស្សៈ សេចក្តីរលត់តណ្ហាកើត មាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្តីរលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើតមាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល

លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយ ក៏សឹងតែរលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្តី
រលត់នៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេ
ចក្តីនេះហើយ ក៏បន្តិបន្តីឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ធម៌ទាំងឡាយ ប្រាកដដល់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញ្ញាំងកិលេសឲ្យក្តៅ
អ្នកដុតបង្កនូវកិលេសក្នុងកាលណា ខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ រមែងកំចាត់បង្កនូវមារ
ព្រមទាំងសេនាមារ ហើយបិតនៅក្នុងកាលនោះ បីដូចព្រះអាទិត្យរះឡើង ធ្វើអាកាស
ឲ្យរុំរៀងដោយរស្មីរបស់ខ្លួន កំចាត់បង្កនូវងងឹត បិតនៅ ដូច្នោះឯង។

ចប់ ពោធិកថា។

[២] លុះថ្ងៃពាក្យនឹងទៅហើយ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ចេញចាកសមាធិនោះ ហើយ
ទ្រង់ចេញពីម្លប់ពោធិព្រឹក្ស យាងចូលទៅកាន់ដើមអដបាលនិគ្រោធន លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់
ពែនក្នុងតែមួយ បង្គុយអស់ព្រៃ ក្រោមម្លប់អដបាលនិគ្រោធព្រឹក្សដើមជ្រៃដែលជាទីជ្រកអាស្រ័យនៃ
ពួកជនអ្នកឃ្លាលពពៃ។ សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ)។

គ្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ឈ្មោះហុំហុំកជាតិកៈ (មានជាតិជាអ្នកធ្វើនូវសំឡេងគម្រាបថា ហុំ
ហុំ) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយមួយអន្លើដោយព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ លុះធ្វើពាក្យគួរជាទីរីករាយ គួរជាទីរលឹកឲ្យសម្រេចហើយ ក៏បិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរ។ លុះ
ព្រាហ្មណ៍នោះ បិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បុគ្គលដែលបានឈ្មោះថាព្រាហ្មណ៍ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ម្យ៉ាងទៀត
ធម៌អ្វីខ្លះសម្រាប់ធ្វើបុគ្គលឲ្យជាព្រាហ្មណ៍។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនេះ
ហើយ ក៏បន្តិបន្តីឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ព្រាហ្មណ៍ណាមានបាបធម៌បណ្តែតចោលហើយ មានសំឡេងគម្រាមថា ហុំហុំ លុះ
ចោលហើយ មានទឹកម្ចាត់គឺភាគិកិលេសលះចោលហើយ មានចិត្តសង្រួមហើយ ចេះ
ចប់នូវវេទ (គឺមគ្គញាណទាំង២) មានមគ្គព្រហ្មចរិយៈ នៅរួចហើយ ម្យ៉ាងទៀត
ព្រាហ្មណ៍ណា មិនមានគំនរ គឺភាគិកិលេសក្នុងអារម្មណ៍បន្តិចបន្តួចក្នុងលោកស
ន្និវាស ព្រាហ្មណ៍នោះ គួរនឹងហៅខ្លួនថា ជាព្រាហ្មណ៍ដោយធម៌បាន។

ចប់ អដបាលនិគ្រោធកថា។

[៥] លុះថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកចាកសមាធិនោះ ហើយទ្រង់ចេញអំពីម្លប់អដបាលនិគ្រោធព្រឹក្ស យាងចូលទៅកាន់ដើមរាំង លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ គង់ដោយព្រះភ្នែនតែមួយ បង្គុយអស់៧ថ្ងៃក្រោមម្លប់រាំង សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ)។

សម័យនោះឯង មហាមេឃពុំជួរកាល ក៏បណ្តាលឡើងជាក្លៀង។ មានក្លៀងរលឹមអស់៧ថ្ងៃ បណ្តាលឲ្យអាប់ពន្ធិព្រះអាទិត្យ ដោយអំណាចខ្យល់ត្រជាក់។ គ្រានោះ មុចលិន្ទនាគរាជចេញអំពីលំនៅ របស់ខ្លួន ហើយពេនព័ទ្ធព្រះកាយព្រះដ៏មានព្រះភាគពង្ស ដោយភ្នែន (របស់ខ្លួន) ហើយលើកពពារដ៏ធំ បាំងពីខាងលើព្រះសិរ្សព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបិតនៅដោយគិតថា រងាកុំបីបៀតបៀនព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ក្តៅកុំបីបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគ សម្មស្ស រហោមមូល ខ្យល់ កំដៅថ្ងៃ ពស់តូច ពស់ធំ ក៏ កុំបីបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ។ លុះថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ទៅហើយ លំដាប់នោះ មុចលិន្ទនាគរាជដឹង ថា ក្លៀងរាំងហើយ មេឃស្រឡះហើយ ក៏រំសាយភ្នែនចេញចាកព្រះកាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយប្រែ ភេទរបស់ខ្លួន និងមិត្តជាភេទមាណពមនុស្សកំឡោះ។ ឈរប្រណម្យអញ្ញាលី នមស្តារព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពីខាងទីចំពោះព្រះកក្រព្រះអង្គ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីនេះហើយ ក៏បន្តិចរូ ឧទានតាថា ក្នុងវេលានោះថា

សេចក្តីស្ងាត់ចាកកិលេសរបស់បុគ្គលអ្នកត្រេកអរ (ដោយមគ្គញ្ញាណ) មានធម៌ប្រាកដ ហើយ បានឃើញធម៌ (ដោយញ្ញាណចក្ខុ) ជាគុណឲ្យកើតសេចក្តីសុខ សេចក្តីមិន ព្យាបាទ និងសេចក្តីសង្រួម មិនបៀតបៀនសត្វទាំងឡាយ ក៏ជាគុណឲ្យកើតសេចក្តីសុខ ក្នុងលោក សេចក្តីណាយចាករាគៈ និងការប្រព្រឹត្តកន្លងកាមទាំងឡាយ ជាគុណឲ្យកើត សេចក្តីសុខក្នុងលោក កិរិយាកំចាត់បង្ខំរូអស្មិមានៈ កិរិយាកំចាត់បង្ខំរូអស្មិមានៈនុ៎ះ ជាសុខយ៉ាងក្រៃលែង។

ចប់ មុចលិន្ទកថា។

[៦] លុះថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់ក្រោកចេញចាកសមាធិនោះ ហើយ យាងចេញពីម្លប់ដើមរាំង ហើយយាងចូលទៅកាន់ដើមរាជាយតនៈ[ដើមកែស] លុះចូលទៅដល់ ហើយ ទ្រង់គង់ដោយព្រះភ្នែនតែមួយ បង្គុយអស់៧ថ្ងៃក្រោមម្លប់ដើមរាជាយតនៈ ទ្រង់សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ)។

សម័យនោះឯង មានពាណិជពីរនាក់ (ជាបងប្អូននឹងគ្នាបង្កើត) ឈ្មោះតបុស្សៈ១ កល្យាណៈ១ ជា អ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ ចេញអំពីឧត្តរជនបទ សំដៅទៅកាន់ប្រទេសនោះ។ គ្រានោះ មានទេវតាជាញាតិ សាលោហិតញាតិសាលោហិតនោះ គឺជនដែលធ្លាប់ជាញាតិរបស់ពាណិជទាំងនោះមកកើតជាទេវ

តា។ របស់តបុស្សៈ និងកល្យាណៈពាណិជ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងតបុស្សៈ កល្យាណៈពាណិជថា ម្ចាស់គ្នា យើង ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនេះ ទើបនឹងបានត្រាស់ជាដង្កូវ ឥឡូវព្រះអង្គគង់នៅក្រោមម្លប់រាជាយតនៈ (ឯណោះ) អ្នកទាំងឡាយ គួរចូលទៅបូជាព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះដោយសង្ខារផង និងសង្ខារដុំ ចុះ ការបូជានោះនឹងបានជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់អ្នកទាំងឡាយអស់កាលយូរអង្វែង។ ត្រា នោះ តបុស្សៈ និងកល្យាណៈពាណិជ ក៏នាំយកនូវសង្ខារផង និងសង្ខារដុំចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរ។ លុះតបុស្សៈ និងក ល្យាណៈពាណិជបិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរហើយ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនូវសង្ខារផង និងសង្ខារដុំរបស់យើងខ្ញុំ ព្រោះថា ការទទួល នឹងបានជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយអស់កាលយូរអង្វែង។ ត្រានោះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះថា ធម្មតា ព្រះតថាគតទាំងឡាយមិនដែលទទួល (អាមិសៈ) ផ្ទាល់នឹងដៃឡើយ បើ ដូច្នោះ តើ តថាគតគួរទទួលនូវសង្ខារផង និងសង្ខារដុំដោយវត្ថុអ្វីហ្ន៎។ ត្រានោះ មហារាជលោកបាលទេវ បុត្តទាំង៤ ដែលជាស្តេចក្នុងស្ថានសួគ៌ឈ្មោះចាតុម្មហារាជិកៈទាំង៤ ទ្រង់ជ្រាបព្រះតម្រិះរបស់ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ (ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន) ទើបនាំនូវបាត្រឬកែវទាំងឡាយ៤ អំពីទិសទាំង៤ បង្ហោនចូលមក ថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនូវសង្ខារ ផង និងសង្ខារដុំដោយបាត្រនេះចុះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួលនូវសង្ខារផង និងសង្ខារដុំ ដោយ បាត្រឬកែវទាំងឡាយដ៏មានដ៏ឡែច្រើន លុះទទួលស្រេចហើយ ក៏ទ្រង់សោយ (ក្នុងពេលនោះ)។ ត្រា នោះ តបុស្សៈ និងកល្យាណៈពាណិជបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគ និងព្រះធម៌ជាទីរព្វក សូមព្រះ អង្គទ្រង់ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថាជាឧបាសកបានដល់នូវទីរព្វកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃ នេះជាដើមតរៀងទៅ។ ក៏ឯពាណិជទាំងពីរនាក់នោះបាននាមបញ្ញត្តិថា ទ្វេវាចិកឧបាសក[ឧបាសកបាន បញ្ចេញវាចាប្តេជ្ញាខ្លួនយកព្រះពុទ្ធ និងព្រះធម៌ទាំងពីរជាទីពឹងទីរព្វក ព្រោះក្នុងពេលនោះ មិនទាន់ មានព្រះសង្ឃនៅឡើយ។ ជាដង្កូវក្នុងលោក។

ចប់ រាជាយតនកថា។

[៧] លុះថ្ងៃព្រឹកនឹងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះមានជោគ ទ្រង់ក្រោកចាកសមាធិនោះ ហើយ យាងចេញអំពីក្រោមម្លប់រាជាយតនៈ ហើយយាងចូលទៅកាន់ដើមអដបាលនិគ្រោធវិញ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏គង់នៅក្រោមម្លប់អដបាលនិគ្រោធនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់ សម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់តែមួយព្រះអង្គ ទើបទ្រង់ព្រះតម្រិះយ៉ាងនេះថា ក៏ធម៌ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹង ហើយនេះឯង ជាធម៌ដ៏ជ្រាលជ្រៅ ជាធម៌គឺសត្វឃើញបានដោយកម្រ ជាធម៌ គឺសត្វត្រាស់ដឹងបាន ដោយកម្រ ជាធម៌រម្ងាប់ទុក្ខ ជាធម៌ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ជាធម៌ដែលសត្វមិនគប្បីស្នង់ប្រមើលដោយសេចក្តីត្រិះរិះ

បាន ជាធម៌ដ៏ល្អិត ជាធម៌ លុះតែអ្នកប្រាជ្ញទើបត្រាស់ដឹងបាន ក៏ឯពពួកសត្វនេះ សុទ្ធតែនៅកំពុង រីករាយក្នុងសេចក្តីអាល័យ កំពុងត្រេកត្រអាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ កំពុងស្រើបស្រាលក្នុងសេចក្តី អាល័យ (ចំពោះកាមទាំងឡាយនៅឡើយ) ក៏បដិច្ចសមុប្បាទធម៌ គឺធម៌ជាបច្ច័យនៃគ្នានឹងគ្នាណា បដិច្ចសមុប្បាទធម៌នេះ ជាហេតុនាំឲ្យពពួកសត្វនៅរីករាយក្នុងសេចក្តីអាល័យ នៅត្រេកត្រអាលក្នុងសេ ចក្តីអាល័យ នៅស្រើបស្រាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ ឃើញបានដោយកម្រ ម្យ៉ាងទៀត ធម៌ណាសម្រាប់ រម្ងាប់បង់នូវសង្ខារទាំងពួង សម្រាប់លះចោលនូវឧបធិ គឺខន្ធ និងកិលេសទាំងអស់ ជាទីអស់ទៅនៃ តណ្ហា ជាទីណាយចាករាគៈ ជាទីរលត់នៃទុក្ខគឺនិព្វាន ធម៌ទាំងអម្បាលនេះ ជាហេតុដែលពពួកសត្វ ឃើញបានដោយកម្រក្រៃពេក បើទុកជាតថាគតសំដែងធម៌ទៅ ក៏គង់សត្វទាំងឡាយដទៃមិនអាចនឹង ត្រាស់ដឹងនូវធម៌របស់តថាគតបានឡើយ ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីលំបាក សេចក្តីនឿយព្រួយ មុខជា នឹងមានដល់តថាគតមិនខាន។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះគាថាទាំងឡាយជាហេតុអស្ចារ្យសមគួរនេះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគមិនដែលបានឮក្នុងកាលមុនឡើយ ក៏កើតប្រាកដដល់ព្រះអង្គថា

ឥឡូវនេះ តថាគតគួរសំដែងនូវធម៌ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយដោយកម្រ (នុ៎ះ ទៅចុះ)។ ប៉ុន្តែសត្វទាំងឡាយដែលរាគៈ ទោសៈ គ្របសង្កត់ ក៏មិនអាចនឹងត្រាស់ដឹងនូវ ធម៌នេះបានដោយងាយទេ។ សត្វទាំងឡាយដែលកំពុងត្រេកអរដោយរាគៈ ដែលគំនរ ងងឹត (គឺអវិជ្ជា) កំពុងបិទបាំង (យ៉ាងនេះ) មុខជានឹងមិនឃើញនូវធម៌ដែលនាំសត្វឲ្យ ដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាធម៌ល្អិតឆ្មារ ជ្រាលជ្រៅ សត្វឃើញបានដោយកម្រ (នុ៎ះទេ)។

កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគពិចារណាឃើញ ដោយន័យដែលត្រិះរិះដូច្នោះហើយ ព្រះ ហឫទ័យក៏ឱនទៅដើម្បីសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច មិនឱនទៅដើម្បីសំដែងធម៌ឡើយ។

[៨] លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្ម ដឹងនូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយ ទើបរំពឹងត្រិះរិះដូច្នោះថា អើហ្ន៎ ព្រះតថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ មានព្រះ ហឫទ័យឱនទៅដើម្បីសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច មិនឱនទៅដើម្បីសំដែងធម៌ (យ៉ាងនេះ) ឱ សត្វលោកវិនាស តើហ្ន៎ ឱ សត្វលោកវិនាសតើហ្ន៎។ គ្រានោះ សហម្បតិព្រហ្ម ក៏បាត់អំពីព្រហ្មលោក មកប្រាកដក្នុងទី ចំពោះព្រះកត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយឆាប់ភ្លាម) ប្រៀបដូចបុរសអ្នកមានកំឡាំង លាចេញនូវដើម ដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួនលាចេញ។ លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្មធ្វើសំពត់ឧត្ត រាសង្កៀងស្នាម្នាង ហើយលុតចុះនូវមណ្ឌលជង្គង់ខាងស្តាំលើផែនដី ប្រណម្យអញ្ជូលី ថ្វាយបង្គំ ចំពោះត្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងធម៌ សូមព្រះសុគតសំដែងធម៌ (ដ្បិត) សត្វទាំងឡាយដែលមានជួលី គឺរា គាទិកិលេសដ៏ស្រាលស្មើក្នុងភ្នែក គឺបញ្ញា តែខានស្តាប់ធម៌ ក៏មុខជានឹងសាបសូន្យមិនខាន សត្វ

ទាំងឡាយ អ្នកបម្រុងនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ក៏គង់មានដែរ។ សហម្បតិព្រហ្មបានពោលពាក្យនេះ
(ប៉ុណ្ណោះ) លុះពោលពាក្យនេះរួចហើយ ក៏ពោលពាក្យដទៃទៅទៀតថា

ពីមុនរៀងមក ធម៌ដែលជនទាំងឡាយអ្នកប្រកបដោយមន្ទិល តែងគិត ជាធម៌មិន
បរិសុទ្ធទេ កើតប្រាកដហើយក្នុងដែនមគធៈ។ សូមព្រះអង្គបើកនូវទ្វារនៃព្រះនិព្វាននុ៎ះ
សត្វទាំងឡាយប្រុងចាំស្តាប់ធម៌ដែលព្រះអង្គជាអ្នកប្រាសចាកមន្ទិល ទ្រង់ត្រាស់ដឹងតាម
(លំអានព្រះពុទ្ធអំពីបូរាណ)។ ប្រៀបដូចជាបុរសអ្នកមានចក្ខុ ឈរនៅលើកំពូលភ្នំ
ដ៏ហើយដោយថ្មសុទ្ធ ក្រឡេកមើលឃើញប្រជុំជនដោយជុំវិញយ៉ាងណាមិញ បពិត្រ
ព្រះអង្គមានបញ្ញាល្អ មានសមន្តចក្ខុ ព្រះអង្គជាអ្នកមានសេចក្តីសោកទៅប្រាសហើយ
សូមទ្រង់ឡើងកាន់ប្រាសាទដ៏ហើយដោយធម៌ ពិចារណាមើលនូវប្រជុំជនអ្នកច្រឡំ
ដោយសេចក្តីសោកដែលជាតិ ជរាភ័ព្វគ្របសង្កត់ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញដែរ។ បពិត្រព្រះ
អង្គអ្នកមានព្យាយាម អ្នកឈ្នះសង្គ្រាមហើយ ជានាយកនៃពួកសត្វ អ្នកមិនជាប់ជំពាក់
បំណុល គឺកាម សូមព្រះអង្គក្រោកឡើង សូមទ្រង់ស្តេចទៅក្នុងលោក។ សូមព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម៌ សត្វទាំងឡាយអ្នកបម្រុងនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ក៏គង់មានដែរ។

[៧] ត្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីអាវាធនារបស់សហម្បតិព្រហ្មផង
ទ្រង់អាស្រ័យនូវសេចក្តីករុណាចំពោះសត្វទាំងឡាយផង ទើបទ្រង់រមិលមើលនូវសត្វលោកដោយពុទ្ធច
ក្នុង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់រមិលមើលនូវសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ ទ្រង់បានឃើញសត្វ
ទាំងឡាយ មានធ្នូលី គឺរាតាទិក្ខុលេសតិចក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានធ្នូលី គឺរាតាទិក្ខុលេសច្រើនក្នុងភ្នែក(ខ្លះ)
មានឥន្ទ្រិយវីង(ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយទន់(ខ្លះ) មានអាការល្អ(ខ្លះ) មានអាការអាក្រក់(ខ្លះ) ជាសត្វដែលព្រះ
អង្គគួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយ(ខ្លះ) ឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយកម្រ(ខ្លះ) ជាអ្នកឃើញបរលោក និង
ទោសដោយសភាពគួរខ្លាចខ្លះ។ (សេចក្តីប្រៀបថា) មានផ្កាជលជាតិពួកខ្លះ គឺផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូក
ក្រហមក្តី ផ្កាឈូកសក្តី ក្នុងគុម្ពនៃព្រលិតក្តី ក្នុងគុម្ពនៃឈូកក្រហមក្តី ក្នុងគុម្ពនៃឈូកសក្តី តែងកើត
ឡើងក្នុងទឹក ចំរើនឡើងក្នុងទឹក លូតលាស់ឡើងតាមទឹក លិចនៅក្នុងទឹកនៅឡើយ មានផ្កាជលជាតិ
ពួកខ្លះ គឺផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កាឈូកសក្តី តែងកើតឡើងក្នុងទឹក ចំរើនឡើងក្នុងទឹក បិតនៅ
ត្រឹមស្មើនឹងទឹក មានផ្កាជលជាតិពួកខ្លះ គឺផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កាឈូកសក្តី តែងកើតឡើង
ក្នុងទឹក ចំរើនឡើងក្នុងទឹក ដុះខ្ពស់ឡើងជាងទឹក មិនជាប់ជំពាក់ដោយទឹក មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់រមិលមើលសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ ទ្រង់ឃើញសត្វទាំងឡាយ មានធ្នូលី
គឺរាតាទិក្ខុលេសតិចក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានធ្នូលី គឺរាតាទិក្ខុលេសច្រើនក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយវីង(ខ្លះ)
មានឥន្ទ្រិយទន់(ខ្លះ) មានអាការល្អ (ខ្លះ) មានអាការមិនល្អ(ខ្លះ) ជាសត្វដែលព្រះអង្គគួរឲ្យត្រាស់ដឹង
បានដោយងាយ (ខ្លះ) ឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយកម្រ(ខ្លះ) សត្វចំពូកខ្លះ ឃើញបរលោក និងទោសដោយ

សភាពគួរខ្លាច មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង លុះទ្រង់ឃើញហើយ ទើបទ្រង់សំដែងជាបទគាថានឹងសហម្សតិព្រហ្មថា

ទ្វារនៃព្រះនិព្វានទាំងនោះបើកហើយ សត្វទាំងឡាយណាមានសោតប្បសាទ សត្វ
ទាំងឡាយនោះចូររបញ្ចេញនូវសទ្ធាចុះ។ ម្ចាស់មហាព្រហ្ម តថាគតមានសេចក្តីសំគាល់
ក្នុងការលំបាក បានជាមិនសំដែងធម៌ដ៏ឧត្តម ដែលស្ងាត់ក្នុងសំណាក់មនុស្សទាំងឡា
យ។

គ្រានោះ សហម្សតិព្រហ្មគិតថា ខ្លួនអញជាបុគ្គលគឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យល់ព្រមដើម្បីនឹង
សំដែងធម៌ហើយ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏ថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ ហើយក៏បាត់
អំពីទីនោះមួយរំពេចទៅ។

ចប់ ព្រហ្មយាចនកថា។

[១០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា តថាគតគួរសំដែងធម៌ដល់អ្នកណា
ជាមុនហ្ន៎ អ្នកណាអាចត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះ
យ៉ាងនេះទៀតថា អាឡារតាបសកាលាមគោត្រនេះជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឆ្លៀវឆ្លាស វាងវៃ ជាអ្នកមានបញ្ញា
មានជូលី គឺភាគិក្កិលេសតិចក្នុងភ្នែកយូរមកហើយ បើដូច្នោះ គួរតថាគតសំដែងធម៌ដល់អាឡារ
តាបសកាលាមគោត្រជាមុនចុះ តាបសនោះនឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន។ គ្រានោះ មានទេវ
តា (អង្គមួយ) មានរូបមិនប្រាកដ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អា
ឡារតាបសកាលាមគោត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅ៧ថ្ងៃហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ជ្រាបថា អា
ឡារតាបសកាលាមគោត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅ៧ថ្ងៃហើយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះ
តម្រិះដូច្នោះថា អាឡារតាបសកាលាមគោត្រ (នុ៎ះ) មានសេចក្តីសាបសូន្យធំ ប្រសិនបើតាបសនោះបាន
ស្តាប់ធម៌នេះ ក៏គប្បីត្រាស់ដឹងធម៌បានមួយរំពេច។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះ
ថា តថាគតសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនអេះ អ្នកណានឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន។ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះក្នុងលំដាប់នោះទៀតថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រនេះឯង ជាបណ្ឌិត ជាអ្នក
ឆ្លៀវឆ្លាស វាងវៃ ជាអ្នកមានបញ្ញា មានជូលី គឺភាគិក្កិលេសតិចក្នុងភ្នែកយូរណាស់មកហើយ បើ
ដូច្នោះ គួរតថាគតសំដែងធម៌ដល់ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រជាមុនចុះ តាបសនោះនឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់
រហ័សបាន។ គ្រានោះ មានទេវតា (អង្គមួយ) មានរូបមិនប្រាកដ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយ
ពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់អំពីពេលព្រលប់ទៅហើយ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ជ្រាបថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់អំពីពេលព្រលប់ហើយដៃ
រ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រ មានសេចក្តីសាបសូន្យធំ

ប្រសិនបើតាមសន្តោសនោះបានស្តាប់ធម៌នេះ គប្បីត្រាស់ដឹងធម៌បានមួយរំពេច។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា តថាគតគួរសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនឬ? អ្នកណានឹងត្រាស់ដឹងធម៌
នេះឆាប់រហ័យបាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះតម្រិះដូច្នោះក្នុងលំដាប់នោះថា បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ
មានគ្នា៤រូបៗភិក្ខុទាំងឡាយ មានឧបការៈច្រើនដល់តថាគត ព្រោះថា បានបម្រើតថាគត កាលដែល
កំពុងបញ្ជូនចិត្តទៅក្នុងព្យាយាមកំពុងខំប្រឹងបំពេញព្យាយាមឲ្យបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធ។ បើដូច្នោះ គួរ
តថាគតសំដែងធម៌ដល់បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជាមុនចុះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញបញ្ច
វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្នុងឥសិបតនមិតទាយវន ទៀបក្រុងពារាណសី ដោយទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធស្អាត
កន្លងលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស តាមសមគួរ
ដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យ ទើបទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក សំដៅទៅរកក្រុងពារាណសី។

[១១] មានអាជីវកម្មកំឡោះឧបកៈ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ស្តេចទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុង
ចន្លោះនៃគយាប្រទេសផង ក្នុងចន្លោះពោធិព្រឹក្សផង លុះឃើញហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគថា ម្ចាស់អាវុសោ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់អ្នកជ្រះថ្លាណាស់ ឆវិវណ្ណស្រម្បុរស្បែក ឬសម្បុរថ្លៃ
របស់អ្នកក៏បរិសុទ្ធផូរផង ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកឬសចំពោះគ្រូណា អ្នកណាជាគ្រូរបស់អ្នក អ្នកពេញចិត្តនឹង
ធម៌របស់គ្រូណា។ កាលឧបកាជីវកសួរយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឆ្លើយតបដោយពាក្យ
ជាតាថាទៅរកឧបកាជីវកថា

តថាគតជាអ្នកគ្របសង្កត់នូវតេកូមិកធម៌ទាំងអស់ ត្រាស់ដឹងនូវចតុកូមិកធម៌ទាំងអស់
មិនប្រឡាក់ដោយកិលេសក្នុងតេកូមិកធម៌ទាំងអស់ បានលះចោលនូវតេកូមិកធម៌ទាំង
អស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ព្រោះអស់ទៅនៃតណ្ហា ដឹងច្បាស់នូវចតុកូមិកធម៌
ដោយខ្លួនឯង (ចាំបាច់) ចំពោះបុគ្គលណា។ តថាគតមិនមានអាចារ្យទេ មិនមានបុគ្គល
ដទៃស្មើនឹងតថាគតឡើយ ក្នុងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មិនមានបុគ្គលប្រៀបធៀប
នឹងតថាគតបានឡើយ។ ព្រោះថា តថាគតជាអរហន្តក្នុងលោក ជាសាស្តាខ្ពស់ផុត ជា
អ្នកត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃចំពោះខ្លួនឯង តថាគតមានសេចក្តីត្រជាក់ មានភ្លើងកិលេស
រលត់ហើយ។

ឥឡូវតថាគតទៅកាន់ក្រុងនៃពួកជនអ្នកកាសី ដើម្បីនឹងសំដែងធម៌ចក្ក (ដោយបំណង
ថា) តថាគតនឹងទូន្មាននូវស្តរ គឺអមតនិព្វាន ចំពោះសត្វលោក ដែលងងឹត គឺអវិជ្ជាកំពុង
គ្របសង្កត់។

ឧបកាជីវកក៏តបថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកប្តេជ្ញាខ្លួនអ្នកថាយ៉ាងណា អ្នក(គួរដើម្បីបាននូវឈ្មោះ)ថា អនន្តជិនៈ (យ៉ាងនោះឯង)។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាទៀតថា។

ជនទាំងឡាយណាបានដល់នូវធម៌សម្រាប់ធ្វើអាសវៈឲ្យអស់ទៅ ជនទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថា ជិនៈ (ជាអ្នកឈ្នះកិលេស) ប្រាកដដូចជាតថាគតដែរ។ តថាគតបានឈ្នះ បាបធម៌ទាំងឡាយហើយ ម្ចាស់ឧបកៈ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតបាននូវឈ្មោះថា ជិនៈ (ជាអ្នកឈ្នះបាបធម៌)។

កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ ឧបកាជីវកពោលពាក្យថា ម្ចាស់ អាវុសោ ពាក្យយ៉ាងហ្នឹង ពិតមែនហើយ (ថាហើយ) ក៏ដក់ក្បាល ហើយកាន់យកផ្លូវខុស (គឺដើរវែកផ្លូវ គ្នា) ចៀសចេញទៅ។

[១២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ហើយក៏យាងចូលទៅ ក្រុងពារាណសី រួចហើយ ទ្រង់យាងទៅឯសិបតនមិតទាយវន សំដៅទៅរកកន្លែងដែលបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុ នៅ។ បញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ធ្វើប្តេជ្ញាគ្នា ថា ម្ចាស់អាវុសោ សមណគោតមនេះជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោក ឃ្នាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់ ដើម្បីការៈល្មោក ឥឡូវនេះ លោកនិមន្តមក យើងទាំងអស់គ្នាមិនគួរថ្វាយបង្គំ មិនគួរក្រោកទទួលលោក ទេ មិនគួរទទួលយកបាត្រ ចីវររបស់លោកឡើយ ប៉ុន្តែយើងត្រូវក្រាលអាសនៈបម្រុងទុក បើលោកនឹង ចង់គង់ក៏គង់ចុះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចូលទៅរកបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុដោយប្រការណាៗ បញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុ ទាំងនោះ ក៏មិនអាចដើម្បីបិតនៅក្នុងពាក្យប្តេជ្ញារបស់ខ្លួនដោយប្រការនោះៗបានឡើយ ក៏ស្រាប់តែ ក្រោកទទួល ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្លះទទួលយកបាត្រ ចីវររបស់ព្រះអង្គ ខ្លះក្រាលអាសនៈថ្វាយ ខ្លះដម្ក ល់ទឹកលាងព្រះបាទ យកតាំងសម្រាប់រងព្រះបាទ និងឈ្នាន់រងព្រះបាទមកថ្វាយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់លើអាសនៈដែលបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយរៀបចំទុកហើយ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ហើយ ក៏ ទ្រង់លាងព្រះបាទទាំងពីរ។ ទើបបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុហៅព្រះដ៏មានព្រះភាគចំព្រះនាមផង ដោយពាក្យថា អាវុសោផង។ កាលបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យហៅយ៉ាងនេះហើយ ព្រះភគវន្តមុនី ទ្រង់មាន ព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះនឹងបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងអស់គ្នាកុំហៅ តថាគតដោយចំឈ្មោះ និងពាក្យថាអាវុសោឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្បសាទចុះ ឥឡូវ តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅនូវ អមតធម៌ដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយដែលចេញ ចាកផ្ទះហើយបួស ក្នុងភាពនៃបុគ្គលគ្មានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់អនុត្តរធម៌ណា អ្នកទាំងឡាយកាលបើបានប្រតិបត្តិគួរតាមពាក្យប្រដៅរបស់តថាគតហើយ ពុំយូរ

ឡើយ មុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយបញ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ចំពោះអនុត្តរធម៌អនុត្តរធម៌ គឺព្រះអរហត្តផល្យ នោះជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ និងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង៤។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ បញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹង ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏មានអាយុ ព្រះអង្គមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម្ម ជាធម៌វិសេសដោយញ្ញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តមអាចកំចាត់បង់នូវកិលេស ដោយការប្រព្រឹត្តិនោះផង ដោយការប្រតិបត្តិនោះផង ដោយអំពើដែលអ្នកដទៃធ្វើតាមបានដោយកម្រផង ឥឡូវនេះព្រះអង្គ ប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោកច្រើនហើយ ឃ្នាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់មកដើម្បីល្មោកច្រើនហើយ ក៏ នឹងបានត្រាស់ដឹងឧត្តរិមនុស្សធម្មដ៏វិសេស ដោយញ្ញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តម អាចកំចាត់បង់នូវកិលេស ដូចម្តេចបាន។ លុះបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ មានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះនឹងបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនមែនប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោក ច្រើនទេ មិនឃ្នាតចាកព្យាយាមទេ មិនវិលត្រឡប់ដើម្បីល្មោកច្រើនដូច្នោះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្បសាទចុះ តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅនូវព្រះនិព្វាន ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះហើយបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះ ដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា អ្នកទាំងឡាយ កាលបើបានប្រតិបត្តិគួរដល់ពាក្យ ប្រដៅរបស់តថាគតហើយ ពុំយូរឡើយ មុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន នេះ ចំពោះអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ និងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង ៤។ បញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់ពីរដងផង។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជាគំរប់ពីរដងផង។ បញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុ ទាំងឡាយពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏មានអាយុ ព្រះអង្គមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម្ម ជាធម៌វិសេសដោយញ្ញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តម អាច កំចាត់បង់នូវកិលេសដោយការប្រព្រឹត្តិនោះផង ដោយសេចក្តីប្រតិបត្តិនោះផង ដោយអំពើដែលជន ដទៃធ្វើតាមបានដោយកម្រផង ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោកច្រើន ឃ្នាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់ដើម្បីល្មោកច្រើន នឹងបានត្រាស់ដឹងឧត្តរិមនុស្សធម្មដ៏វិសេស ដោយញ្ញាណនិងទស្សនៈដ៏ ឧត្តម អាចកំចាត់បង់នូវកិលេសដូចម្តេចបាន។ កាលបើបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យយ៉ាងនេះ ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយចូរពិចារណាមើលនូវពាក្យរបស់តថាគតឥឡូវនេះ ដូចគ្នានឹងកាលមុនអំពីកាលឥឡូវនេះដែរ ឬទេ។ បញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យហ្នឹង ព្រះអង្គមិនដែលពោលទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្បសាទចុះ។ តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅព្រះនិព្វាន ដែលតថាគតបានត្រាស់

ដឹងហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិន មានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា កាលបើអ្នក ទាំងឡាយប្រតិបត្តិគួរតាមពាក្យប្រដៅរបស់តថាគត ពុំយូរឡើយ មុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយ ប្រាជ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ចំពោះអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ ហើយសម្រេច សម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង៤។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានអាចញ៉ាំងបញ្ជូនភ្លឺយកិក្ខុទាំងឡាយឲ្យ យល់ច្បាស់ (ក្នុងពេលនោះ)។ លុះគ្រាជាខាងក្រោយ បញ្ជូនភ្លឺយកិក្ខុទាំងឡាយតាំងចិត្តស្តាប់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ផ្ទៀងនូវសោតប្បសាទ ហើយផ្ទៀងចិត្តដើម្បីដឹងច្បាស់។

[១៣] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅបញ្ជូនភ្លឺយកិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌អមខាងពាក្យនេះប្រែចេញពីបាលីថា អន្តា។ អន្ត ប្រែថា ទីបំផុត តែក្នុងទីនេះ ប្រែថា អមខាង គឺធម៌ជាផ្លូវប្រតិបត្តិលាមក ថោកទាប នៅអមខាងទាំងពីរនៃមជ្ឈិមាបដិបទា ដែលជាផ្លូវ ប្រតិបត្តិកណ្តាល។ ទាំងពីរប្រការនេះ គឺបព្វជិតមិនគួរសេពគប់ឡើយ។ (ធម៌អមខាងទាំងពីរប្រការ នោះគឺ) ការប្រកបរឿយៗនូវសេចក្តីជាប់ជំពាក់ដោយកាមសុខ ក្នុងកាមទាំងឡាយណា ដែលជាធម៌ ថោកទាប ជារបស់អ្នកស្រុក ជារបស់បុថុជន មិនមែនជារបស់អរិយបុគ្គលទេ មិនប្រកបដោយ ប្រយោជន៍(មួយ) ការប្រកបរឿយៗនូវសេចក្តីព្យាយាមធ្វើខ្លួនឯងឲ្យលំបាកណា តែងនាំមកនៅសេចក្តី ទុក្ខ មិនមែនជារបស់អរិយបុគ្គល មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ (មួយ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មជ្ឈិមា បដិបទា (គឺសេចក្តីប្រតិបត្តិយ៉ាងកណ្តាល) មិនប៉ះពាល់នឹងធម៌អមខាងទាំងពីរនោះ [ទី១ទី២ធម៌អម ខាងទាំងពីរនោះ។] តថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ ធ្វើអោយកើតបញ្ញាចក្ខុ (គឺធ្វើ ឲ្យកើតសេចក្តីចេះដឹង) ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរម្ងាប់កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹង នូវអរិយសច្ច ដើម្បីព្រះនិព្វាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏មជ្ឈិមាបដិបទានោះ ដូចម្តេច ដែលតថាគត ត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្តីប្រតិបត្តិធ្វើអោយកើតបញ្ញាចក្ខុ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរម្ងាប់កិលេស ដើម្បី ស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន (មជ្ឈិមាបដិបទានោះ) គឺ អរិយមគ្គ ប្រកបដោយអង្គ៨នេះឯង អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការ ដូចម្តេច អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ប្រការនោះគឺ សេចក្តីឃើញត្រូវ១ សេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ១ វាចាត្រូវ១ ការងារត្រូវ១ ការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ១ សេ ចក្តីព្យាយាមត្រូវ១ ស្មារតីត្រូវ១ ការតម្កល់ចិត្តត្រូវ១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មជ្ឈិមាបដិបទានេះឯងដែល តថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្តីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរម្ងាប់ កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន។

[១៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏សេចក្តីទុក្ខនេះឯងហៅថា អរិយសច្ច គឺ កំណើត (ទាំង៤ មានជ លាពុជជាដើម) ជាកងទុក្ខ១ សេចក្តីចាស់ត្រាំត្រាជាកងទុក្ខ១ ពួកជម្ងឺជំងឺជាកងទុក្ខ១ សេចក្តីស្លាប់ ជាកងទុក្ខ១ ដំណើរប្រសប់ចូលដោយសត្វ និងសង្ខារមិនជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ជាកងទុក្ខ១ សេចក្តី

ព្រាត់ប្រាសចាកសត្វនិងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ជាកងទុក្ខ១ បុគ្គលប្រាថ្នាវត្ថុណា មិនបានវត្ថុ នោះ (ដូចបំណង) ជាកងទុក្ខ១ បើពោលដោយសង្ខេប ឧបាទានខន្ធទាំង៥ (មានរូបខន្ធជាដើម) ជាកង ទុក្ខ១។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុជាដែនកើតនៃកងទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច គឺតណ្ហាតណ្ហា ប្រែ ថា ចំណង់ សេចក្តីប្រាថ្នា សេចក្តីអន្ទះអន្ទែង សេចក្តីច្រួលច្រាល់ សម្រេកៗ នេះឯង ជាធម្មជាតិនាំសត្វ ឲ្យកើតទៀត ប្រកបដោយសេចក្តីរីករាយ និងសេចក្តីត្រេកត្រអាល ជាធម្មជាតិនាំសត្វឲ្យត្រេកត្រអាល នៅក្នុងភពនោះៗ (ឬក្នុងអារម្មណ៍នោះៗ) តណ្ហានោះដូចម្តេច តណ្ហានោះ គឺកាមតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងកាមភព)១ ភវតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងរូបភព និងអរូបភព)១ វិភវតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងភព សូន្យត្រាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា និងដីកាថា តម្រេកប្រកបដោយកាមគុណទាំង៥យ៉ាង ហៅថា កាមតណ្ហា តម្រេកក្នុងរូបភព និងអរូបភព តម្រេកប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យក្នុងឈាន និងសស្សតទិដ្ឋិ ហៅថា ភវតណ្ហា តម្រេកប្រកបដោយឧច្ឆេទទិដ្ឋិ គឺយល់ថា សត្វស្លាប់ទៅសូន្យ ហៅថា វិភវតណ្ហា)។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីរលត់នៃកងទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច បានខាងនិព្វានធម៌ ជាសភាវៈ ឆ្លើយណាយ និងរំលត់ដោយមិនមានសេសសល់ ជាសភាវៈលះបង់ គ្រវែងចោល ជម្រុះចោល មិន អាល័យ ត្រង់តណ្ហានោះឯង។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់នូវព្រះនិព្វានជាទី រលត់នៃកងទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច បានខាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨នេះឯង អរិយមគ្គ ប្រកបដោយអង្គ៨នោះដូចម្តេច អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨នោះគឺ សេចក្តីឃើញត្រូវ១ៗ ហើយ ការដម្ក ល់ចិត្តត្រូវ១ៗ

[១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុងកាលពីមុនមកថា កងទុក្ខនេះឈ្មោះថា អរិយសច្ចដូច្នោះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើង ហើយដល់តថាគតថាកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច បុគ្គលគួរកំណត់ដឹង។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា កងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានកំណត់ដឹងហើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើត ឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា តណ្ហាជាដែនកើត ឡើងនៃកងទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដូច្នោះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់ តថាគតថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើងនៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដែលបុគ្គលគួរលះចោល។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើត ឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុង

កាលពីមុនមកថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើងនៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថាអរិយសច្ច ដែលបុគ្គលលះ
ចោលហើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ
វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ
ក្នុងកាលពីមុនមកថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដូច្នោះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា
អរិយសច្ចដែលបុគ្គលគួរធ្វើអោយជាក់ច្បាស់។ បើ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណ
កើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយដល់តថាគត ក្នុងធម៌
ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង
ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ
ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយដល់តថាគត
ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា សេចក្តីប្រតិបត្តិ នាំសត្វឲ្យដល់នូវ
និព្វាននេះឈ្មោះថា អរិយសច្ចដូច្នោះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយដល់តថាគតថា
សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់និព្វានជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរចំ
រើន។ បើ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជា
កើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុង
កាលពីមុនមកថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់នូវនិព្វានជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយ
សច្ច ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ។

[១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ញាណទស្សនៈ (ការដឹងការឃើញ) តាមពិត មានបរិវដ្តៈ
៣ មានអាការៈ១២យ៉ាងនេះ ក្នុងអរិយសច្ចទាំងឡាយ៤នេះរបស់តថាគត នៅមិនទាន់បរិសុទ្ធត្រឹមណា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតក៏មិនទាន់ប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកត្រាស់ដឹងចំពោះនូវសម្មាសម្ពោធិញាណដ៏
ប្រសើរ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោកនិងព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណ
ព្រាហ្មណ៍ ទេវតានិងមនុស្សត្រឹមនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ញាណទស្សនៈ តាមពិត មាន
បរិវដ្តៈ៣ មានអាការៈ១២យ៉ាងនេះ ក្នុងអរិយសច្ចទាំងឡាយ៤នេះ របស់តថាគត បរិសុទ្ធហើយក្នុង
កាលណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបតថាគតប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងចំពោះនូវសម្មាសម្ពោធិញាណ
ដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណ
ព្រាហ្មណ៍ ទេវតានិងមនុស្សក្នុងកាលនោះ។ ម្យ៉ាងទៀត ទស្សនកិច្ច គឺកាដឹង កើតឡើងដល់តថាគតថា
វិមុត្តិ (គឺអរហត្តផល) របស់តថាគតមិនកម្រើកឡើយ ជាតិនេះផុតត្រឹមនេះហើយ តពីនេះទៅ ក៏ព្រឹមិន
មានឡើយ។ ក៏កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងសំដែងនូវវេយ្យាករណ៍នេះ ធម្មចក្ខុស្រាវត្តទីបនី
ដីកាថា ធម្មចក្ខុនោះ បានខាងមគ្គ៣ខាងក្រោម គឺសោតាបត្តិមគ្គ១ សកទាតាមិមគ្គ១ អនាតាមិមគ្គ១ តែ

ក្នុងអង្គកថា ធម្មចក្កកថា ធម្មចក្កក្នុងទីនេះ សំដៅយកសោតាបត្តិមគ្គតែម្យ៉ាងៗ (ភ្នែកឃើញធម៌) ដ៏ប្រាស
ចាកធូលី គឺរាតាទិក្ខុលេស ប្រាសចាកមន្ទិល (គឺទិដ្ឋិ និងវិចិកិច្ចា) បានកើតឡើងដល់កោណ្ឌញ្ញកិក្ខុដ៏
មានអាយុថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងនោះក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា។

[១៧] ក៏កាលបើព្រះធម្មចក្ក ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ (គឺទ្រង់សំដែងដូចគេបង្វិល)
(យ៉ាងនេះ) ហើយ កុម្មទេវតាទាំងឡាយបន្តិចរូសរសព្វថា ព្រះធម្មចក្កហ្នឹង មិនមានចក្កដទៃក្រៃលែង
ជាង ទោះបីសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ជនឯណានីមួយក្តីក្នុងលោក មិនអាច
បដិវត្ត (កែប្រែ) បានឡើយ (ឥឡូវ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានហើយ ក្នុងឥសិបតនមិគ
ទាយវន ជិតក្រុងពារាណសី។ ទេវតានៅក្នុងស្ថានចាតុម្មហារាជិកៈទាំងឡាយ ពួសម្ទេងរបស់កុម្មទេវតា
ទាំងឡាយហើយ ក៏បន្តិចរូសម្ទេង (ថាដូចគ្នា)។ ទេវតានៅក្នុងស្ថានតាវត្តិវ័ន្យទាំងឡាយ ពួសម្ទេងរបស់ចា
តុម្មហារាជិកៈទេវតាទាំងឡាយហើយ ក៏បន្តិចរូសម្ទេង (ថាដូចគ្នា)។ បេ។ ទេវតានៅក្នុងស្ថានយាមា
ទាំងឡាយ ទេវតានៅក្នុងស្ថានតុសិតទាំងឡាយ... ទេវតានៅក្នុងស្ថាននិម្មានរតីទាំងឡាយ... ទេវតានៅ
ក្នុងស្ថានបរនិម្មិតវសវតីទាំងឡាយ... ទេវតាដែលរាប់ក្នុងពពួកនៃព្រហ្មទាំងឡាយ ក៏បន្តិចរូសរសព្វថា
ព្រះធម្មចក្កហ្នឹង មិនមានចក្កដទៃក្រៃលែងជាង ទោះបីសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី
ជនឯណានីមួយក្តីក្នុងលោក មិនអាចនឹងឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឡើយ (ឥឡូវ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យ
ប្រព្រឹត្តទៅបានហើយ ក្នុងឥសិបតនមិគទាយវន ជិតក្រុងពារាណសី។ សំឡេង(កងរំពង) ក៏លាន់
ឮឡើងទៅដរាបដល់ព្រហ្មលោកក្នុងខណៈនោះ ក្នុងមួយរំពេចនោះ ដោយប្រការដូច្នោះ។ រីឯលោកជាតុ
ទាំងមួយហ្នឹងនេះ ក៏កក្រើករំពើកញាប់ញ័រ។ ទាំងពន្លឺភ្លឺដំឡូលាយ ប្រមាណមិនបាន កន្លងលើស
អានុភាពរបស់ទេវតាទាំងឡាយ ក៏កើតប្រាដកឡើងក្នុងលោក។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
បន្តិចរូសឧទានវាចាថា អើហ្ន៎ កោណ្ឌញ្ញៈបានត្រាស់ដឹងពិតហើយ អើហ្ន៎ កោណ្ឌញ្ញៈបានត្រាស់ដឹងពិតហើ
យ។ ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យថា អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញនេះឯង ក៏បានជាប់ជានាមរបស់ព្រះកោណ្ឌញ្ញៈកិក្ខុដ៏
មានអាយុ។

[១៨] គ្រានោះ ព្រះអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈដ៏មានអាយុបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយ
សច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេ
ចក្តិសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីជឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីភ្លឿវក្វា មិនបាច់ជឿស្តាប់បុគ្គល
ដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
ប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មាន
ជោគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយមានព្រះពុទ្ធដីកាថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អ
ហើយ អ្នកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីនឹងធ្វើនូវនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ ព្រះ
ពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈដ៏មានអាយុនោះ។

[១៩] លំដាប់តទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុដ៏សេស ក្រៅពីអញ្ញា កោណ្ឌញ្ញភិក្ខុនោះដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅ ដោយធម្មិកថា ធម្មចក្កដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់វប្បភិក្ខុដ៏មានអាយុផង ដល់ ភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុផងថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះក៏រលត់ ទៅវិញជាធម្មតា។ ភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ វប្បៈ និងភទ្ទិយៈនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បាន ដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីជឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់ បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃកង ទុក្ខ ដោយប្រពៃចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់វប្បៈ និងភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុទាំង នោះ។ លំដាប់តទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលកត្តដែលភិក្ខុទាំងឡាយនាំមកអំពីស្រុកមកថ្វាយ ហើយទ្រង់ពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គ គឺមហានាម និងអស្សជ្ជិ ក្រៅពីភិក្ខុបីអង្គគឺ កោណ្ឌញ្ញ វប្បៈ ភទ្ទិយៈនោះដោយធម្មិកថា។ ភិក្ខុទាំងឡាយបីអង្គ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត នាំមកនូវវត្ថុណា តសីទាំង៦អង្គ (គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំង៥) ក៏ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយវត្ថុនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅដោយធម្មិកថា ធម្មចក្កដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល បានកើតឡើងដល់មហានាមដ៏មានអាយុផង ដល់អស្សជ្ជិដ៏មានអាយុផងថា ធម្មជាត ណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងនោះ ក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា។ ភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ មហានាម និងអស្សជ្ជិនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹង អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាក សេចក្តីជឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់ បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះបរមសា ស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយគួរ បាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ ថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខ ដោយប្រពៃចុះ។ ព្រះពុទ្ធវាចានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់មហានាម និងអស្សជ្ជិដ៏មានអាយុទាំងនោះ។

[២០] ត្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូប គឺរាងកាយជាអនត្តា មិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយក្នុងដីកាថា រូបំ អនត្តា រូបមិន

មែនជារបស់ខ្លួននោះ សេចក្តីថា រូបមិនប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចចិត្ត មិនមានម្ចាស់១ សោះសូន្យ១
ជាសត្រូវនឹងចិត្ត១ៗ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើរូបនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន រូបនេះក៏មិនគប្បី
ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ គឺដើម្បីដក់ឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងរូបថា សូមអោយ
រូបរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំអោយរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូបជា
អនត្តាមែនពិត ព្រោះហេតុនោះបានជារូបចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវ
អំណាច) ក្នុងរូបថា សូមឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ វេទនា
មិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើវេទនានេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន វេទនា
នេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន(នូវអំណាច)ក្នុងវេទនាថា សូម
ឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
វេទនាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជាវេទនាចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត
បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុងវេទនាថា សូមឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវេទនារបស់
អញយ៉ាងនេះឡើយ។ សញ្ញាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើសញ្ញា
នេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន សញ្ញានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បី
បាន(នូវអំណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាង
នេះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជាសញ្ញាចេះតែប្រព្រឹត្ត
ទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាង
នេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ សង្ខារទាំងឡាយមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើសង្ខារទាំងឡាយនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន សង្ខារទាំងឡាយនេះក៏មិនគប្បី
ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន(នូវអំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូម
ឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ខារទាំងឡាយចេះ
តែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូម
ឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។
វិញ្ញាណមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើវិញ្ញាណនេះជារបស់ខ្លួនពិត
មែន វិញ្ញាណនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន(នូវអំណាច)
ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជាវិញ្ញាណចេះតែប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាង
នេះទៅ សូមកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។

[២២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងលោកនេះ រូបឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី រូបណាដែលមានក្នុងទី ឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី រូបទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជារូប (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តី រុះដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា រុះមិនមែនរបស់អញ រុះមិនមែនជាអញ រុះ មិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ។ វេទនាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វេទនាណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី វេទនាទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាវេទនា (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីរុះដោយ ប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា រុះមិនមែនរបស់អញ រុះមិនមែនជាអញ រុះមិនមែនជា ខ្លួនរបស់អញឡើយ។ សញ្ញាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សញ្ញាណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី សញ្ញាទាំង អស់នោះក៏គ្រាន់តែជាសញ្ញា (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីរុះដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា រុះមិនមែនរបស់អញ រុះមិនមែនជាអញ រុះមិនមែនជាខ្លួនរបស់ អញឡើយ។ សង្ខារទាំងឡាយឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សង្ខារទាំងឡាយណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី សង្ខារទាំងឡាយទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាសង្ខារ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីរុះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា រុះមិនមែនរបស់អញ រុះមិនមែនជាអញ រុះមិន មែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ។ វិញ្ញាណឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាង ក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វិញ្ញាណណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី វិញ្ញាណទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាវិញ្ញាណ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីរុះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា រុះមិនមែនរបស់អញ រុះមិនមែនជាអញ រុះមិន មែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ។

[២៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកបានស្តាប់ហើយ យល់ឃើញយ៉ាងនេះ ក៏នឿយណាយ ក្នុងរូបផង នឿយណាយក្នុងវេទនាផង នឿយណាយក្នុងសញ្ញាផង នឿយណាយក្នុងសង្ខារទាំងឡាយ ផង នឿយណាយក្នុងវិញ្ញាណផង កាលបើនឿយណាយ (យ៉ាងនេះហើយ) ក៏ប្រាសចាកតម្រេក ចិត្តក៏ ផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ព្រោះកិរិយាប្រាសចាកតម្រេក កាលដែលចិត្តផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ហើយ ញាណ (របស់អរិយសាវកនោះ) ក៏កើតឡើងប្រាកដថា ចិត្ត(របស់អញ) ផុតស្រឡះ (ចាកអាស វៈ)ហើយ (អរិយសាវកនោះ) ក៏ដឹងច្បាស់ដូច្នោះថា ជាតិ (របស់អញ)អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយធម៌ អញ បាននៅរួចហើយ កិច្ចដែលគួរធ្វើ អញក៏បានធ្វើរួចហើយ កិច្ចឯទៀតក្រៅពីនេះ មិនមាន (ដល់អញ)ឡើ យ។

[២៤] ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់បានសំដែងនូវសូត្រនេះចប់ហើយ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក៏មានចិត្តត្រេកអររីករាយចំពោះភាសិតនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ក៏កាលដែលព្រះដ៏ មានព្រះភាគជាម្ចាស់កំពុងត្រាស់សំដែងនូវវេយ្យាករណ៍នេះ ចិត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានរួចស្រឡះ ហើយចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ (ថាអញ ថាយើង)ឡើយ។ ក្នុងសម័យនោះឯង មាន ព្រះអរហន្ត៦អង្គក្នុងលោកជាដង្ហូង (រាប់ទាំងព្រះដ៏មានព្រះភាគផង)។

ចប់ បឋមភាណវៈ។

[២៥] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងពារាណសី មានកុលបុត្រ (ម្នាក់) ឈ្មោះយស ជាកូនសេដ្ឋី ជា បុគ្គលចំរើនដោយសេចក្តីសុខ។ យសកុលបុត្រនោះមានប្រាសាទ៣ ប្រាសាទ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវរងា ប្រាសាទ១សម្រាប់នៅក្នុងរដូវក្តៅ ប្រាសាទ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវភ្លៀង។ យសកុលបុត្រនោះ មាតាបិតា ឲ្យពួកអ្នកភ្លេងតូរ្យតន្ត្រីសុទ្ធសឹងតែស្រីឥតមានបុរសឡើយ ចាំបម្រើអស់កំណត់៤ខែ ក្នុងប្រាសាទ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវភ្លៀង មិនដែលចុះមកកាន់ផ្ទះប្រាសាទខាងក្រោមទេ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រផ្អែត ស្តាប់ស្តល់ដោយកាមគុណទាំង៥ កាលពួកស្រីកំពុងបម្រើ ក៏ដេកលក់ទៅជាមុន ឯជនជាបរិសទ្យ ក៏ដេក លក់ជាខាងក្រោយ។ រីឯប្រទីបដែលគេអុជទុកដោយប្រេង តែងឆេះបំភ្លឺទាល់ព្រឹក រាល់ៗយប់ៗ គ្រានោះ យសកុលបុត្រ ភ្ញាក់ពីនិន្ទ្រាមុនគេ បានឃើញជនជាបរិសទ្យរបស់ខ្លួនកំពុងដេកលក់ ស្រីខ្លះមានពិណ នៅត្រង់ភ្លៀក ស្រីខ្លះមានស្ករសម្តៅនៅត្រង់ក ស្រីខ្លះមានស្ករធំនៅក្បែរទ្រូង ស្រីខ្លះមានសក់រំសាយ ស្រីខ្លះមានទឹកមាត់ហូរហៀរ ស្រីខ្លះកំពុងមមើ (យសកុលបុត្របានឃើញជនជាបរិសទ្យរបស់ខ្លួន) ហាក់ដូចជាព្រៃស្នូសាន មកប្រាកដក្នុងកណ្តាប់ដៃ។ យសកុលបុត្រនោះ លុះបានឃើញហើយ កើតសេ ចក្តីជិនឆ្អន់ចិត្ត ក៏បិតនៅស៊ប់ក្នុងសេចក្តីនឿយណាយ។ ទើបយសកុលបុត្របន្ធិឧទានវាចា (ដោយសេច ក្តីសង្វេគ)ថា ឱហ្ន៎ (ទីនេះ) ច្របូកច្របល់ណាស់តើ ឱហ្ន៎ (ទីនេះ) ជំពាក់វាក់វិនណាស់តើ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រពាក់ទ្រនាប់ជើងមាស ដើរសំដៅទៅកាន់មាត់ទ្វារផ្ទះ។ អមនុស្សអមនុស្ស សព្វនេះ ប្រែ ថា សត្វដែលមិនមែនជាមនុស្ស គឺទេវតា បិសាចៗបេ។ តែក្នុងទីនេះ សំដៅសេចក្តីចំពោះទេវតា។ ទាំងឡាយ បើកទ្វារទុក ដោយបំណងថា អ្នកណាមួយកុំធ្វើអន្តរាយក្នុងការចេញចាកផ្ទះ ហើយបួស ក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះរបស់យសកុលបុត្រឡើយ។ គ្រានោះ យស កុលបុត្រ ក៏ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទ្វារព្រះនគរ។ អមនុស្សទាំងឡាយបើកទ្វារទុកដោយបំណងថា អ្នកណា មួយកុំធ្វើអន្តរាយក្នុងការចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ ផ្ទះរបស់យសកុលបុត្រឡើយ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រ ក៏ដើរតម្រង់ទៅកាន់ឥសិបតនមិតទាយវន។

[២៦] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តើនឡើងក្នុងសម័យព្រឹកព្រាងស្វាងរាត្រី ហើយ ទ្រង់ចង្រ្កមក្នុងទីវាល។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញយសកុលបុត្រដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទ្រង់

ឃើញហើយ ក៏យាងចេញអំពីកន្លែងចង្រ្កម ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកស្រាប់។ គ្រានោះ យសកុលបុត្របន្ទីឧទានវាចា (ដោយសេចក្តីសង្វេគ) ក្នុងទីជិត ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ឱហ្ន៎ (ទីនុំ) ច្របូកច្របល់ណាស់តើ ឱហ្ន៎ (ទីនុំ) ជំពាក់វាក់វិនណាស់តើ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មាន ព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងយសកុលបុត្រថា ម្ចាស់យស ទីនេះឯង មិនច្របូកច្របល់ ទីនេះមិនជំពាក់វាក់វិនទេ ម្ចាស់យស មកណោះ មកអង្គុយ (ឯណោះ) តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នក។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ រីករាយ អណ្តែតចិត្តដោយគិតឃើញថា ឮថា ទីនេះមិនច្របូកច្របល់ ទីនេះមិនជំពាក់វាក់វិន (គិតដូច្នោះ ហើយ) ក៏ដោះទ្រនាប់ជើងមាសចេញ ដើរតម្រង់ទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះយសកុលបុត្រអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វិកថា ព្រះអង្គសំដែងអនុបុព្វិកថា ដូចម្តេច គឺទ្រង់ ប្រកាស ទានកថា សីលកថា សក្តកថា និងទោសនៃកាមទាំងឡាយដ៏លាមក ដ៏សៅហ្មង និងអានិសង្ស ក្នុងការចេញចាកកាម (បួស)។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវយសកុលបុត្រថាមានចិត្តស្រួល មាន ចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ កាល នោះ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំដែងធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គ ឯង គឺទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត មិនដិតប្រឡាក់ដោយ វត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គឺជូង ឬល្បកខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយល្អបាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់យសកុលបុត្រក្នុងកន្លែង អង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅវិញជា ធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។

[២៧] គ្រានោះ មាតារបស់យសកុលបុត្រឡើងទៅកាន់ប្រាសាទ មិនបានឃើញយសកុលបុត្រ ក៏ ដើរតម្រង់ទៅរកសេដ្ឋីគហបតិ (ជាស្វាមី) លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ប្រាប់សេដ្ឋីគហបតិថា បពិត្រគហប តិ យសកុមារ ជាកូនរបស់អ្នក មិនឃើញទេ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិបញ្ជូនបម្រើទៅដោយសេះក្នុងទិស ទាំង២ ខ្លួនឯងក៏ដើរសំដៅទៅកាន់វត្តសិបតនមិត្តទាយវន។ សេដ្ឋីគហបតិបានឃើញដានទ្រនាប់ជើង មាស (ស្បែកជើងមាស) លុះឃើញហើយ ក៏ដើរទៅតាមដានទ្រនាប់ជើងនោះឯង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញច្បាស់នូវសេដ្ឋីគហបតិដើរមកអំពីចម្ងាយ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធបរិវិតក្តីថា តថាគតគួរធ្វើឥទ្ធាកិសង្ខារ [សំដែងឫទ្ធិ មិនឲ្យឃើញ (បំបាំង)] មិនឲ្យសេដ្ឋីគហបតិ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនេះ ឃើញយសកុលបុត្រ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនេះឯង។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់តាក់តែងនូវឥទ្ធាកិសង្ខារ មានសភាពដូច្នោះហើយ។ កាលនោះ សេដ្ឋីគហបតិក៏ដើរចូល ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញយសកុលបុត្រដែរឬទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់

ត្រាស់ថា ម្ចាស់គហបតិ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកអង្គុយសិនចុះ បើអ្នកអង្គុយក្នុងទីនេះ មុខជានឹងឃើញយស
កុលបុត្រអង្គុយក្នុងទីនេះដែរ។ ត្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិនឹកសង្ឃឹមថា ឮថា បើអញអង្គុយនៅក្នុងទីនេះ
ឯង គង់នឹងបានឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅក្នុងទីនេះដែរ ហើយក៏ត្រេកអររីករាយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះសេដ្ឋីគហបតិអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើប
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុត្រិកថា គឺទ្រង់ប្រកាស ទានកថា១ សីលកថា១ សក្កកថា១ ទោស
របស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស)១។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា សេដ្ឋីគហបតិ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនិវរណៈ មានចិត្តខ្ពស់
មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ តែងលើកឡើងសំដែង ដោយព្រះ
អង្គឯង ទ្រង់ក៏ប្រកាសនូវធម្មទេសនានោះគឺ ទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១ ក្នុង
កាលនោះឯង។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត មិនដិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គឺធូលី ឬល្បក្តៅជាដើម
គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយល្អ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ឯធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី
ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សេដ្ឋីគហបតិ ក្នុងទីអង្គុយនោះថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើង
ជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ ត្រានោះ សេដ្ឋី
គហបតិបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌
ហើយ បានជឿជាក់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ ធ្វើផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានជឿជំនឿ ដល់នូវភាវៈ ជា
អ្នកក្លាហាន មិនជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ) ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន (ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ) ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ដែលផ្ទារឡើងនូវរបស់ដែលគេផ្តាច់ចុះ ឬបើកចេញនូវរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ឬប្រាប់ផ្លូវដល់បុរស
អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រាលបំភ្លឺនូវប្រទីបប្រេងក្នុងទីដង្ហែ ដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុទាំងឡាយ នឹង
ឃើញរូបបានដោយងាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាស
ហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូម
ដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់នូវទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើមទៅ។ ឯ
សេដ្ឋីគហបតិនោះ (បាននាមបញ្ញត្តិថា) តេវាចិកឧបាសក (គឺឧបាសកដល់តេវាចិកសរណគមន៍) ជាដ
ម្យងក្នុងលោក។

[២៨] ត្រានោះ យសកុលបុត្រ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងសំដែងធម៌ដល់បិតា (របស់
ខ្លួន) ក៏ពិចារណានូវភូមិធម៌ដែលខ្លួនឃើញហើយ ដែលខ្លួនត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចផុតស្រឡះចាក
អាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ។ ត្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះ

យ៉ាងនេះថា យសកុលបុត្រ កាលដែលតថាគតកំពុងសំដែងធម៌ដល់បិតា (របស់ខ្លួន) ក៏ពិចារណានូវ ថ្នាក់នៃធម៌ដែលខ្លួនឃើញហើយ ត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចផុតស្រឡះចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥត ជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទាន ឯយសកុលបុត្រ (នេះ) មិនគួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីការៈថោកទាប ហើយ បរិភោគកាមទាំងឡាយ ដូចកាលនៅយវាវាសក្នុងកាលមុនទេ បើដូច្នោះ គួរតថាគតរម្ងាប់នូវឥទ្ធាភិស ដ្ឋារ (គឺព្រះអង្គធ្វើឲ្យសេដ្ឋីគហបតិបានឃើញយសកុលបុត្រ (គឺបង្ហាញ ឬបញ្ចេញខ្លួនយសកុលបុត្រ ឲ្យបិតាឃើញ)។ (គឺវិសាយឬទ្ធិ ឬស្រាយឬទ្ធិ)នោះចេញ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានវិសាយឥទ្ធា ភិសដ្ឋារនោះហើយ។ សេដ្ឋីគហបតិ បានឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅ (ក្នុងទីនោះ) លុះឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងយសកុលបុត្រថា នែយស មាតារបស់អ្នកមានសេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ចូរអ្នក ឲ្យជីវិតដល់មាតារបស់អ្នកផង។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ងើបមើលព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ឯព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងសេដ្ឋីគហបតិថា ម្ចាស់គហបតិ អ្នកឯងសំគាល់យសកុលបុត្រ នោះថាដូចម្តេចទៅ ឯយសកុលបុត្រ(នេះ) ឈ្មោះថាឃើញធម៌ហើយដោយសេក្ខញ្ញាណ និងសេក្ខទស្សនៈ ព្រោះថា យសកុលបុត្រនោះពិចារណានូវភូមិធម៌ ដូចជាធម៌ដែលអ្នកឃើញហើយ អ្នកដឹងហើយ ចិត្ត (របស់យសកុលបុត្រនោះ) ក៏រួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយ ឧបាទានឡើយ ម្ចាស់គហបតិ យស (នេះ) គួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីការៈថោកទាប ហើយបរិភោគ កាមទាំងឡាយដូចនៅយវាវាសក្នុងកាលមុនដែរឬទេ។ សេដ្ឋីគហបតិក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា ប្រោស ហេតុនេះមិនគួរទេ។ ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់គហបតិ យសកុលបុត្រ(នេះឯង) ឈ្មោះថាឃើញធម៌ហើយដោយសេក្ខញ្ញាណ និងសេក្ខទស្សនៈ ព្រោះយសកុលបុត្រនោះពិចារណានូវ ភូមិធម៌ ដូចជាធម៌ដែលអ្នកឃើញហើយ អ្នកត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ម្ចាស់គហបតិ យសកុលបុត្រ មិនគួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅដើម្បី ការៈថោកទាប ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយដូចនៅយវាវាសក្នុងកាលពីមុនទេ។ សេដ្ឋីគហបតិ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យសកុលបុត្រមានលាភហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (អត្តភាពជា មនុស្ស) យសកុលបុត្របានល្អហើយ ព្រោះចិត្តរបស់យសកុលបុត្ររួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលភត្ត របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីធានក្នុងថ្ងៃនេះ ព្រមទាំងយសកុលបុត្រជាបច្ច្រាបអ្នកទៅជាមួយ អ្នកតាមហោរសម ណៈផង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយការៈស្ងៀមនៅ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ទើបក្រោកចាកទីអង្គុយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើ ប្រទក្សិណ ហើយដើរចេញទៅ។ កាលបើសេដ្ឋីគហបតិចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏យសកុលបុត្រ ក្រាប បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបានបព្វជ្ជា គួរបាន ឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកចូរមក អ្នក ឯងចូរទៅជាភិក្ខុ ឬចូរក្លាយទៅជាភិក្ខុ។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគត ពោលល្អ

ហើយ អ្នកចូរព្រមព្រៀងព្រហ្មចរិយធម៌ចុះ។ ឯព្រះពុទ្ធដីកាដែលទ្រង់ត្រាស់ថា អ្នកចូរមកជាភិក្ខុនោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់យសកុលបុត្រដ៏មានអាយុនោះ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយពង្ស កើតមានក្នុងលោក ក្នុងគ្រានោះឯង។

ចប់ បញ្ចវគ្គរបស់ព្រះយស។

[២៧] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្ងៀមស្ងៀម ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ណ សម័យក្នុងពេលមុនថ្ងៃរះ ពីព្រហាម ឬពីព្រលឹម។ មានព្រះយសដ៏មានអាយុ ជាបច្ចុប្បន្នសមណៈ យាង ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់សេដ្ឋីគហបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលសេដ្ឋីក្រាល បម្រុងទុកហើយ។ គ្រានោះ មាតា និងស្រ្តីជាបុរាណទុតិយិកាប្រពន្ធពីដើម (កាលព្រះយសនៅជា គ្រហស្ថ)។ របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ នាំគ្នាដើរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង អនុបុព្វិកថាដល់ស្រីទាំងនោះ គឺទ្រង់ប្រកាសទានកថា១ សីលកថា១ សក្កកថា១ ទោសរបស់កាម ទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង១ អាទិសង្ឃក្នុងការចេញចាកកាម (បួស)១។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ជ្រាបថា ស្រីទាំងឡាយនោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែត ឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំដែងធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់ លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង គឺទ្រង់ប្រកាសទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១ ក្នុងកាលនោះ។ សំពត់សស្តាត មិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមា ដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងដល់ស្រីទាំងឡាយ នោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែង រលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ ស្រីទាំងអង្គាលនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ ហើយ ធ្ងន់ផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានឡើងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គល ដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចម្រើន ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះពុទ្ធ ដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសដែលផ្ទារឡើងនូវរបស់ ដែលគេផ្តាច់ចុះ ឬបើកចេញនូវរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រាលបំភ្លឺនូវ ប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា មនុស្សទាំងឡាយដែលមានចក្ខុ នឹងឃើញរូបបានដោយងាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រកាសហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏ មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីរលឹក សូមព្រះអង្គ ទ្រង់ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថាជាឧបាសិកា ដល់

នូវទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើមទៅ។ ឯស្រីទាំងអម្បាលនោះ បាននាមបញ្ញត្តិជា
ឧបាសិកាដល់នូវតេវាចិកាសរណគមន៍ ជាដង្កូវក្នុងលោក។ គ្រានោះ បិតាមាតា និងស្រីជា
បុរាណទុតិយិការបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គាសព្រះដ៏មានព្រះភាគ និងព្រះយសដ៏មានអាយុ ដោយ
ខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្អិតផ្អង ដោយដៃខ្លួនឯង ឲ្យឆ្អែតស្តាប់ស្តល់ហើយ (សំគាល់) នូវព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ដែលឆាន់ហើយ មានព្រះហស្តលែងលូកចុះក្នុងបាត្រហើយ ទើបអង្គុយចុះក្នុងទីដ៏សមគួរ។
គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់មាតាបិតា និងស្រីបុរាណទុតិយិការបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ
ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ហើយទើបទ្រង់ក្រោកចាកអាស
នៈចៀសចេញទៅ។

[៣០] (លំដាប់នោះ) មានគ្រូហស្ត៤នាក់ ជាសំឡាញ់របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ គឺឈ្មោះរឹមលៈ
១ សុពាហុ១ បុណ្ណជិ១ គវ័រ្យតិ១ ជាបុត្រពួកត្រកូលសេដ្ឋី និងអនុសេដ្ឋីក្នុងក្រុងពារាណសី បានឮ
ដំណឹងថា យសកុលបុត្រកោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈចេញអំពី
ផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ។ លុះសំឡាញ់ទាំងនោះបានឮដំណឹង
(យ៉ាងនេះ)ហើយ ទើបត្រិះរិះដូច្នោះថា យសកុលបុត្រកោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដ
ណ្តប់សំពត់កាសាយៈចេញទៅអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុង
ធម្មវិន័យណា ធម្មវិន័យនោះ មិនមែនជារបស់ថោកទាបដោយពិត ទាំងបព្វជ្ជានោះសោត ក៏មិនមែនជា
របស់ថោកទាបឡើយ។ សំឡាញ់ទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅរកព្រះយសដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់
ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះយសដ៏មានអាយុ ហើយបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសដ៏មាន
អាយុនាំសំឡាញ់គ្រូហស្តទាំង៤នាក់នោះចូលទៅគាល់ផ្ទះព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទី
ដ៏សមគួរហើយ ក្រាបទូលដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សំឡាញ់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គជាគ្រូហស្ត៤នាក់
នេះ ឈ្មោះរឹមលៈ១ សុពាហុ១ បុណ្ណជិ១ គវ័រ្យតិ១ ជាកូនពួកត្រកូលសេដ្ឋី និងអនុសេដ្ឋីក្នុងក្រុងពារា
ណសី (ជាមួយគ្នា) សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅសំឡាញ់អម្បាលនេះឲ្យទាន។ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់សំដែងអនុបុត្តិកថាដល់បុរសទាំងឡាយនោះ គឺទ្រង់សំដែងទានកថា១ សីលកថា១
សត្តកថា១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស)១។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា បុរសទាំង៤នាក់នោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាក
នីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែល
ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១
មគ្គសច្ច១ ក្នុងកាលនោះ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត មិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅ គឺជូង ឬលក់ខ្មៅជាដើម គួរ
ទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី

ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់បុរសទាំងអម្បាលនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ បុរសទាំងអម្បាលនោះបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹង អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានឡើងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីភ្ញើវក្ខា មិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃឡើយ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាប ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងអម្បាលនេះ គួរបានបព្វ ជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នក ទាំងឡាយ ចូរមកភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជា ឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យឱវាទ ប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះដោយធម្មិកថា។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ កំពុងឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅដោយធម្មិកថា ក៏មានចិត្តផុតចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ ដោយឧបាទានឡើយ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ១១អង្គកើតមានក្នុងលោកក្នុងកាលនោះឯង។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់គ្រហស្ថជាសំឡាញ់គ្នា៤នាក់។

[៣១] មានគ្រហស្ថជាសំឡាញ់របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុប្រមាណ៥០នាក់(ទៀត) ជាអ្នកនៅ ក្នុងជនបទ (ស្រុកក្រៅ) ជាកូននៃពួកត្រកូលទាំងឡាយ មានបុព្វបុរសជាលំដាប់នៃបុព្វបុរសគឺត្រកូល មានជីដូនជីតាជាលំដាប់តាមកម្រើនជួរៗ បានឮដំណឹងច្បាស់ថា យសកុលបុត្រកោរសក់ និង ពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្ងៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈ ចេញទៅអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គល មិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ។ លុះជនទាំងនោះបានឮដំណឹង (យ៉ាងនេះ)ហើយ ក៏ត្រិះរិះដូច្នោះថា យសកុលបុត្រកោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្ងៀកសំពត់កាសាយៈ ចេញអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុង ភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះក្នុងធម្មវិន័យណា ធម្មវិន័យនោះ មិនមែនជារបស់ថោកទាប ដោយពិត ទាំងបព្វជ្ជានោះសោត ក៏មិនមែនជារបស់ថោកទាបឡើយ។ បុរសទាំង៥០នាក់នោះ នាំគ្នា ចូលទៅរកព្រះយសដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះយសដ៏មានអាយុ ហើយបិត នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ គ្រានោះ ព្រះយសដ៏មានអាយុ នាំគ្រហស្ថជាសំឡាញ់ទាំង៥០នាក់នោះចូលទៅ គាល់ផ្ទះព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅ ក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះ ភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រហស្ថជាសំឡាញ់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គមានប្រមាណ៥០ នាក់ទាំងនេះ ជាអ្នកនៅក្នុងជនបទ ជាបុត្រនៃពួកត្រកូលមានបុព្វបុរសជាលំដាប់នៃបុព្វបុរស សូមព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅសំឡាញ់ទាំងអម្បាលនេះឲ្យទាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់

សំដែងអនុបុត្រិកថាដល់បុរសទាំងអម្បាលនោះ គឺទ្រង់សំដែងទានកថា១ សីលកថា១ សត្តកថា១ ទោស
របស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស)១។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា បុរសទាំង៥០នាក់នោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណាធម៌ មាន
ចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធ
ទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គ
សច្ច១ ក្នុងកាលនោះ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត មិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅ គឺជូង ឬល្បក្តខ្មៅ គួរទទួលទឹក
ជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកជួលី ប្រាសចាក
មន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់បុរសទាំងនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្ម
តា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ បុរសទាំង៥០នាក់
នោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ
បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ធ្ងន់ផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានឆ្លើងច្រលំ ដល់នូវភាវៈជាអ្នក
ក្លាហាន មិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុង
សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកជាភិក្ខុចុះ
ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បី
ធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយល្អចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏
មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំង
អម្បាលនោះដោយធម្មិកថា។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងទូន្មានប្រៀន
ប្រដៅដោយធម្មិកថា ចិត្តក៏រួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ។
ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ៦១អង្គកើតឡើងក្នុងលោក ក្នុងកាលនោះឯង។

[៣២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយ ទើបត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតរួចហើយ អំពីអន្ទាក់ទាំងអស់ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី [កាមគុណទាំង៥ ដ៏ជាទិព្វ
របស់ទេវតា។ ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី [កាមគុណទាំង៥ ជារបស់មនុស្ស។] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយសោត ក៏បានរួចហើយអំពីអន្ទាក់ទាំងអស់ដែរ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្ស
ក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរត្រាច់ទៅកាន់ចារិក (គឺស្រុកនិងនិគមនិងរាជធានី ហើយ
សំដែងធម៌) ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និង សេចក្តីសុខដល់ជនជាច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បី
ជាប្រយោជន៍ ដើម្បីជាគុណ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅពីរ
នាក់តាមផ្លូវមួយជាមួយគ្នាឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរសម្តែងធម៌ឲ្យពីរោះបទដើម
បទកណ្តាល និងបទចុង អ្នកទាំងឡាយចូរប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធប្រកបដោយអត្ថ និងព្យ

ញុន៖ ដំពេញបរិបូណ៌ទាំងអស់ សត្វទាំងឡាយដែលមានជួលី គឺភាគាទិក្ខិលេសតិចក្នុងភ្នែកក៏មាន សត្វ
ទាំងនោះនឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គផល) ព្រោះមិនបានស្តាប់ធម៌ សត្វទាំងឡាយអ្នកបំរុង ត្រាស់ដឹងធម៌
គង់នឹងមាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកតថាគត ក៏នឹងចូលទៅកាន់សេនានិគមក្រុងតតិយសារត្តទីបនី
ដីកាមហារគ្គពន្យល់ថា សេនានិគមនោះ ជាប្រទេស ជាទីនៅរបស់សេនាទាហានពីបប័កល្បមក
ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅថា សេនានិគម។ សេនានិគមនេះហើយដែលជាស្រុក
របស់បិតានាងសុជាតា ដែលថ្វាយមជ្ជបាយាសដល់ព្រះអង្គជាដង្ហូងៗ ក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ដើម្បីស
ម្តែងធម៌ដែរ។

[៣៣] គ្រានោះ ក្រុងមារ ជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយគាថា ថា

បពិត្រសមណៈ ព្រះអង្គជាប់ចំពាក់ហើយដោយអន្ទាក់ទាំងពួង ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី
ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី គឺព្រះអង្គជាបុគ្គលជាប់ចំពាក់ដោយចំណងដ៏មាំ ព្រះអង្គមិន
រួចអំពីវិស័យរបស់ខ្ញុំឡើយ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា

នៃក្រុងមារ អ្នកជាសត្វដ៏ថោកទាប តថាគតរួចហើយចាកអន្ទាក់ទាំងអស់ ទោះបីជា
របស់ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី គឺតថាគតជាបុគ្គលរួចស្រឡះហើយចាកចំណង
ដ៏មាំ អ្នកឯងសោត ក៏តថាគតនាំចេញអំពីពុតកំណាច (គឺតថាគតឲ្យចាលចាញ់ហើយ)
។

ក្រុងមារក្រាបបង្គំទូលថា

បពិត្រព្រះសមណៈ អន្ទាក់ណាដែលត្រាច់ទៅក្នុងអាកាស អន្ទាក់នេះឯង គឺឆន្ទរាគ
ដែលត្រាច់ទៅក្នុងចិត្ត (របស់សត្វ ខ្ញុំនឹងទាក់ព្រះអង្គដោយអន្ទាក់ គឺឆន្ទរាគនោះ ព្រះអង្គ
គង់មិនរួច (អំពីវិស័យ) របស់ខ្ញុំទេ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមារ ជាសត្វដ៏ថោកទាប រូប សំឡេង ក្លិន រស និងផោដ្ឋព្វៈ
ជាគ្រឿងតម្រេកក្នុងចិត្តនៃសត្វ ចំណង់របស់តថាគតក្នុងអារម្មណ៍ មានរូបជាដើមនេះ
ប្រាសចាកអស់ហើយ អ្នកឯងសោត ក៏តថាគតនាំចេញអំពីពុតកំណាច (គឺតថាគត
ឲ្យចាលចាញ់)ហើយ។

លំដាប់នោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ កើតទុក្ខ តូចចិត្តថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគស្គាល់អញ ព្រះសុគតស្គាល់អញ រួចក៏អន្តរធានបាត់ទៅអំពីកន្លែងនោះឯង។

ចប់ មារកថា។

[៣២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវពួកបព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គល [អ្នកសំឡឹងយកនូវបព្វជ្ជា គឺអ្នកដែលប្រាថ្នានឹងបួសជាសាមណេរៗផង នូវពួកឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គល[អ្នកសំឡឹងយកនូវឧបសម្បទា គឺអ្នកដែលប្រាថ្នានឹងបួសជាភិក្ខុៗ ផង អំពីទិសផ្សេងៗ អំពីជនបទផ្សេងៗ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងបំបួស នឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ (ចំពោះព្រះអង្គ)។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងទីស្ងាត់ ទ្រង់សម្លឹងនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន មានព្រះតម្រិះក្នុងព្រះហឫទ័យកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវពួកបព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលផង នូវពួកឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលផង អំពីទិសផ្សេងៗ អំពីជនបទផ្សេងៗ (មកកាន់សំណាក់តថាគត) ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ នឹងបំបួស នឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ បើដូច្នោះ គួរតថាគតអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយឥឡូវនេះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះៗ ក្នុងជនបទនោះៗ ចុះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ចេញចាកការសម្លឹងនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន ក្នុងវេលាថ្ងៃរសៀល ហើយព្រះអង្គឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ រួចធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលតថាគតនៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្លឹងក្នុងកម្មដ្ឋានក្នុងទីនេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវបព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយផង នូវឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយផង អំពីទិសផ្សេងៗ អំពីជនបទផ្សេងៗ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ នឹងឲ្យបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ បើដូច្នោះ គួរតថាគតអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបព្វជ្ជា ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះៗ ក្នុងជនបទនោះៗចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យបព្វជ្ជា ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះៗ ក្នុងជនបទនោះៗក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា ឲ្យឧបសម្បទាយ៉ាងនេះ។ កុលបុត្រនោះ ភិក្ខុគប្បិកោរសក់ និងពុកមាត់ឲ្យជាដង ហើយឲ្យស្លៀកសំពត់កាសាយៈ ទាំងឡាយ រួចឲ្យពាក់បីពរ ធៀងស្នាម្នាង ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយឲ្យអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជូលីឡើង រួចប្រាប់ថា អ្នកចូរពោលពាក្យយ៉ាងនេះ [ក្នុងអដ្ឋកថា មានសេចក្តីបំពេញទៀតថា អាត្មាពោលនូវពាក្យណា អ្នកចូរ

ពោលតាមនូវពាក្យនោះៗថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវ
ព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទី
រលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា
សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់
បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះ
សង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទាដោយ
ត្រៃសរណគមន៍ទាំងឡាយនេះ។

ឧបសម្បទាកថា ដោយត្រ័យសរណគមន៍ ចប់។

[៣៥] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនៅចាំវស្សារួចហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ តថាគតបានសម្រេចហើយ អរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ តថាគត
បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ដោយបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តជាឧបាយ ដោយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏ល្អជា
ឧបាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកអ្នកទាំងឡាយក៏បានសម្រេចនូវអរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ក៏បាន
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ដោយបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តជាឧបាយ ដោយមានសេចក្តី
ព្យាយាមដ៏ល្អជាឧបាយ។

គ្រានោះ ក្រុងមារ ជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយ ទើបពោលពាក្យជាគាថានឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា

បពិត្រព្រះសមណៈ អន្ទាក់ទាំងឡាយណាៗ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី
ព្រះអង្គជាប់ហើយដោយអន្ទាក់ទាំងនោះ ដែលជាអន្ទាក់របស់មារ ព្រះអង្គជាប់ចំពាក់
ហើយដោយចំណងរបស់មារ ព្រះអង្គមិនរួច(អំពីវិស័យ)ខ្ញុំឡើយ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់ថា ម្នាលមារ ជាសត្វដ៏លាមក អន្ទាក់ទាំងឡាយណាៗ ទោះបីជា
របស់ទេវតាក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី តថាគតរួចស្រឡះហើយចាកអន្ទាក់ទាំងនោះ ដែលជា
អន្ទាក់របស់មារ តថាគតរួចហើយចាកចំណងរបស់មារ អ្នកឯងសោត ក៏តថាគតនាំ
ចេញចាកពុតកំណាច (គឺតថាគតផ្លាញ់ផ្លាញ់ហើយ)។

គ្រានោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តបាប កើតទុក្ខ តូចចិត្តថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្គាល់អញ
ព្រះសុគតទ្រង់ស្គាល់អញ ហើយក៏អន្តរធានបាត់ទៅអំពីកន្លែងនោះឯង។

[៣៦] ត្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងក្រុងពារាណសី គួរដល់ពុទ្ធអធារាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងឧរុវេលាប្រទេស។ កាលនោះ ព្រះអង្គទ្រង់យាងចុះចាកផ្លូវ សំដៅ ទៅកាន់ដងព្រៃមួយ លុះយាងទៅដល់ហើយ ទ្រង់ចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះ ហើយគង់នៅទៀបគល់ ឈើមួយ។

សម័យនោះឯង ពួកកទ្ទុវគ្គិយកុមារ ប្រមាណ៣០នាក់ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា ព្រមទាំងភរិយា កំពុង ឲ្យភរិយាបម្រើ (ដោយកាម) ក្នុងដងព្រៃនោះ។ មានកុមារម្នាក់ឥតភរិយានឹងគេ។ ទើបកុមារទាំងនោះ ទៅនាំយកស្រីពេស្យា (ស្រីផ្កាមាស) ម្នាក់មក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុមារដែលឥតភរិយានោះ។ លំដាប់ នោះឯង កាលដែលកុមារទាំងនោះ ប្រហែសធ្វេស កំពុងឲ្យភរិយារបស់ខ្លួនបម្រើ ស្រីពេស្យានោះបាន លួចយកកណ្តុះ ប្រធ្វើច ឬទ្រព្យ រត់បាត់ទៅ។ កាលនោះ កុមារជាសំឡាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះ ខ្វល់ខ្វាយ ដល់កុមារជាសំឡាញ់ ជួយស្វែងរកស្រីពេស្យានោះ ក៏បានដើរទៅកាន់ដងព្រៃនោះ បានឃើញព្រះដ៏ មានព្រះភាគ គង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ទើបនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគបានឃើញស្រី(ម្នាក់) ដែរឬទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កុមារទាំងឡាយ ចុះអ្នកត្រូវការអ្វីដោយស្រី(នោះ)។ កុមារទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ ព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាប្រមាណ៣០នាក់ ជាពួកដ៏ចម្រើន ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេសនេះ មានភរិយាគ្រប់ៗគ្នា បានឲ្យភរិយាបម្រើក្នុងដងព្រៃនេះ ឯកុមារជាសំឡាញ់ម្នាក់ មិនមានភរិយានឹងគេ ឡើយ យើងខ្ញុំបាននាំយកស្រីពេស្យាម្នាក់មក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុមារជាសំឡាញ់នោះ បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលយើងខ្ញុំប្រហែសធ្វេស កំពុងឲ្យភរិយារបស់ខ្លួនបម្រើ ស្រីពេស្យានោះក៏លួចយក កណ្តុះ រត់បាត់ទៅក្នុងពេលនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនោះ យើងខ្ញុំជាសំឡាញ់នឹងគ្នាខ្វល់ខ្វាយ ដល់កុមារជាសំឡាញ់ ជួយស្វែងរកស្រីពេស្យានោះ ក៏បានដើរមកកាន់ដងព្រៃនេះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កុមារទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់រឿងនោះដូចម្តេច អ្នកទាំងឡាយគួរ ស្វែងរកស្រីប្រសើរជាង ឬគួរស្វែងរកខ្លួនប្រសើរជាង។ កុមារទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំគួរស្វែងរកខ្លួនប្រសើរជាង។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កុមារទាំងឡាយ បើ ដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយអង្គុយមកសិនចុះ តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នកទាំងឡាយ។ កទ្ទុវគ្គិយកុមារជា សំឡាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះទទួលព្រះពុទ្ធដីកថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វិកថាដល់ ពួកកទ្ទុវគ្គិយកុមារជាសំឡាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះ គឺទ្រង់ប្រកាសទានកថា១ សីលកថា១ សក្កកថា១ ទោស របស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (ឬស)១។ ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា កទ្ទុវគ្គិយកុមារទាំងនោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌

មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធ
ទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែង ចំពោះព្រះអង្គ គឺសំដែងទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គ
សច្ច១ ក្នុងកាលនោះ។ ធម្មតា សំពត់សស្អាត ប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ
មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ឯធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់
ភទ្ធវគ្គិយកុមារទាំងនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលមានកិរិយាកើតឡើង ធម្មជាតិ
ទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ ភទ្ធវគ្គិយកុមារទាំងនោះបាន
ឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះ
ចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានជឿងឆ្ងល់ ដល់នូវការៈ ជាអ្នកក្លាហាន
មិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភទ្ធវគ្គិយកុមារទាំងនោះថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកជាភិក្ខុ
ចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតបានសំដែងល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិ
យធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់
ភទ្ធវគ្គិយភិក្ខុដ៏មានអាយុទាំងនោះ។

ចប់ រឿងពួកភទ្ធវគ្គិយភិក្ខុជាសំឡាញ់នឹងគ្នា។

ទុតិយកាលវារៈ ចប់។

[៣៧] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរសំដៅទៅ
កាន់ឧរុវេលាប្រទេស។ សម័យនោះឯង ជដិលពានកំ (ជាបងប្អូននឹងគ្នា) គឺឧរុវេលកស្សប១ នទីកស្សប
១ គយាកស្សប១ អាស្រ័យនៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស(នោះ)។ បណ្តាជដិលទាំងនោះ មានជដិលឈ្មោះឧរុ
វេលកស្សបជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តម ប្រសើរជាងជដិល៥០០នា
ក់។ ជដិលឈ្មោះនទីកស្សប ជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តម ប្រសើរជាង
ជដិល៣០០នាក់។ ជដិលឈ្មោះគយាកស្សប ជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏
ឧត្តម ប្រសើរជាងជដិល២០០នាក់។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់អាស្រម
របស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេល
កស្សបថា នៃកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី។ ឧរុវេលក
ស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់អ្វីទេ តែថាក្នុងរោងភ្លើងនេះ
មាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានឫទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះវា
បៀតបៀនព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបជាគំរប់ពីរដងទៀត

ថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្ហើតចង្ហើលទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី។ ឧរុវេលកស្សប
ពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្ហើតចង្ហើលអ្វីទេ តែក្នុងរោងភ្លើងនេះ មាន
នាគរាជមួយជាសត្វកាច មានប្ញទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះវា
បៀតបៀនព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបជាគំរប់បីដងទៀត
ថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្ហើតចង្ហើលទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី។ ឧរុវេលកស្សប
ពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្ហើតចង្ហើលអ្វីទេ តែក្នុងរោងភ្លើងនេះ មាន
នាគរាជមួយ ជាសត្វកាច មានប្ញទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះវា
បៀតបៀនព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប នាគរាជនោះបៀតបៀនយើងមិនបាន
ទេ ណ្ហើយចុះ អ្នកចូរព្រមឲ្យរោងភ្លើង (ដល់យើងចុះ)។ ឧរុវេលកស្សបតបថា បពិត្រមហាសមណៈ
ព្រះអង្គចូរនៅតាមសប្បាយចុះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ហើយ
ក្រាលនូវកម្រាលស្មៅ គង់ផ្គត់ផ្គង់ តាំងកាយដ៏ត្រង់ដម្កល់សតិឆ្ពោះមុខទៅកាន់កម្មដ្ឋាន។

[៣៧] គ្រានោះ នាគនោះបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ យាងចូលទៅ លុះឃើញហើយ កើត
ទុក្ខ តូចចិត្ត ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការនេះគួរ
តថាគត កុំបៀតបៀនស្បែកសម្បុរថ្ងៃ ស្បែកបន្ទាប់ សាច់ សរសៃ ឆ្អឹង និងខ្នុរក្នុងឆ្អឹងរបស់នាគរាជនេះ
ឲ្យសោះ ហើយត្រាន់តែគ្របសង្កត់តេជះ (របស់នាគរាជ) ដោយតេជះរបស់តថាគតចុះ។ លំដាប់នោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងឥទ្ធាភិសង្ខារ មានសភាពដូច្នោះហើយ ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយតបទៅវិ
ញ។ ចំណែកនាគនោះ អត់ទ្រាំសេចក្តីក្រោធមិនបាន ក៏បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើង។ ឯព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ព្រះអង្គទ្រង់ចូលឈាន មានតេជោជាតុជាអារម្មណ៍ ហើយទ្រង់បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើងដែរ។
កាលបើអ្នកមានប្ញទ្ធិទាំងពីរបណ្តាលពន្លឺភ្លើងឲ្យភ្លឺព្រាងព្រាយឡើងហើយ ឯរោងភ្លើងក៏រុងរឿងភ្លឺ
សន្ទោរសន្ទោរឡើងហាក់ដូចជាភ្លើងឆេះ។ លំដាប់នោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ នាំគ្នាចោមរោមរោងភ្លើ
ង ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ឱសមណៈមានរូបល្អម៉្លេះ ឥឡូវត្រូវនាគរាជបៀតបៀន។ ឯព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទ្រង់មិនបានប៉ះពាល់ស្បែកក្រៅ ស្បែកបន្ទាប់ សាច់ សរសៃ ឆ្អឹង និង
ខ្នុរក្នុងឆ្អឹងរបស់នាគនោះ ទ្រង់គ្របសង្កត់តេជះដោយតេជះ ហើយទ្រង់ចាប់នាគច្រកក្នុងបាត្រ (នាំយក
ទៅ) បង្ហាញដល់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប នេះនាគរបស់អ្នកឯង តថាគតបានគ្រប
សង្កត់តេជះរបស់វា ដោយតេជះតថាគតហើយ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបត្រិះរិះដូច្នោះថា
មហាសមណៈ (នេះ) មានប្ញទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា (ព្រះអង្គ) អាចគ្រប់សង្កត់តេជះ
របស់នាគជាសត្វកាច មានប្ញទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក ដោយតេជះ(របស់ព្រះអង្គបាន) តែ
បើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៣៧] ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ទ្រង់ប្រថាប់នៅ) ជិតឆ្នេរស្ទឹងនេរញ្ជា ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹង ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបថា នៃកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ តថាគតសុំនៅក្នុងរោងភ្លើងក្នុងថ្ងៃ នេះបាន១ថ្ងៃសិន។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា អើមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំប្រាថ្នា សេចក្តីសប្បាយ ទើបយាត់ព្រះអង្គថា ក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានប្ញទ្ធិ មានពិស ក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យនាគរាជនោះវាបៀតបៀនព្រះអង្គឡើយ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកស្សប ឯនាគនោះមិនអាចបៀតបៀនតថាគតបានទេ ណ្ហើយចុះ អ្នកចូរព្រមឲ្យរោងភ្លើង (ដល់តថាគតចុះ)។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា ឧរុវេលកស្សបព្រមឲ្យហើយ ព្រះអង្គមិនតក់ស្លុត ឥត មានកោតញញើត ទើបយាងចូលទៅ។ ពស់ជាអហិនាគ បានឃើញព្រះអង្គយាងចូល ទៅ ក៏តូចចិត្ត ទើបបណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញ។ ឯព្រះសម្ពុទ្ធជាមនុស្សនាគ ទ្រង់មាន ព្រះហឫទ័យរីករាយ ឥតមានសេចក្តីអាក់អន់ ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញក្នុងទីនោះ ដែរ។ ចំណែកអហិនាគ អត់ទ្រាំសេចក្តីក្រោធមិនបាន ក៏បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើង ដូច ជាភ្លើងធម្មតា។ ឯមនុស្សនាគ ទ្រង់ឆ្ងាសក្នុងឈាន មានតេជោធាតុជាអារម្មណ៍ ក៏បណ្តា លឲ្យឆេះឡើងក្នុងទីនោះដែរ។ កាលបើអ្នកមានប្ញទ្ធិទាំងពីរបណ្តាលឲ្យភ្លើងភ្លឺព្រោង ព្រាយឡើងព្រមគ្នាហើយ ពួកជដិលដ៏ចោមរោមរោងភ្លើង។

ជដិលទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា ឱ មហាសមណៈមានរូបល្អម៉្លេះ ឥឡូវត្រូវនាគបៀតបៀន។

លុះរាត្រីកន្លងទៅហើយ រស្មីរបស់អហិនាគក៏រលត់សូន្យទៅ។ ឯរស្មីមានពណ៌ច្រើនរបស់ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានប្ញទ្ធិ ក៏តាំងនៅដដែល។ រស្មីមានពណ៌ច្រើនគឺ ខៀវខ្លះ ក្រហមខ្លះ ហង្សបាទ (ក្រហមទន់)ខ្លះ លឿងខ្លះ ពណ៌ផ្ទៃខ្លះ មាននៅក្នុងព្រះកាយរបស់ព្រះ សម្ពុទ្ធដែលមានព្រះនាមថា អង្គីរស។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ចាប់អហិនាគច្រកក្នុងបាត្រហើយ (នាំទៅ) បង្ហាញព្រាហ្មណ៍ថា នៃកស្សប នេះនាគរបស់អ្នក តថាគតគ្របសង្កត់តេជះ របស់វា ដោយតេជះរបស់តថាគតហើយ។

គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សប ជ្រះថ្លាដោយឥទ្ធិប្បាដិហារ្យនេះ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទី នេះ ខ្ញុំនឹងអង្គុំសដោយនិច្ចកត្តដល់ព្រះអង្គ។

ចប់ បាដិហារ្យជាបឋម។

[២០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងដងព្រៃមួយ ក្នុងទីជិតអាស្រមរបស់ជដិល ឈ្មោះឧរុវេលកស្សប។ កាលនោះ ទេវតាទាំង២ ជាស្តេចធំ មានសម្បុរល្អ (ចុះមក) ក្នុងវេលាពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្នំក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបបិតនៅក្នុងទិសទាំង២ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ។ លុះរាត្រីនោះកន្លងហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល(នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារសម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាដែលមានសម្បុរល្អ (ចុះមក) ក្នុងវេលាពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្នំក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ហើយចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ហើយស្ថិតនៅក្នុងទិសទាំង២ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកស្សប ឯអ្នកទាំងនោះ គឺស្តេចធំទាំង២ ចូលមកគាល់តថាគតដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបត្រិះរិះដូច្នោះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានប្បទិ្ធខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា អម្បាលមហារាជទាំង២ ក៏គង់ចូលមកគាល់ដើម្បីស្តាប់ធម៌ដែរ តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង។

ចប់ បាដិហារ្យជាតំរប់២។

[២១] គ្រានោះ សក្តុទេវរាជ ជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ មានពណ៌ល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្នំក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាកណ្តាលអធ្រាត្រ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំរុងរឿង និងឧត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានហើយក្នុងកាលយប់មុន។ លុះរាត្រីនោះកន្លងហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល(នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាដែលមានពណ៌ល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្នំក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាកណ្តាលអធ្រាត្រ ហើយចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ទើបបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំរុងរឿង និងឧត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានហើយក្នុងកាលយប់មុន ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកស្សប អ្នកនោះហើយ គឺសក្តុទេវរាជ ជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ចូលមករកតថាគត ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានប្បទិ្ធខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា សក្តុទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា គង់ចូលមកគាល់ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង។

ចប់ បុរាណវិទ្យាជំហានទី៣

[៤២] លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្ម មានសម្បុរល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្នំក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុង វេលាកណ្តាលអធ្រាត្រ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទើបបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏រុងរឿង និងឧត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ ដែលមានហើយក្នុងយប់មុនៗ។ កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបចូល ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យ នេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល(នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហា សមណៈ ចុះអ្នកណាហ្ន៎មានពណ៌ល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្នំក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាកណ្តាលអធ្រាត្រ ចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ហើយបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ គួរនាដូច គំនរភ្លើងដ៏រុងរឿង និងឧត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានក្នុងយប់មុនៗនោះ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា នែក ស្សប ជននោះឯង គឺសហម្បតិព្រហ្ម ចូលមករកតថាគត ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌។ ត្រានោះ ជដិលឈ្មោះ ឧរុ វេលកស្សបមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះ ថា អម្បាលសហម្បតិព្រហ្ម ក៏គង់ចូលមកគាល់ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ដែរ តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅ មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង។

ចប់ បុរាណវិទ្យាជំហានទី៤

[៤៣] សម័យនោះឯង គ្រឿងបូជាធំ នឹងកើតឡើងដល់ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សប។ (ព្រោះថា) ជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ និងមគធៈទាំងអស់គ្នា ប្រាថ្នានឹងនាំយកខាទនីយភោជនីយាហារមានប្រមាណ ច្រើនចូលមកបូជា។ ត្រានោះ ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សប មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា កាលឥឡូវនេះ ឯង គ្រឿងបូជាធំនឹងកើតឡើងដល់អញ ដ្បិតថាជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ និងមគធៈទាំងអស់គ្នា នឹងនាំ យកខាទនីយភោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើនចូលមកបូជា បើមហាសមណៈនឹងធ្វើឥទ្ធិប្បាណិកា ក្នុងទីប្រជុំមហាជន លាភសក្ការៈនឹងចំរើនដល់មហាសមណៈ លាភសក្ការៈរបស់អញ ក៏នឹងសាបសូន្យ ទៅ ឱមហាសមណៈ កុំគប្បីមកឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះទៅអេះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ជ្រាបសេចក្តីបរិវិតក្នុងចិត្តរបស់ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សប ដោយព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ទើបទ្រង់ យាងទៅកាន់ឧត្តរកុរុទ្ធិប នាំយកចង្កាន់បិណ្ឌបាតមកអំពីឧត្តរកុរុទ្ធិបនោះ ហើយទ្រង់សោយជិតស្រះអ នោត្ត ហើយទ្រង់សម្រាកឥរិយាបទនៅក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងកន្លែងនោះឯង។ កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅ

ហើយ ទើបដដែលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាប
បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល(នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ
ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ហេតុដូចម្តេច ក៏ព្រះអង្គមិនយាងមកក្នុងថ្ងៃម្សិលមិញ
ចំណែកខ្ញុំ ៗតែងរលឹកព្រះអង្គ ទន្ទឹងចាំមើលផ្លូវថា មហាសមណៈមិនមកទេឬអ្វី ហើយបានទាំងដំកល់
ចំណែកខាទនីយាហារទុក ដើម្បីព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប ក្រែងអ្នកត្រិះរិះ
ដូច្នោះថា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ គ្រឿងបូជាធំនឹងកើតឡើងដល់អញ ដ្បិតថា ជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ និង
មគធៈទាំងអស់គ្នា នឹងនាំយកខាទនីយកោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើនចូលមកបូជា បើមហាសម
ណៈនឹងធ្វើឥទ្ធិប្បាដិហារក្នុងទីប្រជុំមហាជន ឯលោកសក្ការៈនឹងចំរើនដល់មហាសមណៈ លោកសក្ការៈ
របស់អញ នឹងសាបសូន្យទៅ ឱមហាសមណៈ កុំគប្បីមកឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកទៅអេះ ដូច្នោះ ពិតមែនឬទេ
នែកស្សប ចំណែកតថាគតឯង បានដឹងសេចក្តីបរិវិតក្នុងចិត្តរបស់អ្នកឯង ដោយចិត្តតថាគត ហើយ
តថាគតក៏ទៅកាន់ឧត្តរកុរុទ្ធិប នាំយកចម្កាន់បិណ្ឌបាតមកអំពីទ្វីបនោះ រួចឆាន់ជិតស្រះអនោត្ត ហើយ
សម្រាកឥរិយាបថក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងកន្លែងនោះឯង។ គ្រានោះ ដដែលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ត្រិះរិះដូច្នោះ
ថា មហាសមណៈនេះ មានប្ញទ្ធិខ្លាំងណាស់តើ មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គស្គាល់ចិត្តដោយ
ចិត្តរបស់ព្រះអង្គបាន តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។ កាលនោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ដដែលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅ
ក្នុងដងព្រៃនោះឯង។

ចប់ បាដិហារ្យជាតំរប់ៗ

[៤៤] សម័យនោះឯង សំពត់បង្សកូលស្រម្ពត់ដែលជាប់ដោយអាចមន៍ដី មានសម្ពត់ដែលឥត
ម្ចាស់ជាដើមៗ កើតឡើងដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងដូច្នោះថា
តថាគតគួរនឹងលាងសំពត់បង្សកូលក្នុងទីណាអេះ។ លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា បាន
ជ្រាបពុទ្ធបរិវិតក្តរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ហើយក៏ដឹកស្រះ (មួយ) ដោយដៃឯង
ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះអង្គលាង
សំពត់បង្សកូលក្នុងស្រះនេះចុះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា តថាគតគួរបោក
គក់សំពត់បង្សកូលនឹងរបស់អ្វីអេះ។ លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ត
(ព្រះតម្រិះ) របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបនាំយកថ្ម១ផែនធំ មកថ្វាយដោយពាក្យ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ បោកគក់សំពត់បង្សកូលលើថ្មនេះចុះ។ គ្រានោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងថា តថាគតគួរពាក់ព្យួរ ហើយពូតនឹងរបស់អ្វីហ្ន៎។ លំដាប់នោះ មានទេវតា
អាស្រ័យនៅលើដើមថ្ងាវ ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ត របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើប
បង្ហោនមែកថ្ងាវឲ្យទាបចុះមក ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពាក់ព្យួរ

ហើយពូតនឹងមែនថ្ងាន់នេះចុះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងទៀតថា តថាគតគួរត្រដាង ហាលសំពត់បង្សុកូលត្រង់កន្លែងណាហ្ន៎។ ខណៈនោះ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងទេវតា ទ្រង់ជ្រាបចេតោ បរិវិតក្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបនាំយកថ្ម១ផែនដំមកថ្វាយ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រដាងហាលសំពត់បង្សុកូលលើថ្មនេះចុះ។ កាល បើរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ ដល់ហើយ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យនេះថា មហាសមណៈ កាលនេះជាកាលសមគួរ ហើយ កត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ស្រះបោក្ខរណីនេះ ពីមុនមិនមានក្នុងកន្លែងនេះ ទេ (ឥឡូវនេះ) ស្រះបោក្ខរណីនោះ មានក្នុងកន្លែងនេះ ផែនថ្មនេះគេដម្កល់ទុកពីមុន ក៏មិនមានដែរ ចុះ(ឥឡូវនេះ) ផែនថ្មនេះ អ្នកណាគេដម្កល់ទុក មែកថ្ងាន់នេះ កាលពីមុនមិនទាបចុះមកទេ (ក៏ឥឡូវ) នេះ មែកថ្ងាន់នេះឯង ទៅជាទាបចុះមក ព្រោះហេតុអ្វីហ្ន៎។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកស្សប សំពត់ បង្សុកូល កើតឡើងដល់តថាគតក្នុងទីនេះ នៃកស្សប តថាគតរំពឹងដូច្នោះថា តថាគតគួរលាងសំពត់ បង្សុកូលក្នុងទីណាហ្ន៎ នៃកស្សប (លុះតថាគតរំពឹងយ៉ាងនេះហើយ) លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជ ជាធំ ជាងពួកទេវតា ទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់គេ ក៏ដឹកស្រះបោក្ខរណី ដោយដៃ ហើយពោលពាក្យនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ លាងសំពត់ បង្សុកូលក្នុងស្រះបោក្ខរណីនេះចុះ ស្រះបោក្ខរណីនេះ ហើយដែលអមនុស្សក្រៅពីជាតិមនុស្ស ក្នុងទី នេះគឺព្រះឥន្ទ្រ។ ដឹកដោយដៃ នៃកស្សប តថាគតរំពឹងដូច្នោះទៀតថា តថាគតគួរបោកគក់សំពត់ បង្សុកូលលើអ្វីហ្ន៎ ម្នាលកស្សប កាលនោះ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា ទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ក របស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់គេ ទើបនាំយកផែនថ្ម១ផ្ទាំងធំ មកថ្វាយដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ បោកគក់សំពត់បង្សុកូលលើថ្មនេះចុះ ថ្មនេះឯងដែលអមនុស្សបានដម្ក ល់ទុក ម្នាលកស្សប តថាគតរំពឹងដូច្នោះទៀតថា តថាគតគួរពាក់ព្យួរ ហើយពូតនឹងរបស់អ្វីហ្ន៎ កស្សប ក្នុងកាលនោះ ទេវតាអាស្រ័យនៅលើដើមថ្ងាន់ ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ក របស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់គេ ទើបបង្ហាញមែកថ្ងាន់ឲ្យទាបចុះមក ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពាក់ ព្យួរ ហើយពូតនឹងមែនថ្ងាន់នេះចុះ ឯដើមថ្ងាន់ក៏ទន់ទោរមកតោងដោយដៃបាន កស្សប តថាគតរំពឹង ដូច្នោះទៀតថា តថាគតគួរត្រដាងហាលសំពត់បង្សុកូលត្រង់កន្លែងណាហ្ន៎ កស្សប លំដាប់នោះ សក្កទេវ រាជ ជាធំជាងពួកទេវតា ទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់គេ ទើបនាំយកផែនថ្ម១ ផ្ទាំងធំមកថ្វាយ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រដាងហាលសំពត់ បង្សុកូលលើថ្មនេះចុះ ថ្មនេះហើយ ដែលអមនុស្សគេបានដម្កល់ទុក។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលក ស្សប ត្រិះរិះដូច្នោះថា មហាសមណៈនេះ មានប្ញទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា អម្បាលសក្កទេវ រាជ ជាធំជាងទេវតា ក៏គង់មកធ្វើការបម្រើ តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូច

អញទេ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយកត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង។

[២៥] កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបបង្គំទូលនូវកាល (នៃភត្ត) ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ មហាសមណៈ កាលនេះជាកាលគួរហើយ កត្តាហារក៏សម្រេចហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មាន ព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់កស្សប អ្នកឯងចូរទៅចុះ តថាគតនឹងទៅក្រោយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ជូន ឧរុវេលកស្សបឲ្យទៅមុនហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ជម្ពូទី ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយនាំ យកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចយាងត្រឡប់មកគង់ក្នុងរោងភ្លើង បានមុនជដិលនោះវិញ។ ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងរោងភ្លើងដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញ ហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរ មកតាមផ្លូវណា (កាលដែលមក) ខ្ញុំចេញមកមុនព្រះអង្គ (លុះមកដល់ទីនេះ) ត្រឡប់ជាព្រះអង្គមកដល់ គង់នៅក្នុងរោងភ្លើងមុនខ្ញុំភ្លាម។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កស្សប កាលតថាគតបានបញ្ជូនអ្នក មកក្នុងទីនេះហើយ តថាគតទៅកាន់ជម្ពូទី ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយតថាគតនាំយកផ្លែ អំពីដើមព្រីងនោះ រួចមកអង្គុយនៅក្នុងរោងភ្លើង(នេះ) បានមុនអ្នក កស្សប ផ្លែនេះគឺផ្លែព្រីង មានសម្បុរ ល្អ មានក្លិនក្រអូប មានរសឆ្ងាញ់ បើអ្នកចង់បរិភោគ ចូរបរិភោគចុះ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបក្រាប ទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ ណើយ (ខ្ញុំអរហើយ) ព្រះអង្គបាននាំមកនូវផ្លែព្រីងនេះ សូមព្រះអង្គ សោយផ្លែព្រីងនេះព្រះអង្គឯងចុះ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប រិះគិតដូច្នោះថា មហាសមណៈ នេះ មានប្បទិ្ធខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះកាលព្រះអង្គបញ្ជូនអញមក (ក្នុងទីនេះ) មុនព្រះអង្គ ហើយទ្រង់ទៅកាន់ជម្ពូទីដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចត្រឡប់ជាមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើង(នេះ) បានមុនអញវិញ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះឯង ក៏គង់នៅមិនមែនជា ព្រះអរហន្តដូចអញទេ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយកត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេល កស្សបហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង។ កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ជដិលឈ្មោះឧរុ វេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលនូវកាល (នៃភត្ត) ដល់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រមហាសមណៈ កាលនេះជាកាលគួរហើយ កត្តាហារក៏សម្រេចហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជូនជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នៃកស្សប អ្នកទៅ (មុន) ចុះ តថាគតនឹង ទៅ(តាមក្រោយ) ហើយព្រះអង្គយាងទៅកាន់ជម្ពូទី ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ក៏ទ្រង់នាំផ្លែ ស្វាយនៅជិតដើមព្រីងនោះ។ បេ។ ទ្រង់នាំយកផ្លែកន្ទួតនៅជិតដើមព្រីងនោះ។ បេ។ ទ្រង់នាំយកផ្លែសម័ នៅជិតដើមព្រីងនោះ។ បេ។ ទ្រង់យាងទៅកាន់ស្ថានតារត្តិវ្យ ទេវលោក ហើយទ្រង់នាំមកនូវផ្កាបារិច្ឆត្ត កព្រឹក្ស រួចទ្រង់មកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងជាមុន។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មាន

ព្រះភាគ គង់នៅក្នុងរោងភ្លើងដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវណា (កាលដែលមក) ខ្ញុំចេញមកមុនព្រះអង្គ (វេលាមកដល់ក្នុងទីនេះ) ត្រឡប់ជាព្រះអង្គមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងបានមុនខ្ញុំវិញ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប កាលតថាគតបញ្ជូនអ្នកមកក្នុងទីនេះ ហើយតថាគតទៅកាន់ស្ថានតាវត្តីង្ស នាំមកនូវផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស រួចមកអង្គុយនៅក្នុងរោងភ្លើង បានមុនអ្នកឯង កស្សប នេះឯងផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស មានសម្បុរល្អ មានក្លិនក្រអូបមែន។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ត្រិះរិះដូច្នោះថា មហាសមណៈ(នេះ) មានប្បទិ្ធខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គបញ្ជូនអញឲ្យមកមុនព្រះអង្គ រួចព្រះអង្គយាងទៅកាន់ឋានតាវត្តីង្ស នាំយកផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស ហើយមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងនេះ បានមុនអញ តែបើទុកយ៉ាងនោះសោត ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៤៦] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះប្រាថ្នានឹងធ្វើសេចក្តីគោរពភ្លើង ក៏មិនអាចនឹងពុះឧសទាំងឡាយឲ្យបែកចេញបាន។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនអាចនឹងពុះឧសឲ្យបែកបានដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកចូរពុះឧសទាំងឡាយឲ្យបែកទៅ។ ឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈសូមព្រះអង្គធ្វើឧសទាំងឡាយឲ្យបែកឲ្យទាន។ ចំណែកឧសទាំង៥០០ដុំ ក៏បែកព្រមគ្នាតែម្តង។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប រពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះ មានប្បទិ្ធខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចនឹងបំបែកឧសទាំងឡាយចេញបាន តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៤៧] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះប្រាថ្នានឹងធ្វើសេចក្តីគោរពភ្លើង ក៏មិនអាចនឹងបង្កាត់ភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនអាចនឹងបង្កាត់ភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបានដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកចូរបង្កាត់ភ្លើងទៅ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈសូមព្រះអង្គបង្កាត់ឲ្យទាន។ ភ្លើងទាំង៥០០គំនរ ក៏ឆេះឡើងព្រមគ្នាតែម្តង។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប រពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះ មានប្បទិ្ធខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចធ្វើភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះធ្វើសេចក្តីគោរពភ្លើងទាំងឡាយ រួចហើយ មិនអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយឲ្យរលត់វិញបាន។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយបាន ដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតតតសង្ស័យ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នៃកស្សប អ្នកចូរលត់ភ្លើងទាំងឡាយទៅ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គលត់ភ្លើងទាំងឡាយឲ្យទាន។ ភ្លើងទាំង៥០០គំនរ ក៏រលត់ព្រមគ្នាតែម្តង។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប រពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះ មានប្បទិ្ធខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា ព្រះអង្គអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៤៩] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងនោះ នាំគ្នាមុជចុះខ្លះ ងើបឡើងខ្លះ ធ្វើនូវការមុជចុះ និងងើបឡើងខ្លះ ក្នុងស្ទឹងនេរញ្ញរា ក្នុងសម័យមានទឹកសន្សើមធ្លាក់ចុះខ្លាំង ប្រហែលជា៨រាត្រី ក្នុងចន្លោះខែទាំងពីរគឺ៤រាត្រីខាងចុងខែមាយ ៤រាត្រីខាងដើមខែផល្គុណ រួមជា៨រាត្រី។ ជាពេលត្រជាក់ មាននៅក្នុងហេមន្តរដូវ។ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ ធ្លាប់នាំគ្នាឡើងមក ហើយអាំងភ្លើងក្នុងកន្លែងណា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់និម្មិតចង្រ្កានប្រមាណ៥០០ទុកក្នុងកន្លែងនោះ។ ឯជដិលអម្បាលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ចង្រ្កានទាំងនេះ គេរៀបចំទុកដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតតតសង្ស័យ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ(នេះ) មានប្បទិ្ធខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចនិម្មិតចង្រ្កានទុកបានច្រើន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៥០] សម័យនោះឯង មានភ្លៀងធំ ពុំជួកកាល បង្កុះចុះមក មានជំនន់ធំពាសពេញទៅ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងប្រទេសណា ប្រទេសនោះ ទឹកលិចអស់។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នោះថា បើមានហេតុយ៉ាងនេះ គួរតែតថាគតធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញដោយជុំវិញ ហើយដើរចង្រ្កមលើផែនដី ដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរដាសក្នុងទឹកណ្តាលទឹកនោះឯង។ លំដាប់នោះ ព្រះអង្គក៏ធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញជុំវិញ រួចទ្រង់ចង្រ្កមលើផែនដី ដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរដាស ក្នុងទឹកណ្តាលទឹក (នោះឯង)។ កាលនោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប គិតថា មហាសមណៈសូមកុំឲ្យលង់ទឹកឡើយ។ លុះឧរុវេលកស្សបគិតហើយ ទើបឡើងជិះទូកទៅ មួយអន្លើដោយជដិលទាំងឡាយជាច្រើននាក់ សំដៅទៅកាន់ប្រទេសដែលព្រះអង្គគង់នៅនោះ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញជុំវិញព្រះអង្គ ហើយយាងចង្រ្កមលើផែនដី ដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរដាស ក្នុងទឹកណ្តាលទឹកដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីនេះឬ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា អើ កស្សប

តថាគតនៅក្នុងទីនេះឯង ហើយព្រះអង្គក៏ហោះឡើងទៅឯអាកាស ហើយទ្រង់ចុះទៅគង់ក្នុងទូក (ក្នុងមួយរំពេចនោះឯង)។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប រំពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះមានប្ញទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា អម្បាលទឹក ក៏គង់នឹងមិនលិចព្រះអង្គ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះសោត ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៥១] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះបរិវិតក្នុងច្នោះថា មោឃបុរសនេះ ត្រិះរិះយ៉ាងនេះ យូរណាស់មកហើយថា មហាសមណៈនេះ មានប្ញទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ បើដូច្នោះ គួរតថាគតធ្វើជដិលនេះឲ្យកើតសេចក្តីសង្វេគ (ស្មុតចិត្ត)។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ថា នែកស្សប អ្នកឯងមិនមែនជាព្រះអរហន្តទេ អ្នកមិនទាន់បានដល់អរហត្តមគ្គទេ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកឯងនឹងជាអរហន្តឬ ។ ថា ជាបុគ្គលដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គ ដោយបដិបទាសេចក្តីប្រតិបត្តិ ណា បដិបទានោះមិនមានដល់អ្នកទេ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ)។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប អ្នកឯងជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរជាងជដិលទាំងឡាយប្រមាណ៥០០រូប អ្នកត្រូវប្រាប់ជដិលទាំងអម្បាលនោះជាមុនសិន បើជដិលទាំងអម្បាលនោះ គេយល់យ៉ាងណា គេក៏នឹងធ្វើយ៉ាងនោះដែរ។ កាលនោះ ជដិលឧរុវេលកស្សបដើរចូលទៅរកជដិលជាកូនសិស្សទាំងអម្បាលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបប្រាប់ជដិលទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំចង់ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ (នុ៎ះ) អ្នកទាំងឡាយយល់យ៉ាងណា ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ។ ជដិលទាំងអម្បាលនោះតបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំទាំងអស់គ្នា ជាអ្នកជ្រះថ្លាហើយក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ (នុ៎ះ) យូរណាស់មកហើយ បើលោកម្ចាស់នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ(នុ៎ះ)ដែរ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះបណ្តែតចោលនូវគ្រឿងបរិក្ខារ ព្រមទាំងសក់ ទាំងដង្កូវសក់ ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើង ក្នុងទឹក ហើយនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅហើយ ក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាកិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីនឹងធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ។ ឯព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនោះ។

[៥២] ឯជជីលឈ្មោះនទឹកស្ងួប បានឃើញគ្រឿងបរិក្ខារ ព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើង អណ្តែតទៅតាមទឹក ដោយច្បាស់លាស់ លុះជជីលឈ្មោះនទឹកស្ងួប បានឃើញ ហើយ គិតដូច្នោះថា សេចក្តីអន្តរាយកុំបីមានដល់តាបសជាបងអញឡើយ។ គិតហើយ ក៏ប្រើជជីល ទាំងឡាយឲ្យទៅ ដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរទៅស្តាប់ដំណឹងបងខ្ញុំមើល ថាហើយ ទើបខ្លួនឯងក៏ ទៅជាមួយនឹងជជីលទាំង៣០០រូប ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលឧរុវេលកស្ងួបដ៏មានអាយុនៅ លុះចូល ទៅដល់ហើយ និយាយពាក្យនេះនឹងឧរុវេលកស្ងួបដ៏មានអាយុថា បពិត្រកស្ងួប អំពើនេះប្រសើរ ហើយឬអ្វីហ្ន៎។ ឧរុវេលកស្ងួបប្រាប់ថា អើអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អំពើនេះប្រសើរហើយ។ កាលនោះ ជជីលទាំងអម្បាលនោះក៏បណ្តែតចោលនូវគ្រឿងបរិក្ខារ ព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំង គ្រឿងបូជាភ្លើង ទៅក្នុងទឹក ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបសិរ សាចុះទៀបព្រះបាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃ ទុក្ខដោយល្អចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ។

[៥៣] ឯជជីលឈ្មោះគយាកស្ងួប បានឃើញគ្រឿងបរិក្ខារ ព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើង អណ្តែតទៅតាមទឹក ដោយច្បាស់លាស់ លុះជជីលឈ្មោះគយាកស្ងួប បានឃើញ ហើយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា សេចក្តីអន្តរាយកុំបីមានដល់តាបសទាំងពីរនាក់ជាបងអញឡើយ។ ទើប ប្រើជជីលទាំងឡាយឲ្យទៅ ដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរទៅស្តាប់ដំណឹងបងអញទាំងពីរនាក់មើល ថាហើយ ខ្លួនឯងក៏ទៅជាមួយនឹងជជីលទាំង២០០រូប ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលឧរុវេលកស្ងួបដ៏មាន អាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងឧរុវេលកស្ងួបដ៏មានអាយុថា បពិត្រកស្ងួប អំពើនេះប្រសើរឬអ្វីហ្ន៎។ ឧរុវេលកស្ងួបប្រាប់ថា អើអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អំពើនេះប្រសើរហើយ។ កាលនោះ ពួកជជីលទាំងនោះ បណ្តែតទៅនូវគ្រឿងបរិក្ខារ ព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំង គ្រឿងបូជាភ្លើង ទៅក្នុងទឹក ហើយចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ ហើយ ក្រាបក្បាលទៀបព្រះបាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានពោលនូវពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះ ភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ គួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកចុះ ទើបត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយដោយប្រពៃ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃ ទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់ លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ។

[៥៤] ឧសត្រូវរយកំណាត់មិនបែក ក៏ត្រឡប់ទៅជាបែក ភ្លើងមិនឆេះ ក៏ត្រឡប់ទៅជាឆេះ ភ្លើងមិនរលត់ ក៏ត្រឡប់ទៅជារលត់ ដោយអធិដ្ឋានរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់និម្មិត ចង្រ្កានទាំងឡាយចំនួន៥០០។ បាដិហារ្យចំនួនបីពាន់ត្រូវរយ ក៏មានដោយន័យនេះឯង។

[៥៥] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធារាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុងគយាសីសប្រទេស មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន១០០០អង្គ គឺ ពួកភិក្ខុដែលជាជនលក្ខណៈកាលមុនទាំងអស់នោះឯង។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅលើខ្នងឬឈ្មោះគយាសីសៈ ទៀបគយាប្រទេសនោះ មួយអន្លើដោយភិក្ខុ១០០០អង្គ។ ក្នុងទីនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតិទាំងអស់ជារបស់ ក្តៅ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតិទាំងអស់ជារបស់ក្តៅ(នោះ) តើគឺអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុជារបស់ ក្តៅ រូបទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ ចក្ខុវិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ ចក្ខុសម្មស្សវត្ថុដែលពាល់ត្រូវដោយភ្នែក គឺ អារម្មណ៍ដែលឃើញដោយភ្នែក មានរូបជាដើម។ ជារបស់ក្តៅ ការសោយអារម្មណ៍ណានេះ ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនទុក្ខ មិនមែនសុខក្តី កើតឡើងអំពីបច្ច័យ គឺចក្ខុសម្មស្ស ការសោយអារម្មណ៍នោះឯង ក៏ ជារបស់ក្តៅ ចុះក្តៅដោយហេតុអ្វី តថាគតពោលថា ក្តៅដោយភ្លើងគឺភាគៈ ភ្លើងគឺទោសៈ ភ្លើងគឺមោហៈ ក្តៅ(ដោយភ្លើង) គឺជាតិ ជរា មរណៈ ក្តៅដោយ(ភ្លើងគឺ) សេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាក កាយ សេចក្តីតូចចិត្ត សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត។ ត្រចៀកជារបស់ក្តៅ សំលេង ជារបស់ក្តៅ។ បេរ ច្រមុះ ជារបស់ក្តៅ ក្លិនទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ។ បេរ អណ្តាតជារបស់ក្តៅ រសទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ។ បេរ កាយជារបស់ក្តៅ ផោដ្ឋព្វៈវត្ថុដែលមានរូប មានសំពត់អាវ ជាដើម ដែលមកប៉ះពាល់ត្រូវកាយ ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ។ ទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ។ បេរ ចិត្តជារបស់ក្តៅ ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយ ជារបស់ក្តៅ មនោ វិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ មនោសម្មស្សសេចក្តីផ្សព្វផ្សាយក្នុងចិត្ត គឺអារម្មណ៍ដែលមកប៉ះពាល់ដល់គំនិត។ ជារបស់ក្តៅ សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណាជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខជាសុខក្តី តែងកើតឡើង ព្រោះបច្ច័យ គឺមនោសម្មស្ស សេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯង ក៏ជារបស់ក្តៅ ចុះក្តៅដោយអ្វី តថាគត ពោលថា ក្តៅដោយភ្លើងគឺភាគៈ ភ្លើងគឺទោសៈ ភ្លើងគឺមោហៈ ក្តៅដោយជាតិ ជរា មរណៈ ក្តៅដោយសេ ចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តីតូចចិត្ត សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អរិយសាវកប្រកបដោយសុត្តៈ (គឺជាអ្នកចេះដឹង) កាលឃើញយ៉ាងនេះ រមែងនឿយណាយ ក្នុងចក្ខុផង ក្នុងរូបទាំងឡាយផង ក្នុងចក្ខុវិញ្ញាណផង ក្នុងចក្ខុសម្មស្សផង សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណា ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខក្តី តែងកើតឡើងអំពីបច្ច័យ គឺចក្ខុសម្មស្ស អរិយ សាវករមែងនឿយណាយក្នុងសេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងផង ក្នុងត្រចៀកផង ក្នុងសំឡេង

ទាំងឡាយផង។ ក្នុងច្រមុះផង ក្នុងក្លិនទាំងឡាយផង។ ក្នុងអណ្តាតផង ក្នុងរសទាំងឡាយផង។
ក្នុងកាយផង ក្នុងផោដ្ឋព្វៈទាំងឡាយផង។ ក្នុងចិត្តផង ក្នុងធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយផង
នឿយណាយក្នុងមនោវិញ្ញាណផង នឿយណាយក្នុងមនោសម្មស្សផង សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណា
ដែលជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខក្តី រមែងកើតឡើងអំពីបច្ច័យ គឺមនោសម្មស្ស
អរិយសាវក រមែងនឿយណាយក្នុងសេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងផង កាលបើនឿយណាយហើយ
ក៏ប្រាសចាកតម្រេក ព្រោះប្រាសចាកតម្រេក (នោះឯង) ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកសេចក្តីប្រកាន់មាំ កាល
បើចិត្តរួចស្រឡះហើយ ក៏មានញាណដឹងថា ចិត្តរបស់អញរួចស្រឡះហើយ អរិយសាវកនោះដឹងច្បាស់
ថា កំណើតអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌ បាននៅរួចហើយ សោឡសកិច្ច បានធ្វើរួចហើយ កិច្ចដទៃក្រៅ
អំពីសោឡសកិច្ចនេះ មិនមានឡើយ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ កំពុងសំដែងវេយ្យាករណ៍ របៀបបាឡិ
ដែលជាពាក្យរាយសុទ្ធ ឥតមានចងជាបទបាទ គឺមិនចងជាពាក្យកាព្យដែលហៅថាគាថាទេ។ នេះ ចិត្ត
របស់ភិក្ខុចំនួន១០០រូបនោះ ក៏ផុតចាកអាសវៈធម៌ទាំងឡាយឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើ
យ។

ចប់ អាទិត្តបរិយាយសូត្រ។

ចប់ ឧបុលប្បាដិហារិយកាណារាវៈ ជាតំរប់បី។

[៥៦] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់លើខ្នងឫស្សីឈ្មោះគយាសីសៈ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធ
អធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើន ចំនួន១០០០
អង្គ គឺបុរាណជដិលទាំងអស់នោះឯង។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយ
លំដាប់ ក៏បានទៅដល់ក្រុងរាជគ្រឹះ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងសុប្បតិ
ដ្ឋចេតិយ ក្នុងលដ្ឋិវនឧទ្យាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះនោះ។

[៥៧] ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ បានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ដំណឹងច្បាស់ថា ព្រះ
សមណគោតមដ៏ចំរើន ជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូលហើយបួស ឥឡូវយាងមកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ
គង់នៅក្នុងសុប្បតិដ្ឋចេតិយ ក្នុងលដ្ឋិវនឧទ្យាន (សួនច្បារត្នោត) ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះ
របស់ព្រះគោតមដ៏ចំរើននោះ ឮខ្លួនខ្លាយសុសសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ឆ្ងាយ
ចាកកិលេស ទ្រង់ត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គឯង ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជា និងចរណៈ ទ្រង់
មានដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ទ្រង់ប្រសើរដោយសីលាទិគុណ រកបុគ្គលណាមួយស្មើ

គ្មាន ទ្រង់ជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ទ្រង់ជាគ្រូនៃទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់បាន ត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ ទ្រង់លែងត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ដោយប្រការដូច្នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ នោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាចំពោះព្រះអង្គឯង ហើយញ៉ាំងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ញ៉ាំងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ព្រមទាំងទេវតា និងមនុស្ស ឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ទ្រង់សំដែងធម៌ដ៏ពិរោះបទដើម ពិរោះបទកណ្តាល ពិរោះបទចុង ទ្រង់ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ព្រមទាំងអត្ត ព្រមទាំងព្យញ្ជនៈដ៏បរិបូណ៌ពេញ លេញ កិរិយាដែលបានឃើញព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនោះ ជាការប្រពៃពេក។ ត្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ មានទាំងព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិ ដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរ ហ្នឹងជាបរិវារ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ឯពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរហ្នឹង នោះ ពួកខ្លះថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ពោលពាក្យរីករាយ ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យគួររីករាយ គួររលឹកឲ្យសម្រេចហើយ ក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏ សមគួរ ពួកខ្លះ ក៏ប្រណម្យអញ្ជូលិចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះ ក៏ ប្រកាសនាម និងគោត្តរបស់ខ្លួនក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះ ក៏ស្ងៀម អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ទើបពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ ពីរហ្នឹងនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ឧរុវេល កស្សបឬហ្ន៎ ឬថាឧរុវេលកស្សបប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះ ភាគ ក៏ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះនៃចិត្តរបស់ពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរ ហ្នឹងនោះ ដោយព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ហើយទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុដោយព្រះ ភាពថា ថា

អ្នកឯងនៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ជាអ្នកប្រដៅពួកតាបស តើអ្នកឃើញអ្វី បានជាលះបង់ ការបូជាភ្លើងចោលចេញ។ ម្នាលកស្សប តថាគតសួរសេចក្តីនេះនឹងអ្នក ការបូជាភ្លើង ដែលអ្នកលះបង់ហើយ តើព្រោះហេតុអ្វី។

ឧរុវេលកស្សបក្រាបបង្គំទូលថា ជនទាំងឡាយតែងពោលសរសើរចំពោះនូវកាម ទាំងឡាយ គឺរូប សំឡេង ព្រមទាំងរសធម៌ នូវស្រីទាំងឡាយផង ព្រោះការបូជា ខ្ញុំព្រះ អង្គដឹងថា កាមគុណមានរូបជាដើមនេះ ជាគ្រឿងសៅហ្មងក្នុងឧបធិវិមតិវិនោទនីដីកា

ថា ឧបធិ មាន៤យ៉ាង គឺ កាមូបធិ១ ខន្ធរូបធិ១ កិលេសូបធិ១ អភិសង្ការូបធិ១។ តែក្នុងទី
នេះ សំដៅយកខន្ធរូបធិតែម្យ៉ាង។ ឯឧបធិសព្វនេះ ប្រែថា ខ្លួន រាងកាយគោល ហេតុ នៃ
សេចក្តីវិលកើត កិលេស និងសេចក្តីកង្វល់។ ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ
មិនត្រេកអរក្នុងការបូជាធំ និងការបូជាតូច (គឺការគោរពភ្លើងរាល់ថ្ងៃ)។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់កស្សប ចិត្តរបស់អ្នកមិនត្រេកអរហើយ ក្នុងកាមគុណ
ទាំងឡាយនោះ គឺរូប សំឡេង ព្រមទាំងរស ម្ចាស់កស្សប ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់អ្នកត្រេក
អរក្នុងមនុស្សលោក និងទេវលោកខ្លះដែរឬ ចូរអ្នកពោលហេតុនេះមកតថាគតមើល។

ព្រះឧរុវេលកស្សបក្រាបទូលថា ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញនូវព្រះនិព្វាន ជាប់រស់ល្អិត ឥតមាន
ឧបធិ ឥតមានសេចក្តីខ្វល់ មិនជាប់ចំពាក់នៅក្នុងកាមភព ជាធម្មជាតិពិត មិនប្រែប្រួល
ជាធម្មជាតិ គឺបុគ្គលមិនគប្បីបានដោយហេតុដទៃ (ក្រៅពីមគ្គ) ព្រោះហេតុដូច្នោះ បាន
ជាខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរក្នុងការបូជាធំ និងការបូជាតូច។

[៥៨] លំដាប់នោះ ព្រះឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើនូវសំពត់ឧត្តរាសន្តៈ
[៥៩] លើស្នាម្នាង ហើយក្រាបសិរសាទៀបព្រះបាទារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏បានបង្គំទូលពាក្យ
នេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គ
ជាសាវក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក។ គ្រានោះ
ពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរហ្មឺននោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
ឧរុវេលកស្សបប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈទេតើ។ ពេលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តនៃពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិចំនួនដប់ពីរហ្មឺនដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ
នោះ ដោយព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ រួចហើយ ក៏ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វិកថា គឺទានកថា១ សីលកថា១
សក្កកថា១ ទោសនៃកាមគុណដ៏លាមក ដ៏សៅហ្មង១ អានិសង្សនៃការចេញចាកកាម (បួស)១។ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិទាំងនោះថា ជាបុគ្គលមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់
មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈធម៌ មានចិត្តអវណ្ណតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះធម្មទេសនា
ណា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា
នោះ គឺទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១ ក្នុងកាលនោះ។ ធម្មតា សំពត់សស្អាត ដ៏
ប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅ (គឺជូង ឬល្អិតខ្មៅជាដើម) គួរទទួលត្រៀមជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមា
យ៉ាងណាមិញ ឯធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកជួលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ពួក

ព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់មួយហ្ន៎ន មានព្រះបាទពិម្ពិសារជាប្រធានលើ
អាសនៈនោះថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅជាធម្មតា
ដែរ មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីចំនួនមួយហ្ន៎នរូប ក៏ថ្វាយខ្លួនជាឧបាស
ក។

[៥៧] គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់ឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់បានដល់
អរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់ចុះព្រះទ័យស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌
ហើយ ទ្រង់ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីជឿឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿស្តា
បំបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាព្រះសាស្តា ទ្រង់បានពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន ពីដើម កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនៅឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណងឆយ៉ាង ឥឡូវនេះ
បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏សម្រេចអស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីដើម កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គ
នៅជាកុមារ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា សូមឲ្យជនទាំងឡាយអភិសេកអញក្នុងរាជសម្បត្តិ បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន នេះជាបំណងទី១របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គបានសម្រេចហើយ
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី២របស់ខ្ញុំព្រះអង្គដូច្នោះថា សូមឲ្យព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធតប្បិច្ចលមក
កាន់ដែនរបស់អញនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏បានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
បំណងទី៣របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នោះថា សូមឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គបានចូលទៅសេពគប់នឹងព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ បានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី៤
របស់ខ្ញុំព្រះអង្គដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ គប្បីសំដែងធម៌ដល់អញ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំ
ព្រះអង្គនោះ សម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី៥របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នោះថា ចំណែក
ខាងអញ គប្បីដឹងច្បាស់នូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ
បានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីដើម កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនៅឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គ
មានបំណងឆយ៉ាងនេះ ឥឡូវនេះ បំណងទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏បានសម្រេចបរិបូណ៌
ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីពោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះ
អង្គពីពោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ
(ភ្លឺច្បាស់ណាស់) គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្តាប់ចុះ ឲ្យផ្ការឡើង ពុំនោះ ដូចជាមនុស្សបើក
បង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំងទុក ពុំនោះសោត ដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬក៏ដូចជា
មនុស្សកាន់ប្រទីបប្រេង ទ្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុ នឹងបានមើលឃើញ
នូវរូបទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះ

កិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹង ទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក ដល់
នូវសរណគមន៍ស្មើដោយជីវិត ចាប់តាំងតែអំពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ មិនតែប៉ុណ្ណោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ព្រមទាំងកិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ណិភាព។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់
ជ្រាបថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ហើយធ្វើប្រទក្សិណ ចៀសចេញទៅ។

[៦០] លំដាប់នោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ (ភ្លឺឡើង) ព្រះ
អង្គក៏ទ្រង់ឲ្យចាត់ចែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តមរួចហើយ ទ្រង់ចាត់ឲ្យមនុស្សទៅក្រាបទូលនូវ
កាលនៃកត្តដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះ ជាកាលគួរហើយ កត្តាហារ
សម្រេចហើយ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្ងៀកស្ងៀង ហើយទ្រង់បាត្រ និងចីវរក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ រួច
ហើយទ្រង់ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយកិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន១០០០រូប គឺពួកបុរាណ
ជដិលទាំងអស់នោះឯង។

[៦១] សម័យនោះឯង ព្រះឥន្ទ្រជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ប្លែងភេទជាមាណាព ហើយដើរទៅ
អំពីមុខបង្គំស្រីនៃកិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយច្រៀងនូវតាថានេះថា

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទូន្មានហើយ (នូវឥន្ទ្រិយ) មានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះ
ហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាស ឈ្មោះសិង្គីស្រព្វដែលប្រែថា
មាស តាមក្នុងអភិធានមាន១៧យ៉ាង គឺសុវណ្ណ កនក ជាតរូប សោណ្ណ កញ្ជាន សត្វវណ្ណ
ហរិ កម្ពុ បារុ ហេម ហាដក តបនីយ ហិរញ្ញ បាមិករ សាតកុម្ម ជម្ពុនទ សិង្គី។ តែក្នុងវិមតិវិ
នោទនីដីកាថា បណ្តាមាសទាំង១៧នេះ មាសឈ្មោះសិង្គីប្រសើរជាងមាសឯទៀត។]
ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិល ដែលជាអ្នកទូន្មាន
ហើយ (នូវឥន្ទ្រិយ) ដែរ ជាអ្នកមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌)។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ មានព្រះហឫទ័យផុតហើយ (ចាកសេចក្តីសៅហ្មង) និងមានព្រះហឫទ័យផុត
ស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិង្គី ទ្រង់យាង
ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិលដែលមានចិត្តផុតហើយ
(ចាកសេចក្តីសៅហ្មង) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌)។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រង់ (ចាកលោក) ហើយទាំងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះ
ហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិដ្ឋី ទ្រង់យាងចូលទៅ
កាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិលដែលត្រង់ហើយ(ចាកលោក) ទាំង
មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌)។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានព្រះហឫទ័យរម្ងាប់ហើយ (ចាកអកុសលធម៌) ទាំងមានព្រះ
ហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិដ្ឋី
ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិលដែលមានចិត្ត
រម្ងាប់ហើយ (ចាកអកុសលធម៌) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌)។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ទ្រង់មានអរិយវាស១០យ៉ាង[រិមតិវិនោទនីដីកាថា លះ
នីវណ្ណធម៌ប្រាំ១ ឆឡង្គបេក្ខា១ ដំកល់ស្មារតីដោយខ្ជាប់ខ្ជួន១ អបស្សេនធម៌បួន១ លះ
មិច្ឆាទិដ្ឋិ១ ការមិនស្វែងរកបីយ៉ាងគឺ កាម ភព និងព្រហ្មចារ្យ១ មានសេចក្តីត្រិះរិះមិន
ល្អកំរិត១ មានកាយសង្ខាររម្ងាប់ហើយ១ មគ្គញ្ញាណ១ ផលញ្ញាណ១។] ទ្រង់មានកំ
លាំង១០[ប្រកបដោយកំលាំងកាយ១០ និងកំលាំងញ្ញាណ១០ ឯកំលាំងកាយ១០ នោះ
ធៀបដោយកំលាំងដំរី១០ត្រកូល គឺដំរីកាឡាវកៈ១ គង្គេយ្យៈ១ បណ្ណារៈ១ តម្កៈ១ បិដ្ឋលៈ
១ គន្ធុៈ១ មង្គល១ ហោមវត្ត១ ឧបោសថ១ ឆទ្ធី១។ កំលាំងដំរីកាឡាវកៈ១ ស្មើនឹងកំ
លាំងដំរីគង្គេយ្យ១ បណ្ណាដំរីទាំង១០ត្រកូលនោះ មានកំលាំងលើសគ្នា១០។ឡើងទៅ កំ
លាំងដំរីឆទ្ធី១០ ទើបស្មើនឹងកំលាំងព្រះពុទ្ធ១។ ឯកំលាំងញ្ញាណ១០ នោះគឺ កំលាំង
សេចក្តីដឹងហេតុគួរ និងមិនគួរតាមពិត១ ដឹងកម្មនិងផលនៃកម្ម១ ដឹងបដិបទាប្រព្រឹត្ត
ទៅក្នុងភពទាំងពួង១ ដឹងលោកដែលមានធាតុច្រើន១ ដឹងថាសត្វទាំងឡាយមាន
អធ្យាស្រ័យផ្សេងៗគ្នា១ ដឹងតន្ត្រិយរបស់សត្វដ៏ធ្លៀវធ្លាសនិងទន់ទាប១ ដឹងសេចក្តី
សៅហ្មង និងសេចក្តីផ្លូវផង និងការចេញចាកឈានវិមោក្ខសមាធិសមាបត្តិ១ ដឹងខន្ធ
បញ្ចកៈ ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងកាលមុន១ ញ្ញាណ គឺចក្ខុដូចជាទិព្វ១ ដឹងសេចក្តីអស់ទៅ
នៃអាសវធម៌១។] ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវធម៌ (គឺកម្មបថ)១០ ប្រការ ទ្រង់ប្រកបដោយអង្គ
ជារបស់នៃអសេខបុគ្គល១០យ៉ាង [គឺអដ្ឋង្គិកមគ្គ និងសម្មាញ្ញាណ និងសម្មារិមុត្តិ។] មាន
កិក្ខុសង្ឃ១ពាន់ជាបរិវារ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ។

[៦២] ពួកមនុស្សឃើញសក្កទេវរាជ ជាធំជាងទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយហើយ ពោលយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎ មាណពនេះ មានរូបល្អអីម៉្លេះ ឱហ្ន៎ មាណពនេះមានរូបគួរពិតពិលរមិលមើល ឱហ្ន៎ មាណពនេះគួរជាទីជ្រះថ្លា មាណពនេះឯងជាកូនចៅអ្នកណាហ្ន៎។ លុះពួកមនុស្សពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ក៏បានពោលតបទៅនឹងពួកមនុស្សនោះវិញដោយតាថា ថា

អ្នកប្រាជ្ញណាទូន្មានឥន្ទ្រិយទាំងអស់បានហើយ មានព្រះហឫទ័យស្អាតរកបុគ្គលប្រៀបមិនបាន ឆ្ងាយចាកសត្រូវ ពោលគឺកិលេស មានដំណើរល្អក្នុងលោក ខ្ញុំឯងជាអ្នកបម្រើអ្នកប្រាជ្ញនោះ។

[៦៣] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មួយអង្វើដោយភិក្ខុសង្ឃ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់និវេសនស្ថានរបស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ។ ទើបព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារអង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែត ឲ្យស្តប់ស្តល់ក្នុងអដ្ឋកថា ថា មហាក្សត្រិយ៍ ស្តេចទ្រង់អង្គាសភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតបរិបូណ៌ត្រាតែព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាននោះ ហាមឃាត់ដោយដៃ ឬដោយមុខ ឬដោយរឹចិភេទថា ល្មមហើយ។ ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ដោយព្រះហស្ថព្រះអង្គឯង ហើយទ្រង់កំណត់ដឹងនូវព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលទ្រង់សោយរួចហើយ ត្រង់ដែលទ្រង់ដាក់ព្រះហស្ថចុះចាកបាត្រ រួចក៏ស្តេចគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ គង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរគង់នៅក្នុងទីណាហ្ន៎ ទីណាដែលមិនឆ្ងាយ មិនជិតពេក អំពីស្រុក ជាទីល្មមទៅ ល្មមមកបាន គួរជាទីចូលទៅរកនៃមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវការ ជាទីមិនបានច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច មិនមានសេចក្តីគឺកកកកក្នុងវេលាយប់ មានខ្យល់បក់ស្រួល គួរដល់កិរិយាពួននៅនៃមនុស្សទាំងឡាយ និងជាទីគួរដល់ការសម្ងំនៅ។ ព្រះរាជតម្រិះនេះក៏មានដល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារក្នុងខណៈនោះថា អើ ឧទ្យានវេឡារបស់យើងនេះ មិនឆ្ងាយពេក មិនជិតពេកអំពីស្រុក ជាទីល្មមទៅ ល្មមមកបាន គួរជាទីចូលទៅរកនៃមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវការ ជាទីមិនបានច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច មិនមានសេចក្តីគឺកកកកក្នុងវេលាយប់ មានខ្យល់បក់ស្រួល គួរដល់កិរិយាពួននៅនៃមនុស្ស និងជាទីគួរដល់ការសម្ងំ បើដូច្នោះ គួរអញ្ជាថ្វាយឧទ្យានវេឡារនេះដល់ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន។ ពេលនោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារកាន់យកកុន្ទីទឹកជារីការនៃមាស ហើយថ្វាយដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះ

អង្គសូមថ្វាយនូវឧទ្ធានវេទ្យាននេះដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏
ទ្រង់ទទួលអារាម(នោះ)។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារឲ្យឃើញ
ព្រម ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍ឡើង ឲ្យរីករាយស្មើ ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ ហើយក៏ក្រោកចាក
អាសនៈចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ចំពោះ
ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអារាម (ដល់អ្នកទាំងឡាយ)។

[៦៤] សម័យនោះឯង សញ្ញយបរិព្វាជកនៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអង្វើដោយបរិព្វាជក
បរិសទ្យដ៏ច្រើន គឺបរិព្វាជកចំនួន២៥០រូប។ សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ប្រព្រឹត្ត
ព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញយ។ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាននោះបានធ្វើប្តេ
ជ្ជានឹងគ្នាថា អ្នកណាបានដឹងនូវអមតធម៌មុន អ្នកនោះគប្បីប្រាប់ដល់ម្នាក់ទៀត។ កាលនោះ ព្រះអស្ស
ជិដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក លោកប្រកបដោយឥរិយាបថ គឺដើរទៅ
ដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលផ្សេងៗ បត់ដៃជើង និងលាតដៃជើង មានភ្នែកសង្រួម គួរជាទី
ជ្រះថ្លា ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត បានឃើញនូវព្រះអស្សជិដ៏
មានអាយុ កំពុងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បរិបូណ៌ដោយឥរិយាបថ គឺដើរទៅដើរមក
ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលផ្សេងៗ បត់ដៃជើង និងលាតដៃជើង មានភ្នែកសង្រួម គួរជាទីជ្រះថ្លា
លុះឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ឱហ្ន៎ ជនទាំងឡាយណា ជាអរហន្តក្តី បានដល់ហើយនូវ
អរហត្តមគ្គក្នុងលោក ភិក្ខុនេះក៏ប្រហែលជាពួកនៃជនទាំងនោះដែរ បើដូច្នោះ គួរតែអញចូលទៅរក
ភិក្ខុនេះហើយសួរថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូ
របស់លោក ខ្លួនលោកនេះឯងគាប់ចិត្តធម៌របស់អ្នកណា។ លំដាប់នោះ សារីបុត្តបរិព្វាជក មានសេចក្តី
ត្រិះរិះដូច្នោះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរដើម្បីសួរនូវភិក្ខុនេះឡើយ (ព្រោះ) ភិក្ខុនេះកំពុងចូលទៅកាន់
ចន្លោះផ្ទះ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត បើដូច្នោះ គួរតែអញទៅតាមភិក្ខុនេះ អំពីក្រោយៗទៅចុះ ក៏ការ
ដែលជាប់តាមភិក្ខុនេះឯង គង់ដឹងនូវមគ្គញ្ញាណដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ឬភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នក
ស្វែងរកនូវព្រះនិព្វានដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង។ ឯព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅដើម្បី
បិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទទួលបិណ្ឌបាតហើយ ក៏ត្រឡប់មកវិញ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ក៏ចូល
ទៅកាន់សំណាក់ព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុក្នុងកាលនោះ លុះចូលទៅជិតហើយ ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយ
នឹងព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ ហើយពោលនូវពាក្យជាទីត្រេកអរ ជាទីរលឹក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល
បាន លុះសម្រេចកិច្ចនោះហើយ ក៏បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត បិតនៅក្នុងទីដ៏
សមគួរហើយ ក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយ

ទាំងឡាយរបស់លោកក៏ស្រស់បស់ សម្បុរស្បែករបស់លោកក៏ស្អាតផ្លូវផង ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ
លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក ខ្លួនលោកនេះឯង ពេញចិត្តធម៌របស់
អ្នកណា។ ព្រះអស្សជឿយថា ម្ចាស់អាវុសោ មានមហាសមណៈ(មួយព្រះអង្គ) ជាសក្យបុត្រ ចេញចាក
សក្យត្រកូល ហើយទ្រង់ព្រះផ្នួស ខ្ញុំឯងក៏បួសតាមព្រះមហាសមណៈដ៏មានព្រះភាគនោះ ឯព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគនោះឯង ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំ ចំណែកខ្ញុំក៏គាប់ចិត្តនូវធម៌អាចរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ។ បរិព្វា
ជកណ្ណៈសារីបុត្តសួរថា ចុះគ្រូរបស់លោកម្ចាស់ពោលពាក្យដូចម្តេច សំដែងធម៌ដូចម្តេច។ ព្រះអស្សជឿ
ថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាឯង ជាកិត្តិយ៍ ទើបនឹងបួស មកកាន់ធម៌វិន័យនេះថ្មីៗ អាត្មាមិនអាច
ដើម្បីសំដែងធម៌ដោយពិស្តារបានទេ តែថាអាត្មានឹងពោលនូវសេចក្តីដល់អ្នកដោយសង្ខេបបាន។

បរិព្វាជកណ្ណៈសារីបុត្តឆ្លើយថា សូមលោកម្ចាស់សំដែងធម៌តិចក្តី ច្រើនក្តី សូមសំដែងតែ
ទំនងសេចក្តីម្យ៉ាងដល់ខ្ញុំ ៗត្រូវការដោយទំនងសេចក្តី តែម្យ៉ាងទេ លោកម្ចាស់មិនបាច់
ពោលព្យញ្ជនៈឲ្យច្រើនឡើយ។

[៦៥] គ្រានោះ ព្រះអស្សជឿដ៏មានអាយុ បានពោលនូវធម៌បរិយាយនេះដល់បរិព្វាជកណ្ណៈ
សារីបុត្ត ថា

ធម៌ទាំងឡាយណា [អដ្ឋកថា ធម៌ទាំងឡាយណា ជាផល គឺទុក្ខសច្ច តែងកើតឡើងអំពី
ហេតុ គឺសមុទយសច្ច ព្រះតថាគតតែងពោលនូវសមុទយសច្ចថា ជាហេតុផ្តើមឡើងឲ្យ
កើតនូវធម៌ទាំងឡាយ គឺទុក្ខសច្ចនោះ ធម៌ណាជាផល គឺកន្លែងរលត់នៃទុក្ខសច្ច និងស
មុទយសច្ចទាំងនោះក្តី ធម៌ណាជាហេតុ ជាឧបាយ ដើម្បីញ៉ាំងទុក្ខសច្ច និងសមុទយសច្ច
មិនឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានក្តី ព្រះតថាគតមានប្រក្រតីពោលនូវធម៌ទាំងនោះ។ អធិប្បាយថា
ព្រះតថាគតតែងសំដែងនូវអរិយសច្ចទាំង៤យ៉ាងថា ទុក្ខសច្ចជាផលនៃសេចក្តីទុក្ខ
ទាំងពួង សមុទយសច្ច ជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខទាំងពួង និរោធសច្ចជាផលនៃសេចក្តីសុខ
ទាំងពួង មគ្គសច្ច ជាហេតុនាំឲ្យកើតសេចក្តីសុខទាំងពួង។ គឺខន្ធ៥ តែងកើតអំពីហេតុ
ព្រះតថាគតពោលនូវហេតុនៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់ និងឧបាយ
ជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយណា ព្រះតថាគតពោលនូវសេចក្តីរលត់ និងឧបាយជា
គ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ព្រះមហាសមណៈ មានប្រក្រតីពោលពាក្យយ៉ាង
នេះ។

[៦៦] កាលនោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត លុះបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះហើយ ក៏មានធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គញ្ញាណ ប្រាសចាកធ្វលី ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងថា ធម្មជាតណាមួយ មានសេចក្តី កើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះរមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា។

សារីបុត្តបរិព្វាជកពោលថា និព្វានធម៌នេះមានប្រាកដមែន លោម្ខាស់បានត្រាស់ដឹង និព្វាន ដែលគ្មានសេចក្តីសោក ព្រះនិព្វាននោះ ខ្ញុំមិនដែលបានឃើញ មិនដែលបានជួប ប្រទះឡើយ ដោយហ្នឹងនៃកប្បទាំងឡាយជាច្រើន។

[៦៧] ត្រា នោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ចូលទៅរកបរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន។ បរិព្វាជក ឈ្មោះមោគ្គល្លាន បានឃើញបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តកំពុងដើរមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏បាន ពោលពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់អ្នកស្រស់ បស់អីម៉ែ រស្មីរស្មីរបស់អ្នកក៏ស្អាតផ្លូវផង ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកបានដឹងនូវអមតធម៌ហើយឬ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា អើ អ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំបានដឹងអមតធម៌ហើយ។ បរិព្វាជកឈ្មោះ មោគ្គល្លានសួរថា អ្នកបានដឹងនូវអមតធម៌ដូចម្តេច។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា នៃអារុសោ ខ្ញុំ បានឃើញភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិកំពុងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ប្រកបដោយ ឥរិយាបថ គឺដើរទៅដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលផ្សេងៗ បត់ដៃជើង និងលាតដៃជើង មាន ភ្នែកសង្រួម គួរជាទីជ្រះថ្លា លុះឃើញហើយ ខ្ញុំក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ឱហ្ន៎ ជនទាំងឡាយណាក្នុង លោកដែលជាអរហន្តក្តី ជាអ្នកដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គក្តី ភិក្ខុនេះឯង ប្រហែលជាពួកនៃជនទាំងនោះ បើដូច្នោះ គួរអញចូលទៅរកភិក្ខុនេះហើយសួរថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកម្ចាស់បួសចំពោះអ្នក ណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក លោកពេញចិត្តនឹងធម៌របស់អ្នកណា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំ ឯងក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរសួរភិក្ខុនេះទេ ភិក្ខុនេះចូលទៅកាន់ចន្លោះ ផ្ទះ ហើយត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត បើដូច្នោះ គួរអញជាប់តាមភិក្ខុនេះ អំពីក្រោយទៅ ក៏ការដែល ជាប់តាមភិក្ខុនេះ គង់ដឹងនូវមគ្គញ្ញាណដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ឬភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកស្វែងរក នូវព្រះនិព្វានដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ ពេលនោះ អស្សជិក្ខុ ត្រាច់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយក៏កាន់យកបិណ្ឌបាតត្រឡប់មកវិញ នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំក៏ចូល ទៅរកអស្សជិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យរីករាយជាមួយនឹងអស្សជិក្ខុ លុះបញ្ចប់ ពាក្យដែលគួររីករាយ និងពាក្យដែលគួររលឹក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលហើយ ក៏បិតនៅក្នុងទីដ៏ សមគួរ ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ លុះខ្ញុំបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងអស្សជិក្ខុ

ថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់លោកក៏ស្រស់បស់អីម៉្លោះ សម្បុរស្បែករបស់លោកក៏
បរិសុទ្ធផ្លូវផង ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក
លោកពេញចិត្តធម៌របស់អ្នកណា អស្សជិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ មានមហាសមណៈ ជា
សក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូល ហើយបួស ខ្ញុំបួសតាមនូវព្រះមហាសមណៈដ៏មានព្រះភាគនោះ ឯ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះឯង ជាគ្រូរបស់យើង យើងពេញចិត្តនូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ
(ហើយខ្ញុំសួរទៀត)ថា គ្រូរបស់លោកដ៏មានអាយុ មានប្រក្រតីពោលពាក្យដូចម្តេច សំដែងធម៌ដូចម្តេច
ទើបអស្សជិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាឯងជាកិក្ខុថ្មី បួសមិនទាន់បានយូរទេ ទើបតែនឹង
មកកាន់ធម៌វិន័យនេះថ្មីៗ អាត្មាមិនអាចដើម្បីសំដែងធម៌ដល់អ្នក ឲ្យពិស្តារបានទេ តែថាអាត្មានឹងពោល
នូវទំនងសេចក្តីដោយសង្ខេបដល់អ្នកបាន (ខ្ញុំក៏និយាយទៅនឹងអស្សជិក្ខុនោះ)ថា

សូមលោកពោលនូវធម៌តិចក្តី ច្រើនក្តីឲ្យទាន សូមលោកពោលនូវទំនងសេចក្តីតែម្យ៉ាងដល់
ខ្ញុំ ៗត្រូវការដោយសេចក្តី លោកមិនបាច់សំដែងព្យញ្ជនៈឲ្យច្រើនទេ។

[៦៨] ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អស្សជិក្ខុ ក៏បានពោលធម្មបរិយាយនេះក្នុងកាលនោះថា

ធម៌ទាំងឡាយណា គឺខន្ធផ តែងកើតអំពីហេតុ ព្រះតថាគតពោលនូវហេតុនៃធម៌
ទាំងឡាយនោះ ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់ និងឧបាយជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយ
ណា ព្រះតថាគតពោលនូវសេចក្តីរលត់ និងឧបាយជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយ
នោះ ព្រះមហាសមណៈ មានប្រក្រតីពោលយ៉ាងនេះ។

[៦៩] កាលនោះ បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន លុះបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះហើយ ក៏មានធម្ម
ចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គញ្ញាណ ប្រាសចាកដូលី ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងក្នុងចិត្តថា ធម្មជាតិណាមួយ
ដែលមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ មានសេចក្តីរលត់ទៅវិញជាធម្មតា។

ទើបបរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លានពោលថា និព្វានធម៌នេះ មានប្រាកដមែន លោកម្ចាស់
បានត្រាស់ដឹងព្រះនិព្វានដែលគ្មានសេចក្តីសោក ព្រះនិព្វាននោះ ខ្ញុំមិនដែលបានឃើញ
មិនដែលបានជួបប្រទះឡើយ ដោយហ្នឹងនៃកប្បទាំងឡាយជាច្រើន។

[៧០] បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន បានពោលពាក្យនេះទៅនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តក្នុងកាល
នោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗនោះជាគ្រូ

របស់យើង។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ បរិព្វាជកចំនួន២៥០រូបនេះឯង
អាស្រ័យយើងទាំងឡាយ បានឃើញនូវយើងទាំងឡាយ ទើបនៅក្នុងទីនេះបាន យើងទាំងឡាយត្រូវ
លាពួកបរិព្វាជកទាំងនោះសិន ពួកបរិព្វាជកទាំងនោះនឹងយល់យ៉ាងណា គេក៏ធ្វើយ៉ាងនោះចុះ។ កាល
នោះ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានក៏ចូលទៅរកពួកបរិព្វាជកទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានពោល
ពាក្យនេះទៅនឹងបរិព្វាជកទាំងនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់
សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗនោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ។ ពួកបរិព្វាជកទាំងនោះឆ្លើយថា យើង
ទាំងឡាយអាស្រ័យនូវលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ បានឃើញនូវលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ទើប
នៅក្នុងទីនេះបាន បើលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសម
ណៈ យើងទាំងឡាយទាំងអស់គ្នា ក៏នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈដែរ។ លំដាប់
នោះ សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ក៏ចូលទៅរកបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញាយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាន
ពោលនូវពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញាយថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់
សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗនោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញាយឆ្លើយថា
ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ មិនគួរទេ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅឡើយ ពួកយើងទាំងបីនាក់នឹងគ្រប់គ្រងរក្សាគណៈ
នេះ។ សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានបានពោលពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញាយអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផ
ងៗបេ។ អស់វារៈគំរប់បីដងផងថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ៗនោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញាយឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មាន
អាយុ មិនគួរទេ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅឡើយ ពួកយើងទាំងបីនាក់នឹងគ្រប់គ្រងរក្សាគណៈនេះ។ គ្រានោះ
សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ក៏នាំបរិព្វាជកចំនួន២៥០រូបនោះ ចូលទៅកាន់វត្តវេឡុវេន។ ចំណែកខាងបរិព្វា
ជកឈ្មោះសញ្ញាយ ក៏(មានសេចក្តីទោមនស្សដុតឡើង) បណ្តាលឲ្យក្តៅក្រហាយ រហូតដល់ក្អួតឈាម
ចេញអំពីមាត់ក្នុងទីនោះ។

[៧១] ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទតឃើញសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទត
ឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនជាសំឡាញ់នឹងគ្នា
ទាំងពីរនាក់នុ៎ះ ឈ្មោះកោលិតៈ១ ឈ្មោះឧបតិស្សៈ១ នឹងមកដល់វត្តវេឡុវេហើយ ហ្នឹងហើយជាគូនៃសាវក
របស់តថាគតដែលជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ចម្រើន។

ពេលនោះ ព្រះសាស្តាទ្រង់ព្យាករនូវជនទាំងពីរនោះដែលមានចិត្តយាងចុះក្នុងធម៌ដ៏ជ្រាល
ជ្រៅ ក្នុងញាណវិស័យ ក្នុងធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបទិដ្ឋិប្រសើរ (ព្រះនិព្វាន) តាំងតែពី

មិនទាន់មកដល់វត្តវេឡាវេនថា ជនទាំងពីរនាក់ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នាខ្លះ ឈ្មោះកោលិតៈ១

ឈ្មោះឧបតិស្សៈ១ នឹងមកដល់ឥឡូវហើយ នឹងហើយជាគូនៃសាវករបស់តថាគត ដែលជា
គូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ចម្រើន។

[៧២] គ្រានោះ ព្រះសាវីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយ ក៏ក្រាបសិរសាទៀបព្រះបាទទាំងគូនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានពោលពាក្យនេះនឹង
ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយគប្បីបានបព្វជ្ជា គប្បីបានឧបសម្បទា
ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
ចូរមកចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ធម៌តថាគតសំដែងហើយដោយប្រពៃ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្ម
ចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទា
របស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ។

[៧៣] សម័យនោះឯង កុលបុត្រទាំងឡាយនៅក្នុងដែនមគធៈ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ គេដឹងព្រ
គ្រប់គ្នា ក៏តែងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណគោតម ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើមនុស្សមិនឲ្យមានកូន សមណគោតម
ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យស្រីទៅជាមេម៉ាយ សមណគោតម ប្រតិបត្តិដើម្បីផ្តាច់បង់ត្រកូល ឥឡូវគាត់បំបួស
ដំណើរចំនួនមួយពាន់នាក់ ហើយបំបួសទាំងបរិព្វាជកចំនួន២៥០នាក់ ជាពួកសញ្ជ័យនេះទៀត ទាំង
កុលបុត្រទាំងឡាយដែលនៅក្នុងដែនមគធៈដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ គេដឹងព្រគ្រប់គ្នានេះទៀត ក៏ប្រព្រឹត្ត
ព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតមដែរ។ ឯមនុស្សទាំងឡាយឃើញពួកភិក្ខុហើយ ក៏នាំគ្នា
ចោទដោយគាថានេះថា

មហាសមណៈ យាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិពូជៈ (ភ្នំមានសណ្ឋានដូចជាក្រាល) របស់
ពួកជននៅក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គនាំអស់ពួកបរិវាររបស់សញ្ជ័យទៅហើយ ឥឡូវនឹងនាំ
យកអ្នកណាទៅទៀតអេះ។

[៧៤] ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ទើបពួក
ភិក្ខុនោះក្រាបទូលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
សំឡេងនោះនឹងមិនមាននៅអស់កាលដ៏យូរទេ សំឡេងនោះនឹងមាននៅត្រឹមតែ៧ថ្ងៃ លុះកន្លង៧ថ្ងៃ

ទៅ នឹងអន្តរធានបាត់ទៅឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយណា ចោទអ្នកទាំងឡាយដោយគាថា
នេះថា

មហាសមណៈយាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិពូជៈ របស់ពួកជនក្នុងដែនមគធៈ លោកនាំ
ទៅនូវពួកសញ្ជ័យទាំងអស់ហើយ ឥឡូវនេះនឹងនាំអ្នកណាទៅទៀតអេះ។ (បើដូច្នោះ)
អ្នកទាំងឡាយ ចូរចោទជនទាំងនោះដោយគាថានេះវិញថា ព្រះតថាគតទាំងឡាយមាន
សេចក្តីព្យាយាមដ៏មាំ ណែនាំសត្វដោយព្រះសទ្ធម្មដ៏ប្រពៃពិត ហេតុដូចម្តេចក៏មានសេច
ក្តីច្រណែន នឹងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ដែលជាអ្នកណែនាំសត្វដោយធម៌ (នោះឯង)។

[៧៥] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សឃើញភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ចោទដោយគាថានេះថា

មហាសមណៈយាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិពូជៈ របស់ពួកជនមគធៈ នាំយកពួកបរិវារ
របស់សញ្ជ័យទាំងពួងទៅហើយ ឥឡូវនេះនឹងនាំយកអ្នកណាទៅទៀតហ្ន៎។

ភិក្ខុទាំងឡាយ ចោទតបនឹងមនុស្សទាំងនោះដោយគាថានេះថា ព្រះតថាគតទាំងឡាយ
មានសេចក្តីព្យាយាមដ៏មាំ ណែនាំសត្វដោយព្រះសទ្ធម្មដ៏ប្រពៃពិត ហេតុដូចម្តេចក៏មាន
សេចក្តីច្រណែនពួកអ្នកប្រាជ្ញ ដែលជាអ្នកណែនាំសត្វដោយធម៌ (នោះឯង)។

[៧៦] ពួកមនុស្សពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បានឮថា សមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ ណែនាំ
សត្វដោយធម៌ មិនមែនណែនាំដោយសភាវៈមិនមែនធម៌ទេ។ សំឡេងនោះក៏មានត្រឹមតែ៧ថ្ងៃ លុះ
កន្លង៧ថ្ងៃ ក៏អន្តរធានបាត់ទៅឯង។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន។

ចប់ កាលារវារៈជាគំរប់៤។

[៧៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមានឧបជ្ឈាយ័ គ្មានអ្នកទូន្មាន គ្មានអ្នកប្រៀនប្រដៅ
ស្លៀកក៏មិនត្រឹមត្រូវ ដណ្តប់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ ទាំងឫកមារយាទក៏មិនបរិបូណ៌ នាំគ្នាត្រាច់ទៅដើម្បី
បិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ពួកភិក្ខុនោះ) បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើ
កោជនខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំ ទៅពីខាងលើខាទនីយៈខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើវត្ត
ដែលបុគ្គលគប្បីលិទ្ធផញ្ជាប់ខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសំឡូខ្លះ

បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយបរិភោគ មានសំឡេងហើកព្រៀវ សំឡេងខ្លាំងនៅក្នុងរោងបាយខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនសមនឹងស្លៀកក៏ មិនត្រឹមត្រូវ ដណ្តប់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ មានឫកមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួក មនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ពួកភិក្ខុនោះ) បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើកោជនខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់ សុំទៅលើខាទនីយៈខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើវត្ថុសម្រាប់លិទ្ធផញ្ញាប្រាប់ខ្លះ បង្ហោនបាត្រ សម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសំឡូខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយបរិភោគ មាន សំឡេងហើកព្រៀវ សំឡេងខ្លាំងនៅក្នុងរោងបាយខ្លះ ដូចជាពួកព្រាហ្មណ៍ ដែលនៅក្នុងកន្លែងជាទី បរិភោគនៃព្រាហ្មណ៍សោះឡើយ។

[៧៨] ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ហើយ។ ពួក ភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស មានសេចក្តីខ្មាស ជាអ្នករង្វៀស ប្រាថ្នាក្នុងការរៀនសូត្រ ពួកភិក្ខុនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរឃើញ ស្លៀកពាក់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ មានឫកមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើកោជនខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើខាទនីយៈខ្លះ បង្ហោនបាត្រ សម្រាប់សុំទៅលើវត្ថុសម្រាប់ភ្នក់ខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសំ ឡូខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយបរិភោគ មានសំឡេងហើកព្រៀវ សំឡេងខ្លាំង នៅក្នុងរោងបាយ ខ្លះ (ដូច្នោះ) ឡើយ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[៧៩] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរ បញ្ជាក់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិន សមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្ហោនបាត្រសម្រាប់ សុំ ទៅលើកោជនខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើខាទនីយៈខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាង លើវត្ថុសម្រាប់ភ្នក់ខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសំឡូខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយបរិភោគ មានសំឡេងហើកព្រៀវ សំឡេងខ្លាំង នៅក្នុងរោងបាយខ្លះ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ (អំពើនោះ) មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគួរ មិន ត្រូវធ្វើឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វីបានជាមោឃបុរសទាំងនោះ ស្លៀកដណ្តប់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលមនុស្សទាំងឡាយកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុ

ទាំងនោះ) បង្កើនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើភោជនខ្លះ បង្កើនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើខាទនីយៈខ្លះ បង្កើនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើវត្ថុសម្រាប់ភ្នក់ខ្លះ បង្កើនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ ដឹកខ្លះ សូមសំឡូខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយបរិភោគ មានសំឡេងហោកព្រៀវ សំឡេងខ្លាំងក្នុង រោងបាយខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាផង មិននាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះនាំឲ្យ ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យខានជ្រះថ្លាទៅវិញផង នាំពួកជនខ្លះដែលជ្រះថ្លា ស្រាប់ហើយ ឲ្យប្រែ ប្រួលផ្ដេសផ្ដាសទៅវិញផង។

[៨០] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុទាំងនោះដោយអនេកបរិយាយ ហើយ ទ្រង់សំដែងនូវទោសនៃសភាពជាបុគ្គលដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយលំបាក គេរក្សាបានដោយលំបាក សេចក្ដីប្រាថ្នាធំ មិនសន្តោស សេចក្ដីច្រឡំច្រឡំដោយពួកគណៈ សេចក្ដីខ្ជិល ទើបទ្រង់ពោលសរសើរ គុណនៃសភាពជាបុគ្គលដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ គេរក្សាបានដោយងាយ សេចក្ដីប្រាថ្នាតិច សេ ចក្ដីសន្តោស កំចាត់បង់នូវកិលេស ដុសខាត់ចិត្ត សេចក្ដីជ្រះថ្លា មិនសន្សំនូវកិលេសវដ្តៈ និងសេចក្ដី ប្រារព្ធព្យាយាម ដោយព្រះពុទ្ធដីកាជាអនេកបរិយាយ រួចទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ដ៏ល្អសមគួរដល់ហេតុ នោះ។ ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឧបជ្ឈាយ៍ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងសន្ធិវិហារិកឲ្យដូចជាកូន សន្ធិវិហារិក ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យដូចជាបិតា ឧបជ្ឈាយ៍ និងសន្ធិវិហារិកនោះប្រកប ដោយសេចក្ដីគោរពកោតក្រែងដល់គ្នានឹងគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នាយ៉ាងនេះ និងដល់នូវសេចក្ដីចំ រើន សេចក្ដីលូតលាស់ សេចក្ដីទូលំទូលាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកគប្បី កាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ដោយទំនងយ៉ាងនេះ។ សន្ធិវិហារិកត្រូវគ្រងចីពរចៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំជើង ទាំងឡាយ រួចហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងឡើងនូវអញ្ញាលីរួចពោលយ៉ាងនេះនឹងឧបជ្ឈាយ៍ថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ចូរជា ឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ចូរជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ។ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវពន្យល់ សន្ធិវិហារិកឲ្យដឹងដោយកាយ (ឬ) ឲ្យដឹងដោយវាចា (ឬ) ឲ្យដឹងទាំងកាយទាំងវាចា ដោយពាក្យថា សាហុ (កម្មនេះប្រពៃហើយក្ដី) លហុ (ពាក្យនេះមិនជាការធ្ងន់អ្វីទេក្ដី) ឧបាយិកំ (កម្មនេះជាឧបាយជាទី រើខ្លួនចេញក្ដី) បដិរូបំ (កម្មនេះសមគួរហើយក្ដី) បាសាទិកេន សម្មាទេហិ អ្នកចូរញ៉ាំងកម្មឲ្យបរិបូណ៌ ដោយកាយនិងវាចាគួរជាទីនាំមកនូវសេចក្ដីជ្រះថ្លាក្ដី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា សន្ធិវិហារិកកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍

យំហើយ (បើឧបជ្ឈាយំ) មិនញាំងសទ្ធិវិហារិកឲ្យដឹងដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬទាំងកាយ ទាំងវាចា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា សទ្ធិវិហារិកមិនកាន់យកឧបជ្ឈាយំឡើយ។

[៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយំ។ ឯការប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយំនោះ (ដូច្នោះ)។ សទ្ធិវិហារិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើងរួច ហើយគ្រងចីពរ ឆៀងស្នាម្នាង រួចប្រគេនឈើស្តួន ប្រគេនទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ (ដល់ឧបជ្ឈាយំ) ថា បើមានបបរ ត្រូវសទ្ធិវិហារិកលាងភាជន៍ ហើយដាក់បបរទៅប្រគេន បើឧបជ្ឈាយំធាន់បបររួចហើយ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រគេនទឹកហើយទទួលយកភាជន៍មកវិញ ដោយការឱនលំទោន ហើយកាន់ភាជន៍ ឲ្យល្អ កុំឲ្យជល់ទង្គិច លាងហើយរៀបចំទុកដាក់ឲ្យត្រឹមត្រូវ កាលបើឧបជ្ឈាយំក្រោកឡើងហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវអោសនៈចេញ ថាបើទីនោះមានសម្រាម ត្រូវសទ្ធិវិហារិកបោសចេញ។ បើឧបជ្ឈាយំ មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូលទៅកាន់ស្រុក សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនសម្ពត់សម្រាប់ស្លៀក (ស្បង់) ត្រូវ ទទួលសម្ពត់ផ្លាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថុពន្ធចង្កេះ ប្រគេនសង្ឃាដិទាំងឡាយ ដែលបានត្រួតគ្នា ត្រង់ ពាក្យថា សង្ឃាដិទាំងឡាយដែលត្រួតគ្នានោះ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា និងវិមតិវិនោទនីដីកាថា ឲ្យ សទ្ធិវិហារិកយកចីវរទាំងពីរ គឺចីពរ១ សង្ឃាដិ១ មកដាក់ត្រួតគ្នា ហើយសឹមប្រគេន។ ហើយ (បើ) បាត្រ មានទឹក ត្រូវសទ្ធិវិហារិក លាងឲ្យជ្រះ ហើយសឹមប្រគេន ថាបើឧបជ្ឈាយំប្រាថ្នានឹងយកខ្លួនទៅជាមួយ ជាបច្ឆាសមណៈផង សទ្ធិវិហារិកនោះត្រូវស្លៀកដណ្តប់ឲ្យមានបរិមណ្ឌល៣ ស្លៀកស្បង់ឲ្យជា បរិមណ្ឌល ចងវត្ថុពន្ធចង្កេះ ហើយឃុំសង្ឃាដិទាំងឡាយដែលបានត្រួតគ្នាហើយ រួចពាក់ឡើវវត្ថុ លាង បាត្រហើយកាន់ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈ (ដើរទៅតាមខាងក្រោយឧបជ្ឈាយំ) សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវដើរឆ្ងាយ ពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក សទ្ធិវិហារិកគប្បីទទួលយកវត្ថុដែលគេដាក់ចុះក្នុងបាត្រ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា កាលបើឧបជ្ឈាយំបានបាយ ឬបបរ បាត្រនោះក្តៅ ឬជូន សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រគេនបាត្ររបស់ខ្លួនទៅ លោក ហើយទទួលយកបាត្ររបស់លោកមកវិញ។ ឧបជ្ឈាយំកំពុងពោល សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវនិយាយ ស្តាប់ពាក្យនោះឡើយ ឧបជ្ឈាយំ កំពុងពោលនូវពាក្យជាទំនងនឹងត្រូវអាបត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវឃាត់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវត្រឡប់មកមុនឧបជ្ឈាយំ ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវរៀបចំទុកទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើងដែលមិនបានលាង ហើយក្រោកឡើង ទទួលយកបាត្រចីវរ ប្រគេនសម្ពត់ផ្លាស់ ទទួលយកស្បង់។ ថាបើចីវរសើមដោយព្រឺសក្តែល សទ្ធិវិហារិកត្រូវសំដីលក្នុងទីមានកំដៅបន្តិចសិន មិនត្រូវទុកដាក់ចីវរក្នុងទីមានកំដៅយូរទេ ត្រូវតែបត់ ចីវរទុកដោយល្អ កាលដែលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវបំផ្លើសជាយម្នាងឲ្យលើសប្រមាណ៤ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរបាក់ផ្តុតពាក់កណ្តាលឡើយ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា ដែលទ្រង់ហាមមិនឲ្យចាប់

ដោយស្មើគ្នាហើយបត់នោះ ព្រោះផ្នត់ដែលបត់នៅចំកន្លែងដដែលរាល់ៗថ្ងៃ នឹងធ្វើឲ្យបាក់ផ្នត់ខូចចីវរ
ហេតុនេះ ទើបទ្រង់ឲ្យបំផ្លើសដោយចីវរឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ៤ធ្នាប់រាល់ៗថ្ងៃ គឺថ្ងៃនេះ បត់ត្រង់កន្លែង
នេះ ដល់ថ្ងៃស្អែក បត់បំផ្លើសឲ្យហួសពីកន្លែងនោះតទៅទៀត កុំឲ្យបត់ចំត្រង់ផ្នត់ដដែលៗ ហើយគប្បី
ដាក់វត្ថុពន្ធនូចផ្លែក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ។ ថាបើបិណ្ឌបាតមាន ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវការនឹងឆាន់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវ
ប្រគេនទឹកហើយ សឹមបង្កើនបិណ្ឌបាតប្រគេន សទ្ធិវិហារិកត្រូវសួរឧបដ្ឋាយ៍អំពីទឹកឆាន់ហើយ
ប្រគេនទឹកដល់ឧបដ្ឋាយ៍ដែលឆាន់រួចហើយ រួចទទួលបាត្រយកមកដោយសេចក្តីឱនលំទោន ហើយ
លាងដោយប្រពៃ កុំឲ្យទង្គិច ហើយធ្វើឲ្យស្អាតទឹក រួចហើយហាលបាត្រ១ស្របក់ក្នុងទីមានកំដៅ តែមិន
ត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមានកំដៅយូរពេកទេ ត្រូវដម្កល់ទុកនូវបាត្រនិងចីវរឲ្យល្អ កាលដម្កល់ទុកបាត្រ ត្រូវ
កាន់យកបាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងស្លាបមើលទីជាខាងក្រោមនៃត្រៃក្តី នូវទីជាខាងក្រោម
នៃតាំងក្តី ហើយសឹមទុកដាក់បាត្រ (នោះ) ចុះ តែមិនត្រូវដម្កល់ទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរអង្គុកថា
ថា ភិក្ខុមិនត្រូវទុកលើទីដែលមានអាចម៍ដី និងក្រួសដែលគេមិនក្រាលដោយកន្ទេល និងស្បែកជាដើ
ម។ កាលដម្កល់ទុកនូវចីវរសោត ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងដូតស្បៀងចីវរក្តី ខ្សែ
សម្រាប់ពាក់ចីវរក្តី ហើយធ្វើនូវជាយនៃចីវរខាងនាយឲ្យជាផ្នត់ខាងអាយ គឺបត់ចីពរជាពីរ ហើយដកល់
ចីពរនោះទុក កាលបើឧបដ្ឋាយ៍ក្រោកឡើងហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវអោសនៈចេញ ហើយសឹមរៀបចំ
ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងក្បឿងសម្រាប់ដូតជើង ថាបើទីនោះមានសម្រាម
សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសទីនោះចេញ។ បើឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវការស្រង់ទឹក គប្បីចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ បើ
ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិកគប្បីចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវការ
ដោយទឹកក្តៅ សទ្ធិវិហារិកគប្បីចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន។ បើឧបដ្ឋាយ៍មានសេចក្តីប្រាថ្នាចូលទៅកាន់
រោងភ្លើង សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាយគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ដូតអង្គុកថា ថា យកទឹកទៅលាយនឹងគ្រឿង
លំអិត ហើយសឹមសូន្យឲ្យជាដុំៗ។ ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ដកល់ក្នុងរោងភ្លើង
ហើយដើរទៅអំពីខាងក្រោយៗនៃឧបដ្ឋាយ៍ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង រួចត្រូវទទួលយកចីវរ
មកដម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ដូត ត្រូវប្រគេនដីស្អិតផង បើសទ្ធិវិហារិក
អាច ត្រូវចូលទៅកាន់រោងភ្លើង កាលចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង
(កាយ) អំពីខាងមុខផង អំពីខាងក្រោយផង ហើយចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ សទ្ធិវិហារិកមិនគប្បីអង្គុយ
ច្រៀតច្រៀតភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ មិនគប្បីហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដោយអាសនៈឡើយ ត្រូវធ្វើ
បរិកម្ម (គឺភិក្ខុទាំងពួងមានឲ្យនូវដីស្អិត និងទឹកក្តៅជាដើម) ដល់ឧបដ្ឋាយ៍ក្នុងរោងភ្លើង កាលចេញអំពី
រោងភ្លើង ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយបិទបាំង (កាយ) អំពីខាងមុខផង អំពីខាងក្រោយផង

ហើយសឹមចេញអំពីរោងភ្លើងចុះ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងទឹកផង បើសទ្ធិវិហារិកដូតទឹករួច
ហើយ ត្រូវឡើងមុនឧបជ្ឈាយ៍ ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្អាតទឹក រួចសឹមស្លៀក ហើយទើបជូតទឹកអំពី
កាយរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវប្រគេនសម្តត់ស្លៀក ប្រគេនសង្ឃាដិ ហើយត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង
មកជាមុន ហើយក្រាលអាសនៈ រៀបចំទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូត
ជើង ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍អំពីទឹកឆាន់។ បើសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីរៀនបាលី គប្បីរៀនបាឡីចុះ
បើមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីរៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថាចុះ។ ឧបជ្ឈាយ៍នៅក្នុងវិហារណា បើវិហារ
នោះមានសម្រាម បើសទ្ធិវិហារិកអាចធ្វើបាន វិហារនោះសទ្ធិវិហារិកត្រូវជម្រះសំអាត កាលដែលជម្រះ
សំអាតវិហារ ត្រូវយកបាត្រនិងចីវរទៅដល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរជាមុនសិន ត្រូវនាំយកកម្រាលអង្កុយ
ទៅដល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយ ទៅដល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកដែលនឹង
នាំគ្រែចេញ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គកនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំ
យកទៅដល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកដែលនឹងនាំតាំងចេញ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិច
ទង្គកនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកទៅដល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិក
ត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រែទៅដល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំកន្តោរទៅដល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ
សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំយកផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែកទៅដល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវចំណាំឲ្យច្បាស់នូវគ្រឿង
កម្រាលផែនដី ដែលគេក្រាលយ៉ាងណា ហើយនាំទៅដល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើគ្រឿងស្តុកស្នាញ
(សម្រាម មានសំបុកកន្ទាត និងសរសៃពីងពាងជាដើម) មានក្នុងវិហារ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសតាំងអំពី
ពិតានជាមុន កន្លៀតជ្រុងសន្ទះបង្អួច សទ្ធិវិហារិកត្រូវជូតសំអាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយរងមាន
សៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់សម្តត់ ហើយពូតរួច សឹមជូត បើផ្ទៃដែលគេលាបដោយពណ៌ខ្មៅ មាន
ពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់សម្តត់ ហើយពូតរួច សឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានលាបអ្វីទេ ត្រូវប្រសំទឹកហើយ
សឹមជូត សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រមែប្រមូលសម្រាមយកទៅចោលក្នុងទីដ៏សមគួរ ដោយគិតថា វិហារកុំ
ប្រឡាក់ប្រឡូសដោយធូលីឡើយ គ្រឿងកម្រាលផែនដី ដែលសទ្ធិវិហារិកហាលជម្រះគោះហើយ ត្រូវ
នាំយកមកក្រាលដូចដើមវិញ ទ្រនាប់គ្រែដែលសទ្ធិវិហារិកយកទៅហាលថ្ងៃហើយ ដូតរួចត្រូវយកមកដ
ម្តល់ទុកក្នុងទីដដែល គ្រែដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃជម្រះគោះរួច ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គក
ផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកមកដាក់រៀបចំ ទុកឲ្យល្អដូចពីដើមវិញ តាំងដែល
សទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃហើយជម្រះគោះហើយ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គកផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះ
ទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកទៅដាក់រៀបចំឲ្យល្អដូចពីដើមវិញ ពូកនិងខ្នើយដែលសទ្ធិវិហារិកហាល
ជម្រះគោះហើយ ត្រូវនាំយកមករៀបចំឲ្យល្អដូចពីដើមវិញ កម្រាលសម្រាប់អង្កុយដែលសទ្ធិវិហារិកហាល

ជម្រះគោរពហើយ ត្រូវនាំយកមកក្រាលឲ្យដូចពីដើមវិញ កន្លែងដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃ ហើយដូត
ហើយនាំយកមកដម្កល់ទុកដូចដែលវិញ ផែនការសម្រាប់ផ្នែក ដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃហើយ និង
ដូតហើយ ត្រូវនាំមកដម្កល់ទុកដូចដែលវិញ បាត្រនិងចីវរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវដម្កល់ទុក កាលយកបាត្រ
ទៅទុកដាក់ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងស្ទាបមើលទីខាងក្រោមនៃគ្រឿង ទីខាង
ក្រោមនៃតាំងក្តី ហើយសឹមទុកបាត្រចុះ មិនត្រូវទុកបាត្រលើទីមិនសមគួរឡើយ កាលយកចីវរទៅទុក
ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង យកដៃម្ខាងដូតស្បៀងចីវរក្តី ខ្សែចីវរក្តី ហើយបត់ជាយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់
ចូលមកខាងណោះ (គឺបត់ចីវរជាពីរ) ហើយយកម្កល់ទុកនូវចីវរចុះ។ បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកអំពីទិសខាង
កើត សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងលិច សទ្ធិវិហារិក ត្រូវ
បិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងជើង សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង
បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងត្បូង សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើកាល គឺរដូវត្រជាក់
សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទក្នុងវេលាយប់ បើកាល គឺរដូវក្តៅ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបិទ
បង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកក្នុងវេលាយប់។ បើបរិវេណមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសបរិវេណ បើ
បន្ទប់មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសបន្ទប់ បើឧបដ្ឋានសាលា [រោងឆាន់] មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិក
ត្រូវបោសឧបដ្ឋានសាលា បើរោងភ្លើងមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសរោងភ្លើង បើបង្គន់មាន
សម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសបង្គន់ បើទឹកឆាន់មិនមាន សទ្ធិវិហារិកត្រូវដកលំទឹកឆាន់ បើទឹកសម្រាប់
ប្រើប្រាស់មិនមាន សទ្ធិវិហារិកត្រូវដកលំទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកមិនមានក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះ
អាចមន៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវចាក់ទឹកដាក់ក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះអាចមន៍។ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់
ឧបដ្ឋាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំឧបដ្ឋាយ៍ចៀសចេញទៅកំសាន្តដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃនាំចៀសចេញ
ទៅកំសាន្ត [អដ្ឋកថា ថា សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំឧបដ្ឋាយ៍ទៅទីដទៃក្តី ឲ្យភិក្ខុដទៃនាំទៅក្តី ដើម្បីបន្ទោបង់
សេចក្តីអផ្សុកនៃឧបដ្ឋាយ៍។ ម្យ៉ាងទៀត សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់ឧបដ្ឋាយ៍នោះ បើឧបដ្ឋាយ៍
មានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង សទ្ធិវិហារិកត្រូវបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យនោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃ
បន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់ឧបដ្ឋាយ៍នោះ បើសេចក្តីយល់ខុស កើតឡើងដល់ឧបដ្ឋាយ៍
សទ្ធិវិហារិកត្រូវដោះស្រាយសេចក្តីយល់ខុសនោះចេញដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃដោះស្រាយសេចក្តី
យល់ខុសនោះចេញក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់ឧបដ្ឋាយ៍នោះ។ បើឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវគរុកាបត្តិ គួរដល់
បរិវាស សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសដល់ ឧបដ្ឋាយ៍(របស់
អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបដ្ឋាយ៍គួរដល់កិរិយាទាញអន្តរាបត្តិ [អន្តរាបត្តិ សំដៅយកគរុកាប
ត្តិ ដែលភិក្ខុត្រូវក្នុងវេលាកំពុងប្រព្រឹត្តវត្តបរិវាស។ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិមូលាបត្តិ សំដៅយកគរុកាបត្តិ

ដែលភិក្ខុត្រូវមកពីខាងដើម សេចក្តីថា ភិក្ខុកំពុងប្រព្រឹត្តបរិវាសមកច្រើនថ្ងៃហើយ ។ ត្រូវគរុកាបត្តិណា មួយទៀតដោយបិទបាំងទុក្ខនោះ សង្ឃត្រូវលុបថ្ងៃដែលបានប្រព្រឹត្តវត្តមកហើយនោះចេញ តាំងឲ្យ ប្រព្រឹត្តវត្តរាប់ថ្ងៃជាថ្មីទៅទៀត។ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃនឹងអន្តរាបត្តិ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិចំពោះឧបជ្ឈាយ័ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ័គួរដល់មានត្ត សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់ឧបជ្ឈាយ័ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើ ឧបជ្ឈាយ័គួរដល់អព្ពានកម្ម សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃនឹងឲ្យអព្ពានកម្ម ចំពោះឧបជ្ឈាយ័ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើសង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីធ្វើនូវកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និងយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តីក្រម្មទាំង៥យ៉ាងនេះនឹងមាន សំដែងដោយពិស្តារក្នុងកម្មក្ខន្ធកៈ តទៅខាងមុខ។ ដល់ឧបជ្ឈាយ័ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តី ខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ័ ឬសង្ឃគប្បីបង្កើនទៅដើម្បីកម្មស្រាល ដោយ ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត តជ្ជនីយកម្មក្តី និងយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេ បនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយ័ហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យឧបជ្ឈាយ័របស់អញលោកប្រព្រឹត្តល្អទៅ គប្បីសំឡបរោម (កុំប្រកែប្រកាន់) គប្បី ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះចេញ (ដោយស្រួល)។ បើចីវរ របស់ឧបជ្ឈាយ័គួរនឹងលាង សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាង ឬត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេច នឹងឲ្យគេលាងចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ័ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ័គួរធ្វើ (មានប៉ះដេរជាដើម) សទ្ធិវិហារិកគប្បីធ្វើ ប្រគេន ឬត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងឲ្យគេធ្វើចីវរប្រគេនឧបជ្ឈាយ័ (របស់អញ) បើគ្រឿងជ្រលក់របស់ឧបជ្ឈាយ័គួរចំអិន សទ្ធិវិហារិកគប្បីចំអិនប្រគេន ឬត្រូវធ្វើនូវសេចក្តី ខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ជនណាមួយគេនឹងចំអិនទឹកជ្រលក់ប្រគេនឧបជ្ឈាយ័ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈា យ័គួរជ្រលក់ សទ្ធិវិហារិកគប្បីជ្រលក់ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ជនណាមួយគប្បីជ្រលក់ ចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ័ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវប្រែត្រឡប់ជ្រលក់ឲ្យសព្វល្អ បើដំណក់ទឹកមិនទាន់ដាច់ទេ សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវចៀសចេញទៅឡើយ។ សទ្ធិវិហារិកមិនបានប្រាប់ឧបជ្ឈាយ័ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុ ពួកខ្លះ (ភិក្ខុដែលមិនត្រូវនឹងឧបជ្ឈាយ័) ទេ មិនត្រូវទទួលយកបាត្ររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យចីវរ ដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវកោរសក់ដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួក ខ្លះកោរសក់ឲ្យទេ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញ៉ាំងភិក្ខុពួកខ្លះឲ្យធ្វើបរិកម្មទេ មិនត្រូវធ្វើ សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញ៉ាំងភិក្ខុពួកខ្លះឲ្យធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើខ្លួនទេ

មិនត្រូវធ្វើជាបច្ចាសមណៈនៃភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវយកភិក្ខុពួកខ្លះជាបច្ចាសមណៈទេ មិនត្រូវនាំយក
បិណ្ឌបាតឲ្យដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញ៉ាំងភិក្ខុពួកខ្លះឲ្យនាំយកបិណ្ឌបាតមកឲ្យទេ។ សទ្ធិវិហារិកមិន
បានលា ឧបជ្ឈាយ័ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុកទេ មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃសួសានទេ មិនត្រូវចៀសចេញទៅ
កាន់ទិសឡើយ។ បើឧបជ្ឈាយ័មានជម្ងឺ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបម្រើអស់មួយជីវិត ត្រូវរង់ចាំត្រាតែឧបជ្ឈាយ័
ចេញចាកអាពាធ (គឺត្រូវទ្រាំជម្ងឺរាបទាល់ជា)។

ចប់ ឧបជ្ឈាយវត្ថុ។

[៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យស្រួលល្អនឹងសទ្ធិវិហារិក។ ឯការដែលប្រព្រឹត្ត
ឲ្យស្រួលល្អនឹងសទ្ធិវិហារិកនោះ (ដូចសេចក្តីតទៅនេះ)។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវសង្គ្រោះ
(ត្រូវទំនុកបំរុង) ត្រូវអនុគ្រោះ (អាណិតអាសូរ) សទ្ធិវិហារិកដោយការបង្រៀនបាលី ដោយអង្កកថា
(ពន្យល់នូវសេចក្តីនៃបាលី) ដោយឲ្យដម្បុន្មាន (ដោយសេចក្តីពន្យល់ការខុសត្រូវជាមុន) ដោយពាក្យ
ប្រៀនប្រដៅ (ដោយពាក្យរំលឹកដាស់តឿនរឿយៗ)។ បើឧបជ្ឈាយ័មានបាត្រ សទ្ធិវិហារិកគ្មានបាត្រ ត្រូវ
ឧបជ្ឈាយ័ឲ្យបាត្រទៅសទ្ធិវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា
ធ្វើម្តេចហ្ន៎ សទ្ធិវិហារិកនឹងបានបាត្រ បើឧបជ្ឈាយ័មានចីវរ សទ្ធិវិហារិកគ្មានចីវរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ័ឲ្យចីវរទៅ
សទ្ធិវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិក
គប្បីកើតឡើងដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ័មានគ្រឿងបរិក្ខារ សទ្ធិវិហារិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ត្រូវឧបជ្ឈាយ័
ឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅសទ្ធិវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា
គ្រឿងបរិក្ខាររបស់សទ្ធិវិហារិកគប្បីកើតឡើងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើសទ្ធិវិហារិកឈឺ ឧបជ្ឈាយ័
ត្រូវក្រោកពីព្រឹក ឲ្យឈើស្នួន ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ័លាងកាជន៍
ហើយដាក់បបរឲ្យទៅ កាលសទ្ធិវិហារិកដែលឈឺនោះ ហុតទឹកបបររួចហើយ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវហុតទឹកឲ្យ
រួចទទួលយកកាជន៍មកវិញ ដោយស្រួលបួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកឡើយ រួចលាងរៀបទុកដាក់ឲ្យល្អ កាល
បើសទ្ធិវិហារិកក្រោកចេញហើយ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវរើអាសនៈចេញ បើកន្លែងនោះស្មៅគ្រោក ឧបជ្ឈាយ័
ត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ។ បើសទ្ធិវិហារិកមានប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវឲ្យស្បង់
សម្រាប់ស្លៀកទៅ ទទួលយកស្បង់បន្ទាស់នោះមកវិញ ត្រូវឲ្យកាយពន្ធ គឺវត្ថុពន្ធចង្កេះ ត្រូវដម្រុតសង្ហា
ដីជាពីរជាន់ហើយសឹមឲ្យ ត្រូវលាងបាត្រដែលមានទឹកចេញហើយសឹមឲ្យ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវគិតថា
សទ្ធិវិហារិក មុខជានឹងត្រឡប់មកវិញនៅពេលស្មើនេះ ហើយក្រាលអាសនៈបម្រុងទុកឲ្យ ត្រូវដកលំទឹក
លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងក្បឿងសម្រាប់ជូតជើងបានដល់តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងរួច

ហើយ គឺតាំងថ្នាក់ខាងលើ ឯក្បឿងសម្រាប់ជូតជើងនោះ បានដល់វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ដែលគេមិនត្រូវ
ការលាង គឺរបស់អ្វីដែលគេសម្រាប់ជូត។ ត្រូវក្រោកឡើងទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់
ផ្លាស់ ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ។ បើចីវរសើមដោយញើស ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវសំដីលចីវរ
ក្នុងកំដៅថ្ងៃស្របក់ ម្យ៉ាងទៀតកុំទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃយូរពេក ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក) កាលបើ
ឧបដ្ឋាយ៍បត់ចីវរ ត្រូវបំផ្លើសដោយចីវរឲ្យលើសពីគ្នាប្រមាណ៤ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំ
ឲ្យបាក់ផ្គត់ចីវរពាក់កណ្តាលឡើយ ហើយដាក់វត្ថុពន្ធចង្កេះក្នុងផ្គត់ចីវរចុះ។ បើអាហារបិណ្ឌបាតមាន
ហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវការនឹងឆាន់ ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវឲ្យទឹកហើយ ហុចអាហារបិណ្ឌបាតទៅឲ្យ ឧបដ្ឋាយ៍
ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកអំពីទឹកឆាន់ សទ្ធិវិហារិកឆាន់រួចហើយ ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវហុចទឹកឲ្យ ហើយទទួលយក
បាត្រមកវិញដោយស្រួលបួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកឡើយ ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចជូតទឹកឲ្យស្អាត ហើយត្រូវ
ហាលថ្ងៃបាន១ស្របក់ ម្យ៉ាងទៀត មិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃយូរពេកទេ រួចត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ
កាលដែលរៀបចំទុកដាក់បាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្តាប់មើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង ហើយសឹម
ទុកដាក់បាត្រ ម្យ៉ាងទៀត មិនត្រូវទុកដាក់បាត្រលើទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់
ចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្បង់ចីវរ ឬខ្សែចីវរ ហើយបត់ដោយខាងណោះឲ្យជាផ្គត់មកខាង
ណោះ (គឺបត់ចីវរជាពីរ) ហើយសឹមទុកដាក់ចីវរ កាលបើសទ្ធិវិហារិកក្រោកឡើងហើយ ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវវេ
អាសនៈចេញ រៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង
ប្រសិនបើកន្លែងនោះស្មើគ្រាក ដោយសម្រាម ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ។ បើ
សទ្ធិវិហារិកចង់ជូតទឹក ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ជូតឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកត្រជាក់
ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកក្តៅ ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ។
បើសទ្ធិវិហារិកចង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវសូន្យលំអិតសម្រាប់ជូតទឹកទុក ត្រូវផ្សើមដីស្អិត
ទុក រួចនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅសទ្ធិវិហារិក ស្រេចហើយ
ទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ដោយឡែក ហើយត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតទៅសទ្ធិវិហារិក បើ
ឧបដ្ឋាយ៍អាចនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើង (ផងបាន) គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹងចូលទៅ
កាន់រោងភ្លើង ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ រួចបិទបាំងពីខាងមុខ ខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់រោង
ភ្លើង មិនត្រូវអង្គុយច្រៀតច្រៀតពួកកិក្ខុចាស់ មិនត្រូវហាមពួកកិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវធ្វើ
បរិកម្ម ដល់សទ្ធិវិហារិកក្នុងរោងភ្លើង កាលនឹងចេញអំពីរោងភ្លើងទៅ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើ
ងចេញ ហើយបិទបាំងពីខាងមុខ ខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីរោងភ្លើង សូម្បីក្នុងទឹក ក៏ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវតែ
ធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិវិហារិកដែរ កាលឧបដ្ឋាយ៍ជូតរួច ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយនៃខ្លួនឲ្យស្អាតទឹក

ហើយសឹមស្ងៀកស្ងៀង រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់សទ្ធិវិហារិកទៀត ហើយហុចស្ងៀកស្ងៀង
ហុចសង្ឃាដិទៅឲ្យសទ្ធិវិហារិក រួចហើយត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញមក ហើយក្រាលអាស
នៈចាំជាមុន ឧបដ្ឋាយ៍ត្រូវដម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង
ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកអំពីទឹកធាន់។ សទ្ធិវិហារិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះស្មោកត្រោក បើឧបដ្ឋាយ៍
អាចនឹងសំអាតបាន គប្បីសំអាតវិហារនោះចេញ កាលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញ
ជាមុនទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក
និងខ្នើយ ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវបន្ទាបគ្រែឲ្យទាប កុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចសន្ទុះទ្វារ និង
ក្របទ្វារ ហើយនាំយកចេញឲ្យស្រយល់ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវបន្ទាបតាំងឲ្យទាប កុំឲ្យត្រដុះនឹង
ផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្កកសន្ទុះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកចេញឲ្យស្រួល ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំ
យកទ្រនាប់គ្រែទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្តោរទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្តារសម្រាប់
ផ្អែកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ គ្រឿងកម្រាលផែនដី ត្រូវឧបដ្ឋាយ៍កំណត់ឲ្យចាំកន្លែង ដែលគេក្រាលយ៉ាង
ណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើក្នុងវិហារ មានគ្រឿងស្កកស្កាញ (មានសរសៃពីងពាងជា
ដើម) ត្រូវបោសអំពីពិភានជាមុន ហើយត្រូវជូតសំអាតកន្លៀតជ្រុងសន្លឹកបង្អួច បើជញ្ជាំងគេលាប
ដោយរងមានមន្ទិលសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សម្អាត (ក្នុងទឹក) រួចពូតចេញ ហើយសឹមជូត បើទី
ដែលគេលាបដោយពណ៌ខ្មៅ មានមន្ទិលសៅហ្មង ត្រូវផ្សឹមកំណាត់សម្អាត រួចពូតចេញ ហើយសឹមជូត
បើទីដែលមិនបានលាបអ្វីទេ ត្រូវយកទឹកទៅប្រស់សិន ហើយសឹមបោសចេញ ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា
វិហារមិនត្រូវឲ្យស្មោកត្រោក ដោយជួលឡើយ ហើយប្រមូលសម្រាមយកទៅចាក់ចោលដោយឡែក
គ្រឿងកម្រាលផែនដី ដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ
ទ្រនាប់គ្រែដែលហាលរួច ត្រូវជូត(ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ គ្រែដែលហាលរួច
ហើយដុសលាងគោះរួចហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្កកសន្ទុះទ្វារ និងក្រប
ទ្វារ ហើយនាំយកទៅរៀបទុកដាក់ដូចដែលវិញ តាំងដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោះហើយ ធ្វើឲ្យទាប
ស្រួល កុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្កកសន្ទុះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកទៅរៀបទុកដាក់
ដូចដែលវិញ ពូកនិងខ្នើយដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោះរួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ កម្រាល
សម្រាប់អង្គុយដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោះរួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ កន្តោរដែលហាលរួច
ហើយ ត្រូវជូតរួចនាំយកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ ក្តារសម្រាប់ផ្អែក ដែលហាលរួចហើយ ត្រូវជូតហើយ
នាំយកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ (ឲ្យល្អ) កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃ
ម្ខាងស្តាប់ក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងមើល ហើយសឹមទុកបាត្រ មិនត្រូវទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរ

ឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរ ហើយបត់ជាយខាងណោះ មកខាងណោះ ឲ្យជាផ្នត់សិន រួចសឹមទុកចីវរចុះ។ បើខ្យល់បក់ធ្លុះមកពីទិសខាងកើត ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវបិទ បង្អួចពីខាងកើត បើខ្យល់បក់ធ្លុះមកពីទិសខាងលិច ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងលិច បើខ្យល់បក់ ធ្លុះមកពីទិសខាងជើង ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងជើង បើខ្យល់បក់ធ្លុះមកពីទិសខាងត្បូង ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុង វេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់វិញ។ បើទី បរិវេណស្នេកត្រោក មិនស្អាត ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្នេកត្រោក មិនស្អាត ត្រូវ បោសបន្ទប់ចេញ បើរោងសម្រាប់ឆាន់មិនស្អាត ត្រូវបោសរោងសម្រាប់ឆាន់ បើរោងភ្លើងស្នេកត្រោក ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់ស្នេកត្រោក ត្រូវបោសសំអាតបង្គន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវដំ កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវដំកល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្អម សម្រាប់លាងអាចមន៍គ្មានទេ ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍។ បើសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តី អផ្សុក ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវនាំចៀសចេញទៅកំសាន្តដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យនាំចៀសចេញទៅកំសាន្តក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវ បន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬរកគេឲ្យជួយបន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសេចក្តី យល់ខុស កើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវដោះស្រាយ (ពន្យល់) ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេ ឲ្យជួយដោះស្រាយ (ពន្យល់ឲ្យលះទិដ្ឋិនោះចេញ) ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ។ បើ សទ្ធិវិហារិកត្រូវគុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាស ដល់ សទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់កិរិយាទាញអន្តរាបត្តិ មកដាក់ក្នុងមូ លាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិចំពោះ សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់មានត្ថ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ថដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់អព្ពានកម្ម ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ពានកម្ម ចំពោះសទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្ម ក្តី ដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្ហោនទៅដើម្បីកម្ម ស្រាលដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើជាកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយ កម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់សទ្ធិវិហារិកនោះរួចទៅហើយ ឧបជ្ឈាយ័ ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ សទ្ធិវិហារិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្របរោម (កុំប្រកែ

ប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរក្នុងការវេទនាចេញអំពីអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ។ បើចីវរបស់
សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងគប្បីលាងយ៉ាងនេះ ឬគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ
ថា ចីវរបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាងដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវរបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើ (មានដេរប៉ះជាដើម)
ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹង
ធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងចំអិន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នក
ឯងត្រូវចំអិនគ្រឿងជ្រលក់យ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិក គួរ
នឹងចំអិនដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវរបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងជ្រលក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯង
គប្បីជ្រលក់ចីវរបែបនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងជ្រលក់ដោយឧបាយ
ដូចម្តេចហ្ន៎ កាលបើជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ដោយប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វស្មើល្អ ប្រសិនបើដំណក់ទឹកស្រក់
មិនទាន់អស់ ឧបជ្ឈាយ៍កុំអាលដើរចេញ។ បើសទ្ធិវិហារិក មានជម្ងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំអស់មួយជីវិត
ត្រូវរង់ចាំលុះតែជាជម្ងឺ។

ចប់ សទ្ធិវិហារិកវត្ថុ។

[៨៣] សម័យនោះឯង ពួកសទ្ធិវិហារិក មិនបានប្រព្រឹត្តល្អ (គឺមិនបានយកចិត្តទុកដាក់) នឹង
ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុវាចា។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសទ្ធិវិហារិក មិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ៍សោះ។ គ្រានោះ
ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរ
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ៍ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសទ្ធិវិហារិក មិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ៍ទេ។ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់
បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើដំបូកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
សទ្ធិវិហារិក មិនគួរនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ៍ទេ ភិក្ខុណាដែលមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកសទ្ធិវិហារិកទាំងនោះ ក៏នៅតែមិនប្រព្រឹត្តល្អក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ដដែល ភិក្ខុទាំងឡាយបាន
ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទើបព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយ៍ បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលមិនបានប្រព្រឹត្តល្អចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបណ្តេញសទ្ធិវិហារិកយ៉ាងនេះ គឺឧបជ្ឈាយ៍បញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយកាយ បញ្ជាក់
ឲ្យដឹងដោយវាចា ឬទាំងកាយទាំងវាចាថា អញបណ្តេញអ្នកឯងឥឡូវនេះក្តី ថាអ្នកឯងកុំចូលមកក្នុងទី

នេះក្តី ថាអ្នកឯងចូរនាំយកបាត្រនិងបិររបស់អ្នកទៅក្តី ខ្លួនអញ អ្នកឯងមិនត្រូវមកបម្រើទេក្តី (យ៉ាង
នេះហៅថា) ឧបជ្ឈាយ័បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក (បើ) ឧបជ្ឈាយ័មិនបានបញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយកាយ ឬដោយ
វាចា ឬទាំងកាយ ទាំងវាចា (យ៉ាងនេះហៅថា) ឧបជ្ឈាយ័មិនបានបណ្តេញសទ្ធិវិហារិកទេ។ សម័យនោះ
ពួកសទ្ធិវិហារិកដែលឧបជ្ឈាយ័បានបណ្តេញហើយ ក៏មិនបានឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសឲ្យវិញ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកសទ្ធិវិហារិកសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសឲ្យបាន។ ពួក
សទ្ធិវិហារិក នៅតែមិនបានសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសឲ្យឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តី
នុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលឧបជ្ឈាយ័
បណ្តេញចេញទៅហើយ មិនគួរនឹងមិនសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសឲ្យទេ សទ្ធិវិហារិកណាមួយមិនបាន
សូមឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គ្រានោះឯង ពួកឧបជ្ឈាយ័ កាលបើសទ្ធិវិហារិកទៅ
សូមខមាទោសវិញ ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោស
ដល់សទ្ធិវិហារិក។ ឧបជ្ឈាយ័ទាំងនោះ ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ។ ឯពួកសទ្ធិវិហារិករត់ចេញទៅខ្លះ
សឹកចេញទៅខ្លះ រត់ចូលពួកតិរិយខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។
ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសទ្ធិវិហារិក មកសូមខមាទោស ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវតែ
អត់ទោសឲ្យ (បើ) ឧបជ្ឈាយ័ណាមួយមិនអត់ទោសឲ្យទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៨២] សម័យនោះឯង ពួកឧបជ្ឈាយ័បណ្តេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តល្អចេញ មិនបានបណ្តេញ
សទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់ចេញឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តល្អហើយ ឧបជ្ឈាយ័មិន
ត្រូវបណ្តេញចេញទេ (បើ) ឧបជ្ឈាយ័ណាមួយបណ្តេញចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ចំណែកខាងសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវតែបណ្តេញចេញបាន (បើ) ឧបជ្ឈាយ័ណា
មួយមិនបណ្តេញចេញទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥
ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវតែបណ្តេញចេញបាន (ឯអង្គ៥នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមិនបានស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ័ដោយ
ពិត១ មិនមានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត១ មិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត១ មិនមានសេចក្តីគោរព
ដោយពិត១ មិនមានការចំរើនការវិនាដោយពិត១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ៥
នេះឯងហើយ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវតែបណ្តេញចេញ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ
៥(នោះ) ឧបជ្ឈាយ័មិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ័

យ៍ដោយពិតៗ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិតៗ មានសេចក្តីគោរពដោយពិតៗ មានការចំរើនការវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ៥នេះ ឯងហើយ ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គួរឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺសុទ្ធិវិហារិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីគោរពដោយពិតៗ គ្មានការចំរើនការវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង គួរឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ៥ ឧបជ្ឈាយ៍មិនគួរបណ្តេញចេញឡើយ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺសុទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិតៗ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិតៗ មានសេចក្តីគោរពដោយពិតៗ មានការចំរើនការវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះ ឧបជ្ឈាយ៍មិនគួរបណ្តេញចេញទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ កាលមិនបណ្តេញសុទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥ (ចំណែកខាងខុស) ចេញទេ នឹងមានទោស (គឺត្រូវអាបត្តិមិនខាន) បើឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសុទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះចេញ មិនមានទោសទេ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺសុទ្ធិវិហារិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីគោរពដោយពិតៗ គ្មានការចំរើនការវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍មិនបណ្តេញសុទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង នឹងមានទោស (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍បានបណ្តេញសុទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ក៏មិនមានទោសទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសុទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥ (ចំណែកខាងត្រូវ) នឹងមានទោសមិនខាន (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍មិនបានបណ្តេញសុទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះចេញទេ មិនមានទោសទេ (អង្គ៥នោះ) គឺសុទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិតៗ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិតៗ មានសេចក្តីគោរពដោយពិតៗ មានការចំរើនការវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសុទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង នឹងមានទោសមិនខានទេ (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍មិនបានបណ្តេញសុទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះទេ មិនមានទោសទេ។

[៨៥] សម័យនោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ហើយសូមផ្លូវ។ ពួកភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបំបួសព្រាហ្មណ៍នោះឡើយ។ ព្រាហ្មណ៍នោះ កាលបើមិនបានផ្លូវសក្តងសំណាក់ពួកភិក្ខុហើយ ក៏ទៅជាស្តាំងស្តម មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បឿង ស្លេកស្លាំង លេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានទតឃើញព្រាហ្មណ៍នោះស្តាំងស្តម មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បឿង ស្លេកស្លាំង

លេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន (ដូច្នោះ) លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះ បានជាស្តាំងស្តម មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បឿង ស្លេកស្លាំង លេច
សរសៃរវាមនៅខ្លួន តើដោយហេតុអ្វី? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រាហ្មណ៍
នុ៎ះ បានចូលមករកពួកភិក្ខុ ហើយអង្វរសូមផ្លូវ ពួកភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបំបួសព្រាហ្មណ៍នោះឡើយ
ព្រាហ្មណ៍នោះ កាលបើមិនបានផ្លូវក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុហើយ ក៏ទៅជា ស្តាំងស្តម មានសម្បុរអាក្រក់
កើតរោគល្បឿង ស្លេកស្លាំង លេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន។ វេលានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
ហៅពួកភិក្ខុមក ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាហ្ន៎ អាចរលឹកឃើញអធិការៈ (គុណ) របស់
ព្រាហ្មណ៍នោះបាន។ កាលបើព្រះអង្គ ទ្រង់សួរយ៉ាងនេះហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏បានពោល
ពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ (អាច) រលឹកនូវអធិការៈ
(គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបាន។ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ម្ចាស់សារីបុត្ត អ្នកឯងរលឹកអធិការៈ (គុណ)
របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបានយ៉ាងដូចម្តេច? ព្រះសារីបុត្តទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលខ្ញុំព្រះអង្គ
ទៅចិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ព្រាហ្មណ៍នោះបានប្រើគេឲ្យប្រគេនចង្ហាន់មួយដែក សូមទ្រង់ព្រះ
មេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គរលឹកបាននូវអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះប៉ុណ្ណោះឯង។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃសារីបុត្ត ពាក្យដែលអ្នកពោលមកនេះប្រពៃណាស់ នៃសារីបុត្ត ធម្មតាពួកសប្បុរ
សរមែងជាអ្នកកតញ្ញាកតវេទី ក្រតញ្ញាជាអ្នកដឹងគុណដែលអ្នកដទៃបានធ្វើដល់ខ្លួន កតវេទី ជាអ្នក
ប្រកាសនូវឧបការគុណដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយប្រាកដ គឺតបគុណគេ។ ពិត ម្ចាស់សារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរ
អ្នកឲ្យបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស
ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះដូចម្តេចទៅ? ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ
នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្បទាណា ដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតដោយត្រៃសរណគមន៍រួចហើយ ចាប់
ដើមពីថ្ងៃនេះតទៅ តថាគតយាត់នូវឧបសម្បទានោះវិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវតថាគតអនុញ្ញាត
នូវឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្ម គឺកម្មមានញត្តិជាគំរប់៤វិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យ
ឧបសម្បទាបែបយ៉ាងនេះ ភិក្ខុអ្នកទ្វាសប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន សូម
សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈស្រាមណេរដែលត្រូវបួសជាភិក្ខុភាវៈ។ របស់លោកដ៏
មានអាយុឈ្មោះនេះ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ្ញាំងឧបសម្បទាបេក្ខៈ
ឈ្មោះនេះ ឲ្យបានឧបសម្បទាឲ្យដល់នូវគុណព្វដ៏ខាងលើ គឺបានសម្រេចជាភិក្ខុភាវៈ។ ដោយមានព្រះ
ថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័ចុះ។ ពាក្យនេះ ជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃ(ឲ្យជ្រាប)។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំ

រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។
ឥឡូវសង្ឃញ្ញាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័យ ឯការញ្ញាំង
ឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័យ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មាន
អាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា
លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដងផង។ បពិត្រព្រះគម្ពីរ
សង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុ
ឈ្មោះនេះ។ ឥឡូវសង្ឃញ្ញាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈា
យ័យ ឯការញ្ញាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័យ (បើ) គួរ
ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មាន
អាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់បីដងផង។
បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោក
ដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។ ឥឡូវសង្ឃញ្ញាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ
ជាឧបជ្ឈាយ័យ ឯការញ្ញាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័យ
(បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់
លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ឈ្មោះនេះ ដែលសង្ឃបានឲ្យ
ឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័យហើយ។ (ការដែលឲ្យឧបសម្បទានេះ) គួរដល់
ព្រះសង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀម
នៅយ៉ាងនេះឯង។

[៨៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបប្រព្រឹត្តអនាថារ គឺប្រព្រឹត្តល្មើស តាំងអំពីបានឧបសម្បទា។
ពួកភិក្ខុក៏បានពោលជាសំឡេងយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះឡើយ អំពើនេះ មិន
គួរទេ។ ភិក្ខុនោះក៏ពោលយ៉ាងនេះវិញថា ខ្ញុំមិនបានពីងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដោយពាក្យថា
សូមឲ្យអស់លោកឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំទេ លោកទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនបានអង្វរសោះ ហេតុអ្វីក៏ហ៊ានឲ្យ
ឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគេមិនបានសូម មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (គេ)ទេ
(បើ) ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទាគេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែល
មានគេសូម ទើបត្រូវឲ្យឧបសម្បទាគេបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ត្រូវសូមនឹងសង្ឃ
យ៉ាងនេះ គឺឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ត្រូវចូលទៅកាន់ជំនុំសង្ឃ ហើយគ្រងចីពរឆ្ងៀងស្នាម្នាង រួចថ្វាយបង្គំ

ទៀបបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ញាលី ពោលយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះ គម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្រោច ស្រងៀត ក្នុងដីកាថា សូមឲ្យសង្ឃវើខ្ញុំចេញចាកភេទសាមណេរ ហើយឲ្យឧបសម្បទាភិក្ខុភារៈ។ នូវខ្ញុំ ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ត្រូវសូមជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវសូមជាគំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុ អ្នកត្វាសប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ ឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់ដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។ ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមាន ព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយី។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរហើយដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យ ឧបសម្បទាបុគ្គលឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី។ វាចានេះ ជាវាចាផ្ទៀងស ង្ឃ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ ឈ្មោះនេះ របស់លោកដ៏មាន អាយុឈ្មោះនេះ ឥឡូវឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈា យី។ សង្ឃឲ្យឧបសម្បទាបុគ្គល ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយី។ ឧបសម្បទា របស់ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយី (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ នោះគប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដងផង។ បេ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់បីដងផ ង។ បេ។ ឈ្មោះនេះសង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយី (ការ ដែលឲ្យឧបសម្បទានេះ) គួរដល់ព្រះសង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុក សេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៨៧] សម័យនោះឯង មហាជនក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ នាំគ្នាផ្តើមឡើងចាត់ចែងកត្តាហារដ៏ឧត្តមថ្ងៃថ្នាំ (ជាវេទនារាល់ថ្ងៃ)។ ត្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ មានសេចក្តីវិះគិតយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈ ជាសក្យ បុត្តទាំងនេះឯង មានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានមារយាទស្រួលបួល បរិភោគភោជនដ៏ល្អ សិង្ហលើសំ ណឹងឥតមានខ្យល់ចូលបាន ណ្ហើយចុះ អាត្មាអញគួរនឹងបួសក្នុងពួកសមណៈជាសក្យបុត្តចុះ។ វេលា នោះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះបានចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ហើយសូមផ្ទូសបួស។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឲ្យបព្វជ្ជា ឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ។ កាលបើព្រាហ្មណ៍នោះបានបួសរួចហើយ កត្តាហារដែលជាវេន (នោះ) មហាជនក៏ឈប់ធ្វើទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើងនឹងត្រាប់ទៅបិណ្ឌបាតឥឡូវ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានពោលពាក្យយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិន មែនបួសដោយគិតថា អញនឹងត្រាប់ទៅបិណ្ឌបាតទេ បើអស់លោកអាណិតឲ្យបាយខ្ញុំ ៗក៏នឹងឆាន់ បើ អស់លោកមិនឲ្យខ្ញុំទេ ខ្ញុំមុខជានឹងសឹកមិនខានឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា ម្នាលអាវុសោ លោក

បួសមកព្រោះហេតុតែពោះប៉ុណ្ណោះទេឬ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់
ថា មិនសមបើនឹងមានភិក្ខុមកបួសព្រោះហេតុតែពោះ ក្នុងធម៌វិន័យដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់សំដែងល្អហើយ
យ៉ាងនេះទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគៗ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងមកបួសព្រោះហេតុតែពោះប៉ុណ្ណោះ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា
សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស ធម៌វិន័យ
ដែលតថាគត បានសំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះ អ្នកមិនសមបើបួសមក គ្រាន់តែចំអែតផ្ទៃទេ នៃមោឃ
បុរស អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លា
ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ព្រះអង្គបន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ត្រូវ
ប្រាប់និស្ស័យទាំង៤យ៉ាងផង គឺប្រាប់ថា បព្វជ្ជាត្រូវអាស្រ័យនូវភោជនជាដុំពំនូតដែលអ្នកបួសស្វែងរក
បានមកដោយកំលាំងស្នង អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងភោជននោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើ
មាន) អតិរេកលាភ គឺសង្ឃកត្តស្រង្ឃកត្ត គឺកត្តដែលទាយកវេរប្រគេនដល់សង្ឃទាំងអស់។ ឧទ្ទេសកត្ត
[ឧទ្ទេសកត្ត គឺកត្តដែលទាយកវេរប្រគេនដល់ភិក្ខុដែលខ្លួនឧទ្ទិសអំពីសង្ឃ]។ និមន្តនកត្ត[និមន្តនកត្ត គឺ
កត្តដែលទាយកនិមន្តភិក្ខុ ហើយប្រគេន។] សលាកកត្ត[សលាកកត្ត គឺកត្តដែលទាយកប្រគេនដល់ភិក្ខុ
ដោយចាប់ស្លាក។] បក្ខិកកត្ត[បក្ខិកកត្ត គឺកត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងមួយបក្ខា តែមួយថ្ងៃ (គឺកន្លះ
ខែម្តង)។] ឧបោសថិកកត្ត[ឧបោសថិកកត្ត គឺកត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងថ្ងៃឧបោសថ។] និងបាដិបទិ
កកត្ត[បាដិបទិកកត្ត គឺកត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងថ្ងៃ១ រោច ឬ១កើត។] (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវ
ទទួលចុះ)។ បព្វជ្ជា ត្រូវអាស្រ័យនូវសំពត់ចិវរបង្កុល អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងសំពត់ចិវរ
បង្កុលនោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺសំពត់ដែលគេធ្វើដោយសម្បកឈើ
សំពត់ដែលគេធ្វើដោយកប្បាស សំពត់ដែលគេធ្វើដោយសូត្រ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ សំពត់
ដែលគេធ្វើដោយផ្ទៃ និងសំពត់ដែលគេធ្វើលាយដោយវត្ថុ៥យ៉ាងខាងដើមនេះ (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវ
ទទួលចុះ)។ បព្វជ្ជាត្រូវអាស្រ័យនូវសេនាសនៈទៀបគល់ឈើ ឬក្រោមម្លប់ឈើ អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តី
ឧស្សាហ៍ក្នុងសេនាសនៈនោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺវិហារ ប្រាសាទវែង ឬផ្ទះ
ពាក់កណ្តាល (បង្គោរ) ប្រាសាទ៤ជ្រុង ប្រាសាទមានដម្បូលរលឹង និងគុហារ (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវ
ទទួលចុះ)។ បព្វជ្ជាត្រូវអាស្រ័យនូវថ្នាំដែលត្រាំដោយទឹកម្ស្រ អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងថ្នាំ

នោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺទឹកដោះរាវ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ និងស្ករ
អំពៅ (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ)១។

ចប់ ឧបដ្ឋាយវត្តភាណវៈ។

[៨៨] សម័យនោះឯង មានមាណពម្នាក់ ចូលទៅរកពួកភិក្ខុហើយ សូមផ្លូវស្វា ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏
បានប្រាប់និស្ស័យដល់មាណពនោះជាមុន។ មាណពនោះបានពោលយ៉ាងនេះវិញថា បពិត្រលោក
ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើខ្ញុំបានបួសរួចហើយ សឹមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រាប់និស្ស័យដល់ខ្ញុំ (នោះ) ខ្ញុំ
ទទួលត្រេកអរយក បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំមិនបួសទេ (ព្រោះ) និស្ស័យជាទីបដិកូលគួរ
ខ្លើមរអើមដល់ខ្ញុំ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រាប់និស្ស័យជាមុនទេ ភិក្ខុណាប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់និស្ស័យជាបន្ទាប់អំពីឧបសម្បទាកម្មមក។

[៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈ គឺភិក្ខុពីររូប
ខ្លះ បីរូបខ្លះ បួនរូបខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈ
តិចជាងពី១០រូបឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា (ដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈត្រឹម១០រូប ឬច្រើនជាង១០រូបឡើងទៅបា
ន។

[៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្លះបួសបាន១វស្សា ខ្លះបាន២វស្សា ក៏ឲ្យឧបសម្បទាដល់
សទ្ធិវិហារិក។ ចំណែកខាងព្រះឧបសេនដ៏មានអាយុ ជាកូនវង្គន្តព្រាហ្មណ៍ បួសបាន១វស្សា ឲ្យឧបសម្ប
ទាសទ្ធិវិហារិកដែរ។ ព្រះឧបសេននោះ លុះនៅចាំវស្សាបាន២វស្សារួចហើយ ក៏នាំយកសទ្ធិវិហារិកដែល
បួសបាន១វស្សា ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ក៏ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គតែងសន្សំ តែងធ្វើនូវសេចក្តី
រីករាយរាក់ទាក់ មួយអន្លើដោយភិក្ខុជាអគន្ធកៈទាំងឡាយនេះជាធម្មតា។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់ត្រាស់ចំពោះព្រះឧបសេនវង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកល្មមអត់ទ្រាំបាន
ឬទេ អ្នកល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដោយស្រួលឬទេ អ្នកទាំងឡាយមកតាមផ្លូវ ឆ្ងាយ មិន
បានលំបាកទេឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំល្មមអត់ទ្រាំបាន សូម

ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន ម្យ៉ាងទៀត សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
ប្រោស យើងខ្ញុំមកតាមផ្លូវឆ្ងាយ មិនបានលំបាកទេ។ (សេចក្តីពន្យល់អំពីពុទ្ធអធារាស្រ័យដូចមានតទៅ
នេះ) ព្រះតថាគតទាំងឡាយជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន ជ្រាបនូវហេតុហើយមិនសួរក៏មាន ជ្រាប
ច្បាស់នូវកាលគួរហើយសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយ មិនសួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយ
ព្រះអង្គតែងសួរនូវអំពើដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនទ្រង់សួរអំពើដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍
ឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវអំពើមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទាំងឡាយ
ដោយអរិយមគ្គជ្រះស្រឡះហើយ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយ ទ្រង់សួរនូវភិក្ខុទាំងឡាយដោយ
អាការពិរយ៉ាងគឺ ទ្រង់ត្រិះរិះថា តថាគតនឹងសំដែងនូវធម៌១ តថាគតនឹងបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទដល់សាវក
ទាំងឡាយ១។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ចំពោះនឹងព្រះឧបសេនវង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុ
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងបួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើយ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំ
ព្រះអង្គបួសបាន២វស្សាហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សួរថា ចុះភិក្ខុនេះ បួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើ
យ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនេះបួសបាន១វស្សាហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់សួរថា ភិក្ខុនេះត្រូវជាអ្វីនឹងអ្នក។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ត្រូវជា
សទ្ធិវិហារិករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អំពើនេះ មិនទំនង មិន
សមបែប មិនសមគួរ មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នៃមោឃបុរស អ្នកគួរតែឲ្យ
ភិក្ខុដទៃទូន្មានប្រៀនប្រដៅ ម្តេចឡើយ ក៏តាំងចិត្តទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុដទៃវិញ នៃមោឃបុរស អ្នក
ប្រញាប់ពេកណាស់ ព្រោះអ្នកប្រព្រឹត្ត ដើម្បីសេចក្តីល្មោកច្រើន ឯសេចក្តីល្មោកច្រើននេះ បានដល់ការ
ចងជាពួក នៃមោឃបុរស អំពើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួក
ជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យវិវត្តតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេវេបេ។ ព្រះអង្គទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា
ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានវស្សា៥យអំពី១០ចុះមក មិនត្រូវឲ្យ
ឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានវស្សា១០ ឬវស្សាច្រើនជាង១០ឡើងទៅ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្របាន។

[៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ មិនឆ្ងាស បានឲ្យឧបសម្បទាដល់
កុលបុត្រ ដោយគិតអាងថា យើងមានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយ។ ពួកឧបជ្ឈាយ័ជា
បុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិត ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័មិនឆ្ងាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នក
ឆ្ងាស ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង ពួក
ឧបជ្ឈាយ័អាបត្តបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកមានបញ្ញា ក៏ប្រាកដឡើង។ មានភិក្ខុ១រូប កាលពីដើមជា

តិរិយដទៃ កាលបើឧបជ្ឈាយ័ប្រដៅតាមធម៌ តាមវិន័យ ក៏ពោលទោសដល់ឧបជ្ឈាយ័ ហើយរត់ទៅកាន់
លទ្ធិតិរិយនោះដូចដែលវិញ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាបុគ្គលពាលមិនឆ្ងាស មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យ
ឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគិតថា យើងមានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយសោះ
ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័មិនឆ្ងាស ពួក
សទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្ងាស ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាអ្នកចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹង
ច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័អាប័ត្តបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកមានបញ្ញា ក៏ប្រាកដឡើង។
វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់សួរថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកភិក្ខុជាបុគ្គលពាលមិនឆ្ងៀវឆ្ងាស បានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដោយគិតថា
យើងមានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយ ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាបុគ្គលពាលពួកសទ្ធិវិហារិកជា
បណ្ឌិត ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័មិនឆ្ងាស ពួកសទ្ធិវិហារិក ជាអ្នកឆ្ងៀវឆ្ងាសក៏ប្រាកដឡើង ពួក
ឧបជ្ឈាយ័ជាអ្នកចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិក ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័អាប័ត្ត
បញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះ
មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃ
បុរសនោះ ជាបុគ្គលពាលមិនឆ្ងាស មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដោយគិតថា យើង
មានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយសោះ ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិក ជា
បណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័មិនឆ្ងាស ពួកសទ្ធិវិហារិក ជាអ្នកឆ្ងាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័
ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិក ចេះដឹងច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័អាប័ត្តបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិក
មានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យ
ជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ ព្រះអង្គបន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពាលមិនឆ្ងាសមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ឡើយ ភិក្ខុពាលណាឲ្យ
ឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលមាន
វស្សា១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង១០ ឡើងទៅគួរឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) បាន។

[៩២] សម័យនោះឯង កាលបើឧបជ្ឈាយ័ទាំងឡាយដើរចេញ ទៅចាកអាវាសក្តី សឹកទៅក្តី ស្លាប់
ទៅក្តី ទៅកាន់ពួកតិរិយក្តី ឯពួកភិក្ខុក៏ឥតមានអាចារ្យ ឥតមានអ្នកឲ្យដំបូន្មាន ឥតមានអ្នកប្រៀនប្រដៅ
ឡើយ ហើយស្ងៀកក៏មិនស្រួល ដណ្តប់ក៏មិនស្រួល មិនបរិបូណ៌ដោយបូកមារយាទប្រោសចាកសមណ
សារូប គឺមិនត្រូវតាមសណ្តាប់ធ្នាប់របស់សមណឡើយ។ ហើយដើរទៅបិណ្ឌបាត។ កាលបើពួកមនុស្ស

គេកំពុងបរិភោគបាយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បង្ហោរទាញសម្រាប់សូមទៅពីលើភោជនក៏មាន បង្ហោរទាញ
សម្រាប់សូមទៅពីលើខាទនីយៈក៏មាន បង្ហោរទាញសម្រាប់សូមទៅពីលើគ្រឿងសម្រាប់លិទ្ធផញ្ញាបក៏
មាន បង្ហោរទាញសម្រាប់សូមទៅពីលើទឹកដែលសម្រាប់ផឹកក៏មាន សុំសំឡេងខ្លះ បាយខ្លះ យកមកធាន់
ខ្លួនឯង មិនតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ហើកព្រៀវនៅក្នុងរោងកត្តទៀតផង។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងស្ងៀកមិនស្រួល ដណ្តប់មិនស្រួល
មិនបរិបូណ៌ដោយបូកមារយាទ ហើយដើរទៅបិណ្ឌបាតសោះ កាលពួកមនុស្សកំពុងបរិភោគបាយ ភិក្ខុ
ទាំងនោះ ក៏បង្ហោរទាញសម្រាប់សូមទៅពីលើភោជនក៏មាន ទៅពីលើខាទនីយៈក៏មាន ទៅពីលើគ្រឿង
សម្រាប់លិទ្ធផញ្ញាបក៏មាន បង្ហោរទាញសម្រាប់សូមទៅពីលើទឹកសម្រាប់ផឹកក៏មាន សុំសំឡេងខ្លះ បាយ
ខ្លះដោយខ្លួនឯងយកមកធាន់ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ហើកព្រៀវខ្លាំងក្នុងរោងកត្តទៀត ដូចជាពួក
ព្រាហ្មណ៍ដែលហើកព្រៀវក្នុងកន្លែងបរិភោគភោជនរបស់ព្រាហ្មណ៍។ កាលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងតែ
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់យ៉ាងនេះ ពួកភិក្ខុក៏បានឮច្បាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹង
ស្ងៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មិនបរិបូណ៌ដោយបូកមារយាទសោះ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះបាន
ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
បានឮថា ពួកភិក្ខុស្ងៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មិនបរិបូណ៌ដោយបូកមារយាទ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះ
ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោស។ លុះ
ទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ក៏ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហោភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានអាចារ្យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអាចារ្យ ត្រូវតាំងចិត្តនឹងអន្តេវាសិកដូចជាកូន
អន្តេវាសិកត្រូវតាំងចិត្តនឹងអាចារ្យដូចជាបិតា ជនទាំងនោះត្រូវមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់គ្នានឹង
គ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នាយ៉ាងនេះ ទើបនឹងបានសម្រេចសេចក្តីចំរើនលូតលាស់ជំនួយក្នុងធម៌វិ
ន័យនេះបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅនៅអាស្រ័យនឹងភិក្ខុដែលមានវស្សា១០
ឯភិក្ខុដែលមានវស្សា១០គួរឲ្យនិស្ស័យគេបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកត្រូវយកអាចារ្យ (ជាទី
អាស្រ័យ) យ៉ាងនេះ។ គឺអន្តេវាសិកត្រូវធ្វើចិញ្ចឹមឲ្យស្មើគ្នា ហើយសំពះបាទា រួចអង្គុយច្រហោង ផ្គង
អញ្ជូលឡើង ហើយពោលយ៉ាងនេះនឹងអាចារ្យថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ជាអាចារ្យរបស់
ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោកដ៏មានអាយុ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំ
សូមអាស្រ័យនៅនឹងលោកដ៏មានអាយុ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ធ្វើជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំ
សូមអាស្រ័យនៅនឹងលោកដ៏មានអាយុ។ ឯអាចារ្យត្រូវពន្យល់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា

ឬពន្យល់ទាំងកាយទាំងវាចាថា សាហុ[១.២.៣.៤.៥]បាឡីទាំង៥បទ មានសាហុជាដើម បានប្រែក្នុង
ឧបដ្ឋាយវគ្គរួចហើយ។ ក្តី លហុ[២]ក្តី ឧបាយិកំ [៣] ក្តី បដិវបំ[៤]ក្តី បាសាទិកេន សម្មាទេហិ[៥]ក្តី
(យ៉ាងនេះទើបឈ្មោះថា) អន្តេវាសិកយកអាចារ្យ (ជាទីអាស្រ័យ) (បើអាចារ្យមិនបានពន្យល់អន្តេវាសិក
ដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬពន្យល់ទាំងកាយ ទាំងវាចាទេ ឈ្មោះថា អន្តេវាសិកមិនបានយកអាចារ្យ
(ជាទីអាស្រ័យ)ឡើយ។

[៩៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹង
អាចារ្យនោះ (ដូច្នោះ)។ គឺអន្តេវាសិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង រួចគ្រងចីវរ ធៀងស្នាម្នាង
ហើយប្រគេនឈើស្នួន ប្រគេនទឹកសម្រាប់លុបមុខទៅអាចារ្យ ត្រូវក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ
អន្តេវាសិកត្រូវលាងកាជន៍ ហើយដាក់បបរប្រគេនទៅអាចារ្យ កាលបើអាចារ្យឆាន់បបររួចហើយ
អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹកទៅអាចារ្យ រួចទទួលយកកាជន៍ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គកត្តា ហើយ
លាងឲ្យស្អាត រួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តេវាសិកត្រូវរើអាសនៈចេញ ថា
កន្លែងនោះស្មោកគ្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ។ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក
អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនស្បង់ទៅអាចារ្យ ហើយទទួលយកស្បង់បន្ទាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថុពន្ធចង្កេះ
ត្រូវត្រួតសង្ឃាដិទាំងឡាយជាពីរជាន់ ហើយប្រគេន ត្រូវលាងបាត្រដែលប្រកបដោយទឹក ហើយ
ប្រគេនអាចារ្យ បើអាចារ្យចង់បានអន្តេវាសិកជាបច្ចាសមណៈ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី ហើយ
ស្ងៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល រួចចង់វត្ថុពន្ធចង្កេះ ហើយត្រួតសង្ឃាដិជាពីរជាន់ ហើយសឹមឃុំ រួចពាក់ឡើវក
ណ្តុំ ហើយកាន់យកបាត្រដែលលាងហើយ ធ្វើជាសមណៈ ដើរតាមក្រោយអាចារ្យទៅចុះ កុំឲ្យដើរទៅ
ឆ្ងាយពីអាចារ្យពេក កុំឲ្យដើរទៅជិតអាចារ្យពេក ត្រូវចាំទទួលយកវត្ថុដែលគេទុកបាត្រពាក្យថា វត្ថុ
ដែលគេទុកបាត្រក្នុងទីនេះ សំដៅយកវត្ថុដែលគេប្រគេនដាក់ក្នុងបាត្រ (តាមពាក្យខ្មែរបូរាណ)។ កាល
បើអាចារ្យកំពុងនិយាយ អន្តេវាសិកមិនត្រូវដាក់ពាក្យក្នុងចន្លោះចន្លោះឡើយ បើអាចារ្យកំពុងនិយាយ
ពាក្យជាទំនងនឹងឲ្យត្រូវអាបត្តិ អន្តេវាសិកត្រូវឃាត់ អន្តេវាសិក កាលវិលត្រឡប់មក ត្រូវមកជាមុន
ហើយក្រាលអាសនៈ រួចដម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង
ចាំ រួចត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ ហើយប្រគេនស្បង់បន្ទាស់ ទទួលយកស្បង់ស្ងៀកមកវិញ។ បើ
ចីវរសើម អន្តេវាសិកត្រូវយកទៅសំដីលក្នុងទីមានកំដៅ១រំពេច តែកុំទុកចីវរហាលថ្ងៃ(ឲ្យយូរពេក) ត្រូវ
បត់ចីវរ (យកមកទុក) កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវបំផ្លើសជាយឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ៤ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់
ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ចីវរពាក់កណ្តាលឡើយ ហើយដាក់ទុកវត្ថុពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ។ បើ
មានចង្កាន់បិណ្ឌបាត ហើយអាចារ្យចង់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយប្រគេនចង្កាន់បិណ្ឌបាត

ត្រូវសួរអាចារ្យអំពីទឹក កាលបើអាចារ្យឆាន់រួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក រួចទទួលយកបាត្រមក
វិញ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកគ្នា ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចជូតឲ្យស្អាតទឹកចេញ ហើយហាលក្នុងទី
មានកំដៅ១រំពេច តែកុំដាក់ទុកបាត្រហាលថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អន្តេវាសិកត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាល
ដែលទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្តាប់មើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងសិន សឹមទុកបាត្រ
ម្យ៉ាងទៀត កុំទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃ
ម្ខាងជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរ រួចបត់ជាយចីវរខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណោះ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ
កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តេវាសិកត្រូវរើអាសនៈចេញ រួចត្រូវទុកដាក់នូវទឹកសម្រាប់លាង
ជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ប្រសិនបើកន្លែងនោះស្មៅក្រោក អន្តេវាសិកត្រូវ
បោសកន្លែងនោះចេញ។ ថាបើអាចារ្យចង់ស្រង់ទឹក អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើ
អាចារ្យត្រូវការទឹកត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកក្តៅ
អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន។ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅឯរោងភ្លើង អន្តេវាសិកត្រូវសូន្យគ្រឿង
លំអិតសម្រាប់ជូតទុក ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក ហើយនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ដើរតាមពីខាងក្រោយ
នៃអាចារ្យ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង រួចទទួលចីវរមកទុកដាក់ដោយឡែកវិញ រួចត្រូវប្រគេន
គ្រឿងលំអិតសម្រាប់ជូត ត្រូវប្រគេនដីស្អិតទៅអាចារ្យ បើអន្តេវាសិកអាចនឹងចូលទៅបាន ក៏គប្បីចូលទៅ
កាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីខាងមុខ
អំពីខាងក្រោយ រួចសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ហើយកុំឲ្យអង្គុយច្រៀតបៀតពួកភិក្ខុចាស់ឡើយ មិនត្រូវ
ហាមអាសនៈពួកភិក្ខុថ្មី ត្រូវធ្វើបរិកម្ម មានឲ្យលំអិតសម្រាប់ជូត និងដីស្អិត ជាដើម ដល់អាចារ្យក្នុងរោង
ភ្លើង កាលអន្តេវាសិកដើរចេញពីរោងភ្លើងទៅ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយបិទបាំងពីខាង
មុខ ពីខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីរោងភ្លើង មិនតែប៉ុណ្ណោះ (ទោះបី) ក្នុងទឹក ក៏អន្តេវាសិកត្រូវតែធ្វើ
បរិកម្មដល់អាចារ្យដែរ កាលអន្តេវាសិកជូតរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្អាត
ទឹកចេញ ហើយស្លៀកស្បង់ រួចហើយត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់អាចារ្យ រួចត្រូវប្រគេនស្បង់ ប្រគេនសង្ហា
ដី (ទៅអាចារ្យ) ហើយអន្តេវាសិកត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ដើរចេញមកមុន រៀបចំក្រាលអាស
នៈចាំ ត្រូវដកល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ហើយត្រូវ
សួរអាចារ្យអំពីទឹកសម្រាប់ឆាន់។ បើអន្តេវាសិកចង់រៀនបាលី គប្បីរៀនបាឡីនឹងអាចារ្យចុះ បើ
អន្តេវាសិកចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថានឹងអាចារ្យចុះ។ អាចារ្យនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះ
ស្មៅក្រោក បើអន្តេវាសិកអាចនឹងបោសជម្រះបាន ត្រូវបោសជម្រះចុះ កាលនឹងបោសជម្រះវិហារ
ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុន យកទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់

អង្គុយទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកពួកនិងខ្នើយ ទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំគ្រែចេញ ធ្វើ
ឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកនឹងផែនដី កុំឲ្យត្រជុសសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយយកទៅដម្កល់ទុក
ដោយឡែក ត្រូវនាំយកតាំងចេញ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកផែនដី កុំឲ្យត្រជុសសន្ទះទ្វារ និង
ក្របទ្វារ ហើយយកទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រែទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំ
យកកន្តោរទៅទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកក្តារសម្រាប់ផ្នែកទៅទុកដោយឡែក ត្រូវចំណាំកម្រាលផែនដី
ដែលគេក្រាលទុកយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុកដោយឡែក។ គ្រឿងស្តុកស្នាញ (មានសរសៃពីងពាង
ជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ អន្តេវាសិកត្រូវបោសចេញអំពីពិសានជាមុន ត្រូវបោសកន្លៀតជ្រុងបង្អួច បើ
ជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយរង្ស៊ីប្រឡាក់ប្រឡូស អន្តេវាសិកត្រូវផ្សែមកំណាត់សំពត់ ពូតរួចសឹមដូត បើ
ផ្ទៃ (ផែនដី) ដែលគេលាបដោយវត្ថុពណ៌ខ្មៅ ប្រឡាក់ប្រឡូស អន្តេវាសិកត្រូវផ្សែមកំណាត់សំពត់ ហើយ
ពូតចេញរួចសឹមដូត បើផ្ទៃគេមិនបានលាបទេ អន្តេវាសិកត្រូវយកទឹកប្រស់រួចសឹមដូត ត្រូវប្រមូល
សម្រាម ដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ប្រឡូសដោយធូលីឡើយ ហើយយកទៅចោលដោយឡែក លុះ
សំដីលហាលកម្រាលផែនដីហើយ បោសគោះដីចេញឲ្យស្អាត រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលដូចដែល
វិញ លុះហាលទ្រនាប់គ្រែរួចហើយ ដូតឲ្យស្អាត ហើយយកទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ លុះហាល
គ្រែរួចហើយ បោសគោះឲ្យស្អាត រួចនាំចេញទៅ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកផែនដី កុំឲ្យត្រជុស
សន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ យកទៅតាំងទុកដូចដែលវិញ លុះសំដីលហាលតាំងរួចហើយ ត្រូវបោសគោះ
ឲ្យស្អាត ហើយនាំចេញទៅដោយស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកផែនដី កុំឲ្យត្រជុសសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ យក
ទៅតាំងទុកដូចដែលវិញ លុះសំដីលពួកនិងខ្នើយហើយ គោះឲ្យស្អាត រួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែល
វិញ លុះសំដីលកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយហើយបោសគោះឲ្យស្អាត រួចយកទៅក្រាលទុកដូចដែល
វិញ លុះហាលកន្តោររួចដូតឲ្យស្អាតហើយ យកទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ លុះហាលក្តារសម្រាប់
ផ្នែក រួចដូតឲ្យស្អាតហើយ យកទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ អន្តេវាសិក ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ
កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងចាប់យកបាត្រ ដៃម្ខាងស្តាប់មើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង រួចហើយសឹម
ទុកបាត្រ ម្យ៉ាងទៀត កុំឲ្យទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងចាប់យកចីវរ ដៃម្ខាង
ដូតស្បៀងចីវរក្តី ខ្សែចីវរក្តី ហើយធ្វើជាយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណោះ រួចសឹមទុកចីវរចុះ។ បើ
មានខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកអំពីទិសខាងកើត អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងកើត បើមានខ្យល់បក់
ទាំងធូលីមកពីទិសខាងលិច អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងលិច បើមានខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពី
ទិសខាងជើង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងជើង បើមានខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងត្បូង
អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុង

វេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្គួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់។ បើបរិវេណមានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្នោកត្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់ ស្នោកត្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមិនស្អាត អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មិនស្អាត អន្តេវាសិកត្រូវបោសសំអាតចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវដកលំទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អន្តេវាសិកត្រូវដកលំទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើគ្មានទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់លាងអាចមន៍ទេ អន្តេវាសិកត្រូវដងទឹកដាក់ក្នុងក្រុមសម្រាប់លាងអាចមន៍។ បើអាចារ្យមានសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង អន្តេវាសិកត្រូវបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកនោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកនោះចេញក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់អាចារ្យនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យនោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់អាចារ្យនោះ បើទិដ្ឋិ គឺសេចក្តីយល់ខុស កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវជួយពន្យល់ ណែនាំឲ្យយល់ត្រូវឡើងដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃពន្យល់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់អាចារ្យនោះ។ បើអាចារ្យត្រូវគុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសដល់អាចារ្យ(របស់អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិ ចូលមកក្នុងមូលាបត្តិ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិចូលមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិចំពោះអាចារ្យ(របស់អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មានត្ត អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់អព្ពានកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ពានកម្ម(ចំពោះអាចារ្យ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើសង្ឃមានប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តីចំពោះអាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កុំឲ្យសង្ឃធ្វើកម្មដល់អាចារ្យ ឬសង្ឃគប្បីបង្ហាន់ទៅដើម្បីកម្មស្រាល ដល់អាចារ្យនោះ ម្យ៉ាងទៀត កម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់អាចារ្យនោះហើយ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យលោកអាចារ្យប្រព្រឹត្តល្អទៅ ឲ្យប្រព្រឹត្តសម្របរោម គឺមិនប្រកួតប្រកាន់ ឲ្យប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះឲ្យ។ បើចីវរបស់អាចារ្យគួរនឹងលាង អន្តេវាសិកត្រូវលាងឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរបស់អាចារ្យគួរលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវរបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើ(មានដេរប៉ះជាដើម) អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរនឹងដាំ ឬស្មោរ អន្តេវាសិកត្រូវដាំ ឬស្មោរឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់

របស់អាចារ្យគួរដាំ ឬស្មារដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវរបស់អាចារ្យគួរនឹងជ្រលក់ អន្តេវាសិកត្រូវ
ជ្រលក់ឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរបស់អាចារ្យគួរជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាល
អន្តេវាសិកជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ដោយប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ ម្យ៉ាងទៀត កាលបើ (ហាលចីវរ) ដំណក់
ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់នៅឡើយ អន្តេវាសិកកុំអាលដើរចេញ។ (បើ) អន្តេវាសិកមិនទាន់បានប្រាប់អាចា
រ្យទេ មិនត្រូវឲ្យបាត្រទៅភិក្ខុពួកខ្លះភិក្ខុពួកខ្លះ គឺភិក្ខុដែលជាសត្រូវនឹងអាចារ្យរបស់ខ្លួន។ឡើយ មិន
ត្រូវទទួលយកបាត្ររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យចីវរទៅភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុ
ពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យបរិក្ខារទៅភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវកោរ
សក់ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះកោរសក់ឲ្យទេ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គក់ច្របាប់) ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះ
ទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះធ្វើបរិកម្មឲ្យខ្លួនទេ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុ
ពួកខ្លះធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើ(ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃភិក្ខុពួកខ្លះឡើយ មិនត្រូវយកភិក្ខុ
ពួកខ្លះធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃខ្លួន មិនត្រូវនាំយកបិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះនាំ
យកបិណ្ឌបាតមកឲ្យខ្លួន។ (បើ) អន្តេវាសិកមិនទាន់បានប្រាប់អាចារ្យទេ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិន
ត្រូវចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មោច មិនត្រូវដើរចេញទៅកាន់ទិសឡើយ។ បើអាចារ្យមានជម្ងឺឈឺ អន្តេវាសិកត្រូវ
ថែទាំរាបដល់អស់ជីវិត ត្រូវទៅកំដរចាំត្រាតែអាចារ្យជាស្រឡះ។

ចប់ អាចរិយវត្ថុ។

[៧២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវតែប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអន្តេវាសិក។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ
នឹងអន្តេវាសិកនោះ (ដូចសេចក្តីតទៅនេះ)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវសង្គ្រោះ ទំនុកបម្រុង ត្រូវ
អនុគ្រោះ អាណិតអាសូរ អន្តេវាសិកដោយការបង្រៀនបាលី ដោយការ (ពន្យល់នូវសេចក្តីនៃបាលី)
អង្កកថា ដោយឲ្យដម្បួន្មាន ដោយប្រៀនប្រដៅ។ បើអាចារ្យមានបាត្រ អន្តេវាសិកគ្មានបាត្រ អាចារ្យត្រូវ
ឲ្យបាត្រដល់អន្តេវាសិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ឬ ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ បាត្រគប្បីកើតឡើង
ដល់អន្តេវាសិក បើអាចារ្យមានចីវរ អន្តេវាសិកគ្មានចីវរ អាចារ្យត្រូវឲ្យចីវរដល់អន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេច
ក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានគ្រឿងបរិក្ខារ
អន្តេវាសិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ អាចារ្យត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារដល់អន្តេវាសិក ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿង
បរិក្ខារគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើអន្តេវាសិកមានជម្ងឺ អាចារ្យត្រូវ
ក្រោកពីព្រលឹម ហើយឲ្យឈើស្តួន ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលនូវអាសនៈ បើមានបបរ ត្រូវលាងភាជន៍ ដាក់
បបរ ហើយយកទៅឲ្យ កាលបើអន្តេវាសិកឆាន់បបរហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក ហើយទទួលភាជន៍ធ្វើឲ្យ

ទាបស្រួល ហើយត្រូវលាងទុកដាក់ដោយល្អ កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកនឹងអ្វីឡើយ កាលបើអន្តេវាសិកក្រោក
ឡើង អាចារ្យត្រូវរើអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រាសប្រទេសនោះចេ
ញ។ បើអន្តេវាសិកចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អាចារ្យត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវទទួលទុកនូវស្បង់
សម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរ ត្រូវឲ្យវត្តពន្ធចង្កេះ ត្រូវដម្រួតសង្ឃាដិ និងចីពរជាមួយគ្នា ហើយឲ្យទៅ បាត្រដែល
ទទឹក ត្រូវលាងជូតហើយឲ្យ ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា អន្តេវាសិក នឹងត្រូវត្រឡប់មកត្រឹមពេលស្មើនេះ
ហើយត្រូវតែងតាំងអាសនៈទុកចាំ ត្រូវបម្រុងទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង តាំងសម្រាប់ជូតជើង
ត្រូវក្រោកទៅទទួលយកបាត្រ និងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ ត្រូវទទួលយកស្បង់សម្រាប់ស្លៀក។
បើចីវរសើម ត្រូវសំដីលក្នុងទីដែលមានកំដៅស្របក់ ប៉ុន្តែមិនត្រូវទុកចីវរក្នុងទីដែលមានកំដៅយូរទេ
ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវបំផ្លើសជាយម្ខាងឲ្យហួសគ្នាប្រមាណ៤ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរចុះ
ដោយគិតថា កុំឲ្យ(ចីវរ) បាក់ផ្គត់ត្រង់ពាក់កណ្តាលឡើយ ហើយត្រូវដាក់នូវវត្តពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ
ចុះ។ បើមានអាហារបិណ្ឌបាត អន្តេវាសិកត្រូវការធាន់ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក ហើយនាំអាហារបិណ្ឌបាត
ចូលទៅជិត ត្រូវសួរអន្តេវាសិកអំពីទឹកធាន់ បើអន្តេវាសិកធាន់រួចហើយ ត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលយកបាត្រ
ចេញ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុក ត្រូវលាងឲ្យស្អាត រួចហើយត្រូវជូតឲ្យស្អាតទឹក ហើយសំដីលក្នុង
ទីដែលមានកំដៅមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមានកំដៅយូរពេកទេ ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ
កាលនឹងទុកបាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង ស្ទាបមើលទីខាងក្រោមគ្រែ ឬតាំងដោយដៃម្ខាង រួចសឹម
ទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវចាប់ចីវរដោយដៃម្ខាង ជូត
ស្បង់ចីវរ ឬខ្សែចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយត្រូវបត់ជាយចីវរខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណោះ រួចហើយ
សឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអន្តេវាសិកក្រោកឡើង អាចារ្យត្រូវរើអាសនៈ ត្រូវទុកដាក់ទឹកលាងជើង តាំង
សម្រាប់កល់ជើង ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រាសប្រទេសនោះ
ចេញ។ បើអន្តេវាសិកចង់ផ្លុតទឹក អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ផ្លុតឲ្យ បើត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ អា
ចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើត្រូវការដោយទឹកក្តៅ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ។ បើអន្តេវាសិក
ចង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង អាចារ្យត្រូវសូន្យដុំលំអិតទុក ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក រួចត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់
រោងភ្លើងទៅ ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅអន្តេវាសិកស្រេចហើយ ទទួលយកចីវរមកទុក
ដោយឡែក រួចត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតទៅអន្តេវាសិក បើអាចារ្យអាចនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើ
ងបាន ក៏គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ រួចបិទ
បាំងទាំងខាងមុខ ខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវកុំអង្គុយច្រៀតបៀតភិក្ខុចាស់ៗ
ឡើយ ត្រូវកុំហាមអាសនៈភិក្ខុខ្លីៗ អាចារ្យត្រូវធ្វើបរិកម្ម មានហុចដុំលំអិតជាដើម ដល់អន្តេវាសិកក្នុង

រោងភ្លើង កាលនឹងចេញពីរោងភ្លើង ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ
ខាងក្រោយ រួចសឹមយកចេញអំពីរោងភ្លើង សូម្បីក្នុងទឹក អាចារ្យក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្ម មានហុចដុំលំអិតជា
ដើមដល់អន្តេវាសិកដែរ លុះដល់អាចារ្យឆ្លងរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន (អន្តេវាសិក) ហើយត្រូវជូតខ្លួន
ឲ្យស្អាតទឹក ហើយសឹមស្លៀកស្បង់ រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់អន្តេវាសិក រួចហុចស្បង់សម្រាប់ស្លៀក
ហុចស្បង់ទៅឲ្យអន្តេវាសិក រួចហើយត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញមកមុន ហើយត្រូវក្រាល
អាសនៈ ត្រូវបម្រុងទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង រួចត្រូវសួរអន្តេវាសិក
អំពីទឹកធាន់។ ក្នុងវិហារណាដែលអន្តេវាសិកនៅ បើវិហារនោះស្មោកត្រាក បើអាចារ្យអាចនឹងបោស
ប្រាស់បាន ក៏គប្បីបោសប្រាស់ចុះ កាលនឹងបោសប្រាស់វិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញទៅជាមុន
ហើយត្រូវទុកដាក់ក្នុងទីក្នុងមួយ ត្រូវនាំយកគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំ
យកពូកនិងខ្នើយ ទៅទុកក្នុងទីសមគួរ កាលដែលនាំយកត្រៃទៅ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹង
ផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ យកទៅទុកឲ្យល្អក្នុងទីសមគួរ កាលនឹងនាំយកតាំងទៅ ត្រូវធ្វើឲ្យ
ទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយយកទៅទុកឲ្យល្អក្នុងទីសមគួរ
ត្រូវយកទ្រនាប់ត្រៃទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកកន្តោរទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកផែនក្តារ
សម្រាប់ផ្នែកទៅទុកក្នុងទីសមគួរ កម្រាលផែនដី អាចារ្យត្រូវចំណាំកន្លែង ដែលគេក្រាលយ៉ាងណា
ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីសមគួរ។ បើវិហារមានគ្រឿងស្តុកស្នាញ (មានសម្បុកពីងពាងជាដើម) ត្រូវ
បោសទម្លាក់អំពីពិភានជាមុន រួចសឹមបោសកន្លៀតជ្រុងនៃសន្ទះបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដីរង
មានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ រួចពូតចេញ ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃដែលគេលាបដោយ
ពណ៌ខ្មៅ មានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ រួចពូតចេញ ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបាន
លាបអ្វីទេ ត្រូវយកទឹកទៅប្រស់ ហើយសឹមបោស ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា វិហារកុំឲ្យស្មោកត្រាក
ដោយឆ្ងល់ឡើយ ហើយប្រមូលសម្រាមយកទៅចាក់ចោលដោយឡែក លុះហាលគ្រឿងកម្រាលផែនដី
ហើយ ត្រូវគោះរួចសាយកទៅក្រាលទុកកន្លែងដដែលវិញ លុះហាលទ្រនាប់ត្រៃរួចហើយ ត្រូវជូត រួចនាំ
យកទៅទុកដាក់នៅទីដដែលវិញ លុះហាលត្រៃហើយ ត្រូវគោះរួចធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែន
ដី កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ រួចនាំយកទៅរៀបចំទុកដូចដែលវិញ លុះហាលតាំងរួចហើយ ត្រូវ
ដុសលាង គោះឲ្យស្អាតហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ រួច
សាយកទៅរៀបចំទុកដូចដើមវិញ លុះហាលពូកនិងខ្នើយហើយ ត្រូវដុសលាងគោះចេញ ហើយសាយ
កទៅរៀបចំទុកដូចដើមវិញ លុះហាលគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់អង្គុយហើយ ត្រូវដុសលាងគោះឲ្យស្អាត
ហើយ សាយកទៅរៀបចំទុកដូចដើមវិញ លុះហាលកន្តោរហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាត រួចយកទៅទុកនៅទី

ដដែលវិញ លុះហាលក្តារសម្រាប់ផ្អែកហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាត រួចនាំយកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ ត្រូវ
រៀបទុកបាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងត្រូវចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងត្រូវស្តាប់មើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោម
តាំងហើយសឹមទុកបាត្រ តែកុំគប្បីទុកបាត្រលើទីដៃលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងត្រូវ
ចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងត្រូវជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែសម្រាប់ហាលចីវរ ត្រូវបត់ដោយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាង
ណោះ រួចសឹមទុកចីវរចុះ។ បើខ្យល់បក់ទាំងធ្នូលីមកពីទិសខាងកើត អាចារ្យត្រូវបិទបង្អួចខាងកើត បើ
ខ្យល់បក់ទាំងធ្នូលីមកពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់បក់ទាំងធ្នូលីមកពីទិសខាង
ជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់បក់ទាំងធ្នូលីមកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើ
រដូវត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អាចារ្យត្រូវបិទ
បង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់។ បើបរិវេណស្មៅត្រាកមិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសទី
បរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្មៅត្រាកមិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មិនស្អាត អាចា
រ្យត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងស្មៅត្រាក អាចារ្យត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់
ស្មៅត្រាក អាចារ្យត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អាចារ្យត្រូវដកលំទឹកសម្រាប់ឆាន់
បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អាចារ្យត្រូវដកលំទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់លាងអាចម
ន៍គ្មានទេ អាចារ្យត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្រុមសម្រាប់លាងអាចមន៍។ បើសេចក្តីអង្សុកកើតឡើងដល់
អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវបំបាត់អង្សុកដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយធ្វើឲ្យបាត់អង្សុកក៏បាន ឬត្រូវសម្តែង
ធម្មិកថាដល់អន្តេវាសិក បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវជួយបន្ទោបង់ដោយខ្លួន
ឯង ឬត្រូវប្រើគេឲ្យជួយបន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវសម្តែងធម្មិកថាដល់អន្តេវាសិក បើអន្តេវាសិកមានទិដ្ឋិខុស
កើតឡើង អាចារ្យត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវបង្គាប់គេឲ្យជួយដោះស្រាយក៏បាន ឬត្រូវសម្តែង
ធម្មិកថាដល់អន្តេវាសិក។ បើអន្តេវាសិកត្រូវគុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ
ថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរទាញអន្តរាបត្តិ ចូលមក
ក្នុងមូលាបត្តិ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិចូលមកក្នុងមូលាបត្តិចំពោះ
អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់មានត្ត អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា
សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់អព្ពានកម្ម អាចារ្យ
ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ពានកម្ម ចំពោះអន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើ
សង្ឃចង់ធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី
ដល់ អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃមិនគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្ហោនទៅដើម្បីកម្ម
ស្រាល ដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី

បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់អន្តេវាសិកនោះរួចហើយ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តី ខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអន្តេវាសិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្របរោម (គឺលែងប្រកែ ប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តនូវការវើខ្លួនចេញចាកអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ។ បើអន្តេវាសិកត្រូវការ លាងចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីលាងយ៉ាងនេះ ពុំនោះសោត ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរ របស់អន្តេវាសិកគួរលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកត្រូវការធ្វើចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នក គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬក៏ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើ អន្តេវាសិកត្រូវការនឹងដាំទឹកជ្រលក់ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវដាំទឹកជ្រលក់យ៉ាងនេះ ពុំនោះសោត ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគួរដាំទឹកជ្រលក់ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកត្រូវការ នឹងជ្រលក់ចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីជ្រលក់ចីវរបែបនេះ ឬក៏ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគប្បីជ្រលក់ចីវរ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រឲ្យសព្វស្មើល្អ បើដំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ កុំអាលដើរចេញ។ បើអន្តេវាសិកមានជម្ងឺ អាចារ្យត្រូវថែទាំដរាបអស់ ជីវិត ត្រូវរង់ចាំលុះតែជាជម្ងឺ។

ចប់ អន្តេវាសិកវត្ថុ។

[៩៥] សម័យនោះឯង ពួកអន្តេវាសិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អនឹងពួកអាចារ្យឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យ អន្តេវាសិកណាមិនប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អន្តេវាសិកទាំងនោះ ក៏នៅតែប្រព្រឹត្តមិនល្អដដែល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះ អង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យអាចារ្យបណ្តេញចេញនូវ អន្តេវាសិកណាដែលប្រព្រឹត្តមិនល្អនឹងអាចារ្យបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវបណ្តេញ អន្តេវាសិកដូចសេចក្តីតទៅនេះ។ គឺអាចារ្យបញ្ជាក់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬបញ្ជាក់ទាំង កាយទាំងវាចាថា ខ្ញុំបណ្តេញអ្នកឯងដូច្នេះក្តី ថាអ្នកឯងកុំនៅក្នុងទីនេះដូច្នេះក្តី ថាអ្នកឯងចូរនាំយក បាត្រនិងចីវររបស់អ្នកឯងចេញទៅដូច្នេះក្តី ថាអ្នកឯងមិនត្រូវបម្រើខ្ញុំដូច្នេះក្តី (យ៉ាងនេះ) បានឈ្មោះថា អាចារ្យបណ្តេញអន្តេវាសិក (បើ) អាចារ្យមិនបានបញ្ជាក់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា មិនបាន បញ្ជាក់ទាំងកាយ ទាំងវាចាទេ មិនហៅថាអាចារ្យបណ្តេញអន្តេវាសិកឡើយ។ សម័យនោះឯង ពួក អន្តេវាសិកដែលអាចារ្យបានបណ្តេញចេញហើយ មិនបានសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសវិញ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យពួកអន្តេវាសិកសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញបាន។ ពួក
អន្តេវាសិក ក៏នៅតែមិនសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យដដែល។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអន្តេវាសិក ដែលអាចារ្យបាន
បណ្តេញចេញហើយ មិនគួរជាមិនសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញទេ អន្តេវាសិកណា ដែលមិនបាន
សូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យ ដែលអន្តេវាសិកបានសូម
ឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញ ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអាចារ្យអត់
ទោសឲ្យ។ ពួកអាចារ្យទាំងនោះ ក៏នៅតែមិនព្រមអត់ទោសឲ្យដដែល។ ពួកអន្តេវាសិកក៏ចៀសចេញទៅ
ខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ រត់ចូលពួកតិរិយខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភា
គ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យណាដែលអន្តេវាសិកសូមឲ្យអត់ទោសឲ្យ ត្រូវតែ
អត់ទោសឲ្យវិញ (បើ) អាចារ្យណាមិនអត់ទោសឲ្យទេ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យ
បណ្តេញអន្តេវាសិកដែលមានវត្តប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវចេញ មិនបានបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រព្រឹត្តមិន
ត្រឹមត្រូវឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលមានវត្តប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវហើយ អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ អា
ចារ្យណាបណ្តេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើអន្តេវាសិកដែលមិនប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវល្អ
អាចារ្យគប្បីបណ្តេញចេញ (បើ) មិនបណ្តេញចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិក
ប្រកបដោយអង្គ៥ អាចារ្យត្រូវបណ្តេញចេញ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺអន្តេវាសិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញ
ចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ១ គ្មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែង
មាំ១ គ្មានការវនាមាំ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង អាចារ្យត្រូវបណ្តេញ
ចេញបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ៥ អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ
៥នោះ) គឺអន្តេវាសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ១ មានសេច
ក្តីអៀនខ្មាសមាំ១ មានសេចក្តីគោរពក្រោតក្រែងមាំ១ មានការវនាមាំមួន១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥ហើយ អាចារ្យគួរបណ្តេញចេញ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺអន្តេវាសិកគ្មានសេ
ចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ១ គ្មានសេចក្តី
គោរពក្រោតក្រែងមាំ១ គ្មានការវនាមាំមួន១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះ
ឯងហើយ អាចារ្យគួរបណ្តេញចេញ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥

(ចំណែកខាងល្អ) ហើយ អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺអន្តេវាសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ១ មានសេចក្តីគោរពក្រោតក្រែងមាំ១ មានការវនាមាំមួន១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះ ឯងហើយ អាចារ្យមិនគួរបណ្តេញចេញទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យ មិនបានបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥ (ចំណែកខាងអាក្រក់ហើយ) នឹងមានទោស (គឺត្រូវអាបត្តិមិនខានឡើយ) (បើអាចារ្យបណ្តេញចេញហើយ ទើបគ្មានទោស (គឺមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ) (ឯអង្គ៥ចំណែកខាងអាក្រក់នោះ) គឺអន្តេវាសិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ១ គ្មានសេចក្តីគោរពក្រោតក្រែងមាំ១ គ្មានការវនាមាំមួន១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យកាលមិនបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯងហើយ នឹងមានទោស (បើ) អាចារ្យបណ្តេញចេញ នឹងឥតទោស។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យ កាលបណ្តេញអន្តេវាសិក ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ (ចំណែកខាងល្អ) ហើយ នឹងមានទោស (បើ) មិនបានបណ្តេញចេញទេ នឹងឥតទោស (អង្គ៥នោះ) គឺអន្តេវាសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ១ មានសេចក្តីគោរពក្រោតក្រែងមាំ១ មានការវនាមាំមួន១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យ កាលបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯងហើយ នឹងមានទោសមិនខានឡើយ បើមិនបានបណ្តេញចេញទេ ក៏ឥតមានទោសឡើយ។

[៩៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយជាបុគ្គលពាល មិនឆ្ងាសឲ្យនិស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយអានថា យើងមានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយ។ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល ពួកអន្តេវាសិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សមិនឆ្ងាស ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្សឆ្ងាសក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សចេះដឹងតិច ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្សចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សអាប័តតបញ្ញា ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្សមានបញ្ញាក៏ប្រាកដ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាមនុស្សពាល មិនឆ្ងាស មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យនិស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយអានថា យើងមានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល ពួកអន្តេវាសិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យមិនឆ្ងាស ពួកអន្តេវាសិកឆ្ងាសក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យចេះដឹងតិច ពួកអន្តេវាសិកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យអាប័តតបញ្ញា ពួកអន្តេវាសិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកភិក្ខុជាមនុស្សពាល មិនឆ្ងាស ឲ្យនិស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយអានថា យើងមានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយ

ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល... ពួកអន្តេវាសិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ...ក៏ទ្រង់បន្ទោស លុះទ្រង់បន្ទោស រួចហើយ ទើបធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជា មនុស្សពាល មិនឆ្ងាស មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យទេ ភិក្ខុណាឲ្យ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពល មានវស្សា១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង១០ ឡើងទៅ ឲ្យនិស្ស័យបាន។

[៩៧] សម័យនោះឯង កាលបើអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ័ទាំងឡាយចៀសចេញទៅក្តី សឹកចេញទៅ ក្តី ធ្វើមរណកាលទៅក្តី រត់ចូលទៅកាន់ពួកតិរិយក្តី ពួកភិក្ខុក៏មិនដឹងសេចក្តីរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ គឺដាច់ និស្ស័យបានឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យ ព្រោះឧបជ្ឈាយ័នេះ មាន៥យ៉ាង គឺទី១ ឧបជ្ឈាយ័ចៀសចេញទៅក្តី ទី២ ឧបជ្ឈាយ័សឹកចេញទៅក្តី ទី៣ ឧបជ្ឈាយ័ធ្វើមរណកាលទៅក្តី ទី៤ ឧបជ្ឈាយ័ ទៅកាន់តិរិយក្តី ទី៥ ឧបជ្ឈាយ័បណ្តេញចេញក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការដែលរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់ និស្ស័យ ព្រោះឧបជ្ឈាយ័មាន៥យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យ ព្រោះអាចារ្យនេះ មាន៦យ៉ាង គឺទី១ អាចារ្យចៀសចេញទៅក្តី ទី២ សឹកចេញទៅក្តី ទី៣ ធ្វើមរណកាល ទៅក្តី ទី៤ ទៅកាន់ពួកតិរិយក្តី ទី៥ បណ្តេញចេញក្តី ទី៦ អាចារ្យបានទៅនៅរូបរួមជាមួយនឹងឧបជ្ឈាយ័ក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការដែលរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យ ព្រោះអាចារ្យមាន៦យ៉ាងនេះឯង។

[៩៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ គឺភិក្ខុដែលមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ គឺជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ១ មិនប្រកបដោយ វិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរ បម្រើខ្លួន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ ប្រកបដោយ បញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេ ក្ខៈ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យ សាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា

មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ គឺភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយ
ខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ
ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ មិនប្រកប
ដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធជាអសេ
ក្ខៈ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវ
វិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំ
កុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
អង្គ៥នេះ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុ
ប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ
១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធជាអ
សេក្ខៈ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធជា
អសេក្ខៈ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិក្ខន្ធជា
អសេក្ខៈ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់
យកនូវវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង គួរ
ឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ
៥ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុគ្មានសទ្ធា១
មិនខ្មាសបាប១ មិនខ្លាចបាប១ ខ្ជិល១ ភ្លេចស្មារតី១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះ
ឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុមានសទ្ធា១
ខ្មាសបាប១ ខ្លាចបាប១ ប្រារព្ធព្យាយាមជាប់១ មានសតិខ្ជាប់ខ្ជួន១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
ដោយអង្គ៥នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យ
សាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុវិបត្តិចាកសីល គឺត្រូវអាបត្តិបារាជិក និងសង្ឃាទិសេសក្នុងអធិសីល
(បាជិមោក្ខសំវេសីល)១ វិបត្តិចាកមារយាទ គឺត្រូវអាបត្តិ៥កង មានបុល្លច្ច័យជាដើម ក្នុងអដ្ឋាចារ១ វិបត្តិ
ចាកទិដ្ឋិ ក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុលះបង់សម្មាទិដ្ឋិ ទៅប្រកបដោយអន្តតាហិកទិដ្ឋិវិញ១ ចេះដឹងតិច១ អាប់
តតប្រាជ្ញា១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យ

និស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ គួរឲ្យ
ឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកសីល ក្នុងអធិសីល១ មិនបាន
វិបត្តិចាកមារយាទ ក្នុងអជ្ឈាចារ១ មិនបានវិបត្តិចាកទិដ្ឋិ ក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុមិនលះបង់សម្មាទិដ្ឋិ ទៅ
ប្រកបដោយអន្តតាហិកទិដ្ឋិ១ ចេះដឹងច្រើន១ មានប្រាជ្ញា១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ
ទាំង៥នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន
ទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីបម្រើនូវអន្តេវាសិក ឬនូវសទ្ធិវិហារិកដែលមានជម្ងឺដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបម្រើ១
មិនអាចដើម្បីបំបាត់នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬរបស់សទ្ធិវិហារិកដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបំបាត់
ឲ្យ១ មិនអាចដើម្បីបន្ទោបង់នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយខ្លួន
ឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ឲ្យ (ដោយនិយាយ) ធម៌១ មិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់វិធីចេញចាកអាបត្តិ១
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរ
ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ
គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបម្រើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តីនូវអន្តេវាសិក ឬនូវ
សទ្ធិវិហារិកដែលមានជម្ងឺ១ អាចដើម្បីបំបាត់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបំបាត់ក្តី នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់
អន្តេវាសិក ឬរបស់សទ្ធិវិហារិក១ អាចដើម្បីបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបន្ទោបង់ក្តី នូវសេចក្តី
សង្ស័យដែលកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក (ដោយនិយាយ) ធម៌១ ស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់វិធី
ចេញចាកអាបត្តិ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យ
និស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត មិនគួរ
ឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីញ៉ាំងអន្តេវាសិក
ឬនូវសទ្ធិវិហារិកឲ្យសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកសិក្ខា (ខន្ធកវត្ត)១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក
ឬសទ្ធិវិហារិកដោយអាទិព្រហ្មចរិយសិក្ខា (សេក្ខប្បញ្ញត្តិ)១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬ
សទ្ធិវិហារិកក្នុងធម៌ដ៏ក្រៃលែង (ការកំណត់នូវនាមនិវរូប)១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬ
សទ្ធិវិហារិកក្នុងវិន័យដ៏ក្រៃលែង (វិន័យបិដកទាំងមូល)១ មិនអាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុស ដែល
កើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥
នេះ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ប្រកបដោយអង្គ៥នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បី
បង្រៀនអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក ក្នុងអភិសមាចារិកសិក្ខា១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក

ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិធម្ម១
 អាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិវិន័យ១ អាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុស ដែលកើត
 ឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង
 គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
 អង្គ៥ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិន
 ស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ១ មិនស្គាល់គុកាបត្តិ១ មិនបានចេះចាំនូវ
 បាតិមោក្ខទាំងពីរ គឺភិក្ខុបាតិមោក្ខ និងភិក្ខុនីបាតិមោក្ខ (ដោយពិស្តារ) មិនបានចែកដោយល្អ មិនបាន
 ប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ (ចាំស្មាត់រត់មាត់) មិនបានវិនិច្ឆ័យដោយល្អតាមសុត្ត (ខន្ធកៈ និងបរិវារៈ) តាមអនុ
 ព្យញ្ជនៈ (បរិបូណ៌ដោយបទ និងអក្ខរ)១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង មិនគួរ
 ឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយអង្គ៥នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ១
 ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ១ ស្គាល់គុកាបត្តិ១ ចេះចាំនូវបាតិមោក្ខទាំងពីរ ដោយពិស្តារ ហើយ
 ចែកដោយល្អ ប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ វិនិច្ឆ័យដោយល្អតាមសុត្ត តាមអនុព្យញ្ជនៈ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យ
 សាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ១ មិនស្គាល់គុ
 កាបត្តិ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង មិនគួរឲ្យ
 ឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
 អង្គ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់
 អនាបត្តិ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ១ ស្គាល់គុកាបត្តិ១ មានវស្សាដប់ ឬច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ១ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន។

ចប់ ឧបសម្បទាទេតព្វបញ្ចកសោឡសវារៈ។

[៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៦ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរ
 ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន គឺភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអ
 សេក្ខៈ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ មិនប្រកបដោយ
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប

ខ្លួនបាន គឺភិក្ខុមានសទ្ធា១ មានសេចក្តីខ្មាសបាប១ មានសេចក្តីខ្លាចបាប១ ប្រារព្ធព្យាយាមជាប់១ មាន
សតិខ្ជាប់ខ្ជួន១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
ដោយអង្គទាំង៦នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៦ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យ
សាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុវិបត្តិចាកសីល ក្នុងអធិសីល១ វិបត្តិចាកមារយាទ ក្នុងអដ្ឋាចារ១ វិបត្តិចាកទិដ្ឋិ
ក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុលះបង់សម្មាទិដ្ឋិ ហើយទៅប្រកបដោយអន្តតាហិកទិដ្ឋិវិញ១ ចេះដឹងតិច១ អាប័តត
ប្រាជ្ញា១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង មិនគួរឲ្យ
ឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ
៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុមិនបានវិបត្តិចាកសីល ក្នុង
អធិសីល១ មិនបានវិបត្តិចាកមារយាទ ក្នុងអដ្ឋាចារ១ មិនបានវិបត្តិចាកទិដ្ឋិ ក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ១ ចេះដឹង
ច្រើន១ មានប្រាជ្ញា១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៦ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យ
សាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីបម្រើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តី នូវអន្តោវាសិក ឬនូវ
សទ្ធិវិហារិកដែលមានជម្ងឺ១ មិនអាចដើម្បីបំបាត់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបំបាត់ក្តី នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់
អន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក១ មិនអាចដើម្បីបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបន្ទោបង់ក្តី នូវសេចក្តីសង្ស័យ
ដែលកើតឡើងចំពោះអន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌១ មិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់វិធីដែលចេញ
ចាកអាបត្តិ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង មិន
គួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
ដោយអង្គ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបម្រើដោយ
ខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តីនូវអន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដែលមានជម្ងឺ១ អាចដើម្បីបំបាត់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យ
គេបំបាត់ក្តី នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តោវាសិក ឬរបស់សទ្ធិវិហារិក១ អាចបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេ
បន្ទោបង់ក្តី នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើងចំពោះអន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក ដោយធម៌១ ស្គាល់អាបត្តិ
១ ស្គាល់វិធីដែលចេញចាកអាបត្តិ១ មានវស្សាដប់ ឬច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ប្រកបដោយអង្គ៥៦នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៦ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យ
សាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីញ៉ាំងអន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកឲ្យសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកា

សិក្ខា (ខន្ធកវគ្គ)១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា (សេក្ខ
ប្បញ្ញត្តិ)១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិធម្ម១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវ
អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិវិន័យ១ មិនអាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុស ដែលកើតឡើងចំពោះ
អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
ដោយអង្គទាំង៦នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺ
ភិក្ខុអាចដើម្បីញាំងអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក ក្នុងអភិសមាចារិកាសិក្ខា១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក
ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិធម្ម១
អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិវិន័យ១ អាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុស ដែល
កើតឡើងចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើង
ទៅ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យ
សាមណេរបម្រើបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៦ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិន
គួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ១ មិនស្គាល់
លហុកាបត្តិ១ មិនស្គាល់គរុកាបត្តិ១ មិនបានចេះចាំស្នាត់នូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ មិនបានចែក
ដោយល្អ មិនបានប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ មិនបានវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវតាមសុត្ត តាមអនុព្យញ្ជនៈ១ មាន
វស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៦នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិន
គួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៦ គួរឲ្យ
ឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់
លហុកាបត្តិ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ១ ចេះចាំស្នាត់នូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ ចែកចេញដោយល្អ
ប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ វិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវតាមសុត្ត តាមអនុព្យញ្ជនៈ១ មានវស្សាដប់ ឬច្រើនជាងដប់
ឡើងទៅ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៦នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យ
សាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។

ចប់ ឧបសម្បទាទេតព្វឆក្កសោឡសវារៈ។

[១០០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុណាដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ កាលបើឧបជ្ឈាយនិយាយប្រដៅប្រកប
ដោយធម៌ហើយ ក៏ពោលតិះដៀលឧបជ្ឈាយនី ហើយរត់ចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរិយនោះដូចដែលវិញ្ញា
បុគ្គលនោះវិលត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយម្តងទៀត។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេ

ចក្ខុវិស័យនេះមានព្រះភាគៗ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាដែល
ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃហើយ កាលបើឧបសម្ព័យនិយាយប្រដៅប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏ពោលតិះដៀល
ឧបសម្ព័យ ហើយរត់ចៀសទៅកាន់លទ្ធិតិរិយនោះដូចដែលវិញ លុះបុគ្គលនោះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិន
ត្រូវឲ្យឧបសម្ព័យឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើបុគ្គលណាឯទៀត ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ហើយ
ប្រាថ្នាបព្វជ្ជា ប្រាថ្នាឧបសម្ព័យក្នុងធម៌វិន័យនេះ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនោះកំណត់ត្រឹម៤ខែ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសបែបយ៉ាងនេះ។ គឺភិក្ខុត្រូវឲ្យបុគ្គលនោះកោរសក់ និងពុកមាត់
ជាមុន រួចហើយឲ្យស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈ ហើយឲ្យគ្រងចីពរឆៀងស្នាម្នាដួងរួចហើយ
ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយ រួចឲ្យអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជូលឡើង ហើយត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងចូរ
ពោលយ៉ាងនេះ គឺត្រូវពោលថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវ
ព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទី
រលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា
សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់
បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះ
សង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃនោះ ត្រូវចូលទៅ
កាន់ជំនុំសង្ឃ ហើយពាក់ចីពរឆៀងស្នាម្នាដួង រួចថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គង
អញ្ជូលឡើង ហើយគប្បីពោលយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាល្មោះនេះ
ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្ព័យក្នុងធម៌វិន័យនេះ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះ
សូមបរិវាសនឹងសង្ឃអស់៤ខែ។ បុគ្គលនោះ គប្បីសូមជាគំរប់ពីរដង គប្បីសូមជាគំរប់បីដង។ ភិក្ខុដែល
ឆ្ងាសប្រតិពល ត្រូវផ្លៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គលនេះ
ល្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្ព័យក្នុងធម៌វិន័យនេះ ឥឡូវបុគ្គលនោះសូមបរិវាសនឹង
សង្ឃអស់៤ខែ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់កុលបុត្រល្មោះនេះ
ដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃអស់៤ខែចុះ។ នេះជាពាក្យផ្លៀងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះ
សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ល្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្ព័យក្នុងធម៌វិន័យនេះ។ បុគ្គល
នោះសូមបរិវាសនឹងសង្ឃកំណត់៤ខែ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ
កំណត់៤ខែ។ ការឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលល្មោះនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃកំណត់៤ខែ គួរដល់លោក
ម្ចាស់ដ៏មានអាយុអង្គណា លោកម្ចាស់ដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀមនៅចុះ មិនគួរដល់លោកម្ចាស់ដ៏
មានអាយុអង្គណាទេ លោកម្ចាស់ដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ សង្ឃបានឲ្យបរិវាសដល់

បុគ្គលឈ្មោះនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃកំណត់៤ខែហើយ។ ការឲ្យតិវិយបរិវាសនេះ គួរដល់សង្ឃ
ហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅ
យ៉ាងនេះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃឈ្មោះថា ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាង
នេះឯង។ (បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃខ្លះ) មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ តើដូចម្តេចខ្លះ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ ចូលទៅកាន់ស្រុកហួសកាល ហួស
វេលា ត្រឡប់មកវិញក្នុងវេលាថ្ងៃពេក (ហួសថ្ងៃ)។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ
ឈ្មោះថាមិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះក៏មាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅ
ទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ គោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីផ្កាមាសក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រី
មេម៉ាយក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់កុមារីធាត់ (ក្រមុំចាស់)ក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់មនុស្សខ្ចើយក្តី
គោចរទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនីក្តី។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ ឈ្មោះថា មិនបាន
ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត អស់ទាំងការងារ
ធំតូចទាំងឡាយណាមួយរបស់សព្វហូចារីបុគ្គលទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ ក៏មិនបានវាងវៃ
ក្នុងការងារនោះឡើយ ជាបុគ្គលខ្ជិល មិនប្រកបដោយបញ្ញាពិចារណាជាឧបាយក្នុងការងារធំតូចនោះ
មិនអាចដើម្បីធ្វើបាន មិនអាចដើម្បីចាត់ចែងបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ
ឈ្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅ
ទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ ឥតមានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងបាឡី អដ្ឋកថា អធិសីល
(បាតិមោក្ខសំវេសីល) អធិចិត្ត (លោកិយសមាធិការវនា) និងអធិប្បញ្ញា (លោកុត្តរមគ្គការវនា) ឡើយ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ ឈ្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏
មាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ បានចេញចាកលទ្ធិ
តិវិយរបស់សាស្តាណាហើយ ដល់វេលាមានគេពោលតិះដៀលចំពោះសាស្តានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សា
ស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តី
ប្រកាន់របស់សាស្តានោះ ក៏ស្រាប់តែខឹង តូចចិត្ត ឥតមានត្រេកអរឡើយ កាលបើមានគេពោល
តិះដៀល ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើង ហើយត្រេក
អរពេកណាស់ ម្យ៉ាងទៀត បើចេញចាកពីលទ្ធិតិវិយរបស់សាស្តាណាហើយ កាលបើមានគេពោល
សរសើរចំពោះសាស្តានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេច
ក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្តានោះ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអ

ណែនាំឡើង ហើយមានសេចក្តីត្រេកអរពេកណាស់ កាលបើមានគេពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬ ព្រះសង្ឃវិញហើយ ក៏ខឹងតូចចិត្ត ឥតត្រេកអរឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះហើយ ជាហេតុដ៏ ធ្មេញ (ជាកំពូល) ក្នុងកិរិយាដែល មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ របស់បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯ ង។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះ បើត្រ ឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបាន នោះតើដូចម្តេច។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មាន បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ចូលទៅកាន់ស្រុកមិនឲ្យហួសពេល ត្រឡប់ចេញមកវិញ ក៏មិនឲ្យហួស ថ្ងៃ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថាបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏ មាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មិនបានគោចរទៅ កាន់សំណាក់ស្រីផ្កាមាស មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីមេម៉ាយ មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ កុមារីដ៏ឆាត់ (ក្រមុំចាស់) មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់មនុស្សខ្ចើយ មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ ភិក្ខុនី។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែប នេះក៏មាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ការងារធំតូចរបស់សព្វហូតាបុគ្គល ទាំងឡាយឯណា បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ក៏វាងវៃក្នុងការងារនោះ ជាបុគ្គលមិនខ្ជិល ប្រកបដោយ បញ្ញាពិចារណាជាឧបាយក្នុងការងារនោះ អាចដើម្បីធ្វើបាន អាចដើម្បីចាត់ចែងបាន។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ក្លៀវក្លា បាឡី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញា។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ បានចេញចាកលទ្ធិតិរិយរបស់សាស្តាណាហើយ កាលបើមានគេពោល តិះដៀលចំពោះសាស្តានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេច ក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្តានោះ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអ ណែនាំឡើងហើយ ត្រេកអរពេកណាស់ កាលបើមានគេពោលតិះដៀល ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃ ហើយ ក៏ត្រឡប់ជាខឹងតូចចិត្ត ឥតត្រេកអរឡើយ ម្យ៉ាងទៀត ប្រសិនបើបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ បានចេញចាកពីលទ្ធិតិរិយរបស់សាស្តាណាហើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរចំពោះសាស្តានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ

តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្ត្រានោះហើយ ក៏ខឹង តូចចិត្ត ឥតមានសេចក្តីត្រេកអរឡើយ កាលបើមាន
 គេពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើង ត្រេក
 អរក្រៃពេក។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ ជាហេតុដ៏ឆ្នើម ជាកំពូល ក្នុងកិរិយាញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ
 របស់បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា ញ៉ាំង
 ដសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ បានញ៉ាំង
 ដសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះហើយ លុះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃគួរឲ្យឧបសម្បទាចុះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប្រសិនបើបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មានកាយអាក្រាតដើរមក សង្ឃត្រូវស្វែងរកចីវរ មានឧបដ្ឋាយ័យ
 ជាមូលឲ្យ (គឺធ្វើឧបដ្ឋាយ័យជាធំ) ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ មិនទាន់បានកោរសក់នៅឡើយទេ ហើយដើរ
 មក ភិក្ខុត្រូវផ្លៀងសង្ឃ ដើម្បីធ្វើកណ្តកម្មឲ្យ (ដើម្បីកោរសក់ឲ្យ [នឹងមានសំដែងទៅខាងមុខ]) ចុះ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនណាជាតាបស ជាអ្នកបូជាភ្លើង (បើ) ជនទាំងនោះបានមកហើយ សង្ឃគួរឲ្យ
 ឧបសម្បទាបាន សង្ឃមិនចាំបាច់ឲ្យបរិវាសដល់ជនទាំងនោះឡើយ។ ការដែលមិនចាំបាច់ឲ្យបរិវាស
 នោះ ព្រោះហេតុអ្វី។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ពួកជនទាំងនោះជាកម្មវាទី (គឺពោលថាកម្មមាន ថា
 ផលកម្មក៏មាន) ជាកិរិយវាទី (គឺពោលថាផលបុណ្យបាបកើតពីកិរិយាធ្វើ)។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើ
 បុគ្គលជាសាកិយដោយជាតិ ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មក(សូមឧបសម្បទា) បុគ្គលនោះ លុះមកហើយ សង្ឃ
 គួរឲ្យឧបសម្បទាចុះ សង្ឃកុំចាំបាច់ឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនោះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដ្បិតតថាគត
 ឲ្យការបរិហារ (សេចក្តីរក្សា) នេះ ឲ្យផ្សេងគ្នាដល់ពួកញាតិ។

ចប់ អញ្ញតិគ្គិយបុព្វកថា។

ចប់ កាណារវៈទី៧។

[១០១] សម័យនោះ អាពាធទាំងឡាយ៥យ៉ាង គឺយូង ពក ស្រែង រោគរឹងវៃ និងត្នូតជ្រូក កើត
 មានច្រើន ក្នុងដែនមគធៈ។ ពួកមនុស្សដែលកើតរោគទាំង៥យ៉ាង បានចូលទៅរកពេទ្យ ឈ្មោះជីវកកោ
 មារភត្យ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជម្ងឺយើងទាំងឡាយផ
 ង។ គ្រូពេទ្យនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើនពេក (សព្វថ្ងៃនេះ)
 ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជា
 ប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកទាំងឡាយ) បានទេ។ មនុស្សទាំងនោះនិយាយអង្វរថា បពិត្រ
 លោកអាចារ្យ សម្បត្តិទាំងអស់ (របស់យើងៗជូន)លោក ឯយើងទាំងអស់គ្នាសោត ក៏នៅជាខ្ញុំលោក
 ទៀត បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជម្ងឺយើងទាំងឡាយផង។ គ្រូពេទ្យនិយាយប្រាប់ថា

ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកទាំងឡាយ) បានទេ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រនេះឯង មានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានសេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅស្មើ ឆាន់តែភោជនល្អ សិងតែលើដំណែកដែលខ្យល់ចូលមិនបាន បើដូច្នោះ គួរតែយើងទាំងអស់បួសក្នុងពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបានបម្រើផង ពេទ្យឈ្មោះជីវកកោមារភត្យនឹងបានថែរក្សាជម្ងឺផង ក្នុងទីនោះមិនខានឡើយ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សទាំងនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ សូមនូវផ្លូវស្នំ ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យបព្វជ្ជា ឧបសម្បទាមនុស្សទាំងនោះ។ (លុះឲ្យបព្វជ្ជា ឧបសម្បទាហើយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បម្រើពួកភិក្ខុដែលមានជម្ងឺនោះ ពេទ្យឈ្មោះជីវកកោមារភត្យ ក៏ថែរក្សាជម្ងឺនោះមែន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកាលបម្រើភិក្ខុឈឺជាច្រើនរូប ក៏រមែងសូមគេច្រើនពេក អង្គាសគេច្រើនពេក ដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យនូវគិលានភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុឈឺ) នូវគិលានុបដ្ឋាកភត្ត (ភត្តដែលគេប្រគេនដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺ) នូវគិលានភេសជ្ជៈ (ថ្នាំសម្រាប់ភិក្ខុមានជម្ងឺ)។ ឯជីវកកោមារភត្យ កាលបើថែទាំរក្សាភិក្ខុឈឺច្រើនរូបហើយ ក៏ចោលរាជកិច្ចខ្លះចេញ។ មានបុរសម្នាក់ទៀត មានអាពាធគ្រប់ទាំង៥ ក៏ចូលទៅរកជីវកកោមារភត្យ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោករក្សាជម្ងឺខ្ញុំផង។ ជីវកកោមារភត្យនិយាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នក ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកឯង) បានទេ។ បុរសនោះនិយាយអង្វរថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជម្ងឺខ្ញុំផង។ ជីវកកោមារភត្យនិយាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នក ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកឯង) បានទេ។ គ្រានោះ បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានសេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅស្មើ ឆាន់តែភោជនល្អ សិងតែលើដំណែកដែលខ្យល់ចូលមិនបាន បើដូច្នោះ គួរតែអញបួសក្នុងពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបម្រើផង ជីវកកោមារភត្យនឹងថែរក្សាជម្ងឺផង ក្នុងទីនោះមិនខាន លុះខ្លួនអញជាពោធិកាលណាហើយ នឹងសឹក(មកវិញ)។ លំដាប់នោះ បុរសនោះចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយសូមនូវផ្លូវស្នំ ភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យបព្វជ្ជា ឧបសម្បទាបុរសនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បម្រើផង ជីវកកោមារភត្យ ក៏ថែរក្សាជម្ងឺបុរសនោះផង។ លុះភិក្ខុនោះបានជាពោធិហើយ ក៏

សឹកទៅវិញៗ ជីវកកោមារកត្យ បានឃើញបុរសដែលសឹកនោះ លុះឃើញហើយ ក៏សួរបុរសនោះថា នៃអ្នក អ្នកឯងឬអ្វី ដែលកាលពីដើមឃើញបួសនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ។ បុរសនោះឆ្លើយថា ហ្នឹងហើយ លោកអាចារ្យ។ ជីវកកោមារកត្យសួរថា នៃអ្នក ហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នកឯងធ្វើដូច្នោះ។ បុរសនោះក៏ប្រាប់រឿងនុំដល់ជីវកកោមារកត្យ។ ជីវកកោមារកត្យក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់ទាំងឡាយមកបំបួសមនុស្សដែលមានអាពាធទាំង៥យ៉ាង (ដូច្នោះ)សោះ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារកត្យ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ជីវកកោមារកត្យក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមពរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំបំបួសមនុស្សដែលមានអាពាធទាំង៥យ៉ាងឡើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ជីវកកោមារកត្យឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ និងឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ ឯជីវកកោមារកត្យ ដែលព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ និងឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលមានអាពាធទាំង៥យ៉ាងហើយ អ្នកទាំងឡាយមិនគប្បីបំបួសឡើយ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។

[១០២] សម័យនោះឯង មានកើតបះបោរនៅស្រុកចុងដែនរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ក៏ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មហាមាត្យទាំងឡាយដែលជានាយកលើសេនាថា ម្ចាស់នាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទៅត្រួតត្រាមើលស្រុកចុងដែន។ មហាមាត្យទាំងឡាយជានាយកលើសេនាទទួលព្រះរាជឱង្ការរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈថា ព្រះករុណាវិសេស។ លំដាប់នោះ ពួកយោធាដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីទូទ័រ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយភ្លើតភ្លើនតែក្នុងការច្បាំង កាលបើទៅច្បាំងហើយ ឈ្មោះថាធ្វើអំពើបាបផង ឈ្មោះថាទទួលសោយនូវអំពើបាបដ៏ច្រើនផង យើងទាំងឡាយគួររៀរចាកបាប និងគួរធ្វើអំពើល្អដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ ទើបពួកយោធាទាំងនោះមានសេចក្តីរំពឹងយ៉ាងនេះ(ទៀត)ថា មានតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ទើបលោកជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តប្រពៃ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យទៀងត្រង់ មានសីល មានកល្យាណធម៌ ប្រសិនណាជាយើងទាំងឡាយទៅបួសនឹងពួកសមណៈជាសក្យបុត្រហើយ យើងទាំងឡាយនឹងបានរៀរចាកបាបផង បានធ្វើបុណ្យផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង។ លុះរំពឹងដូច្នោះហើយ ពួកយោធាទាំងនោះក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយសូមនូវផ្លូវស្នំ ភិក្ខុ

ទាំងឡាយក៏ឲ្យបញ្ចេញ ឧបសម្ព័ន្ធ យោធាទាំងនោះ។ ពួកមហាមាត្យ ជានាយកលើសេនាបានសួររាជ
អាមាត្យ (ខ្ញុំរាជការ) ទាំងឡាយថា នៃនាយ ពួកយោធាឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ហេតុដូចម្តេចក៏
មិនឃើញ។ រាជអាមាត្យឆ្លើយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ពួកយោធាឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ទៅបួសនឹង
ពួកភិក្ខុហើយ។ មហាមាត្យទាំងឡាយដែលជានាយកលើសេនា ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់
ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងបំបួសរាជអាមាត្យ (ដូច្នោះ)សោះ។ ពួកមហាមាត្យ ដែលជា
នាយកលើសេនាក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ។ លំដាប់
នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់សួរមហាមាត្យដែលប្រកបដោយវោហារ
(ចៅក្រម) ថា នៃនាយ នរណាបំបួសរាជអាមាត្យ អ្នកនោះត្រូវទទួលទោសដូចម្តេច។ មហាមាត្យក្រាប
ទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ត្រូវកាត់ក្បាលឧបជ្ឈាយ័ ត្រូវដកអណ្តាតនៃអនុស្សាវរកាចារ្យ ត្រូវកាត់ផ្តឹង
ជំនិរពាក់កណ្តាលរបស់គណៈសង្ឃ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ក៏
ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់
ក្នុងទីដ៏សមគួរ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទ្រង់ក្រាប
បង្គំទូលយ៉ាងនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏មានបុណ្យដ៏ចំរើន មានពួកស្តេចខ្លះ នៅ
មិនទាន់មានសទ្ធា មិនទាន់ជ្រះថ្លា ពួកស្តេចទាំងនោះប្រហែលជាគេនឹងបៀតបៀនភិក្ខុទាំងឡាយ
ដោយហេតុបន្តិចបន្តួចខ្លះមិនខាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
កុំគប្បីបំបួសរាជអាមាត្យឡើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិ
យៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ឲ្យទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍ ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ ឯ
ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យជ្រាបច្បាស់ ឲ្យ
កាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ យាងចៀសចេញទៅ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសរាជ
អាមាត្យទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១០៣] កាលនោះឯង ចោរឈ្មោះអង្គុលិមាល បួសនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ មនុស្ស
ទាំងឡាយបានឃើញហើយ ខ្លះភ្ញាក់ផ្អើល ខ្លះតក់ស្លុត ខ្លះរត់ទៅ ខ្លះដើរទៅទីដទៃ ខ្លះបែរមុខចេញទៅ
ផ្សេង ខ្លះបិទទ្វារ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យ
បុត្រ មិនសមបើនឹងបំបួសចោរ ដែលប្រាកដដូចទង្គជ័យ (គឺចោរដែលមានឈ្មោះល្បីល្បាញដូច្នោះ)
សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សអម្បាលនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ទើបភិក្ខុ

ទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសចោរ ដែលប្រាកដដូចទង់ជ័យឡើយ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១០៤] សម័យនោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ បានទ្រង់អនុញ្ញាតថា ជន
ទាំងឡាយណា ដែលបួសក្នុងសំណាក់សមណៈ ជាសក្យបុត្រ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយ ដល់ជនពួក
នោះមិនបានឡើយ (ព្រោះថា) ធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងល្អហើយ ជនពួកនោះ ចូរខំប្រព្រឹត្ត
ព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ ក៏សម័យនោះ មានបុរសម្នាក់
ធ្វើចោរកម្ម ហើយជាប់ទោសនៅក្នុងគុក។ បុរសនោះទំលាយគុកបានហើយ ក៏រត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់
ភិក្ខុ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយ និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះឯង ដែលជាចោរទំលាយ
គុក ហំពួកយើងចូរនាំចោរនោះទៅ។ ពួកមនុស្សខ្លះនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា នៃនាយទាំងឡាយ អ្នក
កុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង (ដ្បិត) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គបានអនុញ្ញាតហើយ
ថា ជនទាំងឡាយណា បួសក្នុងសំណាក់សមណៈ ជាសក្យបុត្រ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយ ដល់ជនពួក
នោះមិនបានឡើយ (ព្រោះថា) ធម៌ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់សំដែងល្អហើយ ជនពួកនោះ ចូរខំប្រព្រឹត្ត
ព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកបានព្រះរាជទានអភ័យ ពួក
សមណៈទាំងនេះ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមិនបានឡើយ ហេតុដូចម្តេចបានជាមកហ៊ានបំបួសចោរ ដែល
ទំលាយគុក(ដូច្នោះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិ
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសចោរ ដែលទំលាយគុកទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១០៥] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ធ្វើចោរកម្ម ហើយរត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ។ បុរស
នោះឯង រាជការបានឲ្យកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជីខាងក្នុងបុរីនៃស្តេចថា ចោរនេះ បើនរណាបានឃើញ
ក្នុងទីណា ត្រូវតែសម្លាប់ក្នុងទីនោះ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា
លោកនេះឯងជាចោរ ដែលមានកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជីរាជការ ហំពួកយើងនាំគ្នាសម្លាប់វាទៅ។ ពួក
មនុស្សខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃនាយទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង (ដ្បិត) ព្រះបាទ
ពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ជនទាំងឡាយណាមួយ បួសក្នុង
ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ ជនទាំងនោះ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វីមួយ មិនបានឡើយ (ព្រោះ) ធម៌ ព្រះដ៏
មានបុណ្យសិរី ទ្រង់សំដែងដោយល្អហើយ ជនទាំងនោះចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន
ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសម

ណាៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកបានទទួលព្រះរាជទានអភ័យហើយ ពួកសមណៈទាំងនេះ អ្នកណា មួយធ្វើទោសអ្វីៗ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសចោរ ដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី(ដូច្នោះ) សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសចោរ ដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជីទេ [អដ្ឋកថា ថា មនុស្សណា ដែលធ្វើចោរកម្ម ឬកម្មផ្សេងពីនោះ ដែលជាកម្មមានកំហុសយ៉ាងធ្ងន់នឹងរាជការ ហើយលួចរត់ទៅ រាជ ការបានចាត់សំបុត្រឲ្យរកចាប់ខ្លួនថា បើនរណាឃើញមនុស្សឈ្មោះនោះក្នុងទីណា ត្រូវចាប់សម្លាប់ ចោលក្នុងទីនោះក្តី ត្រូវកាត់អវយវៈទាំងឡាយ មានដៃនិងជើងជាដើមក្តី ត្រូវឲ្យដាក់អាជ្ញាមានប្រមាណ ប៉ុណ្ណោះក្តី មនុស្សនោះមិនត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា។ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១០៦] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ ជាមនុស្សមានស្នាម ដែលគេវាយដោយរំពាត់ គេបានធ្វើ ទណ្ឌកម្មហើយ ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនសមបើបំបួសមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់ ដែលគេបានធ្វើ ទណ្ឌកម្មហើយ (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់ ដែលគេធ្វើទណ្ឌកម្ម ហើយទេ[អដ្ឋកថា ថា មនុស្សដែលចំពាក់បំណុលគេ ហើយគេវាយនឹងរំពាត់ឲ្យមានដំបៅជាដើម ឈ្មោះថា ជាមនុស្សគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ។ បើដំបៅនោះនៅស្រស់ៗ ដរាបណា មិនគប្បីឲ្យបព្វជ្ជា ដរាបនោះ។ តែបើមើលដំបៅឲ្យសះជាដូចប្រក្រតីហើយ ក៏គួរឲ្យបព្វជ្ជាបាន។ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។

[១០៧] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ ជាមនុស្សដែលគេបៀតបៀន ឲ្យមានស្លាកស្នាម ដែល គេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀន ឲ្យមានស្លាកស្នាម ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេ បៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម [អដ្ឋកថា ថា មនុស្សដែលគេធ្វើឲ្យមានស្លាកស្នាមដោយដៃកក្តៅត្រង់ ថ្ងាសក្តី ត្រង់អវយវៈ មានទ្រូងជាដើមក្តី។ បើមនុស្សនោះជាអ្នកជាទេ តែមុខដំបៅនៅស្រស់ៗ មិនគួរឲ្យ បព្វជ្ជាឡើយ។ បើដំបៅនោះដុះសាច់ពេញ មានស្បែកជិតឡើងវិញហើយ តែស្នាមនៅប្រាកដ បើស្លៀក

ដណ្តប់ចីវរជាបរិមណ្ឌលបី អាចបិទស្នាមនោះបាន ក៏គួរឲ្យបញ្ជាក់ៗដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ភិក្ខុ
ណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១០៨] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ ជាមនុស្សចំពាក់បំណុលគេ ហើយរត់ទៅបួសក្នុង
សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកម្ចាស់ទ្រព្យបានឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បុរសនេះហើយ
ដែលជំពាក់បំណុលយើងនោះ បើដូច្នោះ ពួកយើងនាំវាទៅ។ មនុស្សមួយពួកក៏និយាយយ៉ាងនេះថា
ម្ចាស់អ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយពាក្យដូច្នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែន
មគធៈ បានទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា អ្នកណាបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈ សក្យបុត្រ អ្នកណាមួយធ្វើ
ទោសអ្វីៗ ដល់អ្នកនោះមិនបានឡើយ ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យសំដែងហើយដោយពិរោះ អ្នកទាំងនោះ ចូរ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលបានព្រះរាជអភ័យ ពួក
សមណៈទាំងនេះ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វីៗ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្សដែលជំពាក់
បំណុលគេ (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសមនុស្សដែលជំពាក់បំណុលគេទេ ភិក្ខុណាបំបួស
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១០៩] សម័យនោះឯង មនុស្សជាខ្ញុំគេម្នាក់រត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ លុះពួក
ម្ចាស់បំណុលគេបានឃើញហើយ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បុរសនេះហើយដែលជាខ្ញុំរបស់យើង
ទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងនាំវាទៅវិញ។ មនុស្សមួយពួកនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកជាម្ចាស់
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ (ដ្បិត) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគ
ធៈ បានទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ពួកជនណាបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ ពួកជនទាំង
នោះ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វីៗ មិនបានឡើយ ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់សំដែងហើយដោយពិរោះ ពួក
ជនទាំងនោះ ចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។
មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជា
បុគ្គលបានព្រះរាជអភ័យ សមណៈទាំងនេះ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វីៗ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹង
បំបួសមនុស្សដែលជាខ្ញុំគេ (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភា
គ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលជាខ្ញុំគេទេ ភិក្ខុណាបំបួស
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១០] សម័យនោះឯង មានទារកម្នាក់ ទុកជុក ជាកូនជាងមាស [អដ្ឋកថា ថា ទារកនោះជាកូន ជាងមាស កោរក្បាលខាងជុំវិញ តែទុកជុក ៥អង្វើនៅលើក្បាល។ ឈ្មោះប្រកែកនឹងមាតាបិតាហើយ ទៅកាន់អាវាមបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ទារកនោះ កាលដែលគន់រក មើលទារកនោះ ក៏បានទៅដល់អាវាម ហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួក លោកបានប្រទះឃើញទារកមានសភាពយ៉ាងនេះដែរឬ។ ពួកភិក្ខុដែលមិនដឹងមែន ក៏ប្រាប់ថា យើង ទាំងឡាយមិនដឹងទេ ពួកភិក្ខុដែលមិនឃើញមែន ក៏ប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនឃើញទេ។ ឯមាតានិង បិតារបស់ទារកនោះ កាលបើត្រាច់គយគន់មើលទៅ ក៏ឃើញទារកនោះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលឥតមាន ខ្មាស ទ្រុស្តសីល និយាយពាក្យកុហក បានដឹងដែរ តែនិយាយថាមិនដឹង បានឃើញដែរ តែនិយាយថា មិនឃើញ ទារកនេះ បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយតើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮសំដីនៃមាតានិង បិតារបស់ទារកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអបលោក (ប្រាប់) សង្ឃហើយសឹមធ្វើកណ្តុកម្ម[អដ្ឋកថា ថា វិធីប្រាប់កណ្តុកម្មនោះ ត្រូវប្រជុំភិក្ខុដែលមានក្នុងសីមា នាំបព្វជ្ជាបេក្ខៈទៅក្នុងទីនោះ ហើយប្រាប់ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមប្រាប់កណ្តុកម្ម របស់ទារកនេះចំពោះសង្ឃ បីដង ពីរដង ឬម្តងក៏បាន។ បើទីជាសភាគមានភិក្ខុ១០-២០-៣០រូប ឱកាស ជាទីឈរ ឬអង្គុយរបស់ភិក្ខុទាំងនោះត្រឹមណា ត្រូវប្រាប់ត្រឹមណោះ។ បើវត្តនោះធំ មានភិក្ខុច្រើនជាង ពាន់ លំបាកនឹងប្រជុំភិក្ខុឲ្យសព្វគ្រប់ ត្រូវនាំទៅកាន់ ខណ្ឌ-នទី-ឬសមុទ្រសីមា ហើយឲ្យបព្វជ្ជាចុះ។ បព្វ ជ្ជាបេក្ខៈដែលកោរសក់ស្រេចហើយ មិនបានប្រាប់កណ្តុកម្មនឹងឲ្យបព្វជ្ជាតែម្តងក៏គួរ។ បព្វជ្ជាបេក្ខៈដែល សក់វែងជាងពីរអង្គុលី ត្រូវតែប្រាប់សិនទើបឲ្យបព្វជ្ជាបាន។]

[១១១] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានពួកទារកជាសំឡាញ់គ្នា១៧ពួក មានទារកឈ្មោះ ឧបាលិជាប្រធានរបស់ពួកទារកទាំងនោះ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ទារកឈ្មោះឧបាលិ បានគិតគ្នាយ៉ាង នេះថា អំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅហើយ ឧបាលិតប្បិចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយ ទំនងដូចម្តេចអេះ។ ទើបមាតានិងបិតារបស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា បើសិនណាជាឧបាលិរៀនសរ សេរអក្សរ អំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅ ប្រហែលជាឧបាលិតប្បិចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង។ មាតានិងបិតារបស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះទៀតថា បើឧបាលិនឹងរៀនសរ សេរអក្សរ ម្រាមដៃ(របស់ឧបាលិ) ក៏នឹងលំបាក បើសិនណាជាឧបាលិ គ្រាន់តែរៀនរាប់វិញ ប្រហែលជា អំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិតប្បិចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯ

ង។ លំដាប់ពីនោះមក មាតានិងបិតារបស់ឧបាលី ក៏គិតគ្នាដូច្នោះទៀតថា បើឧបាលីនឹងរៀនរាប់ ទ្រង់ (របស់ឧបាលី) ក៏នឹងលំបាក ប្រសិនណាបើឧបាលី គ្រាន់តែរៀនមើលរូបនិមិត្តវិញ ដល់អំណើះពីយើង ទាំងឡាយទៅ ឧបាលីប្រហែលជានឹងបានចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយអាការដូច្នោះឯ ង។ គ្រាតមកទៀត មាតានិងបិតារបស់ឧបាលី ក៏គិតគ្នាដូច្នោះថា បើទុកជាឧបាលីរៀនរូបនិមិត្ត ក៏គង់តែ លំបាកក្លែក ឥឡូវនេះ មានតែពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ទើបរក្សាសីលជាសុខ មានសមាចារ ស្រួល ឆាន់គោជនក៏ល្អ សឹងលើដំណែកទាំងឡាយដ៏ហប់ រកខ្យល់គ្មាន បើសិនណាជាឧបាលីបានបួស ក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រវិញយ៉ាងនេះ ទើបអំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលីនឹង បានចិញ្ចឹមជីវិតងាយផង មិនលំបាកផង។ ឯឧបាលីទារក បានឮពាក្យចរចាររបស់មាតានិងបិតាយ៉ាង នេះហើយ។ លំដាប់តពីនោះមក ឧបាលីទារកក៏ចូលសំដៅទៅរកពួកក្មេងអម្បាលនោះ លុះចូលទៅ ដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកក្មេងទាំងនោះថា នែនាយទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងទៅបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ។ ពួកក្មេងទាំងនោះនិយាយដូច្នោះ ថា នែនាយ បើអ្នកបួសមែន យើងទាំងឡាយក៏នឹងបួសដូចអ្នកដែរ។ លំដាប់នោះ ពួកក្មេងអម្បាលនោះ ក៏ចូលទៅរកមាតានិងបិតារៀងខ្លួន ហើយនិយាយពាក្យនេះថា សូមអ្នកម្តាយអ្នកឪពុក អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំ ចេញចាកផ្ទះទៅបញ្ជូនក្នុងសភាពជាបុគ្គលឥតផ្ទះ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ក្មេងទាំងនោះ យល់ឃើញថា ពួកក្មេងទាំងអស់គ្នានេះមានសេចក្តីប្រាថ្នាស្មើគ្នា មានបំណងល្អ ក៏អនុញ្ញាតឲ្យ។ ពួកក្មេងទាំងនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមបញ្ជូន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យបញ្ជូនឧបសម្បទាក្មេងអម្បាលនោះ។ ពួកភិក្ខុ (ក្មេង) ទាំងនោះ ក្រោកឡើង ហើយយំទារស៊ីក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីថា សូមលោកឲ្យបបរមក ឲ្យបាយមក ឲ្យវត្តជាគ្រឿងទំពាស៊ីមក។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ចូររង់ចាំទម្រាំភ្លឺសិន បើមានបបរ សឹមឆាន់ចុះ បើមានភត្ត សឹមឆាន់ចុះ បើមានវត្តជាគ្រឿងទំពាស៊ី សឹម ទំពាស៊ីចុះ បើបបរភ្លឺ ភត្តភ្លឺ វត្តជាគ្រឿងទំពាស៊ីមិនមាន ចូរត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយសឹមឆាន់ ចុះ។ ឯពួកភិក្ខុ (ក្មេង) អម្បាលនោះ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏រឹងរិតតែយំរំអុក ប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកឲ្យបបរមក ឲ្យបាយមក ឲ្យវត្តជាគ្រឿងទំពាស៊ីមក លុះយំទារដូច្នោះ ហើយ ក៏ជុះដាក់ទិសេនាសនៈខ្លះ នោមស្រោចសេនាសនៈខ្លះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានទ្រង់តើនឡើង ក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ទ្រង់បានឮសំឡេងកូនក្មេង លុះទ្រង់បានស្តាប់ហើយ ក៏ហោព្រះអានន្ទដ៏មាន អាយុមក ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ សំឡេងនោះ តើជាសំឡេងកូនក្មេងឬអ្វី។ គ្រានោះ ព្រះ អានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ ថែមទៀតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់

២០ឆ្នាំ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ពិតមែនឬ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះដឹងថា បុគ្គលមាន អាយុមិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំហើយ មិនសមបើឲ្យឧបសម្បទា(ដូច្នោះ)ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ធម្មតា) បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំ រមែងមិនចេះអត់ធន់ត្រជាក់ ក្តៅ ឃ្នាន ស្រែក និងរមែងជាបុគ្គល មិនទាន់ចេះទ្រាំនូវសម្បជញ្ជូនបោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃ និងពស់តូចពស់ធំទាំងឡាយ និងគន្លងពាក្យដែល គេនិយាយមិនពីពោះទ្រគោះខ្លីខ្លា និងទុក្ខវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសរីរកាយកើតឡើងហើយដ៏ក្លាវីងអាក្រក់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត និងនាំឲ្យខូចជីវិត (នោះបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះតែ បុគ្គលមានអាយុគ្រប់២០ឆ្នាំ ទើបជាមនុស្សចេះអត់ធន់ត្រជាក់ ក្តៅ ឃ្នាន ស្រែក និងជាមនុស្សចេះទ្រាំ នូវសម្បជញ្ជូនបោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃ និងពស់តូចពស់ធំទាំងឡាយ និងគន្លងពាក្យដែលគេនិយាយមិន ពីពោះទ្រគោះខ្លីខ្លា និងទុក្ខវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសរីរកាយកើតឡើងហើយដ៏ក្លាវីងអាក្រក់ មិនជាទីត្រេក អរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត និងនាំឲ្យខូចជីវិត (នោះបាន) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ទេ។ បេរ លុះបន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុដឹងថា បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាទេ។ ភិក្ខុ ណាឲ្យឧបសម្បទា វិនយធរត្រូវធ្វើឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះក្នុងមហាវិក័ត្ត ត្រង់ឱនវិសតិវស្សសិក្ខាបទទី៥ នៃសប្បាណកវគ្គទី៧ ក្នុងបាចិត្តិយកណ្តាថា ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។។

[១១២] សម័យនោះឯង មានត្រកូល១ ធ្វើមរណកាលស្លាប់ទៅ ដោយអហិរិវាតករោគ [រោគកើត អំពីខ្យល់ មានពិសដូចជាពិសពស់។។ ត្រកូលនោះនៅសល់តែបិតា និងបុត្រតូច។ បិតានិងបុត្រតូចទាំង ពីរនាក់នោះ បានទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ត្រាប់ទៅបិណ្ឌបាតតែជាមួយគ្នា។ ឯទារកនោះ កាលបើមានគេឲ្យបាយដល់បិតា ក៏ស្ទុះចូលទៅជិត ហើយនិយាយពាក្យនេះថា នៃឪពុក ចូរឲ្យខ្ញុំផង នៃ ឪពុក ចូរឲ្យខ្ញុំផង។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យ បុត្រទាំងនេះ មិនប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ (សេពមេបុនធម្ម) ទារកនេះ កើតអំពីភិក្ខុនី។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បាន ឮមនុស្សអម្បាលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសទារកដែល មានអាយុថយអំពី១៥ឆ្នាំ គឺបួសជាសាមណេរ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៣] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ជាត្រកូលមានសទ្ធា និង ជ្រះថ្លា ធ្វើមរណកាលដោយអហិរវាតករោគ។ នៅសល់តែទារកពីរនាក់។ ទារកទាំងនោះ ឃើញភិក្ខុ ទាំងឡាយ ដោយសារធ្លាប់ស្គាល់មកពីដើម ក៏ស្ទុះចូលទៅជិត។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បណ្តេញចេញ។ កាល បើភិក្ខុទាំងឡាយបណ្តេញហើយ ទារកនោះក៏យំ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានរិះគិតយ៉ាងនេះ ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយថា ទារកដែលមានអាយុថយអំពី១៥ឆ្នាំ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស ក៏ ឥឡូវនេះ ទារកទាំងនេះមានអាយុថយអំពី១៥ឆ្នាំ ដោយទំនងដូចម្តេចហ្ន៎ ទើបបានទារកទាំងនេះមិន គប្បីរីរាស គឺមិនសាបសូន្យចាកផ្ទះ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ ចុះទារកទាំងនោះ អាចនឹងចោលបង្ហើល ក្អែកឲ្យហើរទៅបានដែរឬទេ? ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស អាចចោលបង្ហើលបាន ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏ទ្រង់បុញ្ញសិរីជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាហើយ ត្រាស់ហៅ ភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបំបួសទារកមានអាយុ ថយអំពី១៥ឆ្នាំ ដែលអាចចោលបង្ហើលក្អែកឲ្យហើរទៅបាន[អដ្ឋកថា ថា ទារកណា ដែលអង្គុយកាន់ដុំ ដីដោយដៃឆ្វេង ហើយអាចចោលក្អែកដែលមកដើម្បីស៊ីបាយដែលដាក់ខាងមុខ ឲ្យហើរទៅបាន ទារក នេះគួរឲ្យបព្វជ្ជាបាន។។។

[១១៤] សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មានសាមណេរពីររូប ឈ្មោះក ណ្ហកៈ១ មហកៈ១។ សាមណេរទាំងនោះចេះតែប្រទូស្ត (សេពមេចុនធម្ម) គ្នានឹងគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសាមណេរ មិនសមបើមកប្រព្រឹត្តអនាថារ មានសភាពដូច្នោះ សោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុម្នាក់ឯង មិនត្រូវឲ្យសាមណេរពីររូបបម្រើទេ ភិក្ខុណាឲ្យបម្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៥] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានបុញ្ញសិរី ទ្រង់គង់ចាំវស្សាអស់ហោមន្តរដូវ និងគិម្ហរដូវតែក្នុង ក្រុងរាជគ្រឹះនោះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ទិសទាំងឡាយក៏ចង្អៀត ចង្អល់ ឯងឺតឯងល់ដល់ពួកសមណៈ សក្យបុត្រ ទិសទាំងឡាយមិនប្រាកដដល់ពួកសមណៈទាំងនេះ (ឬអ្វី បានជាគាប់ចិត្តនៅតែក្នុងទីនេះ មិនទៅទីឯទៀតសោះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពួកមនុស្សទាំង នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន បុណ្យ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមក ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ អានន្ទ អ្នកឯងចូរទៅកាន់យកកូនសោ ហើយចូរប្រាប់ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងបរិវេណតាមលំដាប់ថា ម្ចាស់

អារុសោទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ
 (បើ) លោកដ៏មានអាយុអង្គណា ត្រូវការ(ទៅ) លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ចូរនិមន្តមកចុះ។ ព្រះអានន្ទដ៏
 មានអាយុទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដូច្នោះហើយ
 ក៏កាន់យកនូវកូនសោ ហើយទៅប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅតាមបរិវេណថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ
 ព្រះដ៏មានបុណ្យ ព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ (បើ) លោកដ៏មានអាយុ
 អង្គណា ត្រូវការ(ទៅ) លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ចូរនិមន្តមកចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយដូច្នោះថា
 ម្ចាស់អារុសោអានន្ទ ព្រះដ៏មានបុណ្យ បានទ្រង់បញ្ញត្តដើម្បីឲ្យភិក្ខុនៅជាប់និស្ស័យអស់វស្សាទាំងឡាយ
 ១០ ដើម្បីឲ្យភិក្ខុមានវស្សា១០ ឲ្យនិស្ស័យបាន យើងទាំងឡាយគប្បីទៅក្នុងទីនោះផង គប្បីកាន់យក
 និស្ស័យផង ការនៅបានតែបន្តិចបន្តួចផង យើងទាំងឡាយ ក៏ត្រូវត្រឡប់មកវិញផង ត្រូវកាន់យកនិស្ស័យ
 ម្តងទៀតផង បើប្រសិនណាជាព្រះឧបជ្ឈាយ័និងអាចារ្យរបស់យើងទៅផង យើងក៏ទៅដែរ បើព្រះ
 ឧបជ្ឈាយ័និងអាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយមិនបានទៅទេ យើងក៏មិនបានទៅដែរ ម្ចាស់អារុសោអានន្ទ
 កិរិយាដែលមានចិត្តវិលវល់មុខជានឹងប្រាកដដល់យើងទាំងឡាយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់
 យាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ ដោយភិក្ខុសង្ឃមានពួកតិច។ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ព្រះអង្គ
 គង់នៅក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ សមគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏យាងត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះវិ
 ញ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
 អានន្ទ ហេតុដូចម្តេចបានជាកាលដែលតថាគតបានចៀសទៅកាន់ទក្ខិណាគិរិជនបទ មានពួកភិក្ខុសង្ឃ
 តិចម៉្លោះ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះ
 និទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលនៅជាប់និស្ស័យអស់៥
 វស្សា ភិក្ខុដែលមិនឆ្ងាស ត្រូវនៅដរាបដល់អស់ជីវិតអដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុដែលមិនឆ្ងាសនេះ ទោះបីមាន
 វស្សាដល់៦០ ឬ៧០ រាប់អំពីឧបសម្បទាមកក៏ដោយ បើរកភិក្ខុចាស់ជាងខ្លួនធ្វើជាអាចារ្យមិនបាន ត្រូវ
 តែទៅអង្គុយច្រហោង ផ្តង់អញ្ជូលីក្នុងសំណាក់ភិក្ខុអ្នកឆ្ងាស ដែលខ្ចីវស្សាជាងខ្លួន ហើយនិយាយសូម
 និស្ស័យថា បពិត្រលោកដ៏មានអាយុ សូមលោកជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំកុរុណា ។ សូមនៅអាស្រ័យនឹងលោក
 ដ៏មានអាយុផងដូច្នោះ អស់វារៈបីដង។ បើនឹងចូលទៅកូមិ ត្រូវទៅអង្គុយច្រហោង ផ្តង់អញ្ជូលី ហើយ
 និយាយលាអាចារ្យថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ខ្ញុំកុរុណាសូមលាទៅកូមិដូច្នោះទើបបាន។។

[១១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥ មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺ
 ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងសីល ជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងសមាធិ ជារបស់

អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងបញ្ញា (វិបស្សនា) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុមិនប្រកប
ដោយកងវិមុត្តិ (អរហត្តផល) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ
(បច្ចវេក្ខណញ្ញាណ) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង
មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥ គប្បីនៅ
ដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសីល ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុប្រកប
ដោយកងសមាធិ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងបញ្ញា ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុ
ប្រកបដោយកងវិមុត្តិ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង ទើបគួរនៅបានដោយមិនបាច់
មាននិស្ស័យ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥ឡាយ៥ដទៃទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥត
មាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនមានសទ្ធា១ ជាភិក្ខុមិនខ្មាសបាប១ ជាភិក្ខុមិនខ្លាចបាប១ ជាភិក្ខុខ្ជិល១ ជាភិក្ខុ
វង្វេងស្មារតី១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើ
យ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥ឡាយ៥ គួរនៅបានដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យ គឺជា
ភិក្ខុមានសទ្ធា១ ជាភិក្ខុខ្មាសបាប១ ជាភិក្ខុខ្លាចបាប១ ជាភិក្ខុប្រាជ្ញាព្យាយាម១ ជាភិក្ខុដម្កល់ស្មារតីខ្ជាប់
ខ្ជួន១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង ទើបគួរនៅបានដោយមិនបាច់មាននិស្ស័
យឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥ឡាយ៥ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយ
ឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុវិបត្តិអាចារក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុ
វិបត្តិទិដ្ឋក្នុងទិដ្ឋដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុចេះចាំតិច១ ជាភិក្ខុអាប់ឥតប្រាជ្ញា១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
ដោយអង្គទាំង៥នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ
ទាំង៥ឡាយ៥ គប្បីនៅដោយមិនមាននិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុមិនវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុ
មិនវិបត្តិអាចារក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកទិដ្ឋក្នុងទិដ្ឋដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុចេះចាំច្រើន១
ជាភិក្ខុមានប្រាជ្ញា១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង ទើបគួរនៅដោយមិនបាច់
មាននិស្ស័យបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥ឡាយ៥ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅ
ដោយឥតនិស្ស័យ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល១ មិនស្គាល់
អាបត្តិធ្ងន់១ ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ (ឱវាទបាតិមោក្ខ និងអាណាបាតិមោក្ខ) អាណាបាតិមោក្ខ
ចែកជាពីរ គឺភិក្ខុបាតិមោក្ខ១ ភិក្ខុនីបាតិមោក្ខ១ ក្នុងទីនេះ ទ្រង់សំដៅយកភិក្ខុបាតិមោក្ខ និងភិក្ខុនីបាតិ
មោក្ខ។ ភិក្ខុនោះក៏មិនបានចេះដោយពិស្តារ ភិក្ខុនោះមិនបានចែកដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យប្រព្រឹត្ត
ដោយប្រពៃ (មិនចាំស្គាល់រត់មាត់) មិនកាត់សេចក្តីដោយល្អ តាមសុត្ត (សង្រ្គោះយកខន្ធករិវិយ និងបរិវា

រៈ) តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង មិនគប្បីនៅ
ដោយមិនមាននិស្ស័យឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥ គប្បីនៅដោយ
ឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល១ ស្គាល់អាបត្តិជូន១ ទាំង
បាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះដោយត្រឹមត្រូវវេលា យ៉ាងពិស្តារ បានចែកដោយល្អ បានឲ្យ
ប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវតាមសុត្ត តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ១
មិនស្គាល់អនាបត្តិ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល១ មិនស្គាល់អាបត្តិជូន១ មានវស្សាថយពីប្រាំចុះមក១
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើ
យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុស្គាល់
អាបត្តិ១ ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល១ ស្គាល់អាបត្តិជូន១ មានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាង
ប្រាំ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យ
បាន។

[១១៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៦ មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យទេ
គឺជាភិក្ខុដែលមិនប្រកបដោយកងសីល ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ដែលមិនប្រកបដោយកងសមាធិ ជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល១ ដែលមិនប្រកបដោយកងបញ្ញា ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ដែលមិនប្រកបដោយ
កងវិមុត្តិ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ដែលមិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល
១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ប្រាំ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង មិន
គួរនៅដោយឥតនិស្ស័យទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៦ គប្បីនៅដោយឥត
និស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសីល ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសមាធិ ជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងបញ្ញា ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិ
ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុ
មានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង
ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៦ក្រៅពីនេះ
ទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនមានសទ្ធា១ ជាភិក្ខុមិនខ្មាសបាប១ ជាភិក្ខុមិនខ្លាចបាប
១ ជាភិក្ខុខ្ជិល១ ជាភិក្ខុវង្វេងស្មារតី១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ប្រាំ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែល
ប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប

ដោយអង្គទាំងឡាយ៦ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុមានសទ្ធា១ ជាភិក្ខុខ្មាសបាប១ ជាភិក្ខុ
ខ្លាចបាប១ ជាភិក្ខុមានសេចក្តីប្រារព្ធព្យាយាមហើយ១ ជាភិក្ខុដម្កល់ស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន១ ជាភិក្ខុមានវស្សា
ប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង ទើបគួរ
នៅដោយឥតនិស្ស័យបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៦ក្រៅពីនេះទៀត មិន
គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុវិបត្តិអាចារ (មារយាទ) ក្នុង
អាចារដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុចេះចាំ(ពុទ្ធវចនៈ)តិច១ ជាភិក្ខុមិនមាន
ប្រាជ្ញា១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ប្រាំ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង
មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៦ គប្បីនៅ
ដោយមិនបាច់និស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិអាចារក្នុងអាចារដ៏
ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង១ ជាភិក្ខុចេះចាំ(ពុទ្ធវចនៈ)ច្រើន១ ជាភិក្ខុមានប្រាជ្ញា១
ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៦
នេះឯង ទើបគួរនៅមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៦
ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ១ មិនស្គាល់
អាបត្តិស្រាល១ មិនស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់១ ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះមិនបានចេះចាំដោយពិស្តារ
រ មិនបានចែកដោយល្អ មិនឲ្យប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ មិនវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្ត តាមលំដាប់ព្យ
ញ្ញនៈ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង
មិនគួរនៅដោយមិនមាននិស្ស័យទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៦នេះឯង
គប្បីនៅដោយមិនបាច់និស្ស័យ គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល១ ស្គាល់
អាបត្តិធ្ងន់១ ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះចាំយ៉ាងពិស្តារ បានចែកដោយល្អ ឲ្យប្រព្រឹត្ត
ទៅដោយប្រពៃ កាត់សេចក្តីដោយត្រឹមត្រូវតាមសុត្ត តាមលំដាប់ព្យញ្ញនៈ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមាន
វស្សាច្រើនជាងប្រាំ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង ទើបគួរនៅដោយ
មិនមាននិស្ស័យបាន។

ចប់ អកយូររកាលវារៈ។

[១១៨] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធ
អធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចារិក ឯក្រុងកបិលវត្ត ត្រាច់ទៅតាមលំដាប់ៗហើយ ទ្រង់
បានយាងទៅដល់ក្រុងកបិលវត្តនោះឯង។ តាមដំណាលក្នុងនិទាននោះថា ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់គង់

ក្នុងនិគ្រាធារាម ក្បែរក្រុងកបិលវត្ត ក្នុងដែនសក្កៈ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ព្រះអង្គទ្រង់ស្បង់ ទ្រង់បាត្រចីវរ ហើយយាងចូលទៅកាន់ដំណាក់ព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជ ក្នុងវេលាព្រឹក លុះចូលទៅ ដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ។ គ្រានោះ ព្រះនាងទេវីជាមាតារាហុល បានពោល ពាក្យនេះនឹងរាហុលកុមារថា ម្ចាស់រាហុល ព្រះសមណៈនេះ ជាបិតារបស់បាហើយ បាឯងចូរទៅសូម ទ្រព្យមត៌ករបស់បិតាបាចុះ។ លំដាប់នោះ រាហុលកុមារក៏ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ ដល់ហើយ ក៏ឈរចំពោះព្រះកក្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ ម្ចប់ (បុណ្យ) របស់ព្រះអង្គសុខស្រួលណាស់។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកចាកពុទ្ធាសនៈ ហើយយាងចេញទៅ។ គ្រានោះ រាហុលកុមារ ក៏តាមព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រកិតអំពីខាងក្រោយ។ ហើយ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានទ្រព្យមត៌កដល់ខ្ញុំ សូមព្រះអង្គ ទ្រង់ប្រទាន ទ្រព្យមត៌កដល់ខ្ញុំ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហោព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុមកហើយត្រាស់ ថា ម្ចាស់សារីបុត្រ បើដូច្នោះ អ្នកចូរបំបួសរាហុលកុមារចុះ។ ព្រះសារីបុត្រទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំ អើន ខ្ញុំព្រះករុណានឹងបំបួសរាហុលកុមារដោយវិធីដូចម្តេច។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏ មានបុណ្យសិរី ទ្រង់ធ្វើជម្លឹកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាមណេរបព្វជ្ជាដោយត្រៃសរណគមន៍ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីបំបួសកុលបុត្រ យ៉ាងនេះគឺ មុនដំបូងភិក្ខុត្រូវកោរសក់ និងពុកមាត់ឲ្យហើយ ឲ្យស្លៀកសំពត់កាសាយៈទាំងឡាយ រួច ពាក់សំពត់ឧត្តរាសង្កត្យោងស្នាម្នាម្នាម ឲ្យសំពះបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជូលឡើង ហើយត្រូវប្រាប់កុលបុត្រនោះថា អ្នកចូរពោលយ៉ាងនេះ គឺត្រូវពោលថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះ ពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទី រលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះ ករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជា គំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាមណេរបព្វជ្ជា ដោយត្រៃសរណគមន៍នេះ។ ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុ ក៏បំបួស រាហុលកុមារក្នុងខណៈនោះឯងក្នុងអដ្ឋកថា ថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្តេរកោរសក់ និងឲ្យសំពត់កាសា យៈដល់រាហុលកុមារ ព្រះសារីបុត្រជាបព្វជ្ជាចារ្យ។ ព្រះមហាកស្សបត្តេរជាឱវាទាចារ្យ។ លំដាប់នោះ ឯង ព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជ ទ្រង់យាងចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះបាទ

សុទ្ធាទនសក្យរាជ ក៏ទ្រង់មានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមពរម្យ៉ាងអំពីព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រព្រះគោតមទ្រង់ ហៅព្រះពុទ្ធបិតាតាមនាមគោត្រ គឺនាមត្រកូលរបស់ព្រះអង្គដែលហៅថា គោតមគោត្រ។ ព្រះតថាគត ទាំងឡាយមានពរកន្លងហើយ។ ព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរ ណាដែលគួរ ពរណាដែលមិនមានទោស (ខ្ញុំសូមពរនោះ)។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រព្រះគោតម សូមព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលចំពោះពរនោះចុះ។ ព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន កាលដែលព្រះអង្គមក ទ្រង់ព្រះផ្ទះសហើយ ខ្ញុំព្រះករុណាកើតទុក្ខមិនមែនតិចទេ កាលដែលនន្ទ និងរាហុលមកបួស ក៏ខ្ញុំព្រះករុណាកើតទុក្ខខ្លាំងណាស់ដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តី ស្រឡាញ់រាហុលកុមារ ដូចជាកូន លើសពន់ប្រមាណ (ហាក់ដូចជា) កាត់នូវសម្បុរស្បែកក្រៅ លុះកាត់ សម្បុរស្បែកក្រៅហើយ ក៏កាត់នូវស្បែកក្នុង លុះកាត់ស្បែកក្នុងហើយ ក៏កាត់នូវសាច់ លុះកាត់សាច់ ហើយ ក៏កាត់នូវសរសៃ លុះកាត់សរសៃហើយ ក៏កាត់នូវឆ្អឹង លុះកាត់ឆ្អឹងហើយ ក៏ចុចរហូតដល់ខ្នងក្នុង ឆ្អឹង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមអង្វរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំបំបួសកូនដែលមាតាបិតាមិនបាន អនុញ្ញាតឡើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជឲ្យឃើញ ច្បាស់ ឲ្យសមាទាននូវកុសលធម៌ដោយប្រពៃ ឲ្យភ្ញៀវភ្ញាឡើងដោយល្អ និងឲ្យមានព្រះហឫទ័យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ ឯព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យ សមាទាននូវកុសលធម៌ដោយប្រពៃ ឲ្យភ្ញៀវភ្ញាឡើងដោយល្អ និងឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ (យាងវិលខាងស្តាំ) ហើយស្តេចចៀស ចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុត្រដែលមាតានិងបិតាមិនបានអនុញ្ញាត ភិក្ខុមិន គប្បីបំបួសឡើយ បើភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ លំដាប់ពីនោះមក ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់គង់ក្នុង ក្រុងកបិលវត្ត តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចារិកឯក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់ ត្រាស់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ហើយ ទ្រង់បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ។ តាមដំណាលក្នុងនិទាន នោះថា ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។

[១១៧] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុ បញ្ជូនទារកទៅក្នុង សំណាក់ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុ ហើយនិយាយថា សូមព្រះថេរៈបំបួសទារកនេះឲ្យទាន។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ភិក្ខុមួយរូបមិនត្រូវ ឲ្យសាមណេរពីរូបបម្រើខ្លួន ឥឡូវរាហុលសាមណេរនេះ ជាសាមណេររបស់អញ តើអញនឹងត្រូវ

ប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ព្រះសារីបុត្រក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមួយរូបដែលឆ្ងាសប្រតិពល ឲ្យសាមណេរពីរ
រូបបម្រើបាន ម្យ៉ាងវិញទៀត បើភិក្ខុនោះអាចទូន្មានប្រៀនប្រដៅសាមណេរប៉ុន្មានរូបបាន ឲ្យសាមណេរ
មានទាំងប៉ុណ្ណោះបម្រើក៏បានដែរ។

[១២០] គ្រាតពីនោះមក សាមណេរទាំងឡាយបានត្រិះរិះសេចក្តីនេះនឹងគ្នាថា សិក្ខាបទរបស់
យើងទាំងឡាយមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត យើងទាំងឡាយគួរសិក្សាក្នុងវិន័យដូចម្តេចខ្លះ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ១០ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អនុញ្ញាត
ឲ្យសាមណេរទាំងឡាយសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ១០នោះគឺ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាធ្វើសត្វ
មានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាកាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យ១ ចេតនា
ជាហេតុវៀរចាកកិរិយាប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាពោលនូវពាក្យកុហក
១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរានិងមេរ័យ១
ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាបរិភោគនូវភោជនាហារក្នុងកាលខុស១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយារាំ
និងច្រៀង និងប្រគំ និងមើលនូវល្បែងដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយា
ទ្រទ្រង់ និងប្រដាប់ និងតាក់តែងស្អិតស្អាងរាងកាយដោយផ្កាកម្រង និងគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប
ផ្សេងៗ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកទីសេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ និងទីសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ១
ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាទទួលកាន់យកនូវមាសនិងប្រាក់១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតនូវសិក្ខាបទទាំង១០នេះ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អនុញ្ញាតឲ្យពួកសាមណេរ
សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ១០នេះ។

[១២១] សម័យនោះឯង សាមណេរទាំងឡាយមិនគោរព មិនកោតក្រែង មានការចិញ្ចឹមជីវិតមិន
ស្មើភាគគ្នាក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសាមណេរ
មិនសមបើមិនគោរព មិនកោតក្រែង មានការចិញ្ចឹមជីវិតមិនស្មើភាគគ្នា ក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នោះ)
សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទណ្ឌកម្មដល់សាមណេរដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥ គឺ
សាមណេរព្យាយាមដើម្បីនឹងឲ្យសាបសូន្យលាភរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ១ សាមណេរព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យ
ជាប្រយោជន៍អង្គកថា សំដៅយកឧបទ្រព គឺបៀតបៀនឲ្យមានភ័យអន្តរាយ ឲ្យចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត។

ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ១ សាមណេរព្យាយាម ដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបាននូវលំនៅ១ សាមណេរ
ជេរគម្រាមនូវភិក្ខុទាំងឡាយ១ សាមណេរញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ១ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទណ្ឌកម្ម ដល់សាមណេរ ដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥
នេះ។ លំដាប់តពីនោះមក ភិក្ខុទាំងឡាយបានត្រិះរិះនូវសេចក្តីនេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីធ្វើទណ្ឌកម្ម
ដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាម (ថា អ្នកកុំចូលមក
ក្នុងទីនេះ)។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមដល់សាមណេរទាំងឡាយ
អស់ទាំងអារាមរបស់សង្ឃទាំងមូល។ សាមណេរទាំងឡាយ កាលបើចូលទៅកាន់អារាមមិនបាន ក៏
ចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ទៅចូលក្នុងពួកតិរិយខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អារាមរបស់សង្ឃទាំងមូល ភិក្ខុមិន
គប្បីធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
សាមណេរធ្លាប់នៅក្នុងទីណា ឬធ្លាប់ចូលទៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺ
កិរិយាហាមប្រាម តែក្នុងទៅនោះ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាម
ប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមទ្វារមាត់ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយ កាលធ្វើ
ទឹកបបរខ្លះ សង្ឃកត់ខ្លះ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះនឹងសាមណេរទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
លោកទាំងឡាយចូរមកឆាន់បបរចុះ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកទាំងឡាយចូរមកឆាន់ចង្ហាន់ចុះ។
សាមណេរទាំងឡាយក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងទាំងឡាយឆាន់មិនបានទេ
(ព្រោះ) ភិក្ខុទាំងឡាយ លោកធ្វើអាវរណកម្មហើយ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ
បង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មិនសមបើធ្វើអាវរណកម្ម ហាមប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាម
មុខទ្វារ ដល់សាមណេរ (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។
ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើនូវអាវរណកម្ម ហាមប្រាមចំពោះអាហារដែល
បរិភោគតាមមុខទ្វារឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

ចប់ រឿងទណ្ឌកម្ម។

[១២២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនបានប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយជាឧបជ្ឈាយ័ ក៏ធ្វើ
អាវរណកម្មដល់សាមណេរទាំងឡាយ។ ឧបជ្ឈាយ័ទាំងឡាយស្វែងរក ដោយគិតថា ពួកសាមណេរ
របស់យើងទាំងឡាយម្តេចក៏មិនឃើញដូច្នោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ

ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើអារវណកម្មហើយ។ ឧបជ្ឈាយ័ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើមិនប្រាប់យើង ហើយធ្វើអារវណកម្ម ដល់ពួកសាមណេររបស់យើង (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) អ្នកទាំងឡាយមិនទាន់ប្រាប់ពួកឧបជ្ឈាយ័ (ឲ្យដឹងជាមុនទេ) មិនត្រូវធ្វើអារវណកម្មឡើយ។ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រលោមយកពួកសាមណេររបស់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ក៏បានសេចក្តីលំបាក ដោយកាន់យកឈើស្នួន និងទឹកលុបមុខដោយខ្លួនឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីប្រលោមយកបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុដទៃឡើយ។ ភិក្ខុណាប្រលោមយក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដអដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុបំបែកសាមណេរ ឬឧបសម្បន្ន ដែលជាបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុដទៃ ដោយហោចទៅ ទោះបីបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុទ្រុស្តសីលក៏មិនគួរ។ តែបើនិយាយប្រាប់ទោសថា អ្នកឯងនៅអាស្រ័យនឹងភិក្ខុទ្រុស្តសីល ដូចជាបុគ្គលឆ្លៀតទឹក ហើយមកប្រឡាក់លាមកវិញ (ក៏សាមណេរ ឬឧបសម្បន្ននោះមកឯងៗ) ដូច្នោះ គួរៗ។

[១២៤] សម័យនោះឯង សាមណេរឈ្មោះកណ្តាកៈ (ជាសិស្ស) របស់ព្រះឧបនន្ទសក្យដ៏មានអាយុ ប្រទុស្ត (សេពមេបុនធម្ម) នឹងភិក្ខុនិឈ្មោះកណ្តាក៏។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបើសាមណេរមកប្រព្រឹត្តអនាថារ មានសភាពដូច្នោះសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញ៉ាំងសាមណេរ ដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ១០ ឲ្យវិនាស គឺសាមណេរធ្វើសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង (គឺសម្លាប់សត្វ)១ សាមណេរកាន់យកវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យ (ដោយកាយឬវាចា)១ សាមណេរប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ (គឺសេពមេបុនធម្ម)១ សាមណេរពោលពាក្យកុហក១ សាមណេរដឹកទឹកស្រវឹង (គឺសុរា និងមេរ័យ)១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះធម៌១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ១សាមណេរមានទិដ្ឋិខុស១ សាមណេរប្រទូស្តភិក្ខុនី១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញ៉ាំងសាមណេរ ដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ១០នេះ ឲ្យវិនាស។

[១២៥] សម័យនោះឯង មានមនុស្សខ្ចើយម្នាក់បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ មនុស្សខ្ចើយនោះ ចូលទៅរកពួកភិក្ខុជាកំឡោះៗ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរមកប្រទូស្ត (សេពមេបុន) នឹងខ្ញុំចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បណ្តេញដោយពាក្យថា នែអ្នកខ្ចើយ អ្នកឯងចូរ

អន្តរធានទៅ នៃអ្នកខ្ចីយ អ្នកឯងចូរវិនាសទៅ យើងមិនត្រូវការនឹងអ្នកឯងទេ។ មនុស្សខ្ចីយនោះ លុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយបណ្តេញចេញហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកសាមណេរធំៗ ដែលមានសរីរៈធាត់ៗទៀត ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយមកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំចុះ។ ពួកសាមណេរក៏បណ្តេញដោយពាក្យថា នៃអ្នកខ្ចីយ អ្នកឯងចូរអន្តរធានទៅ នៃអ្នកខ្ចីយ អ្នកឯងចូរវិនាសទៅ យើងមិនត្រូវការនឹងអ្នកឯងទេ។ មនុស្សខ្ចីយនោះ លុះសាមណេរទាំងឡាយបណ្តេញហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកគង្វាលដំរី និងពួកគង្វាលសេះ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកចូរមកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំចុះ។ ពួកគង្វាលដំរី និងពួកគង្វាលសេះ ក៏ប្រទូស្តទៅ។ គង្វាលដំរី និងគង្វាលសេះទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះជាមនុស្សខ្ចីយ បណ្តាសមណៈទាំងនេះ ប្រហែលជាសមណៈណា ដែលមិនខ្ចីយ មុខជាប្រទូស្តពួកខ្ចីយមិនលែងឡើយ បើដូច្នោះ ពួកសមណៈទាំងនេះ សុទ្ធតែប្រព្រឹត្តអព្រហ្មចរិយធម៌ (មេចុនធម៌) គ្រប់គ្នាទាំងអស់មិនខាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបានឮពួកគង្វាលដំរី និងពួកគង្វាលសេះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ទើបពួកភិក្ខុនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្ចីយជាអនុបសម្បទ្ធសង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទឡើយ (បើជាឧបសម្បទហើយ ត្រូវឲ្យវិនាសចេញ។

[១២៦] សម័យនោះឯង មានកុលបុត្រចាស់ម្នាក់ ជាបុគ្គលគ្មានញាតិសាលាហិត តែធ្លាប់ជាអ្នកមានសេចក្តីសុខដ៏ល្អិតល្អៗ ឯកុលបុត្រចាស់នោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញឯងជាសុខុមាលជាតិ តែមិនអាចនឹងបានភោគសម្បត្តិដែលខ្លួនមិនទាន់បានផង មិនអាចនឹងធ្វើភោគសម្បត្តិ ដែលខ្លួនបានហើយ ឲ្យរឹតតែចំរើនផង បើដូច្នោះ អញនឹងគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតដោយឧបាយយ៉ាងនេះអេះ ទើបបានស្រួល មិនបាច់លំបាកផង។ លំដាប់តពីនោះមក កុលបុត្រចាស់ដែលគ្មានញាតិសាលាហិតនោះបានរំពឹងសេចក្តីនេះតទៅទៀតថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មានសីលជាសុខ មានសមាចារជាសុខ បានធាន់នូវភោជនដ៏ល្អ ដេកលើដំណេកទាំងឡាយដែលហាប់ មិនមានខ្យល់ បើដូច្នោះ មានតែអញត្រូវតាក់តែងបាត្រនិងចីវរ កោរសក់ និងពុកមាត់ ស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់កាសាយៈទាំងឡាយខ្លួនឯង ទៅកាន់អារាម ហើយនៅអាស្រ័យជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយចុះ។ ទើបកុលបុត្រចាស់គ្មានញាតិសាលាហិតនោះ ក៏តាក់តែងបាត្រនិងចីវរ កោរសក់និងពុកមាត់ ស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់កាសាយៈទាំងឡាយខ្លួនឯង ទៅកាន់អារាម ហើយថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកបួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើយ។ កុលបុត្រនោះត្រឡប់សួរថា ម្ចាស់អារុសោ ពាក្យដែលថា បួសបានប៉ុន្មានវស្សានុំ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរតទៅទៀតថា ម្ចាស់អារុសោ ចុះលោកណាជា

ឧបជ្ឈាយ័រវសលោក។ កុលបុត្រនោះក៏ត្រឡប់សួររកមកទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ ពាក្យដែលហៅថា ឧបជ្ឈាយ័រនុ៎ះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់ អាវុសោឧបាលិ សូមនិមន្តលោកជម្រះសួរពូជិតនេះមើល។ ឯកុលបុត្រចាស់ដែលគ្មានញាតិ សាលោហិតនោះ កាលបើត្រូវព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុជម្រះសួរហើយ ក៏ប្រាប់នូវសេចក្តីនុ៎ះតាមត្រង់។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាថេយ្យសំវាស (លួច សំវាស) ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បី ឲ្យវិនាសចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាតិវិយបក្កន្តកៈ (ចូលពួកតិវិយ) ជាឧបសម្បន្នមិន បានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។

[១២៧] សម័យនោះឯង នាគមួយរូបនឿយណាយ ខ្លើមរអើមក្នុងកំណើតរបស់នាគ។ ឯនាគ នោះ ក៏រំពឹងគិតដូច្នោះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចអេះ ទើបអញនឹងបានរួចស្រឡះអំពីកំណើតនៃនាគផង ត្រឡប់បានជាអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ផង។ គ្រាតមក នាគនោះរំពឹងគិតដូច្នោះថា មានតែពួកសម ណៈ សក្យបុត្រទាំងនេះ ទើបលោកជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យស្មោះ ត្រង់ មានសីល មានកល្យាណធម៌ បើសិនជាអញបានបួសនឹងពួកសមណៈសក្យបុត្រ អញមុខជានឹង បានរួចស្រឡះអំពីកំណើតនាគផង មុខជានឹងត្រឡប់បានអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ផង ដោយទំនង យ៉ាងនេះឯងមិនលែងឡើយ។ លំដាប់នោះ នាគនោះក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយដោយភេទជាមាណព ហើយសូមបព្វជ្ជា។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទានាគនោះ។ សម័យនោះឯង នាគនោះនៅ អាស្រ័យក្នុងវិហារ នាទីបំផុត (ដែន) ជាមួយនឹងភិក្ខុមួយរូប។ ឯភិក្ខុនោះក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃ រាត្រី ទៅដើរចង្រ្កមក្នុងទីវាល។ កាលដែលភិក្ខុនោះចេញទៅហើយ នាគនោះក៏ដេកលក់ស្និទ្ធទៅ។ វិហារ (កុដិ) ទាំងមូល ក៏ពេញដោយពស់។ មានក្មេងទាំងឡាយ លៀនចេញទៅតាមបង្អួច។ កាលដែលភិក្ខុ នោះប្រានសន្ទៈទ្វារដោយគិតថា អញនឹងចូលទៅកាន់វិហារ ក៏បានឃើញនូវវិហារទាំងមូល ពេញ ដោយពស់ និងក្មេងលៀនចេញតាមបង្អួច លុះឃើញហើយ ក៏ខ្លាច ហើយធ្វើនូវសំឡេងដំប្លែក។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយស្ទុះចូលទៅ ហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វីក៏លោកធ្វើនូវ សម្រែកដំប្លែកដូច្នោះ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ វិហារទាំងមូលនេះ ពេញដោយពស់ មានក្មេង លៀនចេញទៅតាមបង្អួច។ គ្រានោះ នាគនោះភ្ញាក់ឡើងដោយសំឡេងនោះហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈ ជារបស់ខ្លួន។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកឯងជាអ្វី។ នាគនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជានាគ។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ ចុះហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នកឯងមកធ្វើយ៉ាងហ្នឹង។

នាគនោះក៏ឆ្លើយប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏
មានបុណ្យ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានបុណ្យឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់មានព្រះ
បន្ទូលដូច្នោះនឹងនាគនោះថា អ្នកឯងជាពួកនាគ មិនមានធម៌ដុះដាលឡើងក្នុងធម៌វិន័យនេះទេ ម្ចាស់
នាគ អ្នកឯងចូរទៅវិញទៅ (តែ) អ្នកឯងចូររក្សានូវឧបោសថក្នុងថ្ងៃទី១២ ថ្ងៃទី១៥ និងថ្ងៃទី៨នៃបក្ខ ក្នុង
លំនៅរបស់ខ្លួននោះឯងចុះ កាលបើធ្វើដូច្នោះហើយ អ្នកឯងមុខជានឹងឈ្លោះចាកកំណើតនាគផង
មុខជានឹងត្រឡប់បាននូវអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់រហ័សផង។ នាគនោះក៏គិតថា បានឮថា អញជា
សត្វមានធម៌មិនលូតលាស់ឡើងក្នុងធម៌វិន័យនេះទេ រួចក៏មានទុក្ខតូចចិត្ត យំសម្រក់ទឹកភ្នែក ធ្វើនូវ
សំឡេងដ៏ប្លែក ហើយចៀសចេញទៅ។ ដំណើរនោះមក ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក
ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័យដែលនាំឲ្យនាគប្រែត្រឡប់ខ្លួនមកតាមប្រក្រតីវិញនេះ គឺ
នាគដែលនិម្មិតខ្លួនជាមាណពហើយ អាចត្រឡប់ក្លាយខ្លួនមកជានាគវិញដោយហេតុពីរយ៉ាងនោះ។
មានពីរយ៉ាង គឺក្នុងកាលដែលនាគសេពមេបុនធម្មដោយនាងនាគមានជាតិស្មើគ្នា១ ក្នុងកាលដែលនាគ
ដេកលក់ស្និទ្ធទ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័យទាំងពីរនេះឯង ជាហេតុដែលនាំឲ្យនាគប្រែត្រឡប់ខ្លួនមក
តាមប្រក្រតីវិញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វតិរច្ឆានជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្ប
ទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។

[១២៧] សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់ផ្តាច់ជីវិតមាតា។ មាណពនោះកើតទុក្ខ អៀនអន់ ខ្ពើម
រអើមនឹងកម្មដ៏លាមកនោះ។ គ្រាតមក មាណពនោះក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អញនឹងដឹករំលើង
បាបកម្មនេះចោលចេញ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ លំដាប់ពីនោះមកទៀត មាណពនោះ ត្រិះរិះដូច្នោះ
ថា សមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងឡាយនេះ លោកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យ
ទៀងត្រង់ មានសីល មានកល្យាណធម៌ បើសិនជាអញបានបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈសក្យបុត្រ
អញមុខជានឹងដឹករំលើងកម្មដ៏លាមកនេះបាន ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯងមិនលែងឡើយ។ មាណព
នោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមបញ្ចេញក្នុងគ្រានោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះ
នឹងព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោឧបាលី ក្នុងកាលមុនមាននាគមកបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ
ដោយភេទជាមាណពម្តងទៅហើយ ម្ចាស់អាវុសោឧបាលី យើងសូមរំលឹកលោក សូមឲ្យលោកជម្រះ
សួរមាណពនេះទៀត។ ឯមាណពនោះ កាលបើត្រូវព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុជម្រះសួរទៅហើយ ក៏ប្រាប់
រឿងរ៉ាវនុំតាមត្រង់។ ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ ដំណាលរឿងនុំប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែល

សម្លាប់មាតា ជាឧបសម្បត្តិមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បត្តិហើយ ត្រូវ
ឲ្យវិនាសចេញ។

[១២៧] សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់ផ្តាច់បង់ជីវិតបិតា។ មាណពនោះកើតទុក្ខ អៀនអន់ ខ្ពើម
រអើមនឹងបាបកម្មនោះ។ លំដាប់ពីនោះមក មាណពនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេច
អេះ ទើបអញនឹងដឹករំលើងកម្មដ៏លាមកនេះចោលចេញបាន។ គ្រាតមកទៀត មាណពនោះ មានសេច
ក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ
ពោលពាក្យទៀងត្រង់ មានសីល និងមានកល្យាណធម៌ បើសិនណាជាអញបានបួសក្នុងសំណាក់ពួក
សមណៈសក្យបុត្រ អញមុខជានឹងដឹករំលើងបាបកម្មនេះ ដោយទំនងយ៉ាងនេះបានមិនខានឡើយ។
មាណពនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមបព្វជ្ជាក្នុងគ្រានោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន
និយាយយ៉ាងនេះនឹងព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោឧបាលី កាលពីមុនមាននាគមកបួសនឹង
ពួកភិក្ខុ ដោយភេទជាមាណពម្តងទៅហើយ ម្ចាស់អារុសោឧបាលី យើងសូមរំលឹកលោក សូមនិមន្ត
លោកទៅជម្រះសួរមាណពនេះទៀត។ ឯមាណពនោះ កាលបើត្រូវព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ លោក
ជម្រះសួរទៅហើយ ក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះតាមត្រង់។ ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុក៏ដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់បិតា ជាឧបសម្បត្តិមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ)
ជាឧបសម្បត្តិហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។

[១៣០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបចេញពីក្រុងសាកេត ដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅ
កាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ពួកចោរចេញមក ខ្លះឆក់ដណ្តើមពួកភិក្ខុ ខ្លះសម្លាប់ពួកភិក្ខុ។
រាជអាមាត្យទាំងឡាយចេញពីក្រុងសាវត្ថីបានចាប់នូវចោរពួកខ្លះ។ ពួកចោរខ្លះរត់បាត់ទៅ។ ពួកចោរ
ណាដែលរត់បាត់ទៅនោះ ក៏ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកចោរណាដែលរាជអាមាត្យចាប់
បានហើយនោះ គេក៏នាំចូលទៅនឹងសម្លាប់។ ពួកចោរដែលបួសហើយទាំងនោះ ក៏បានឃើញពួកចោរ
ដែលគេនាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់នោះ លុះឃើញហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយលួចរត់រួច
បានមកក៏ជាការស្រួល បើសិនណាជាយើងទាំងឡាយត្រូវចាប់ក្នុងថ្ងៃនោះ យើងទាំងឡាយមុខជានឹង
ត្រូវគេសម្លាប់យ៉ាងនោះឯង មិនលែងឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ចុះហេតុ
ដូចម្តេច បានជាអ្នកទាំងឡាយធ្វើដូច្នោះ។ ពួកចោរដែលបួសហើយនោះ ក៏ប្រាប់នូវសេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុ (ដែលចោរសម្លាប់ហើយ) នុ៎ះជាអរហន្ត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់អរហន្ត ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។

[១៣១] សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុនីច្រើនរូបចេញពីក្រុងសាកេត ដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ចោរទាំងឡាយក៏ចេញមក ពួកខ្លះឆក់ដណ្តើមភិក្ខុនីទាំងឡាយ ពួកខ្លះប្រទូស្ត (សេពមេបុនធម្ម) នឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ រាជអាមាត្យទាំងឡាយចេញពីក្រុងសាវត្ថីទៅចាប់បានពួកចោរខ្លះ។ ពួកចោរខ្លះរត់រួចទៅ។ ពួកចោរណាដែលរត់រួចទៅ ក៏ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកចោរណាដែលរាជអាមាត្យចាប់បានហើយនោះ គេក៏នាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់។ ពួកចោរទាំងនោះដែលបួសហើយ ក៏បានឃើញពួកចោរដែលគេនាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់នោះ លុះឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយបានរត់រួចមក ក៏ជាការស្រួលហើយ បើសិនណាជាយើងទាំងឡាយត្រូវគេចាប់ក្នុងថ្ងៃនោះ យើងត្រូវគេសម្លាប់ដោយទំនងនេះឯង មិនលែងឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោ ចុះហេតុដូចម្តេច បានជាអ្នកទាំងឡាយធ្វើដូច្នោះ។ ពួកចោរដែលបួសហើយនោះ ក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលទ្រូស្តភិក្ខុនី ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលបំបែកសង្ឃជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលធ្វើលោហិតប្បាទ (ធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធឲ្យពូរពងឡើង) ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។

[១៣២] សម័យនោះឯង មានមនុស្សឧកតោព្យញ្ញនក (មនុស្សមានភេទពីរ) ម្នាក់ បួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ។ ឧកតោព្យញ្ញនកនោះធ្វើ(មេបុន) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើនឹងខ្លួនខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧកតោព្យញ្ញនក ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។

[១៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់សាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ័រ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

សាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ៍ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង
ដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា (ដល់សាមណេរ) ដោយមានសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ៍។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន
គប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ៍ឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានគណៈ ជាឧបជ្ឈាយ៍។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប
ទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្ប
ទាដោយមានគណៈជាឧបជ្ឈាយ៍ឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុ
ទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមនុស្សខ្ចើយ។ ឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈា
យ៍ជាមនុស្សល្អចំសំវាស។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមនុស្សដែលចូលពួកតិរិ
យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាសត្វតិរច្ឆាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា
ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមាតុយាតកៈ (អ្នកសម្លាប់ម្តាយ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមាន
ឧបជ្ឈាយ៍ជាបិតុយាតកៈ (អ្នកសម្លាប់បិតា)។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជា
អរហន្តយាតកៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាភិក្ខុនីទូសកៈ (ទ្រុស្តភិក្ខុនី)។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាសង្ឃភេទកៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយ
មានឧបជ្ឈាយ៍ជាលោហិតុប្បាទកៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាឧកតោព្យ
ញ្ញនកៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមនុស្សខ្ចើយ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាថេយ្យសំវាសកៈ (អ្នកល្អចំសំវាស) មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍
ជាអ្នកចូលពួកតិរិយ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាសត្វតិរច្ឆាន មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមាតុយាតកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាបិតុយាតកៈ មិន
គប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាអរហន្តយាតកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍
ជាភិក្ខុនីទូសកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាសង្ឃភេទកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាលោហិតុប្បាទកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាឧកតោព្យញ្ញ
នកៈ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៣៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ដូច
ពួកតិរិយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់

ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏អាក្រាតកាយ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ដូចពួកតិរិយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានទាំងបាត្រទាំងចីវរ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏អាក្រាត ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ដូចពួកតិរិយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានទាំងបាត្រទាំងចីវរ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលមានបាត្រដែលខ្លីគេ។ ម្ចាស់បាត្រទាំងឡាយនាំយកបាត្រត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទាហើយ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ដូចពួកតិរិយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យសិរី។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្លីបាត្រគេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្លីចីវរគេ។ ម្ចាស់ចីវរទាំងឡាយនាំយកចីវរត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទាហើយ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតទាំងអាក្រាតកាយ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ប្រហែលគ្នានឹងពួកតិរិយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្លីចីវរគេឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្លីទាំងបាត្រ និងចីវរគេ។ ពួកម្ចាស់គេក៏នាំយកបាត្រ និងចីវរត្រឡប់ទៅវិញក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទាហើយ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏អាក្រាតកាយ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទេ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ប្រហែលគ្នានឹងពួកតិរិយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្លីបាត្រនិងចីវរគេឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

ចប់ វារៈសំដែងអំពីបុគ្គល៧០ចំពួកដែលសង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា។

[១៣៥] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសមនុស្សដាច់ដៃ។ បំបួសមនុស្សដាច់ជើង។ បំបួសមនុស្សដាច់ទាំងដៃទាំងជើង។ បំបួសមនុស្សដាច់ត្រចៀក។ បំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ។ បំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀក ទាំងច្រមុះ។ បំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ។ បំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃ ឬមេជើង។ បំបួសមនុស្សដាច់សរសៃធំ។ បំបួសមនុស្សមានម្រាមដៃជាប់គ្នា។ បំបួសមនុស្សគម។ បំបួសមនុស្សតឿ។ បំបួសមនុស្សពកក។ បំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាមមនុស្សដែលគេបោះត្រាដោយដៃកក្តៅៗ។ បំបួសមនុស្សដែលគេវាយដោយរំពាត់មនុស្សដែលចំពាក់បំណុលគេជាដើម ហើយម្ចាស់ទ្រព្យវាយទាល់តែបែកខ្នងៗ។ បំបួសមនុស្សដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុក (រាជការព្យួរទោសទុកមនុស្សទោសដែលរាជការចេញប្រកាសឲ្យរកចាប់ធ្វើទោស)។ បំបួសមនុស្សមានជើងស្តក់។ បំបួសមនុស្សមានរោគអាក្រក់មានរោគអាក្រក់មើលមិនជា មានរោគឫសដូងដុះ និងឫសដូងបាទជាដើមៗ។ បំបួសមនុស្សមានរូបទ្រុស្តបរិសឲ្យមានរូបអាក្រក់ពេក ខ្ពស់ពេក ទាបពេកជាដើមៗ។ បំបួសមនុស្សដែលទើបនឹងខ្វាក់ក្រុងគម្ពីរមហាបច្ឆរិជា ខ្វាក់ម្ខាង។ បំបួសមនុស្សក្លែងដៃ ឬក្លែងជើង។ បំបួសមនុស្សខ្ពក។ បំបួសមនុស្សស្លាប់កាយម្ខាង។ បំបួសមនុស្សខ្លិន។ បំបួសមនុស្សមានកំឡាំងថយព្រោះជរា។ បំបួសមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត។ បំបួសមនុស្សគ។ បំបួសមនុស្សថ្មង់។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគ។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ ទាំងថ្មង់។ បំបួសមនុស្សទាំងគ ទាំងថ្មង់។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគទាំងថ្មង់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ហាមថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុមិនត្រូវ បំបួសមនុស្សកំបុតដៃ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងដៃទាំងជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតត្រចៀក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀក ទាំងច្រមុះ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃ ឬមេជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដាច់សរសៃធំ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានម្រាមដៃជាប់គ្នា មិនត្រូវបំបួសមនុស្សគម មិនត្រូវបំបួសមនុស្សតឿ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សពកក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម។ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេវាយដោយរំពាត់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុក (ព្យួរទោសទុក) មិនត្រូវបំបួសមនុស្សជើងស្តក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានរោគអាក្រក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទ្រុស្តបរិសឲ្យ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទើបនឹងខ្វាក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សក្លែងដៃ ឬក្លែងជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្ពក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សស្លាប់កាយម្ខាង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្លិន មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានកម្លាំងថយព្រោះជរា មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត មិនត្រូវបំបួសមនុស្សគ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សថ្មង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ ទាំងថ្មង់ មិន

ត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងគ ទាំងថ្លង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគទាំងថ្លង់ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ។

ចប់ វារៈនិយាយពីបុគ្គលសាមសិបពីរចំពូកដែលភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស។

ចប់ ទាយជួរកាណាវារៈទី៤។

[១៣៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្លិយភិក្ខុឲ្យនិស្ស័យដល់អលដ្ឋិភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុដែលឥត
ខ្មាសបាប)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់អលដ្ឋិភិក្ខុទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យ
នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនៅអាស្រ័យ (កាន់យកនិស្ស័យ) នឹងអលដ្ឋិភិក្ខុទាំងឡាយ។ មិនយូរប៉ុន្មាន ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះក៏ទៅជាភិក្ខុអលដ្ឋិ ជាភិក្ខុលាមកដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនៅអាស្រ័យនឹងអលដ្ឋិភិក្ខុទាំងឡាយ
ទេ ភិក្ខុណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏
មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់ពួកភិក្ខុអលដ្ឋិ មិនត្រូវនៅអាស្រ័យនឹងពួក
ភិក្ខុជាអលដ្ឋិដូច្នោះ យើងទាំងឡាយគប្បីស្គាល់ភិក្ខុជាលដ្ឋិ ឬជាអលដ្ឋិដូចម្តេចបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យបង្កង់ចាំ ដោយគិតថា អញនឹងដឹង (ភិក្ខុនេះ) ជាសភាគភិក្ខុ (ភិក្ខុមានធម៌ល្អត្រូវគ្នា) អស់៤
ថ្ងៃ ឬ៥ថ្ងៃសិនបាន។

[១៣៧] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបដើរផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជនបទ នាដែនកោសល។ ភិក្ខុនោះមាន
សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯ
អាត្មាអញសោត មានកិច្ចដោយនិស្ស័យ (ត្រូវកាន់យកនិស្ស័យ) ហើយជាមនុស្សដើរផ្លូវឆ្ងាយ អញត្រូវ
ប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ ដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ ឲ្យនៅដោយ
គ្មាននិស្ស័យបាន។

[១៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជនបទ នាដែនកោសល។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះដើរចូលទៅកាន់អាវាស១។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុ១អង្គឈឺ។ ទើបភិក្ខុឈឺនោះមាន
សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ក៏

អាត្មាអញ មានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ហើយមានជម្ងឺផង អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុឈឺ ដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ ឲ្យនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន។ ទើបភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ របស់ភិក្ខុ
ឈឺនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ
ឯអាត្មាអញមានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ភិក្ខុនេះសោត ក៏នៅឈឺ អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ ដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ បើភិក្ខុឈឺសុំ (ឲ្យនៅកំដរ ត្រូវនៅ
ដោយគ្មាននិស្ស័យបាន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបនៅក្នុងព្រៃ។ ភិក្ខុនោះបានសេចក្តីសប្បាយក្នុងសេនា
សនៈនោះ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវ
នៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មាអញសោត មានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ឥឡូវនៅក្នុងព្រៃ ម្យ៉ាងទៀត អញ
ក៏បានសេចក្តីសប្បាយក្នុងសេនាសនៈនេះ អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូល
ដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុដែលនៅក្នុងព្រៃ កាលបើកំណត់ដឹងនូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ បើមិនទាន់បាននិស្ស័យទេ ត្រូវ
នៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកឲ្យនិស្ស័យដ៏សមគួរនឹងមកក្នុងកាលណា អញនឹងនៅ
អាស្រ័យ (កាន់យកនិស្ស័យ) នឹងភិក្ខុនោះក្នុងកាលនោះ។

[១៣៧] ក៏សម័យនោះឯង មានឧបសម្បទាបេក្ខៈ[សម្រាប់ហៅសាមណេរដែលចូលទៅសូម
ឧបសម្បទាភិក្ខុ។] របស់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ។ ទើបព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុបញ្ជូនទូត
ទៅក្នុងសំណាក់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ចូរអានន្ទមកសូត្រអនុស្សាវនាស្រូត្រប្រកាសសេចក្តីបញ្ជាក់
ឲ្យសង្ឃដឹងថា កុលបុត្រដែលសូមឧបសម្បទានោះជាអ្នកបរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ជាដើម។ ចំពោះ
ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំករុណាមិនអាចកាន់យក
(ហោ) ឈ្មោះព្រះថេរៈទេ (ព្រោះ) ព្រះថេរៈជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរ
នុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រ
អនុស្សាវនា ដោយគោត្តនាមក៏បាន។

[១២០] ក៏សម័យនោះឯង មានឧបសម្បទាបេក្ខៈពីររូបរបស់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ។ អ្នក
ទាំងនោះប្រកែកគ្នាថា ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត

អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាតែម្តង ចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈ ពីរនាក់បាន[១.២. (អដ្ឋកថា) ត្រូវសូត្រ
១រូប នឹងសូត្រកម្មវាចាឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលពីររូបក្តី បីរូបក្តី ដំណាលគ្នាតែម្តងបាន
ឥតមានទាស់ទេ ម្យ៉ាងទៀត បើត្រូវសូត្រពីររូបក្តី បីរូបក្តី នឹងសូត្រកម្មវាចាឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទា
បេក្ខបុគ្គលពីររូបក្តី បីរូបក្តី ចំពោះកូនសិស្សមួយៗ ជាមួយគ្នាតែម្តងក៏បាន។ សម័យនោះឯង មានពួក
ឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់ព្រះថេរៈច្រើនអង្គ។ ពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងនោះប្រកែកគ្នាថា ខ្ញុំនឹង(បំពេញ)
ឧបសម្បទាមុន ខ្ញុំនឹង(បំពេញ)ឧបសម្បទាមុន។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃ
អាវុសោ ណ្ហើយ យើងនឹងសូត្រអ្នកទាំងឡាយក្នុងអនុស្សាវនាជាមួយគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
ដំណើរនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ
ភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាជាមួយគ្នាចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈពីរ ឬបីរូបបាន [២] តែការសូត្រអនុស្សាវនានោះ
បានតែដោយឧបជ្ឈាយ័យជាមួយគ្នា ឧបជ្ឈាយ័យផ្សេងគ្នាមិនបានឡើយ។

[១២១] សម័យនោះឯង កុមារកស្សបដ៏មានអាយុមានឆ្នាំ២០ ដោយរាប់យកឆ្នាំតាំងពីនៅក្នុងគភ៌
ផងបានឧបសម្បទា។ ទើបកុមារកស្សបដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិ
ហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុមិនគ្រប់២០ឆ្នាំ ដូច្នោះ ក៏អាត្មាអញមានឆ្នាំ២០
រាប់ទាំងឆ្នាំដែលនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា អាត្មាអញជាឧបសម្បទា (ជាភិក្ខុ) ឬមិនបានជា
ឧបសម្បទាទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចិត្តជាបឋមណា កើតឡើងហើយ វិញ្ញាណជាបឋមណា កើតប្រាកដហើយក្នុងផ្ទៃនៃមាតា
កំណើតរបស់សត្វនោះឯង ត្រូវរាប់អំពីបឋមចិត្តនោះ ឬបឋមវិញ្ញាណនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ដល់កុលបុត្រមានឆ្នាំ២០រាប់ទាំងឆ្នាំដែលនៅក្នុងផ្ទៃ។

[១២២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទា មានរោគយូងខ្លះ រោគពកខ្លះ រោគ
ស្រែងខ្លះ រោគរឹងរៃខ្លះ រោគត្រួតជ្រូកខ្លះ ក៏កើតប្រាកដឡើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលឲ្យ
ឧបសម្បទា សួរអន្តរាយិកធម៌១៣យ៉ាងសិន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ភិក្ខុត្រូវសួរ
យ៉ាងនេះថា អ្នកមានអាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះឬទេ គឺរោគយូង រោគពក រោគស្រែង
រោគរឹងរៃ រោគត្រួតជ្រូក អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ ជាអ្នកមិនចំពាក់បំណុលគេឬ មិន
មែនជារាជអាមាត្យ (អ្នកធ្វើរាជការ)ទេឬ អ្នកឯង មាតាបិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំពេញ
២០ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ័យអ្នកឯងឈ្មោះអ្វី។

សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយ នឹងពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់
បានប្រៀនប្រដៅ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយក៏រឹងខ្លួន អៀនអន់មិនអាចឆ្លើយបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រៀនប្រដៅ (បង្ហាត់) ជាមុនហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រោយ។
ភិក្ខុទាំងឡាយប្រៀនប្រដៅក្នុងកណ្តាលសង្ឃនោះឯង។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយក៏នៅរឹងខ្លួនអៀន
អន់យ៉ាងនោះដដែល មិនអាចនឹងឆ្លើយបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រៀនប្រដៅក្នុងទីដ៏សម
គួរហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឧបសម្បទា
បេក្ខៈនោះ ភិក្ខុត្រូវប្រៀនប្រដៅយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះកាន់យកឧបជ្ឈាយ័នជាមុន។
លុះភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈ កាន់យកឧបជ្ឈាយ័នហើយ ត្រូវប្រាប់បាត្រនិងចីវរថា នេះបាត្ររបស់អ្នក
នេះសង្ឃដំ នេះឧត្តរាសង្កៈ នេះអន្តរវាសកៈ អ្នកចូរទៅឈរនៅក្នុងឱកាសឯណោះចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ល្ងង់ មិនឆ្ងាស ហើយប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយប្រៀនប្រដៅមិនល្អ
នៅតែរឹងខ្លួនអៀនអន់ មិនអាចនឹងឆ្លើយបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្ប
ទាបេក្ខៈទេ ភិក្ខុណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុ
ដែលឆ្ងាសប្រតិពល ប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសង្ឃមិនបានសន្មត
ហើយប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្ប
ទាបេក្ខៈឡើយ ភិក្ខុណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុ
ដែលមានការសន្មតិប្រៀនប្រដៅ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួន
ក៏បាន ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន។ ក៏ឯខ្លួនឯងត្រូវសន្មតខ្លួនដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពល
ត្រូវឲ្យសង្ឃយល់ថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះ [១.២.
សម្រាប់ឲ្យបញ្ចូលឈ្មោះមែនទែនត្រង់នោះ បើឈ្មោះនាគក្តី តិស្សក្តី ពុទ្ធរក្ខិតក្តី ក៏ឲ្យប្រកត្រង់កន្លែង
នោះ។] ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ [២]។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃ
ហើយ ខ្ញុំគួរប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដទៃត្រូវ
សន្មតភិក្ខុដទៃដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុឆ្ងាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន សូម
សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បើកម្មមានកាល

គួរដល់សង្ឃហើយ គួរភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ។ ភិក្ខុដទៃសន្មត
ភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលមានការសន្មតនោះចូលទៅរកឧបសម្បទាបេក្ខៈហើយ និយាយយ៉ាង
នេះថា នៃអ្នកមានឈ្មោះនេះ អ្នកចាំស្តាប់ កាលនេះជាកាលពិត កាលមែនរបស់អ្នកហើយ ហេតុឯណា
មានកាលបើភិក្ខុសួរហេតុនោះក្នុងកណ្តាលសង្ឃ (បើ) ហេតុមាន ត្រូវអ្នកនិយាយថាមាន ហេតុគ្មាន ត្រូវ
អ្នកនិយាយថាគ្មាន អ្នកកុំរឹងខ្លួនឡើយ កុំអៀនខ្មាសឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងសួរអ្នកយ៉ាងនេះថា
អាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺយូងពក ស្រែង រឹងវៃ ឆ្អុតជ្រូក អ្នកឯងមានឬទេ អ្នកឯងជា
មនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ ជាអ្នកមិនចំពាក់បំណុលគេឬ មិនមែនជារាជអាមាត្យទេឬ អ្នកឯង
មាតាបិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំពេញ២០ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចិវរបរិបូណ៌ហើយ
ឬ អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ឧបដ្ឋាយ័របស់អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី។ មានពាក្យសួរថា ឧបសម្បទាបេក្ខៈ និងអាចារ្យមក
ជាមួយគ្នា ពាក្យនេះ ប្រហែលជាទើបនឹងច្រកថែមមកទេដឹងឬអ្វី។ វិសជ្ជនាថា មិនត្រូវមកជាមួយគ្នា
ទេ។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅមកមុនហើយ ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន សូម
សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។
ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ខ្ញុំប្រៀនប្រដៅរួចហើយ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ
ឈ្មោះនេះគួរមក។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅហៅឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះថា អ្នកចូរមកដូច្នោះ។ ត្រូវអា
ចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ធ្វើឧត្តរាសន៍ធៀងស្នាម្នាងហើយ ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុ
ទាំងឡាយហើយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្តងអញ្ជាលីឡើង ហើយឲ្យសូមឧបសម្បទាថា បពិត្រព្រះគម្ពីរ
សង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តី
អនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃអស់វារៈជា
គំរប់ពីរដងផង បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ស្រោចស្រង់ខ្ញុំ
ផង។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង បពិត្រព្រះគ
ម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង។ ភិក្ខុដែលទ្វាស
ប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ
ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរសួរ
អន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយ នឹងឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ។ នៃអ្នកមានឈ្មោះនេះ អ្នកចាំស្តាប់ កាល
នេះជាកាលពិត កាលមែនរបស់អ្នកហើយ ហេតុឯណាកើតហើយ ខ្ញុំសូមសួរហេតុនោះ ហេតុមាន អ្នក
ត្រូវនិយាយថាមាន ហេតុមិនមាន អ្នកត្រូវនិយាយថាមិនមាន អាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ
គឺយូង ពក ស្រែង រឹងវៃ ឆ្អុតជ្រូក អ្នកឯងមានឬទេ អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ មិនចំពាក់

បំណុលគេទេឬ មិនមែនជារាជអាមាត្យទេឬ អ្នកឯងមាតាបិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំ២០
បរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ័របស់អ្នកឈ្មោះអ្វី។ ភិក្ខុ
ដែលត្រូវសប្បុរសព្រះគម្ពីរសង្ឃប្រាសាទ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ
ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌
ទាំងឡាយហើយ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ មានបាត្រនិទ្ទេសបរិបូណ៌ហើយ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈ
ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ័ បើកម្មមានកាលគួរ
ដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះ
នេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះ
នេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើ
យ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្ប
ទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទា
បេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈ
ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ័ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោក
ដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ
ត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម
សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធ
ចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ មានបាត្រនិទ្ទេសបរិបូណ៌ហើយ។ ឥឡូវ
ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។
ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈា
យ័។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័ គាប់
ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មាន
អាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំសូមសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈជាគំរប់បី
ដងផង។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ
របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ហើយ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះមានបាត្រ
និទ្ទេសបរិបូណ៌ហើយ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេ
រៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះ
ថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈ

ឈ្មោះនេះ ជាឧបដ្ឋាយិកា គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម
មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ សង្ឃបានឲ្យ
ឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបដ្ឋាយិកាហើយ។ ការ
ឲ្យឧបសម្បទានេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ
ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

ចប់ ឧបសម្បទាកម្ម។

[១៤៣] ក្នុងខណៈឧបសម្បទាហើយភ្លាមៗនោះឯង ភិក្ខុត្រូវរាប់តាយាក្រុងខណៈដែលសូត្រ
ញត្តិចតុត្តកម្មវាចា ឧបសម្បទាហើយ ត្រូវឲ្យមនុស្សទៅឈរនៅទីវាល ហើយវាស់ស្រមោលមនុស្សដែល
ឈរនោះដោយបាតជើងឲ្យដឹងថា ស្រមោលនោះចោលទៅប៉ុន្មានជាន់ប៉ុន្មានទប់ ឯទប់នោះ គឺ
ស្រមោលដែលនៅសល់មិនពេញមួយជាន់ ហើយគេជាន់ទទឹងផ្ទុំបមក វិធីនេះ គេធ្លាប់ធ្វើមកពីដើម
តាមបែបក្នុងគម្ពីរ ឥឡូវនេះមាននាឡិកាហើយ តែបួសហើយវេលាណា គេក៏កត់ម៉ោងមិនត្រូវពេល
នោះឲ្យដឹងថា បួសហើយម៉ោងប៉ុន្មានៗ មិនត្រូវ ព្រោះការវាស់ស្រមោល ក៏គឺឲ្យដឹងពេលវេលាដូចគ្នានឹង
នាឡិកាដែរ ការកំណត់ពេលតាមនាឡិកានាំឲ្យស្រួលដល់កិច្ចការសព្វវេលា គឺពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃ
ស្រទំរកមើលស្រមោលមិនឃើញៗ (ស្រមោល) ត្រូវប្រាប់រដូវឲ្យដឹងថាបួសក្នុងរដូវណាៗ ត្រូវប្រាប់
ចំណែកថ្ងៃឲ្យដឹងថាពេលព្រឹក ឬរសៀលៗ ត្រូវប្រាប់សន្តិភិ ត្រូវអាចារ្យប្រាប់ការរួបរួមដល់ភិក្ខុដែល
ទើបនឹងបួសហើយ ឲ្យចាំទុកថា ខ្លួនបួសពីថ្ងៃណា ខែណារដូវណា ពេលម៉ោងប៉ុន្មានៗ ត្រូវប្រាប់និស្ស័យ
៤ថា បព្វជ្ជាអាស្រ័យភោជនជាតំនូត ដែលភិក្ខុត្រូវបានមកដោយកំឡាំងកំភួនជើង អ្នកត្រូវធ្វើសេចក្តី
ប្រឹងប្រែងក្នុងភោជននោះអស់មួយជីវិត។ អតិរេកលាភ (៧យ៉ាង) គឺភត្តិដែលទាយកថាយចំពោះសង្ឃ
ទាំងអស់១ ភត្តិដែលទាយកឲ្យដល់ភិក្ខុ២-៣រូប តាមសង្ឃសំដែងឲ្យ១ ភត្តិដែលទាយកនិមន្តទៅប្រគេន
១ ភត្តិដែលទាយកឲ្យដល់ភិក្ខុដោយស្លាក គឺសរសេរឈ្មោះភិក្ខុ ឬទាយកហើយចាប់១ ភត្តិដែលទាយក
ឲ្យតែមួយថ្ងៃក្នុងបក្ខៗ (ខាងខ្នើត ឬរនោច)១ ភត្តិដែលទាយកឲ្យក្នុងថ្ងៃឧបោសថ១ ភត្តិដែលទាយកឲ្យ
ក្នុងថ្ងៃមួយកើត ឬមួយរោច១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន)។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យនូវបិវរ
បង្សុកូលស្រម្ពត់ដែលគេចោលលើគំនរដី ឬសំរាមហើយរើសយកមកធ្វើជាបិវរៗ អ្នកត្រូវធ្វើការឧស្សា
ហ៍ក្នុងសំពត់បង្សុកូលនោះអស់មួយជីវិត។ អតិរេកលាភ (៦យ៉ាង) គឺសំពត់ធ្វើពីសំបកឈើ១ សំពត់ធ្វើពី
កប្បាស១ សំពត់ធ្វើពីសូត្រ១ សំពត់ធ្វើពីរោមសត្វ១ សំពត់ធ្វើពីជ្រូង១ សំពត់កង្កៈ គឺសំពត់ធ្វើពីរបស់
ទាំងប្រាំលាយគ្នា១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន)។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យម្លប់ឈើជាសេនាស

នៈ អ្នកត្រូវធ្វើការឧស្សាហ៍ក្នុងសេនាសនៈនោះអស់មួយជីវិត។ អតិរេកលាភ (៥យ៉ាង) គឺវិហារ១
អន្តរយោគ (រោងបាំងមួយចំហៀង)១ ប្រាសាទវែង១ ប្រាសាទដំបូលត្រងីល១ គុហា១ (បព្វជិតត្រេកអរ
ក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន)។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យភេសជ្ជៈដែលត្រាំដោយទឹកមូត្រស្អុយ អ្នកត្រូវធ្វើការឧស្សា
ហ៍ក្នុងភេសជ្ជៈនោះអស់មួយជីវិត។ អតិរេកលាភ (៥យ៉ាង) គឺទឹកដោះរាវ១ ទឹកដោះខាប់១ ប្រេង១ ទឹក
ឃ្មុំ១ ស្ករអំពៅ១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន)។

ចប់ និស្ស័យ៤។

[១៤៤] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុមួយរូប ហើយចោលឲ្យនៅម្នាក់
ឯង ក៏ចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះមកតែម្នាក់ឯងតាមក្រោយ បានជួបនឹងស្រ្តីដែលធ្លាប់ជាប្រពន្ធអំពីដើម
ក្នុងចន្លោះផ្លូវ។ ស្រ្តីនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ អ្នកឯងបួសហើយឬ? ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា អើ
អញបួសហើយ។ ស្រ្តីនោះនិយាយថា មេប៉ុនធម្ម ពួកអ្នកបួសបានដោយកម្រណាស់ (ណឿយ) អ្នកចូរ
មកសេពមេប៉ុនធម្មចុះ? ភិក្ខុនោះសេពមេប៉ុនធម្មនឹងស្រ្តីនោះហើយ ទៅយឺតយូរក្រោយគេ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកឯងធ្វើដំណើរឲ្យយឺតយូរយ៉ាងនេះ?
ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាហើយ ឲ្យភិក្ខុជាគ្នាប្រាប់កិច្ច
ដែលភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើ៤យ៉ាងផងថា ភិក្ខុឧបសម្បទាហើយ មិនត្រូវសេពមេប៉ុនធម្ម ដោយហោចទៅសូម្បី
នឹងសត្វតិរច្ឆានញឹក។ ភិក្ខុណាសេពមេប៉ុនធម្ម ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ
ជាសក្យៈ។ ធម្មតា បុរសមានក្បាលដាច់ហើយ មិនគួររស់ឡើងបាន ដោយកិរិយាតភ្ជាប់សរីរៈនោះ មាន
ឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុសេពមេប៉ុនធម្មហើយ មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធសក្យៈ
ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត។ ភិក្ខុឧបសម្បទាហើយ មិនត្រូវ
កាន់យករបស់ដែលគេមិនឲ្យ គឺកាន់យកដោយថេយ្យចិត្ត ដោយហោចទៅ ត្រឹមតែស្មៅមួយទង។ ភិក្ខុ
ណាមួយកាន់យករបស់មានតម្លៃ១បាទក្តី គួរដល់១បាទក្តី លើសជាង១បាទក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺ
កាន់យកដោយថេយ្យចិត្ត ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ។ ធម្មតា
ស្លឹកឈើល្បឿង (ទុំ) ដែលជ្រុះចុះចាកទងហើយ មិនគួរមានពណ៌ខៀវ (ស្រស់ខ្ចី) វិញបាន មានឧបមា
យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុកាន់យករបស់មានតម្លៃ១បាទក្តី គួរដល់១បាទក្តី លើសជាង១បាទក្តី ដែលគេមិន
បានឲ្យ គឺកាន់យកដោយថេយ្យចិត្ត មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មាន

ឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត។ ភិក្ខុឧបសម្បន្នហើយ មិនត្រូវក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិតឡើយ ដោយហោចទៅ តាំងពីស្រមោចខ្មៅ និងស្រមោចក្រហម។ ភិក្ខុក្លែងធ្វើរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត រាប់តាំងពីវិលុតគក់ដោយហោចទៅ ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ។ ធម្មតា ឬក្រាស់ បែកជាពីរហើយ ជាធម្មជាតិជិតវិញមិនបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុក្លែងធ្វើរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត។ ភិក្ខុឧបសម្បន្នហើយ មិនត្រូវនិយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដោយពាក្យថា អាត្មាត្រេកអរចំពោះក្នុងផ្ទះស្ងាត់ដូច្នោះ ដោយហោចទៅ។ ភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដែលសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ និយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម គឺឈានក្តី វិមោក្ខក្តី សមាធិក្តី សមាបត្តិក្តី មគ្គក្តី ផលក្តី ដែលមិនពិត ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ។ ធម្មតា ដើមឆ្នោតកំបុតចុងហើយ មិនគួរដុះឡើងទៀតបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដែលសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ និយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត។

ចប់ កិច្ចមិនគួរធ្វើយ៉ាងៗ

[១២៥] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ហើយក៏សឹកទៅ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយសឹកទៅ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងឃើញអាបត្តិនោះទេ? បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញអាបត្តិនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញអាបត្តិនោះទេ មិនត្រូវបំបួសទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសហើយ ត្រូវសួរអ្នកនោះថា លោកនឹងឃើញអាបត្តិនោះឬទេ? បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា លោកនឹងឃើញអាបត្តិនោះទេ? បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវសូត្រឱសារណកម្មចុះគឺសង្ឃត្រូវសូត្ររម្ងាប់កម្មនោះ លើកលែងធ្វើទោសតទៅ (មានសេចក្តីពិស្តារក្នុងកម្មក្នុងនេះ)។ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញទេ មិនត្រូវ

សូត្រឱសារណកម្មឡើយ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មហើយ ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា ឥឡូវលោក ឃើញអាបត្តិនោះឬទេ? បើភិក្ខុនោះឃើញ ការឃើញនេះជាការល្អ បើមិនឃើញទេ កាលបើភិក្ខុ ទាំងឡាយបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះទៀត កាលបើមិនបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ទេ មិនមានអាបត្តិព្រោះបរិភោគរួម នៅរួម (ដោយភិក្ខុនោះឡើយ)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនធ្វើតបអាបត្តិត្រូវអាបត្តិហើយ សម្លំ មិនចូលបរិវាស ឬមិន សំដែង។ ហើយសឹកទៅ។ អ្នកនោះត្រូវបំបែកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត។ ត្រូវភិក្ខុ ទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ? បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំ ករុណានឹងធ្វើតបវិញ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវ បំបួសទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសហើយ ត្រូវសួរសាមណេរនោះថា អ្នកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ? បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតប ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវ សួរភិក្ខុនោះថា លោកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ? បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតបអាបត្តិ នោះ ត្រូវសូត្រឱសារណកម្មចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវសូត្រឱសារណកម្មទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មហើយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ចូរលោកធ្វើតបអាបត្តិនោះ ចុះ។ បើភិក្ខុនោះធ្វើតប ការធ្វើតបនេះជាការល្អ បើមិនធ្វើតបទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តី ព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះទៀត កាលបើមិនបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាទេ មិនត្រូវអាបត្តិព្រោះ បរិភោគរួម ព្រោះនៅរួមទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយលើក វត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ហើយសឹកទៅ។ អ្នកនោះត្រូវបំបែកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ទៀត។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ? បើអ្នក នោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំនឹងមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវបំបួសទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសហើយ ត្រូវសួរសាមណេរនោះថា អ្នកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ នោះទេ? បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើ និយាយថា ខ្ញុំករុណាមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវសួរថា លោកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ? បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុ ទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវសូត្រឱសារណកម្ម ទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មហើយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិ អាក្រក់នោះទៅ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់ ការលះបង់នេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ កាលបើភិក្ខុ

ទាំងឡាយបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភ្នំនោះទៀត បើមិនបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាទេ មិន
ត្រូវអាបត្តិព្រោះបរិភោគរួម ព្រោះនៅរួមទេ។

ចប់ មហាខន្ធកៈទី១។

[១២៦] កាលបើព្រះវិន័យមានប្រយោជន៍ធំ នាំមកនូវសេចក្តីសុខដល់ភិក្ខុមានសីលជាទី
ស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ជាសភាវទ្រទ្រង់ទុកនូវសាសនាផង ជាទីគោចររបស់ព្រះជិនស្រី ជាសព្វញ្ញផង
មិនមែនជាវិស័យនៃបុគ្គលដទៃ ជាទីក្សេមក្សាន្តដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដោយប្រពៃ
ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកផង ដើម្បីដកលំដម្តើងនូវពួកភិក្ខុដែលមាន
សេចក្តីខ្មាសផង ដោយឥតសង្ស័យ អ្នកប្រាជ្ញដែលមានប្រក្រតីធ្វើនូវប្រយោជន៍ដ៏សមគួរ តែងប្រតិបត្តិ
ដោយឧបាយ ក្នុងខន្ធកវិន័យផង ក្នុងបរិវារផង ព្រមទាំងមាតិកា។ បុគ្គលណាមិនស្គាល់គោ បុគ្គល
នោះនឹងរក្សាហ្វូងគោដូចម្តេចបាន យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុណាមិនស្គាល់សីល ភិក្ខុនោះនឹងរក្សាសេចក្តី
សង្រួមក្នុងសីលដូចម្តេចបាន យ៉ាងនោះដែរ។ បើទុកជាព្រះសូត្រ និងព្រះអភិធម្មសាបសូន្យអស់ទៅ
ហើយ តែបើព្រះវិន័យមិនទាន់វិនាសនៅឡើយទេ ព្រះសាសនាឈ្មោះថា បិតបេរតទៅទៀតបាន។
ព្រោះហេតុនៃការសង្គ្រោះនោះ ខ្ញុំនឹងពោលនូវឧទ្ទានតាមលំដាប់ដោយសមគួរតាមប្រាជ្ញា ចូរលោក
ទាំងឡាយចាំស្តាប់ខ្ញុំជាអ្នកពោល។ វត្តផង និទានផង ន័យនៃអាបត្តិទាំងឡាយផង បេយ្យាលៈផង វត្ត
ជាដើមនោះ ខ្ញុំលំបាកនឹងធ្វើឲ្យអស់សព្វគ្រប់ ចូរលោកទាំងឡាយ ជ្រាបច្បាស់នូវវត្តជាដើមនោះ តាម
ន័យ (នៃឧទ្ទានតាមដែលខ្ញុំពោលដោយសង្ខេបតទៅនេះចុះ)។ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់គង់ក្រោម
ពោធិព្រឹក្ស១ រឿងទ្រង់គង់ក្រោមរាជាយតនព្រឹក្ស១ រឿងទ្រង់ត្រឡប់មកកាន់អដបាលនិគ្រោធវិញ
ហើយទ្រង់ពុទ្ធបរិវិតក្ត១ រឿងសហម្បតិព្រហ្ម១ រឿងអាឡារតាបស១ រឿងឧទ្ទកតាបស១ រឿងព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រិះរិះថា គួរសំដែងធម៌ដល់បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ១ រឿងទ្រង់ជួបនឹងឧបកាជីវក១ រឿងទ្រង់ស្តេច
ទៅកាន់ព្រៃឥសិបតនមិតទាយវន១ រឿងកោណ្ឌញ្ញភិក្ខុ១ រឿងភិទ្ធិយភិក្ខុ១ រឿងវប្បភិក្ខុ១ រឿងមហា
នាមភិក្ខុ១ រឿងអស្សជិភិក្ខុ១ រឿងយសកុលបុត្រ១ រឿងសំឡាញ់៤នាក់១ រឿងសំឡាញ់៥០នាក់១ រឿង
ព្រះបរមសាស្តានោះទ្រង់បញ្ជូនពួកព្រះអរហន្តទាំងពួងទៅកាន់ទិស ដើម្បីប្រកាសសាសនា រឿងមារ
១ រឿងកុមារទាំង៣០នាក់១ រឿងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប១ រឿងជដិលឈ្មោះនទិកស្សប១ រឿង
ជដិលឈ្មោះគយាកស្សប១ រឿងពោធិភ្លើង១ រឿងមហារាជ១ រឿងព្រះឥន្ទ្រ១ រឿងព្រហ្ម១ រឿងអ្នកដែន
អង្គៈ មគធៈទាំងអស់១ រឿងសំពត់បង្កុក១ រឿងស្រះបោក១ រឿងថ្មបោកសំពត់បង្កុក១ រឿង
ដើមថ្ងា១ រឿងថ្មហាលសំពត់បង្កុក១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់នាំយកផ្ទៃព្រីង១ រឿងទ្រង់នាំយកផ្ទៃ

ស្វាយ១ រឿងទ្រង់នាំយកផ្នែកន្ទួតព្រៃបាលីថា អាមណ្ឌា ធ្លាប់ប្រែថា ល្អ តែត្រង់ពាក្យថា អាមណ្ឌា
នេះ ឃើញក្នុងច្បាប់ឱរុបថា អាមលកោ ដែលប្រែថាកន្ទួតព្រៃ ហេតុនេះ គួរប្រែថា កន្ទួតព្រៃវិញ ព្រោះ
រឿងខាងដើមថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់នាំយកផ្នែកន្ទួតព្រៃៗ១ រឿងទ្រង់នាំយកផ្នែកសម័័្ម រឿងទ្រង់នាំយកផ្កា
បារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស១ រឿងទ្រង់ធ្វើបាដិហារិយ័ត្រាស់ថា ម្ចាស់កស្សប ឧសចូរែបក១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា ភ្លើង
ចូរឆេះ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា ភ្លើងចូររលត់១ រឿងពួកជដិលមុជទឹក១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគនិម្មិត
ជើងក្រាន១ រឿងភ្លៀង១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធក្នុងគយាសីសប្រទេស១ រឿងទ្រង់គង់ក្នុងលដ្ឋិវនឧទ្យាន
(សួនព្រៃឆ្នោត)១ រឿងព្រះបាទមាគធរាជ១ រឿងឧបតិស្សមាណាព១ រឿងកោលិតមាណាព១ រឿងអ្នក
ដែនមគធៈដឹងច្បាស់ថាពួកកុលបុត្រប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ១ រឿងពួកភិក្ខុស្លៀកដណ្តាប់មិនល្អ១ រឿងទ្រង់
អនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយ័បណ្តោញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តមិនល្អ១ រឿងព្រាហ្មណ៍ស្តាំស្តមសៅហ្មង១
រឿងភិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារ១ រឿងព្រាហ្មណ៍បួសដើម្បីចិញ្ចឹមពោះ១ រឿងមាណាពទើបតែនឹងមកសូមផ្ទួស
ភិក្ខុប្រាប់និស្ស័យមុន១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដោយគណសង្ឃតិចជាង១០រូប១ រឿងទ្រង់
ហាមភិក្ខុដែលមានវស្សាតិចជាង១០ មិនឲ្យឧបសម្បទាគេ១ រឿងទ្រង់ហាមភិក្ខុដែលល្ងង់ៗ មិនឲ្យ
ឧបសម្បទាគេ១ រឿងឧបជ្ឈាយ័ចៀសចេញទៅកាន់ទិស១ រឿងភិក្ខុមានវស្សា១០ឲ្យនិស្ស័យ១ រឿងពួក
អន្តេវាសិកប្រព្រឹត្តមិនល្អក្នុងអាចារ្យត្រូវបណ្តោញ១ រឿងទ្រង់ហាមពួកភិក្ខុល្ងង់ៗ មិនឲ្យនិស្ស័យគេ១
រឿងរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ១ រឿងភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ គួរនិងមិនគួរឲ្យឧបសម្បទាគេជាដើម១ រឿងភិក្ខុ
ប្រកបដោយអង្គ៦ គួរនិងមិនគួរឲ្យឧបសម្បទាគេជាដើម១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលណាពី
ដើមធ្លាប់ជាតិរិយ ដល់មកបួសជាភិក្ខុ មិនស្តាប់ពាក្យឧបជ្ឈាយ័ ហើយត្រឡប់ទៅជាតិរិយដូចដើម បើ
មកវិញមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើបុគ្គលឯទៀតធ្លាប់ជាតិរិយ ហើយប្រាថ្នាបព្វជ្ជា
ឧបសម្បទា ត្រូវឲ្យនៅបរិវាស៤ខែ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើតិរិយមកបួសទាំងអាក្រាត ត្រូវឧបជ្ឈាយ័
ស្វែងរកដំឡើងវិញ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើតិរិយមិនទាន់កោរសក់ ត្រូវសង្ឃអបលោកធ្វើកណ្តុកម្ម១
រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើជដិលជាកម្មវាទី កិរិយវាទី មិនបាច់ឲ្យនៅបរិវាស១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើជាតិស
ក្សៈធ្លាប់ជាតិរិយមកបួស មិនបាច់ឲ្យនៅបរិវាស១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសមនុស្សមានអាពាធ៥
យ៉ាងក្នុងដែនមគធៈ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសរាជអមាត្យ១ រឿងភិក្ខុបំបួសអង្គុលិមាលចោរ
ក្រោយមកទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសចោរ១ រឿងព្រះបាទមាគធរាជទ្រង់អនុញ្ញាតទោសដល់ពួកអ្នកបួស
ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសចោរទំលាយគុក១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យ
បំបួសចោរដែលរាជការព្យួរទោសទុក១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់១
រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យ

បំបួសមនុស្សដែលជំពាក់បំណុលគេ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្ញុំគេ១ រឿងភិក្ខុបំបួសទារក
កោរទុកជុក១ រឿងភិក្ខុបំបួសទារកឈ្មោះឧបាលិ១ រឿងត្រកូលវិនាសដោយអហិវាតករោគ១ រឿង
ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអានន្ទមានសទ្ធា១ រឿងកណ្តកសាមណេរ១ រឿងមនុស្សពោលទោសភិក្ខុថា
ទិសចង្អៀត១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងនិគ្រោធារាមទៀបក្រុងកបិលវត្ត១ រឿងព្រះសារីបុត្ត
បំបួសទារក១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសិក្ខាបទ១០ដល់សាមណេរ១ រឿងសាមណេរនៅដោយមិនគោរព
កោតក្រែងភិក្ខុ១ រឿងភិក្ខុត្រិះរិះថាគួរធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចដល់សាមណេរ១ រឿងភិក្ខុធ្វើអារវណកម្ម
ដល់ពួកសាមណេរទូទៅទាំងអារាមរបស់សង្ឃទាំងមូល១ រឿងភិក្ខុធ្វើអារវណកម្មដល់ពួកសាមណេរ
ចំពោះអាហារតាមមុខទ្វារ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើអារវណកម្ម ដល់ពួកសាមណេរមិនប្រាប់ឧបជ្ឈាយ័
១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រលោមយកសាមណេររបស់ភិក្ខុជាថេរៈ១ រឿងកណ្តកសាមណេរប្រទុស្តភិក្ខុនី
ឈ្មោះកណ្តកី១ រឿងព្រះសម្តេចទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសបណ្ឌក១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស
ដែលលួចសំវាស១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសភិក្ខុដែលរត់ទៅចូលពួកតិរិយ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ
បំបួសសត្វតិរច្ឆានដោយហេតុអហិវាតកមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស
ដែលសម្លាប់ម្តាយ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលសម្លាប់ឪពុក១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួស
មនុស្សដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលប្រទុស្តភិក្ខុនី១ រឿងទ្រង់
ហាមមិនឲ្យបំបួសបុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសបុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតឲ្យ
ពូរពងឡើង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលជាឧកតោព្យញ្ជនក១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ
ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលគ្មានឧបជ្ឈាយ័១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យយកសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ័១ រឿងទ្រង់ហាម
មិនឲ្យយកគណៈជាឧបជ្ឈាយ័១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យយកបណ្ឌកជាឧបជ្ឈាយ័១ រឿងទ្រង់ហាមមិន
ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ១
រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រ គ្មានចីវរទាំងពីរយ៉ាងនោះ១ រឿងទ្រង់ហាម
មិនឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីបាត្រគេ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចី
ចីវរគេ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីទាំងបាត្រ ទាំងចីវរគេ១ រឿងទ្រង់ហាម
មិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតដៃ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតជើង១ រឿងទ្រង់ហាមមិន
ឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងដៃទាំងជើង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតត្រចៀក១ រឿងទ្រង់
ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀក ទាំងច្រមុះ
១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃឬមេ
ជើង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដាច់សរសៃដំទំ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សមានម្រាម

ដៃជាប់គ្នា១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សគម្ភ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សត្បើ១ រឿងទ្រង់
ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សពាក្យ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមាន
ស្លាកស្នាម១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែង
មនុស្សដែលរាជការព្យួរទោសទុក១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សជើងស្លក់១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ
បំប្លែងមនុស្សដែលមានរោគអាក្រក់១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សប្រទុស្តបរិសទ្យ១ រឿងទ្រង់
ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទើបនឹងខ្វាក់ ឬខ្វាក់ម្ខាង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សក្លែងក្លង់ដៃជើង
១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សខ្នក១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សដែលស្លាប់មួយចំហៀង
ខ្លួន១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សខ្លិន១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សចាស់គ្រាំគ្រា១ រឿង
ទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត ឬខ្វាក់ទាំងពីរខាង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្ស
គ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សច្រង់១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំង
គ១ មិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំងច្រង់១ មិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទាំងគទាំងច្រង់១ មិន
ឲ្យបំប្លែងមនុស្សទាំងខ្វាក់ពីកំណើត ទាំងគ ទាំងច្រង់១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យនិស្ស័យដល់ពួកភិក្ខុអលដ្ឋី
១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យនៅអាស្រ័យនឹងពួកភិក្ខុអលដ្ឋី១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយមិន
បាច់មាននិស្ស័យបាន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបម្រើជម្ងឺ មិនទាន់បាននិស្ស័យនៅដោយឥតនិស្ស័យ
បាន ព្រោះភិក្ខុឈឺអង្វរ១ រឿងទ្រង់ព្រះមហាកស្សបប្រើបម្រើឲ្យទៅនិមន្តព្រះអានន្តថា ចូរមកសូត្រឲ្យ
ឧបសម្បទាបេក្ខៈ១ រឿងទ្រង់ឧបសម្បទាពីរូប ប្រកែកគ្នាអំពីរឿងដណ្តើមគ្នាឧបសម្បទាមុន១ រឿងទ្រង់
អនុញ្ញាតឲ្យសូត្រអនុស្សារវនាជាមួយគ្នាដោយមានឧបជ្ឈាយ័តៃមួយរូប១ រឿងទ្រង់កុមារកស្សបមានអាយុ
២០ឆ្នាំ រាប់តាំងពីឆ្នាំដែលនៅក្នុងគភ៌ផង បានឧបសម្បទា១ រឿងទ្រង់ពួកឧបសម្បទាដែលអាពាធទាំងឡាយ
បៀតបៀនប្រាកដឡើង១ រឿងទ្រង់ពួកភិក្ខុស្នរអន្តរាយិកធម៌នឹងពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈ ដែលមិនទាន់ប្រៀន
ប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខៈអៀនខ្មាស១ រឿងទ្រង់ពួកភិក្ខុប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ ក្នុងទឹកណ្តាលជំនុំ
សង្ឃនោះ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅក្នុងទិសមគ្គរហើយ សីមស្នរអន្តរាយិកធម៌ក្នុងកណ្តាល
សង្ឃ១ រឿងទ្រង់ហាម មិនឲ្យភិក្ខុល្ងង់ៗប្រៀនប្រដៅ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មតិ
ប្រៀនប្រដៅ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យអាចារ្យនិងឧបសម្បទាបេក្ខៈ ចូលមកក្នុងជំនុំសង្ឃជាមួយគ្នា១ រឿង
ឧបសម្បទាបេក្ខៈ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃដោយពាក្យថា សូមឲ្យសង្ឃស្រោចស្រង់១ រឿងទ្រង់ប្រាប់និស្ស័
យបួន១ រឿងទ្រង់ភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាហើយ ដើរមកតែម្នាក់ឯង ជួបនឹងស្រ្តីជាបុរាណទុតិយិកាត្រង់ក
ណ្តាលផ្លូវ១ រឿងទ្រង់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ១ រឿងទ្រង់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះ
មិនធ្វើតបន្តវអាបត្តិ១ រឿងទ្រង់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់នូវទិដ្ឋិអាក្រក់១។

រួមរឿងក្នុងខន្ធកៈនេះ ១៧២រឿងដោយបការដូច្នោះ។

ចប់ ឧទ្ទានក្នុងមហាខន្ធកៈ។

ឧបោសថក្នុងក្នុងកៈ

[១៤៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់លើភ្នំគិរីជ្រកក្នុង ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ ក៏សម័យនោះ ឯង ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខគីក្នុងកន្លះខែម្តងៗ ហៅថាបក្ខមួយៗ។ មនុស្សទាំងឡាយតែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះ ដើម្បីស្តាប់ធម៌។ មនុស្ស ទាំងឡាយនោះកើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វាជក មានលទ្ធិដទៃក៏បានបក្ខពួកឡើង។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់សម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់ កើតព្រះទ័យត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះឯង ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ប្រជុំគ្នា និយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខ មនុស្សទាំងឡាយតែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំង នោះដើម្បីស្តាប់ធម៌ មនុស្សទាំងនោះក៏កើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជកមាន លទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃក៏បានបក្ខពួកឡើង បើដូច្នោះ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រជុំគ្នា ក្នុងថ្ងៃទី១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខដែរ។ ទើបព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុង ទីសមគួរ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានទូលព្រះដ៏ មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាសម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់ កើតចិត្តត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ តែងប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃ ទី១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខ មនុស្សទាំងឡាយ តែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះ ដើម្បីស្តាប់ធម៌ ពួក មនុស្សទាំងនោះ ក៏កើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វា ជកមានលទ្ធិដទៃ ក៏បានបក្ខពួកឡើង បើដូច្នោះ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខដែរ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គសូមទ្រង់អនុញ្ញាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោក ម្ចាស់ទាំងឡាយ ត្រូវតែប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១២ ទី១៥ ទី៨នៃបក្ខ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគញ៉ាំង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិល្អ ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម៌កថា។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ដែលព្រះ ដ៏មានព្រះភាគឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិល្អ ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម៌កថាហើយ ក៏ក្រោកចាក អាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ (យាងវិលខាងស្តាំ) ហើយចៀសចេញទៅ។ ព្រោះ

និទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខ។

[១២៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខ ហើយអង្គុយនៅ តែស្ងៀម។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះដើម្បីស្តាប់ធម៌។ មនុស្សទាំងឡាយនោះក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណៈទាំងឡាយ ជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងមកប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខ ហើយអង្គុយនៅតែស្ងៀម ដូចជាជ្រូកធាត់ (ដូច្នោះ) សោះ គួរតែលោក ទាំងឡាយប្រជុំគ្នា ហើយនិយាយធម៌។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រជុំគ្នា និយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខ។

[១២៩] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្ងំក្នុងទីស្ងាត់កើតព្រះទ័យត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះ ថា បើដូច្នោះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះដែលតថាគតបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឲ្យជាបាតិមោក្ខទ្ទេសដល់ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បាតិមោក្ខទ្ទេសនោះនឹងបានជាឧបោសថកម្ម របស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគចេញចាកទីសម្ងំក្នុង ពេលថ្ងៃរសៀល ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃនេះ តថាគតសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ កើតចិត្តត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ មានតែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខា បទទាំងឡាយនោះ ដែលតថាគតបញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យជាបាតិមោក្ខទ្ទេសដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ នោះ បាតិមោក្ខទ្ទេសនោះនឹងជាឧបោសថកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុសំដែងយ៉ាងនេះ។ គឺភិក្ខុដែលទ្រាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ស័យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃ ហើយ សង្ឃគួរធ្វើឧបោសថ គួរសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ បុព្វកិច្ចកិច្ចដែលសង្ឃត្រូវចាត់ចែងឲ្យស្រេចមុន ធ្វើឧបោសថ។ របស់សង្ឃដូចម្តេច។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយប្រាប់សេ ចក្តីបរិសុទ្ធិ។ ខ្ញុំនឹងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ យើងទាំងឡាយដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា ចូរប្រុងស្តាប់យក ចិត្តទុកដាក់នូវបាលីនោះ។ លោកអង្គណាមានអាបត្តិ ត្រូវលោកអង្គនោះប្រាប់ កាលបើមិនមានអាបត្តិ ទេ ត្រូវនៅឲ្យស្ងៀម។ ខ្ញុំនឹងសំគាល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ដោយការស្ងៀម

ម។ ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេសួររូបញ្ជាចំពោះរូបម្នាក់ៗតែងដោះស្រាយ យ៉ាងណាមិញ ពាក្យដែលខ្ញុំ
ប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគំរប់បីដងយ៉ាងនេះ ក្នុងបរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងនេះ ក៏ដូច្នោះដែរ។ ភិក្ខុណា
មួយ កាលដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគំរប់បីដង ទើបរលឹកឃើញ តែមិនប្រាប់អាបត្តិដែលមាន
ភិក្ខុនោះ ត្រូវសម្បជានមុសាវាទ។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក៏ឯសម្បជានមុសាវាទ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគត្រាស់ថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយមួយដែរ ហេតុនោះ ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិហើយ រលឹក
ឃើញ ប្រាថ្នាសេចក្តីបរិសុទ្ធ ត្រូវប្រាប់អាបត្តិដែលមាន។ ព្រោះថា អាបត្តិដែលភិក្ខុប្រាប់ហើយ ជាការ
ស្រួល។

[១៥០] ត្រង់ពាក្យថា បាតិមោក្ខ សេចក្តីថា ធម្មជាតិនេះជាដើម ធម្មជាតិនេះជាប្រធាន ធម្មជាតិ
នៃជាមុនដម្បងនៃកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហេតុនោះតថាគតហៅថាបាតិមោក្ខ។ ពាក្យថា លោកដ៏មាន
អាយុ ឯពាក្យថា លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាពាក្យនិយាយដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ នេះជាពាក្យនិយាយ
ដោយសេចក្តីគោរព នេះជាឈ្មោះនៃបុគ្គលប្រកបដោយសេចក្តីគោរព និងជាទីកោតក្រែង។ ពាក្យថា ខ្ញុំ
នឹងសំដែង គឺខ្ញុំនឹងប្រាប់ នឹងបង្ហាញ នឹងឲ្យដឹងច្បាស់ នឹងផ្លូវផ្តង (ផ្តើម) នឹងបើក នឹងចែក នឹងធ្វើឲ្យរាក់
នឹងប្រកាសឬផ្តៀង។ ពាក្យថា បាលីនោះ តថាគតសំដៅយកបាតិមោក្ខ។ ពាក្យថា យើងទាំងឡាយ
ដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា គឺភិក្ខុជាថេរៈក្តី ភិក្ខុខ្ចីវស្សាក្តី ភិក្ខុជាកណ្តាលក្តី ទាំងអម្បាលមានក្នុងបរិសទ្យ
នោះ តថាគតហៅភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះថា យើងទាំងឡាយដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា។ ពាក្យថា ចូរឬស្តាប់
បំ គឺយើងចូរធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ផ្តិតផ្តង់នូវបាតិមោក្ខទាំងអស់ដោយចិត្ត។ ពាក្យថា យក
ចិត្តទុកដាក់ គឺយើងចូរមានចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ មានចិត្តមិនរើវាយ មានចិត្តមិនរាយមាយ
ហើយពិចារណា (បាតិមោក្ខនោះ)។ ពាក្យថា លោកអង្គណាមានអាបត្តិ គឺភិក្ខុជាថេរៈ ឬភិក្ខុខ្ចី ឬភិក្ខុជា
កណ្តាល បណ្តាអាបត្តិទាំង៥កង ត្រូវអាបត្តិណាមួយក្តី បណ្តាអាបត្តិទាំង៧កង ត្រូវអាបត្តិណាមួយក្តី។
ពាក្យថា ត្រូវលោកអង្គនោះប្រាប់ គឺភិក្ខុនោះត្រូវសំដែង ភិក្ខុនោះត្រូវបើក ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើឲ្យរាក់ឡើង
ភិក្ខុនោះត្រូវប្រកាសក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលមួយក្តី។ ដែលឈ្មោះថា មិន
មានអាបត្តិ គឺភិក្ខុមិនបានត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវអាបត្តិណាហើយ ចេញចាកអាបត្តិក្តី។ ពាក្យថា ត្រូវនៅ
ស្ងៀម គឺត្រូវអត់ មិនត្រូវនិយាយ។ ពាក្យថា ខ្ញុំនឹងសំគាល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយថា ជាបុគ្គល
បរិសុទ្ធ គឺខ្ញុំនឹងដឹង នឹងចាំទុក។ ពាក្យថា ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេសួររូបញ្ជាចំពោះរូបម្នាក់ៗ តែងដោះ
ស្រាយយ៉ាងណាមិញ សេចក្តីថា បុគ្គលម្នាក់ដែលបុគ្គលម្នាក់ទៀតសួរហើយ ត្រូវតែដោះស្រាយ មាន
ឧបមាយ៉ាងណា ភិក្ខុសួរខ្ញុំចំពោះអាបត្តិ ដែលភិក្ខុគួរដឹងក្នុងបរិសទ្យនោះយ៉ាងនោះ ក៏មានឧបមេយ្យ
យ៉ាងនោះដែរ។ ដែលហៅថា បរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺតថាគតសំដៅយកភិក្ខុបរិសទ្យ។ ពាក្យ

ថា ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគំរប់បីដង គឺពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈម្តងផង
 ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគំរប់បីដង
 ផង។ ពាក្យថា រលឹកឃើញ គឺដឹងបាន ចាំបាន។ ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិដែលមាន គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិណាក្តី
 ត្រូវហើយមិនចេញចាកអាបត្តិក្តី។ ពាក្យថា មិនប្រាប់ គឺមិនសំដែង មិនបើក មិនធ្វើឲ្យងាយ មិនប្រកាស
 ក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលមួយក្តី។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះត្រូវសម្បជានមុសាវាទ
 គឺសម្បជានមុសាវាទ ជាអាបត្តិអ្វីៗ សម្បជានមុសាវាទ ជាអាបត្តិទុក្ខដៗ ពាក្យថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់ថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ គឺធម៌នោះធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្វីៗ ធម៌នោះធ្វើនូវសេចក្តី
 អន្តរាយដល់ការបានបឋមជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានទុតិយជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ
 ដល់ការបានតតិយជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានចតុត្ថជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការ
 បាននូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ គឺឈាន វិមោក្ខ សមាធិ សមាបត្តិ នេក្ខម្មៈ ការរលាស់ចេញចាកភព សេច
 ក្តីស្ងប់ស្ងាត់។ ពាក្យថា ហេតុនោះ គឺព្រោះដំណើរនោះ។ ពាក្យថា រលឹកឃើញ គឺដឹងបាន ចាំបាន។
 ពាក្យថា ប្រាថ្នាសេចក្តីបរិសុទ្ធ គឺប្រាថ្នាចេញចាកអាបត្តិ ប្រាថ្នាដើម្បីស្អាត។ ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិដែល
 មាន គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវហើយមិនចេញចាកអាបត្តិក្តី។ ពាក្យថា ត្រូវប្រាប់ គឺភិក្ខុត្រូវប្រាប់អាបត្តិ
 ក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលម្នាក់ក្តី។ ពាក្យថា ព្រោះអាបត្តិដែលភិក្ខុប្រាប់
 ហើយជាការស្រួល គឺជាការស្រួលដើម្បីអ្វីៗ ជាការស្រួលដើម្បីបានបឋមជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបាន
 ទុតិយជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបានតតិយជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបានចតុត្ថជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បី
 បានកុសលធម៌ទាំងឡាយ គឺឈាន វិមោក្ខ សមាធិ សមាបត្តិ នេក្ខម្មៈ ការរលាស់ចេញចាកភព សេចក្តី
 ស្ងប់ស្ងាត់។

[១៥១] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែងនូវ
 បាតិមោក្ខហើយ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ថ្ងៃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ថ្ងៃទេ ភិក្ខុ
 ណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខតែក្នុង
 ថ្ងៃឧបោសថ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែងនូវ
 បាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុង១បក្ខពាដង គឺ ក្នុងថ្ងៃទី១២ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុង១បក្ខ ពាដងទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ១បក្ខម្តង (កន្លះខែម្តង) គឺក្នុងថ្ងៃ១២ក្តី ទី១៥ក្តី។

[១៥២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆត្រិយភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ដោយសមគួរដល់បរិសទ្យ គឺ ចំពោះបរិសទ្យរបស់ខ្លួនៗ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ដោយសមគួរដល់បរិសទ្យ គឺចំពោះ បរិសទ្យរបស់ខ្លួនៗទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវ ឧបោសថកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តឧបោសថកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលព្រមព្រៀងគ្នា សេចក្តីព្រមព្រៀងមាន កំណត់ត្រឹមណាហ្ន៎ មានកំណត់ត្រឹមអាវាសមួយ ឬផែនដីទាំងអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរ នុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាវាសមួយមានកំណត់ ត្រឹមណា តថាគតអនុញ្ញាតសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាមានកំណត់ត្រឹមនុ៎ះឯង។

[១៥៣] ក៏សម័យនោះឯង ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ នៅក្នុងមទ្ធកុច្ឆិមិគទាយវន ក្បែរក្រុងរាជ គ្រឹះ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុសម្បូរនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏កើតសេចក្តីត្រិះរិះឡើងក្នុងចិត្ត យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគួរទៅកាន់ឧបោសថឬ មិនគួរទៅទេ អាត្មាអញគួរទៅធ្វើសង្ឃកម្មឬ មិនគួរ ទៅទេ ព្រោះថា អាត្មាអញបរិសុទ្ធដោយសេចក្តីបរិសុទ្ធយ៉ាងបំផុតហើយ។ ត្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគ ទ្រង់ជ្រាបការត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ ដោយព្រះហឫទ័យ ហើយទ្រង់បាត់ អំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ ក្នុងមទ្ធកុច្ឆិមិគទាយវន (រហ័ស) ឧបមាដូចជាបុរសមានកំឡាំងលាដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលលាចេញយ៉ាងនោះឯង។ ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ គង់លើអាសនៈដែលគេតែងតាំងហើយ។ ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីគួរមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះនឹងព្រះមហាកប្បិនដ៏ មានអាយុ ដែលគង់នៅក្នុងទីគួរមួយថា នែកប្បិន អ្នកឯងសម្បូរនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយកើតការត្រិះរិះក្នុង ចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគួរទៅកាន់ឧបោសថឬ មិនគួរទៅទេ គួរទៅធ្វើសង្ឃកម្មឬ មិនគួរទៅទេ ព្រោះថាអាត្មាអញបរិសុទ្ធដោយសេចក្តីបរិសុទ្ធយ៉ាងបំផុតហើយ ដូច្នោះ មែនឬ។ ព្រះមហាកប្បិនក្រាប ទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា អ្នកជាពួកព្រាហ្មណ៍ បើ នឹងមិនធ្វើសក្ការៈ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិនបូជាឧបោសថទេ តើបាននរណានឹងធ្វើសក្ការៈ នឹងគោរព នឹងរាប់អាន នឹងបូជាឧបោសថវិញ នៃព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកទៅកាន់ឧបោសថ កុំខានទៅឡើយ ចូរអ្នកទៅ (ធ្វើ)សង្ឃកម្ម កុំខានទៅឡើយ។ ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុទទួលព្រះពុទ្ធដីកថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា ប្រោស យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុឃើញត្រូវ កាន់យកត្រូវ អាចហ៊ាន រីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ទ្រង់បាត់ទៅអំពីមុខព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ

ក្នុងមន្ទីរពិគ្រោះយោបល់ ទៅប្រាកដលើកិច្ចសន្យា (រហ័ស) ឧបមាដូចជាបុរសមានកំឡាំង លាដើមដៃ ដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលដើមដៃដែលលាចេញយ៉ាងនោះឯង។

[១៥២] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ថា អាវាសមួយមានកំណត់ត្រឹមណា សេចក្តីព្រមព្រៀងមានកំណត់ត្រឹមនុ៎ះ។ ចុះអាវាសមួយនោះ តើ មានកំណត់ដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯសីមា នោះ ត្រូវភិក្ខុសន្មតយ៉ាងនេះ។ ដើមដំបូង ត្រូវភិក្ខុកំណត់ (សំដែង) និមិត្តទាំងឡាយ គឺកំណត់ក្នុង និមិត្ត [អដ្ឋកថា ថា ក្នុងមាន៣យ៉ាង គឺក្នុងសុទ្ធទ ក្នុងសុទ្ធទ ក្នុងលាយដ៏១ កំណត់ប៉ុនដំរីឡើងទៅ។ និមិត្ត ត្រូវនោះ កំណត់ប៉ុនគោធំ ក្របីធំយ៉ាងធំ យ៉ាងតូចកំណត់ប៉ុនដុំស្ករអំពៅ មានទម្ងន់៣២បល (ប្រហែលទម្ងន់គ្រាប់ស្រូវ៥១២០០គ្រាប់)។ និមិត្តព្រៃនោះ គឺរៀវព្រៃឈើមានខ្លឹមខាងក្រៅ មានដូង ត្នោត ស្នាជាដើមចេញ ក្រៅអំពីនោះ គួរទាំងអស់។ និមិត្តដើមឈើនោះ បានដល់ដើមឈើមានខ្លឹម មានដើមរាំងក្នុងដើម។ និមិត្តផ្លូវនោះ សំដៅយកផ្លូវដើរជើង ផ្លូវរទេះ។ និមិត្តដម្បូកនោះ កំណត់កំ ពស់៨ធ្នាប់ មានទំហំប៉ុនស្នែងគោឡើងទៅ។ និមិត្តស្ទឹងនោះ គឺសំដៅយកស្ទឹងដែលមានខ្សែទឹកមិន ដាច់គ្រប់២ខែ ក្នុងរដូវភ្លៀង កាលភិក្ខុនិស្សៀកដណ្តប់បិទបាំងបរិមណ្ឌល៣ ចុះទូងទៅ ល្មមទឹកស្បៀង នេះជាកំណត់យ៉ាងរាក់បំផុត។ និមិត្តទឹកនោះ សំដៅយកទឹកមិនហូរ ដូចជាទឹកដក់នៅក្នុងកន្លែងជ្រូក ឈ្នុះក្តី បឹងសម្រាប់ក្មេងអ្នកស្រុកលេងក្តី រណ្តៅដែលគេដឹក ហើយចាក់ទឹកឲ្យពេញក្តី រហូតដល់អណ្តូង ស្រះបោក្នុងរណីជាដើម។ ឬជានិមិត្ត ព្រៃជានិមិត្ត ដើមឈើជានិមិត្ត ផ្លូវជានិមិត្ត ដម្បូកជានិមិត្ត ស្ទឹង ជានិមិត្ត ទឹកជានិមិត្ត លុះភិក្ខុស្រាស ប្រតិពលកំណត់និមិត្តទាំងឡាយហើយ ត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់ហើយ ដោយជុំវិញ មាន កំណត់ត្រឹមណា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមាឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើ គ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ កំណត់ត្រឹមនោះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះ សង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយ ដែលសង្ឃកំណត់ហើយ ដោយជុំវិញ មានកំណត់ ត្រឹមណា ឥឡូវសង្ឃសន្មតសីមា ឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំង ឡាយនេះ មានកំណត់ត្រឹមនោះ។ សេចក្តីសន្មតសីមា ឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយ គ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិន គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ សីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មាន

ឧបោសថជាមួយគ្នា សង្ឃបានសន្មតដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះហើយ។ ការសន្មតសីមានោះ គាប់ចិត្ត ដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[១៥៥] ក៏សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត្តការសន្មតសីមាហើយ ក៏សន្មតសីមាទាំងឡាយធំហួសពេក គឺទំហំ៤យោជន៍ខ្លះ ៥យោជន៍ខ្លះ ៦យោជន៍ខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមកកាន់ទីឧបោសថ ជួនកាលមកទាន់ភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ជួនកាលមកដល់ ក្នុងពេលដែលភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ជួនកាលក៏អាក់ខាននៅត្រឹមពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតសីមាធំហួសពេក គឺមានទំហំ៤យោជន៍ក្តី ៥យោជន៍ក្តី ៦យោជន៍ក្តីទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមាទំហំ៣យោជន៍យ៉ាងដ៏។

[១៥៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុសន្មតនទីបារសីមាស្រន្មតសីមាត្រើយស្ទឹង គឺសីមាដែលសង្ឃចង់គ្របស្ទឹង ទុកឲ្យនៅក្នុងសីមា។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយមកកាន់ឧបោសថ ក៏រសាត់ទៅតាមទឹកខ្លះ បាត្រទាំងឡាយក៏រសាត់ទៅខ្លះ ចីវរទាំងឡាយក៏រសាត់ទៅខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតនទីបារសីមាទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងស្ទឹងណាមានទូកទៅមកជានិច្ច មានស្ពានតាំងនៅជានិច្ច តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតស្ទឹងមានសភាពយ៉ាងនោះជានទីបារសីមាបាន។

[១៥៧] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសំដែងបាតិមោក្ខរាល់ៗបរិវេណ ដោយមិនបានកំណត់ទី។ ពួកភិក្ខុជាអគន្ធកៈមិនដឹងថា ថ្ងៃនេះសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថក្នុងទីណា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ៗបរិវេណ ដោយមិនបានកំណត់ទីទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវការទីណា គឺវិហារក្តី អឌ្ឍយោគក្តី ប្រាសាទវែងក្តី ប្រាសាទដង្កូលត្រងីលក្តី គុហាក្តី តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតទីនោះ ជាពោធិឧបោសថ ហើយធ្វើឧបោសថចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ គឺភិក្ខុឆ្ងាស ប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះ ជាពោធិឧបោសថ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវសង្ឃសន្មតលំនៅ

ឈ្មោះនេះ ជាពោធិ៍សាត់។ ការសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះ ជាពោធិ៍សាត់ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ លំនៅឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតជាពោធិ៍សាត់ហើយ។ ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[១៥៨] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃសន្មតពោធិ៍សាត់ពីរ ក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងពោធិ៍សាត់ទាំងពីរ ដោយគិតថា សង្ឃធ្វើពោធិ៍សាត់ក្នុងពោធិ៍សាត់នេះ សង្ឃធ្វើពោធិ៍សាត់ក្នុងពោធិ៍សាត់នេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតពោធិ៍សាត់ពីរ ក្នុងអាវាសមួយទេ ភិក្ខុណាសន្មតត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដកពោធិ៍សាត់មួយចេញ ហើយធ្វើពោធិ៍សាត់ក្នុងពោធិ៍សាត់មួយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវដកយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃដកពោធិ៍សាត់ឈ្មោះនេះចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវសង្ឃដកពោធិ៍សាត់ឈ្មោះនេះ។ ការដកពោធិ៍សាត់ឈ្មោះនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរនិយាយឡើង។ ពោធិ៍សាត់ឈ្មោះនេះ សង្ឃបានដកហើយ។ ការដកពោធិ៍សាត់នេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[១៥៩] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃសន្មតពោធិ៍សាត់តូចពេក ក្នុងអាវាសមួយ។ ពោធិ៍សាត់ក្នុងថ្ងៃនោះ មានភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រជុំគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយអង្គុយលើទីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយស្តាប់បាតិមោក្ខ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុត្រូវសន្មតពោធិ៍សាត់ ហើយសឹមធ្វើពោធិ៍សាត់ ក៏យើងទាំងឡាយអង្គុយលើទីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយស្តាប់បាតិមោក្ខ ពោធិ៍សាត់ ឈ្មោះថា យើងបានធ្វើ ឬមិនបានធ្វើទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអង្គុយលើទីដែលសង្ឃសន្មតហើយក្តី មិនបានសន្មតក្តី ស្តាប់បាតិមោក្ខក្នុងទីណា ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា បានធ្វើពោធិ៍សាត់ក្នុងទីនោះហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃត្រូវការរបៀងពោធិ៍សាត់ពោធិ៍សាត់

ដែលសន្មតហើយមុននោះ នៅតូច ហើយត្រូវការតរបៀងថែមទៀតបាន។ ទំហំត្រឹមណា ចូរសន្មត
របៀងឧបោសថទំហំត្រឹមនោះចុះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវកំណត់
និមិត្តទាំងឡាយជាមុន។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល លុះកំណត់និមិត្តទាំងឡាយហើយ ត្រូវឲ្យសង្ឃ
ជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយ សង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញ
ត្រឹមណា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតរបៀងឧបោសថ ដោយនិមិត្តទាំង
ឡាយនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយ ដែលសង្ឃ
កំណត់ហើយ ដោយជុំវិញត្រឹមណា ឥឡូវសង្ឃសន្មតរបៀងឧបោសថ ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ។
ការសន្មតរបៀងឧបោសថ ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរ
លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គ
នោះនិយាយឡើង។ សង្ឃសន្មតរបៀងឧបោសថ ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះហើយ។ ការសន្មតរបៀង
ឧបោសថនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការ
ស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[១៦០] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយ ពួកភិក្ខុខ្ចីវស្សា ប្រជុំគ្នាមុន ក្នុងថ្ងៃដែលធ្វើឧបោសថ
នោះ ហើយចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា ព្រះថេរៈទាំងឡាយមិនមកទេ។ ឧបោសថក៏នៅជាគ្មាន
កំណត់កាល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ប្រជុំគ្នាមុន ក្នុងថ្ងៃដែលធ្វើឧបោសថ
នោះ។

[១៦១] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានអាវាសជាច្រើន តែមានសីមាស្មើគ្នា (មានសីមា
តែមួយ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសទាំងនោះ ដដែកគ្នាថា ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ចូរ
សង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងទីនេះ មានអាវាសច្រើន មានសីមាស្មើគ្នា ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្នុងអាវាសទាំងនោះ ដដែកគ្នាថា ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ចូរសង្ឃធ្វើ
ឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយទាំងអស់នោះប្រជុំធ្វើឧបោសថ
ជាមួយគ្នា តែថាភិក្ខុជាថេរៈនៅក្នុងទីណា ត្រូវសង្ឃប្រជុំគ្នាធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើ
ឧបោសថជាពួកឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៦២] សម័យនោះឯង ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុចេញពីស្រុកឈ្មោះអន្ទកវិន្ទ មកកាន់
ឧបោសថក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ឆ្លងស្ទឹងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ត្រូវទឹកក្អួចទៅបន្តិច ចីវរទាំងឡាយរបស់លោកក៏
ទទឹកអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុថា នៃអាវុសោ ហេតុ
អ្វីក៏ចីវររបស់អ្នកទទឹកអស់។ ព្រះមហាកស្សបនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំចេញពីស្រុកឈ្មោះអន្ទកវិន្ទ
មកកាន់ឧបោសថក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ឆ្លងស្ទឹងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ត្រូវទឹកក្អួចទៅបន្តិច ហេតុនោះចីវរ
ទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំទទឹកអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាណាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដែល
សង្ឃសន្មតហើយ ចូរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមាចុះភិក្ខុនៅក្នុងខេត្តសីមាបែបនេះ
ទុកជានៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះប្រាសចាកត្រៃចីវរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏
ឯសីមា ត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន
សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា
បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា។ នេះជាញ
ត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មាន
ឧបោសថជាមួយគ្នា ឥឡូវសង្ឃសន្មតសីមានោះ ឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា។ ការសន្មតសីមានេះ ឲ្យ
ជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម
មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ សង្ឃសន្មត
សីមានោះ ឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមាហើយ ការសន្មតនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម
ម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹង
ថា ការសន្មតនូវតិចីវរវិប្បវាសសីមា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ក៏ទុកចីវរទាំងឡាយក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ។ ចីវរទាំងឡាយនោះវិនាសទៅខ្លះ ត្រូវភ្លើងឆេះខ្លះ ត្រូវកណ្តុរទាំងឡាយកាត់ខ្លះ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយមានសម្ពត្តអាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ
ហេតុអ្វីក៏អ្នកទាំងឡាយមានសម្ពត្តអាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះនិយាយថា នៃ
អាវុសោ យើងទាំងឡាយដឹងថា ការសន្មតនូវតិចីវរវិប្បវាសសីមា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតហើយ
ក៏ទុកចីវរទាំងឡាយក្នុងចន្លោះផ្ទះនេះ ចីវរទាំងឡាយនោះបាត់ទៅខ្លះ ត្រូវភ្លើងឆេះខ្លះ ត្រូវកណ្តុរទាំង
ឡាយកាត់ខ្លះ ហេតុនោះ ទើបយើងមានសម្ពត្តអាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
ដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាណាដែល
សង្ឃសន្មត ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា ចូរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរ

វិប្បវាសសីមាចុះ លើកទុកតែស្រុក និងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯសីមានោះ ត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលទ្វាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូម សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា បើសម្មតិកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុក និង ឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ។ សីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ឥឡូវសង្ឃសន្មតសីមានោះ ឲ្យជាតិចីវរ វិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុក និងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ។ ការសន្មតសីមានេះ ឲ្យជាតិចីវរ វិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុក និងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុ អង្គនោះនិយាយឡើង។ សង្ឃបានសន្មតសីមានោះ ឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុក និង ឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញហើយ។ ការសន្មតនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូម ចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[១៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុនឹងសន្មតសីមា ត្រូវសន្មតសមានសំវាសសីមា[សីមា ដែលមានសំវាសស្មើគ្នា គឺសីមាដែលសង្ឃត្រូវតែធ្វើសង្ឃកម្ម ដោយព្រមព្រៀងគ្នា បែកគ្នាមិនបាន។ ជា មុន សីមសន្មតតិចីវរវិប្បវាសសីមា[សីមាដែលភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរបាន។ ជាខាងក្រោយ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុនឹងដកសីមា ត្រូវដកតិចីវរវិប្បវាសសីមាជាមុន សីមដកសមានសំវាស សីមាជាខាងក្រោយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯតិចីវរវិប្បវាសសីមា ត្រូវភិក្ខុដកយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលទ្វាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ តិចីវរវិប្បវាសសីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវដកតិចីវរវិប្បវាសសីមា នោះចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ តិចីវរវិប្បវាសសីមាណា ដែល សង្ឃសន្មតហើយ ឥឡូវសង្ឃដកតិចីវរវិប្បវាសសីមានោះចេញ។ ការដកនូវតិចីវរវិប្បវាសសីមានេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏ មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ តិចីវរវិប្បវាសសីមានោះសង្ឃបាន ដកហើយ។ ការដកនូវតិចីវរវិប្បវាសសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូម ចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯសមានសំវាសសីមា ត្រូវភិក្ខុដក យ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលទ្វាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណា ដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាសមានសំវាសសីមា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នាហើយ បើសម្មតិកម្ម

មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃដកសីមានោះចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូម
ព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណា ដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាសមានសំវាសសីមា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា
ហើយ ឥឡូវសង្ឃដកសីមានោះចេញ។ ការដកសីមា ដែលមានសំវាសសីមា មានឧបោសថជាមួយគ្នា
នេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់
លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ សង្ឃដកសីមា ដែលមាន
សំវាសសីមា មានឧបោសថជាមួយគ្នានោះហើយ។ ការដក សមានសំវាសសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ
ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[១៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចូលទៅអាស្រ័យស្រុកណាក្តី និងមណាក្តី ហើយនៅក្នុងសីមា
ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនបានតាំងទុកហើយ សីមាណាដែលជាតាមសីមា របស់ស្រុកនោះក្តី សីមា
ណាដែលជានិគមសីមារបស់និគមនោះក្តី សីមានេះហៅថា មានសំវាសសីមា មានឧបោសថជាមួយគ្នា
ក្នុងស្រុក ឬក្នុងនិគមនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើក្នុងព្រៃ មិនមែនស្រុក សីមាដែលកំណត់៧អង្គនូវ៖
[[អង្គកថា] ១អង្គនូវ៖មានប្រមាណ២៨ហត្ថ។] ដោយជុំវិញ សីមានេះហៅថា មានសំវាសសីមា មាន
ឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងព្រៃនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទឹងស្រែដែលកើតឯង មិនមានអ្នកណាដឹក
ជាទីខ្វល់ស្រាប់ ទឹកហូរមកពេញឯង។ ទាំងអស់មិនមែនជាសីមា សមុទ្រទាំងអស់មិនមែនជាសីមា
ជាតស្រះត្រង់បាឡីថា នទី ប្រែថា ស្ទឹងក៏បាន ទន្លេក៏បាន។ ទាំងអស់មិនមែនជាសីមា។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ទីណាដែលបុគ្គលកំណត់ ដោយសាច់ទឹករបស់មជ្ឈិមបុរស ដោយជុំវិញក្នុងស្ទឹងក្តី ក្នុង
សមុទ្រក្តី ក្នុងជាតស្រះក្តី ទីនេះហៅថា មានសំវាសសីមា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងទីមានស្ទឹងជា
ដើមនោះ។

[១៦៥] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុទំលាយ[១.២ អង្គកថា ថា ភិក្ខុទំលាយពន្ធសីមាភិក្ខុ
ដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន គឺប្រៀបដូចជាកន្លែង១មានដើមឈើ២ដើម មានមែកគង់ពាក់លើគ្នា ដើម
ស្វាយនៅទិសខាងកើត ដើមព្រីងនៅទិសខាងលិច។ ភិក្ខុ១ពួក ចង់សីមា យកដើមព្រីងជានិមិត្តសីមា
របស់ខ្លួន នៅទិសខាងលិច។ ភិក្ខុ១ពួកទៀត ចង់សីមាយកដើមស្វាយជានិមិត្តរបស់ខ្លួននៅទិសខាងកើ
ត។ ការចង់សីមាយ៉ាងនេះ ហៅថា ទំលាយ ឬរំលាយពន្ធសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន។ សីមា
ដោយសីមា។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូល
ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតមុនហើយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះ ប្រកបដោយធម៌មិនកម្រើក គួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណា

សន្មតជាខាងក្រោយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក មិនគួរតាំង នៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំលាយសីមា[២] ដោយសីមាទេ ភិក្ខុណាទំលាយ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង ធញត្តិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្របសង្កត់សីមាដោយសីមា។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប ទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែល ភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតមុនហើយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិន កម្រើក គួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតជាខាងក្រោយ កម្ម នោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក មិនគួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំង ឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវគ្របសង្កត់សីមា[អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុគ្របសង្កត់ពន្ធសីមាភិក្ខុដទៃ ដោយសីមារបស់ខ្លួន គឺ ចង់សីមារបស់ខ្លួនយកពន្ធសីមារបស់ភិក្ខុដទៃទាំងអស់ក្តី តែមួយកន្លែងក្តី មកទុកខាងក្នុងសីមារបស់ខ្លួន រ។ ដោយសីមាទេ ភិក្ខុណាគ្របសង្កត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ សន្មតសីមា ឲ្យដម្កល់ទុកនូវសីមន្តរិក[អដ្ឋកថា ថា ទីឧបចារៈរបស់សីមា គឺត្រូវសង្ឃទុកទីទំនេរពីសីមា ទៅចំនួន១ហត្ថក្តី ១ចំអាមក្តី ៤ធ្មប់ក្តី។ ហើយសីមសន្មតសីមា។

[១៦៦] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ឧបោសថមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឧបោសថទាំងនេះមានពីរយ៉ាងគឺ ឧបោសថមានក្នុងតិបិដី១៤មួយ ឧបោសថមានក្នុងតិបិដី ១៥មួយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបោសថមានតែពីរយ៉ាងប៉ុណ្ណោះ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមាន សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ឧបោសថកម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ឧបោសថកម្មទាំងនេះមាន៤គឺ ឧបោសថកម្មជាពួក មិនត្រូវ តាមធម៌១ ឧបោសថកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌១ ឧបោសថកម្មជាពួក តែត្រូវតាមធម៌១ ឧបោសថកម្មព្រមព្រៀងត្រូវតាមធម៌១។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្មទាំង៤នេះ ឯឧបោសថ កម្មដែលជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមាន សភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្មទាំង៤នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្ម ទាំង៤នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលជាពួក តែត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយ ធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតក៏មិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាព

យ៉ាងនេះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្មទាំង៤នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ តថាគត អនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវ សិក្សាថា យើងនឹងធ្វើឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ មានសភាពយ៉ាងនេះដូច្នោះ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយសិក្សាយ៉ាងនេះឯង។

[១៦៧] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បុតិមោក្ខទ្ទេសទាំងឡាយ មាន ប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មាន បន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុតិមោក្ខទ្ទេសទាំងនេះមាន៥គឺ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទាន ហើយសូត្រនូវ ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ដោយសុតបទ [អដ្ឋកថា ថា កាលបើសំដែងនិទានចប់ហើយ មិនបានសូត្រសិក្ខា បទដោយពិស្តារ គឺគ្រាន់តែសូត្រថា សុតា ខោ បនាយស្មន្តេហិ ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មាបេ។ អវិវេទមាន ហិ សិក្ខិតព្វន្តិ ដូច្នោះជាដើម ប្រែថា បារាជិកធម៌ទាំង៤ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយបានស្តាប់ហើយ។ បេ។ កុំរិវាទគ្នា គប្បីសិក្សាចុះ។] នេះជាបុតិមោក្ខទ្ទេសទី១។ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទាន ហើយសំដែងនូវ បារាជិកទាំង៤ ហើយសូត្រឧទ្ទេសដែលសេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបុតិមោក្ខទ្ទេសទី២។ ត្រូវភិក្ខុ សំដែងនូវនិទាន ហើយសំដែងនូវបារាជិក៤ សំដែងនូវសង្ឃាទិសេស១៣ ហើយសូត្រនូវឧទ្ទេសដែល សេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបុតិមោក្ខទ្ទេសទី៣។ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទាន ហើយសំដែងនូវ បារាជិកទាំង៤ សំដែងនូវសង្ឃាទិសេស១៣ សំដែងនូវអនិយត២ ហើយសូត្រឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ ដោយសុតបទ នេះជាបុតិមោក្ខទ្ទេសទី៤។ ឧទ្ទេសដោយពិស្តារជាបុតិមោក្ខទ្ទេសទី៥។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ បុតិមោក្ខទ្ទេសមាន៥យ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគអនុញ្ញាតការសំដែងនូវបុតិមោក្ខដោយសង្ខេបហើយ ក៏សំដែងនូវបុតិមោក្ខដោយសង្ខេប សព្វកាល (រាល់ៗថ្ងៃឧបោសថ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះ អង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបុតិមោក្ខដោយសង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងកោសលជនបទ មានសញ្ញារក្សីយ[អដ្ឋកថា ថា ក៏យកើតពីមនុស្សនៅក្នុងព្រៃ] ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអាចនឹងសំដែងនូវបុតិមោក្ខ ដោយពិស្តារបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មាន បន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសំដែងនូវបុតិមោក្ខ ដោយសង្ខេបបាន។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកធាតុភិក្ខុ សូម្បីមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ ក៏សំដែងនូវ បុតិមោក្ខដោយសង្ខេប។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់

មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើគ្មានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន ក្នុងពេលដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ។ ឯអន្តរាយក្នុងពេលដែលសំដែងបាតិមោក្ខនោះ (មាន១០យ៉ាងគឺ) អន្តរាយអំពីស្តេច (គឺមានស្តេចយាងចូលមក) អន្តរាយអំពីចោរ (គឺមានចោរចូលមកលុកលុយ) អន្តរាយអំពីភ្លើង (គឺមានភ្លើងព្រៃឆេះរាលមក ឬភ្លើងអន្ទះកើតឡើង) អន្តរាយអំពីទឹក (គឺមានភ្លៀងខ្លាំង ឬជំនន់ហូរមក) អន្តរាយអំពីមនុស្ស (គឺមានមនុស្សច្រើនចូលមក) អន្តរាយអំពីអមនុស្ស (គឺខ្មោចចូលភិក្ខុ) អន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ អំពីសត្វទីយជាតិ (ពួកសត្វលូនវាវ) អន្តរាយដល់ជីវិត (គឺមានភិក្ខុកើតជម្ងឺស្លាប់ ឬមានមនុស្សមានពៀររំលោភសម្លាប់ភិក្ខុ) អន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ (គឺមានមនុស្សមកចាប់ភិក្ខុផ្សិត)។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយទាំងឡាយបែបយ៉ាងនេះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន កាលបើមិនមានសេចក្តីអន្តរាយទេ ឲ្យភិក្ខុសំដែងដោយពិស្តារ។

[១៦៨] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនមានគេអាវាធនា ក៏សំដែងធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគេមិនអាវាធនា មិនត្រូវសំដែងធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈសំដែងធម៌ខ្លួនឯង ឬអាវាធនាភិក្ខុដទៃបាន។

[១៦៩] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនទាន់បានការសន្មតិ ក៏សួរវិន័យ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មតិ មិនត្រូវសួរវិន័យ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសួរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានការសន្មតិ សួរវិន័យ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះៗ ត្រូវសន្មតខ្លួន ដោយខ្លួនឯងក៏បាន ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន។ ក៏ឯសន្មតខ្លួន ដោយខ្លួនឯងនោះ ដូចម្តេច។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំសូមសួរវិន័យនឹងភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ភិក្ខុត្រូវសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងយ៉ាងនេះៗ ក៏ឯភិក្ខុដទៃ ត្រូវសន្មតភិក្ខុដទៃដូចម្តេច។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរសួរវិន័យនឹងភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ត្រូវភិក្ខុ

ដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ មានការសន្មតិហើយ ក៏សួរវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនពេញចិត្ត ក៏គម្រាមដោយប្រុងនឹងសម្លាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមានការសន្មតិហើយ មែន ត្រូវតែរមិលមើលបរិសទ្យ ពិចារណាបុគ្គលហើយសិន សិមសួរវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ គ្មានការសន្មតិក៏ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មតិ មិនត្រូវដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាដោះស្រាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានការសន្មតិហើយ ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនក៏បាន ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន។ ក៏ឯខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនឯង តើដូចម្តេច។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសួរវិន័យនឹងខ្ញុំហើយ ខ្ញុំត្រូវតែដោះស្រាយ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ។ ក៏ឯភិក្ខុដទៃ សន្មតភិក្ខុដទៃ តើដូចម្តេច។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវដោះស្រាយវិន័យដែលភិក្ខុឈ្មោះនេះសួរ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ បានការសន្មតិហើយ ក៏ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនគាប់ចិត្ត ក៏គម្រាមប្រុងនឹងសម្លាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមានការសន្មតិហើយមែន ត្រូវតែរមិលមើលបរិសទ្យ ពិនិត្យបុគ្គលហើយសិន សិមដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។

[១៧០] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចោទអាបត្តិចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនមិនទាន់បានសូមឱកាស (ជាមុន)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចោទអាបត្តិចំពោះភិក្ខុ ដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស (ជាមុន) ទេ ភិក្ខុណាចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូមឱកាសថា សូមលោកដ៏មានអាយុបើកឱកាស(ឲ្យខ្ញុំ) ខ្ញុំចង់និយាយនឹងលោក ដូច្នោះហើយសិន សិមចោទអាបត្តិ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ឲ្យពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើកឱកាស ហើយចោទ

អាបត្តិ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនត្រេកអរ ក៏គម្រាមដោយប្រាថ្នានឹងសម្លាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុដទៃបើកឱកាសឲ្យហើយមែន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពិនិត្យមើលបុគ្គលហើយសិន សិមចោទអាបត្តិ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ គង់តែឲ្យយើងបើកឱកាសជាមុន (មិនខាន) ហើយក៏ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធ មិនមានអាបត្តិ បើកឱកាសជាមុន ក្នុងការមិនមែនជារឿង មិនមែនជាហេតុ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធ មិនមានអាបត្តិ បើកឱកាសក្នុងការមិនមែនជារឿង មិនមែនជាហេតុទេ ភិក្ខុណាឲ្យបើក (ឱកាស) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពិនិត្យមើលបុគ្គលហើយសិន សិមឲ្យគេបើកឱកាស។

[១៧១] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ នៅតែធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ដដែល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុណាមួយធ្វើកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុហាមឃាត់បាន។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ កាលបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ ក៏ហាមឃាត់។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ក៏គម្រាមដោយប្រុងសម្លាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញក៏បាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងសំណាក់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនោះឯង។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ក៏គម្រាមដោយប្រុងនឹងសម្លាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ២ ឬធួរូប ហាមឃាត់ ឲ្យភិក្ខុ២ ឬព្យរូប ប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញឲ្យភិក្ខុ១រូប អធិដ្ឋាន (តាំងចិត្ត) ថា កម្មនោះមិនគាប់ចិត្តដល់អញទេ។

[១៧២] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ក៏ក្លែង ធ្វើមិនឲ្យពួច្យាស។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់

បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវក្លែង មិនឲ្យឮច្បាស់ទេ ភិក្ខុណាមិន ឲ្យឮច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ ជាអ្នកសំដែងបាតិមោក្ខដល់សង្ឃ មានសំឡេងដូចក្អែក។ ទើបឧទាយិដ៏មានអាយុមានសេចក្តីគិតដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ហើយថា ត្រូវភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់ ឯអាត្មាអញមានសំឡេងដូចក្អែក គួរ អញប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ខំប្រឹងគិតថា អញ ត្រូវធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់ ដោយបការដូចម្តេច កាលបើភិក្ខុខំប្រឹង (ដូច្នោះ) ទើបមិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៧៣] ក៏សម័យនោះឯង ទេវទត្ត សំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងបរិសទ្យ ព្រមជាមួយនឹងគ្រហស្ថ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង ឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងបរិសទ្យ ជាមួយនឹងគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។

[១៧៤] ក៏សម័យនោះឯង ព្រហ្មគិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមានភិក្ខុអាវាជនា ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមិនមានគេអាវាជនា មិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ។

ចប់ អញ្ញត្តិភិក្ខុភាណវារៈទី១១។

[១៧៥] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធ អធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចោទនាវត្តនគរ ទ្រង់ត្រាច់ទៅដោយលំដាប់ ទើបបានទៅ ដល់ចោទនាវត្តនគរនោះ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនអង្គនៅក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុជាថេរៈក្នុងអាវាស នោះល្ងង់ មិនឆ្ងាស។ ភិក្ខុជាថេរៈនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្មបាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិថា បាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈ ជាធំ ក៏ព្រះថេរៈរបស់យើងនេះល្ងង់ មិនឆ្ងាស មិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខ ទ្វេស ត្រូវយើងប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវបាតិមោក្ខសម្រេចលើភិក្ខុដែល ឆ្ងាស ប្រតិពល ក្នុងអាវាសនោះ។

[១៧៦] ក៏សម័យនោះឯង ឧបោសថថ្ងៃនោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ សុទ្ធតែល្ងង់ មិនឆ្ងាស។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាវាធនាព្រះថេរៈថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈនោះនិយាយ យ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសំដែងបាតិមោក្ខមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាវាធនាព្រះថេរៈទី២ថា បពិត្រ ព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈទី២នោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នៃ អាវុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាវាធនាព្រះថេរៈទី៣ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះ ថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈទី៣នោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាវាធនាជរាបដល់ភិក្ខុថ្មីក្នុងសង្ឃ ដោយឧបាយនេះឯងថា ចូរលោកដ៏មានអាយុសំដែង នូវបាតិមោក្ខ។ ភិក្ខុនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ឧបោសថថ្ងៃនោះមានភិក្ខុច្រើនរូប ជាភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស នៅក្នុងអាវាសមួយ យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាវាធនាព្រះថេរៈថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈនោះនិយាយ យ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាវាធនាព្រះថេរៈទី២ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈទី២នោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសំដែង មិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាវាធនាព្រះថេរៈទី៣ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបា តិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈទី៣នោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាវាធនាជរាបដល់ភិក្ខុថ្មីក្នុងសង្ឃ ដោយឧបាយនេះឯងថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ភិក្ខុនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុរូប ទៅកាន់អាវាសដែលមាននៅជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះឯងថា នៃអាវុសោ ចូរ អ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តី គិតដូច្នេះថា យើងត្រូវបញ្ជូនលោកណាទៅឃ្នុំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មីបា ន។ ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ បើព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ត្រូវតែទៅ ភិក្ខុណាមិនទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៧៧] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងចោទនាវត្តនគរ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធ អធ្យាស្រ័យ ហើយត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះវិញទៀត។ ក៏សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយសួរពួក ភិក្ខុដែលកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន តិថីនៃបក្ខុបានប៉ុន្មានហើយ (គឺប៉ុន្មានកើត ប៉ុន្មានរោចហើយ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ យើងមិនដឹងទេ។ មនុស្ស ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈទាំងនេះ ត្រឹមតែវិជ្ជារាប់បក្ខុ (ប៉ុណ្ណោះ) មិនដឹងទៅហើយ។ ចំណង់បើការល្អណាមួយដទៃទៀត ធ្វើម្តេចពួកសម ណៈទាំងនេះនឹងដឹងបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនរាប់បក្ខុ ក្រន្ទះខែមួយៗ ហៅថាបក្ខុម្ល យៗ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណារៀនរាប់បក្ខុហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងអស់គ្នារៀនរាប់បក្ខុ។ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សសួរភិក្ខុទាំងឡាយដែល កំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងឡាយមានប៉ុន្មានអង្គ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ យើងមិនដឹងទេ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ បង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈទាំងនេះ ត្រឹមតែគ្នាមានប៉ុន្មាន ក៏មិនដឹង(ទៅ ហើយ) ធ្វើម្តេចឡើយ ពួកសមណៈទាំងនេះនឹងដឹងការល្អ តិចតួចដទៃបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល ដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យរាប់ពួកភិក្ខុ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងគួររាប់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលណា ហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរាប់ត្រឹមតែឈ្មោះ ឬឲ្យកាន់យកស្លាកក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។

[១៧៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងថាថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃឧបោសថ ក៏នាំគ្នាដើរទៅកាន់ ស្រុកឆ្ងាយ ដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមកដល់ក្នុងពេលដែលភិក្ខុកំពុងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក៏មាន មកដល់ក្នុងពេលដែលភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខចប់ហើយក៏មាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល ដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុប្រាប់ថា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ត្រូវភិក្ខុណា ប្រាប់ថ្ងៃឧបោសថហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈ ប្រាប់អំពីព្រឹក។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈមួយអង្គភ្លេច (មិនបានប្រាប់) អំពីព្រឹក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មាន

ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ក្នុងពេលឆាន់ក៏
បាន។ ភិក្ខុក៏ភ្លេចក្នុងពេលឆាន់ទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។
ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរលឹកឃើញកាលណា ប្រាប់
កាលនោះចុះ។

[១៧៧] ក៏សម័យនោះឯង រោងឧបោសថក្នុងអាវាសមួយស្មោកគ្រោក។ ភិក្ខុជាអាគន្ធកៈ
ទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងមិនបោសរោងឧបោសថ
សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបោសរោងឧបោសថ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះ
ដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណាបោសរោងឧបោសថហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្លីៗ
ពួកភិក្ខុខ្លី ដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនបោស។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់
ហើយ មិនត្រូវមិនបោសទេ (ថាត្រូវតែបោស) ភិក្ខុណាមិនបោស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង
ភិក្ខុមិនបានក្រាលអាសនៈ ក្នុងរោងឧបោសថ។ ភិក្ខុទាំងឡាយអង្គុយផ្ទាល់ដី កាយភិក្ខុក្តី ចិវរទាំងឡាយ
ក្តី ប្រឡាក់ដោយដី។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុក្រាលអាសនៈ ក្នុងរោងឧបោសថ។ ទើបភិក្ខុ
ទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណាក្រាលអាសនៈក្នុងរោងឧបោសថហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្លីៗ ពួកភិក្ខុខ្លី ដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនក្រាលអាសនៈ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនក្រាលអាសនៈទេ ភិក្ខុណាមិនក្រាល
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងរោងឧបោសថគ្មានប្រទីប។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាន់កាយគ្នាខ្លះ
ជាន់ចិវរគ្នាខ្លះ ក្នុងទីដីត។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអុជប្រទីបក្នុងរោងឧបោសថ។ ទើបភិក្ខុ
ទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណាអុជប្រទីបក្នុងរោងឧបោសថហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្លីៗ ពួកភិក្ខុខ្លី ដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនអុជប្រទីប។ ភិក្ខុ

ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនអុជប្រទីបទេ ភិក្ខុណាមិនអុជប្រទីប ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀងដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ប្រាកដក្នុងច្បាប់ឱ្យរូបទាំងឡាយតពីបាលីនេះយ៉ាងនេះថា ក៏សម័យ នោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកនៅចាំអាវាស ក្នុងអាវាសកន្លែងមួយ មិនចូលទៅដំកល់ទឹកឆាន់ មិនចូលទៅដំកល់ ទឹកប្រើប្រាស់។ ភិក្ខុជាអាគន្ធកៈទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកនៅ ចាំអាវាស មិនសមបើនឹងមិនដំកល់ទឹកឆាន់ មិនដំកល់ទឹកប្រើប្រាស់សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណាដំកល់ ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មី។ ពួកភិក្ខុថ្មី ដែលព្រះថេ រៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនដំកល់ទុក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនដំកល់ទុក (ត្រូវតែចូលទៅដំកល់ទុក) ភិក្ខុណាមិនដំកល់ទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៨០] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបសុទ្ធតែល្ងង់ មិនឆ្ងាស មានដំណើរទៅកាន់ទិស មិនបានលាអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ័។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាច្រើនក្នុងសាសនានេះ ជាភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស មាន ដំណើរទៅកាន់ទិស មិនលាអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ័។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ័សួរ ភិក្ខុទាំងនោះថា លោកទាំងឡាយនឹងទៅណា នឹងទៅជាមួយនឹងអ្នកណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ ទាំងនោះល្ងង់ មិនឆ្ងាស និយាយអាងពួកភិក្ខុដទៃ ដែលល្ងង់ មិនឆ្ងាស (ដូចគ្នា) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិន ត្រូវអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ័អនុញ្ញាតឲ្យទេ បើអនុញ្ញាតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ ល្ងង់ មិនឆ្ងាសទាំងនោះ ដែលអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ័មិនអនុញ្ញាត បើនៅតែទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន សុទ្ធតែល្ងង់ មិនឆ្ងាសនៅក្នុង អាវាសមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស។ ភិក្ខុ ដទៃជាពហុសូត្រ ចេះចាំព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិត ធ្វៀវឆ្ងាស មាន ប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីរង្វៀស ស្រឡាញ់ការសិក្សា ក៏មកក្នុងអាវាសនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះសង្រ្គោះ អនុគ្រោះនិយាយរាក់ទាក់ ទំនុកបម្រុងភិក្ខុជាពហុសូត្រ នោះ ដោយគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្គត់ ដោយដីស្អិត ឈើស្អន់ ទឹកខ្ពុរមាត់ លុបមុខ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ

មិនសង្រួម មិនអនុគ្រោះ មិននិយាយរាក់ទាក់ មិនទំនុកបម្រុង ដោយគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្គូផ្គង ដោយដីស្អិត ឈើស្ងួត ទឹកខ្ពស់មាត់ លុបមុខទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ឧបោសថថ្ងៃនោះ មានពួកភិក្ខុជាច្រើនរូបសុទ្ធតែល្ងង់ មិនឆ្ងាស នៅក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ជូនភិក្ខុទ្រូប ទៅកាន់អាវាសជិតខាង ក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក។ បើភិក្ខុ (ដែលត្រូវបញ្ជូនទៅនោះ) បានបាតិមោក្ខនុ៎ះ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសណាដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះទៅកាន់អាវាសនោះទាំងអស់គ្នា បើមិនទៅទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុជាច្រើនក្នុងសាសនានេះល្ងង់ មិនឆ្ងាស នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះបញ្ជូនភិក្ខុទ្រូប ទៅកាន់អាវាសជិតខាង ក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារហើយមក។ បើភិក្ខុនោះ បានបាតិមោក្ខនុ៎ះ មកយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ជូនភិក្ខុទ្រូបក្នុងរវាង៧ថ្ងៃថា នៃអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក។ បើភិក្ខុនោះ បានបាតិមោក្ខនុ៎ះ យ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសនោះទេ បើនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។

[១៨១] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទ្រូប បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នៅមានភិក្ខុឈឺភិក្ខុនោះមិនទាន់មក។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិបាន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះឲ្យបារិសុទ្ធិយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុទ្រូប ហើយធ្វើឧត្តរាសង្ក័ត្យៀងស្មាម្ខាង រួចអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជា ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យបារិសុទ្ធិ លោកចូរនាំបារិសុទ្ធិរបស់ខ្ញុំទៅ លោកចូរប្រាប់បារិសុទ្ធិរបស់ខ្ញុំ។ ភិក្ខុឈឺនោះបញ្ជាក់ដោយកាយ (ក្តី) បញ្ជាក់ដោយវាចា (ក្តី) បញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ក្តី) ឈ្មោះថា ឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ ភិក្ខុនោះមិនបញ្ជាក់ដោយកាយ មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយវាចាទេ មិនឈ្មោះថា ឲ្យបារិសុទ្ធិទេ។ បើភិក្ខុនោះបានបារិសុទ្ធិនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបានបារិសុទ្ធិនុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនាំភិក្ខុឈឺដោយគ្រៃ ឬតាំងមកក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ហើយធ្វើឧបោសថ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើ

គំនិតយ៉ាងនេះមានដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺថា បើយើងទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្នាតចាកទី អាពាធនឹងរឹត
តែចំរើន ឬនឹងស្លាប់ដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្នាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ស័យទៅធ្វើ
ឧបោសថក្នុងទីនោះ។ មិនត្រូវសង្ស័យធ្វើឧបោសថដោយពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិចៀសចេញចាកទីនោះទៅ ត្រូវឲ្យ
បារិសុទ្ធិដល់ភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទៅ សិ
កក្នុងទីនោះឯង (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកលាសិក្ខា(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
អ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សត្រួត(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នក
មានវេទនាគ្របសង្កត់(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ស័យលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នក
ត្រូវសង្ស័យលើកវត្ថុ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ស័យលើកវត្ថុ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិ
អាគ្រក់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ពើយ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថយ្យសំវាសកៈ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទៅចូលពួក
តិរិយ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាតិរច្ឆាន(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតា(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតា(ក្តី) ប្តេជ្ញា
ខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនី(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃ(ក្តី) ប្តេជ្ញា
ខ្លួនជាអ្នកញ៉ាំងព្រះលោហិតឲ្យពុរពងឡើង (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យញ្ជនក (មានភេទពីរក្តី) ត្រូវឲ្យបា
រិសុទ្ធិទៅភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិចៀសចេញ
ទៅក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំបារិសុទ្ធិមកដល់ឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិសឹក (ក្តី) ស្លាប់(ក្តី)។ បេ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យ
ញ្ជនក(ក្តី) ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ បារិសុទ្ធិ ក៏មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃ ហើយទើបចៀសចេញ
ទៅ បារិសុទ្ធិ ក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិ
ហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃ ហើយទើបសឹក (ក្តី) ស្លាប់(ក្តី)។ បេ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យ
ញ្ជនក(ក្តី) បារិសុទ្ធិ ក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបា
រិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃ ហើយដេកលក់ មិនបានប្រាប់ ឬក្លាំងភ្លេច មិនបាន
ប្រាប់ ឬចូលឈាន ហើយមិនបានប្រាប់ បារិសុទ្ធិ ក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ។ អាបត្តិ
មិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបា
រិសុទ្ធិទៅដល់សង្ឃ ហើយក្លែងមិនប្រាប់ បារិសុទ្ធិ ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ តែភិក្ខុអ្នកនាំ
បារិសុទ្ធិត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៨២] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា សង្ឃនឹងធ្វើកម្ម។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបន្ទូលយ៉ាងនេះ
ភិក្ខុទ្រុប បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុ
នោះមិនទាន់មក។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈបាន។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឆន្ទៈនោះ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះឲ្យយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុទ្រុប
ហើយធ្វើឧត្តរសង្កត់ស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជាឈឺឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យឆ
ន្ទៈ លោកចូរនាំឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំទៅចុះ ចូរប្រាប់ឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំ(ផង)។ ភិក្ខុឈឺនោះបញ្ជាក់ដោយកាយ(ក៏បាន)
បញ្ជាក់ដោយវាចា (ក៏បាន) បញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ក៏បាន) ឆន្ទៈ ឈ្មោះថាភិក្ខុឈឺនោះបានឲ្យហើយ។
ភិក្ខុឈឺមិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយ(ក្តី) មិនបានបញ្ជាក់ដោយវាចា(ក្តី) មិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយ
វាចា(ក្តី) មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបានឲ្យឆន្ទៈទេ។ បើបានឆន្ទៈនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិន
បានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវនាំភិក្ខុឈឺនោះមកក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ដោយគ្រៃ ឬសាំងមក ហើយ
ត្រូវធ្វើសង្ឃកម្មចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា បើយើងនឹងឲ្យ
ភិក្ខុឈឺឃ្នាតចាកទី អាពាធនឹងរឹតតែចម្រើន ឬនឹងស្លាប់ដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុឲ្យភិក្ខុឈឺ
ឃ្នាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ឃទៅធ្វើកម្មក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើកម្មជាពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈគេចចៀសចេញអំពីទីនោះ ត្រូវឲ្យឆ
ន្ទៈដល់ភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈ សឹកក្នុងទីនោះឯង
(ក្តី) ស្លាប់ទៅ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកពោលលាសិក្ខា(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវ
អន្តិមវត្ថុ (បារាជិកក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សច្រឡំ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើវាយ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នក
មានវេទនាគ្របសង្កត់(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នក
ត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិ
អាក្រក់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ពើយ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំវាសកៈ (អ្នកលួចសំវាសក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
អ្នកចូលពួកតិរិយ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសត្វតិរិច្ឆាន(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតា(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នក
សម្លាប់បិតា(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនី(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នក
បំបែកសង្ឃ(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុរពងឡើង (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យញ្ជនក (ក្តី)
ត្រូវឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈគេចចៀស
ទៅក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនបាននាំឆន្ទៈមកដល់ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុ
ឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈសឹកទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ(ក្តី) ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧក

តោព្យញ្ញនក(ក្ដី) ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនបាននាំឆន្ទៈមកទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈ ហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈទៅដល់សង្ឃ ហើយទើបចៀសចេញទៅ ឆន្ទៈ ឈ្មោះថា នាំមកដល់ហើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈទៅដល់ទៅសង្ឃ ហើយសឹកទៅ (ក្ដី) ស្លាប់ទៅ(ក្ដី)។ បេ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យញ្ញនក(ក្ដី) ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា បាននាំឆន្ទៈមកហើយ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃ ហើយដេកលក់ មិនបាន ប្រាប់(ក្ដី) ភ្លេច មិនបានប្រាប់(ក្ដី) ចូលសមាបត្តិមិនបានប្រាប់(ក្ដី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា បាននាំឆន្ទៈមកដល់ ហើយ។ ភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈ មិនត្រូវអាបត្តិ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃហើយ ក្លែងមិនប្រាប់ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា នាំឆន្ទៈមកដល់ហើយ។ ភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈត្រូវ អាបត្តិទុក្កដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឲ្យបារិសុទ្ធិក្នុង ឧបោសថថ្ងៃនោះឲ្យឆន្ទៈទៀតបាន។

[១៨៣] ក៏សម័យនោះឯង ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុ១រូបក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុង សាសនានេះ ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជា ញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយលែងភិក្ខុនេះ មួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះធ្វើឧបោសថរួច។ បើភិក្ខុបានការលែងនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើ មិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏ មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយនៅចាំក្នុងទីដ៏សមគួរ មួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិរួច។ បើភិក្ខុបានការឈប់បង្គំនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ នឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរ នាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃធ្វើឧបោសថរួច។ បើភិក្ខុបានការនាំទៅនុ៎ះយ៉ាង នេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថជាពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ក ដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ស្តេចទាំងឡាយ ចាប់ភិក្ខុក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ បេ។ ពួក ចោរចាប់... ពួកអ្នកលេងចាប់... ពួកជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុចាប់។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជន ជាសត្រូវនៃភិក្ខុអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរ លែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះធ្វើឧបោសថរួច។ បើភិក្ខុបានការលែងនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាល អ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរឈប់ បង្គំនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ មួយរំពេចសិន

ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិរួច។ បើភិក្ខុបានការឈប់បង្កង់នុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏មាន អាយុ ឈ្លើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរនាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃធ្វើឧបោសថ រួច។ បើភិក្ខុបានការនាំទៅនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថ ដោយពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៨២] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា (ព្រោះ) សង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ មានបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុរូប បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចំរើន នៅមានភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈត្រួត ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រួតទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង គឺមានភិក្ខុត្រួត១យ៉ាង រលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិន បានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកមិនបានសោះក៏មាន ភិក្ខុត្រួត១យ៉ាង មកកាន់ ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកមិនបានសោះក៏មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុត្រួតទាំងពីរយ៉ាងនោះ ភិក្ខុត្រួតណារលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបាន ខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃ កម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យឧប្បត្តកសម្មតិ ស្រេចក្តី សន្មតិថាជាមនុស្សត្រួត។ ដល់ភិក្ខុត្រួតបែបនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឧប្បត្តកសម្មតិ សង្ឃត្រូវឲ្យ យ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុ ឈ្មោះគគ្គៈ ជាមនុស្សត្រួត រលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិន បានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ។ បើសម្មតិ កម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃឲ្យឧប្បត្តកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុត្រួត ភិក្ខុឈ្មោះគ គ្គៈ គប្បីរលឹកឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថ បានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃគប្បីធ្វើឧបោសថ គប្បីធ្វើសង្ឃកម្ម ជាមួយភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន រៀបចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ ជាភិក្ខុត្រួត រលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្ម បានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិន បានខ្លះ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧប្បត្តកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុត្រួតថា ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ គប្បីរលឹក ឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថបានក្តី មក

មិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ នឹងធ្វើសង្ឃកម្ម ជាមួយភិក្ខុ
ឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន រៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន។ ការឲ្យឧបត្ថកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ ជាភិក្ខុត្រួត
ថាភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ រលឹកឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មក
កាន់ឧបោសថបានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ នឹង
ធ្វើសង្ឃកម្ម ជាមួយភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន រៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន ដូច្នោះ គាប់ចិត្តដល់លោក
ម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់អង្គ
នោះនិយាយឡើង។ សង្ឃឲ្យឧបត្ថកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ ជាភិក្ខុត្រួតហើយថា ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ
រលឹកឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថបានក្តី
មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ នឹងធ្វើសង្ឃកម្ម ជាមួយភិក្ខុ
ឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន រៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន។ ការឲ្យឧបត្ថកសម្មតិនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុ
នោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[១៨៥] ក៏សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ៤អង្គ គង់ក្នុងអាវាស១ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ត្រូវភិក្ខុធ្វើឧបោសថ ក៏
យើងទាំងឡាយជាជនស្រួប ត្រូវយើងទាំងឡាយធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
ដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុស្រួបសំដែងនូវបាតិមោក្ខបាន។ ក៏សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ៣រូប នៅក្នុងអាវាសមួយ ក្នុង
ឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក៏ឯយើងទាំងឡាយជាជនបីរូប ត្រូវយើងធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៣រូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯ
បារិសុទ្ធិឧបោសថនោះ ត្រូវភិក្ខុធ្វើយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថា
ចូរលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃទី១៥នេះ ជាថ្ងៃឧបោសថ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏
មានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយគួរធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈ ធ្វើ
ឧត្តរាសង្កៈ ធៀងស្នាម្នាង ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជាលឺឡើង រួចនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
យ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នៃ
អាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នៃអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គល
បរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ។ ត្រូវភិក្ខុខ្លីវស្សា ធ្វើឧត្តរាសង្កៈ ធៀងស្នា

ម្ចាស់ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជូលឡើង រួចនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា ទាន
ប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គល
បរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោក
ទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ២រូប នៅក្នុងអាវាសមួយ ក្នុង
ឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ក៏យើងទាំងឡាយ
ជាជនពីររូប ត្រូវយើងទាំងឡាយធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីររូបធ្វើបា
រិសុទ្ធិឧបោសថបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបារិសុទ្ធិឧបោសថនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើយ៉ាងនេះ។
ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈ ធ្វើឧត្តរាសង្កៈ ចៀងស្នាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជូលឡើង ហើយពោលនឹងភិក្ខុខ្លី
យ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នៃអាវុសោ ខ្ញុំជា
បុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នៃអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំ
ទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ។ ត្រូវភិក្ខុខ្លីរស្សា ធ្វើឧត្តរាសង្កៈ ចៀងស្នាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជូល
ឡើង ហើយពោលនឹងភិក្ខុជាថេរៈយ៉ាងនេះថា ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថា
ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស
ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុតែមួយរូប នៅក្នុង
អាវាសមួយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុនោះ បានគិតដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
ភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុពីររូបធ្វើបារិសុទ្ធិ
ឧបោសថ ក៏អាត្មាអញនៅតែម្នាក់ឯង ត្រូវអញធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
ដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ
ភិក្ខុតែមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុតែងត្រឡប់មក
នៅក្នុងប្រទេសណាគឺក្នុងឧបដ្ឋានសាលាក្តី មណ្ឌបក្តី គល់ឈើក្តី ត្រូវភិក្ខុនោះបោសប្រទេសនោះហើយ
ចូលទៅដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ក្រាលអាសនៈ អុជប្រទីប ហើយត្រូវអង្គុយចាំ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយ
ដទៃមក ត្រូវភិក្ខុនោះធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនមកទេ ត្រូវ
ភិក្ខុនោះអធិដ្ឋានឧបោសថថា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថរបស់អញ បើមិនអធិដ្ឋានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបួនរូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុបីរូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក
ហើយសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសនោះទេ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ ភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុពីររូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថ ក្នុងអាវាសនោះទេ បើភិក្ខុទាំងនោះធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពីររូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុមួយរូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយអធិដ្ឋានឧបោសថក្នុងអាវាសនោះទេ បើអធិដ្ឋាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៨៦] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូបត្រូវអាបត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា មិនត្រូវភិក្ខុប្រកបដោយអាបត្តិ ធ្វើឧបោសថទេ ក៏អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ ត្រូវអញប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុ១រូប ហើយធ្វើឧត្តរាសង្កៈ ចៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជាលី ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិមានឈ្មោះនេះ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គប្បីសួរភិក្ខុត្រូវអាបត្តិនោះថា លោកឃើញអាបត្តិនោះឬ? ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិគប្បីប្រាប់ថា អើ ខ្ញុំឃើញ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ គប្បីប្រាប់ថា លោកគប្បីសង្រួមតទៅ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុ១រូប ធ្វើឧត្តរាសង្កៈ ចៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជាលីឡើង ហើយត្រូវនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ មានឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ។

[១៨៧] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នា (គឺអាបត្តិដូចគ្នា)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ភិក្ខុណាទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៨៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូបរលឹកឃើញអាបត្តិក្នុងពេលដែលសង្ឃកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា មិនត្រូវ

ភិក្ខុប្រកបដោយអាបត្តិធ្វើឧបោសថទេ ក៏អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ អញគប្បីប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុរលឹកឃើញនូវអាបត្តិ ក្នុងពេលដែលសង្ឃកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះគប្បីនិយាយនឹងភិក្ខុ (អង្គុយ) ជិតខាងយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ ខ្ញុំចេញពីទីនេះហើយ នឹងសំដែងអាបត្តិនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវធ្វើឧបោសថត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ (ក៏) មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះនិយាយនឹងភិក្ខុ (អង្គុយ) ជិតខាងយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ។

[១៨៧] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ មិនត្រូវទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ក៏សង្ឃទាំងអស់នេះ ត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ត្រូវយើងទាំងឡាយប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ជូនភិក្ខុរូប ទៅកាន់អាវាសជិតខាង ក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអារុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិក្នុងសំណាក់លោក។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនុ៎ះ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើសង្ឃមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់នេះត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា កាលណាសង្ឃនឹងឃើញភិក្ខុដទៃបរិសុទ្ធ មិនត្រូវអាបត្តិ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះ ក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុតែប៉ុណ្ណោះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ត្រូវភិក្ខុឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់នេះមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិស្មើភាគគ្នា កាលណាសង្ឃអស់សេចក្តីសង្ស័យ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងកាល

នោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើការអន្តរាយ ដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុតែប៉ុណ្ណោះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃនៅចាំ វស្សាក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុទ្រុប ទៅកាន់អាវាសជិតខាង ក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមក យើង ទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនោះ ដោយអាការ យ៉ាងនេះ ការបាននោះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវសង្ឃបញ្ជូនភិក្ខុទ្រុបទៅក្នុងរវាង៧ថ្ងៃថា នៃអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក។

[១៩០] សម័យនោះឯង មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា។ សង្ឃនោះ មិនដឹងឈ្មោះ មិនដឹងគោត្រ នៃអាបត្តិនោះ។ ភិក្ខុដទៃជាពហុសូត ចេះស្ទាត់នូវព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ចេះចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិតសមាសប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីអែង ស្រឡាញ់ការសិក្សា មកក្នុងអាវាសនោះ។ ភិក្ខុអង្គ ចូលទៅរកភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ ក្នុងទីដែលភិក្ខុនោះ បិតនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា នៃអាវុសោ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះ ផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះអ្វីៗ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ភិក្ខុណាធ្វើ យ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នៃអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោក សំដែងអាបត្តិនោះចេញ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ មិនមែនខ្ញុំតែម្នាក់ឯង ត្រូវអាបត្តិ នេះឡើយ សង្ឃទាំងអស់នោះក៏ត្រូវអាបត្តិនេះដែរ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃ អាវុសោ អ្នកដទៃត្រូវ (អាបត្តិ) ក្តី មិនត្រូវក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នៃអាវុសោ ណ្ហើយ ចូរលោកចេញ ចាកអាបត្តិរបស់ខ្លួនទៅ។ ទើបភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះហើយ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នៃអាវុសោ ឮថា ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នៃអាវុសោ លោកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិ ឈ្មោះនេះហើយ ចូរសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។ ក៏ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនប្រាថ្នាដើម្បីសំដែងអាបត្តិ នោះ តាមពាក្យភិក្ខុនោះឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះ អង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវ អាបត្តិស្មើភាគគ្នា។ សង្ឃនោះ មិនដឹងនាម មិនដឹងគោត្រ របស់អាបត្តិនោះទេ។ ភិក្ខុដទៃជាពហុសូត ស្ទាត់ក្នុងព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រង់វិន័យ ចេះចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិតសមាសប្រាជ្ញា មានសេចក្តី ខ្មាស សេចក្តីអែង ស្រឡាញ់ការសិក្សា មកក្នុងអាវាសនោះ។ ភិក្ខុអង្គ ចូលទៅរកភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ ក្នុងទីដែលភិក្ខុនោះបិតនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា នៃអាវុសោ

ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះអ្វីដែរឬ? ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុណាមួយធ្វើយ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នៃអារុសោ លោកត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ មិនមែនតែខ្ញុំម្នាក់ឯង ត្រូវអាបត្តិនេះទេ សង្ឃទាំងអស់នេះក៏ត្រូវអាបត្តិនេះដែរ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ អ្នកដទៃត្រូវ (អាបត្តិ) ក្តី មិនត្រូវក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នៃអារុសោ ណ្ហើយ ចូរលោកចេញចាកអាបត្តិរបស់ខ្លួនទៅ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិនោះ តាមពាក្យភិក្ខុនោះហើយ ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នៃអារុសោ ឮថា ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នៃអារុសោ លោកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកទាំងឡាយសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំដែងអាបត្តិនោះ តាមពាក្យភិក្ខុនោះ ការសំដែងនេះ ជាការល្អ បើមិនសំដែងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុនោះស្តីថាឲ្យភិក្ខុទាំងនោះឡើយ ព្រោះខ្លួនគ្មានអំណាច (ស្តីថាឲ្យគេទេ)។

ចប់ ចោទនាវត្តកាលារៈ។

[១៩១] សម័យនោះឯង ក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុកិក្ខុដែលនៅជាប់ជានិច្ចក្នុងអាវាសមួយ គឺមិនមែនជាអាគន្តកភិក្ខុ។ ជាច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថសំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ (ស្រាប់តែមាន) ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងវេលានោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ មិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខឡើងម្តងទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺ

ចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មាន
ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិ
ន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុង
សំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃចំនួនស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ឧទ្ទេស
ដែលភិក្ខុសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថា សំដែងហើយដោយប្រពៃ ត្រូវតែស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់អំពី
នោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើ
មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងទីអាវាស១ ក្នុង
ឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះ ក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ
សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃតិចជាង
មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថា សំដែងហើយដោយប្រពៃ ត្រូវតែ
ស្តាប់ឧទ្ទេសសេសសល់អំពីនោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ
ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់
ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏
ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ
ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំង
នោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ
ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់
ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏
ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ
ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃចំនួនស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ បាតិមោក្ខដែល ដែលភិក្ខុបាន
សំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងល្អហើយ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុង
សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលធ្វើឧបោសថហើយនោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬ
ច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិក

ភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក
សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែង
បាតិមោក្ខរួចហើយ ស្រាប់តែមានអាវាសិកភិក្ខុដទៃតិចជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ បាតិមោក្ខដែល
ភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិ ក្នុង
សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ
ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់
ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏
ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុ
បរិសុទ្ធ ក៏មិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុង
ពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិន
ត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺ
ចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មាន
ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ
ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែង
បាតិមោក្ខរួចហើយ ពួកភិក្ខុបរិសុទ្ធមិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ
ស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ បេ។ តិចជាង។ បាតិមោក្ខដែល ភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះ
ថា បានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នក
សំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិក
ភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិន
បានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់
ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះ
ទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិសុទ្ធខ្លះក៏បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិក
ភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តង
ទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទី
អាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃ
នោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ

សំគាល់ថា ជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែង បាតិមោក្ខឡើង។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ពួកភិក្ខុបរិសទ្យខ្លះក៏ក្រោកចេញទៅ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ បេ។ តិចជាង។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបាន សំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ទាំងនោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទី អាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃ នោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ ឡើង។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ ក៏បានក្រោកចេញទៅ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវ សំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង សាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថា ជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើ ឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ បេ។ តិចជា ង។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវ ប្រាប់បារិសុទ្ធិ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

ចប់ វិធីដែលភិក្ខុធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិ មាន១៥យ៉ាង។

[១៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិក ភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ដែរ។ ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជា ពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែង បាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ទាំងនោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ស្រាប់តែពួក អាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ បេ។ តិចជាង។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅ

ហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់ នូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ ច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ ច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ហេ្វ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ហេ្វ តិចជាង។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងល្អហើយ ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ កាលភិក្ខុបរិសុទ្ធមិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ។ ហេ្វ កាលភិក្ខុបរិសុទ្ធខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ។ ហេ្វ កាលភិក្ខុបរិសុទ្ធទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ហេ្វ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ហេ្វ តិចជាង។ បាតិមោក្ខដែល ភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

ចប់ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មជាបច្ចេកពួកថាព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ធ្វើឧបោសថ មាន១៥យ៉ាង។

[១៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងគួរធ្វើឧបោសថ ឬមិនគួរធ្វើទេ ហើយចេះតែធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង

ឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាប។ ប្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ បេ។ តិចជាង។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាប ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងគួរធ្វើឧបោសថ ឬមិនគួរធ្វើទេ ហើយចេះតែធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបនឹងសំដែងបាតិមោក្ខរួច។ បេ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់បានក្រោកចេញនៅឡើយ។ បេ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះបានក្រោកចេញទៅហើយ។ បេ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ប្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាប។ ប្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ បេ។ តិចជាង។ បាតិមោក្ខដែល ភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បរិសទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាប។

ចប់ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយធ្វើឧបោសថ មាន១៥យ៉ាង។

[១៩៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីរង្ស៊ីសថា យើងគួរតែធ្វើឧបោសថ មិនមែនថាយើងមិនគួរធ្វើទេ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ប្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាប។ ប្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ បេ។ តិចជាង។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាប ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់ដល់។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីរង្ស៊ីសថា យើងគួរតែធ្វើ

ឧបោសថ មិនមែនថាយើងមិនគួរធ្វើទេ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ។ កាលដែលភិក្ខុ
ទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ។ កាល
កាលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញទៅហើយ
ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវ
សំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាប។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ
ស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ តិចជាង។ បាតិមោក្ខដែល ភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះ
ថា បានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នក
សំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាប។

ចប់ រឿងភិក្ខុធ្វើឧបោសថ ដោយមានសេចក្តីរឿស មាន១៥យ៉ាង។

[១៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិក
ភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា
មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានបំណងនឹងបំបែកថា ពួកភិក្ខុនុះចូរចាត់
បង់ទៅ ពួកភិក្ខុនុះចូរវិនាសទៅ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែង
បាតិមោក្ខទៅ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើន
ជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត។ ពួក
ភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្រើន។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។
បេ។ តិចជាង។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ
ត្រូវស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្រើន។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ
ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់។ ភិក្ខុទាំង
នោះ មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុះ ចូរចាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនុះចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វី
ដោយភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែ
សំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់បានក្រោកចេញនៅឡើយ។ កាល
ដែលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះ បានក្រោកចេញទៅហើយ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ បានក្រោក
ចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងពេលនោះឯង។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត។ តែពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្រើន។

បេ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើគ្នា មកដល់ក្នុងពេលនោះ។ បេ។ តិចជាង។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុ បានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុង សំណាក់ពួកភិក្ខុទាំងនោះចុះ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិបុណ្យថ្មីយ។

ចប់ រឿងភិក្ខុធ្វើឧបោសថ ដោយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃ មាន១៥យ៉ាង។

ចប់ តិក២៥។

[១៩៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិក ភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹង ថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាឡើយ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនដឹងថា ពួក អាវាសិកភិក្ខុដទៃ បានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាហើយ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុ ដទៃកំពុងដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាឡើយ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃបានដើរ ចូលមកខាងក្នុងសីមា។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនឮថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឮថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ បានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា។ បេ។ អាវាសិកភិក្ខុ និង អាវាសិកភិក្ខុមានចំនួន១៧៥តិកន័យ អាគន្ធកភិក្ខុ និងអាវាសិកភិក្ខុ ក៏មានចំនួន១៧៥ តិកន័យដែរ អាវាសិកភិក្ខុ និងអាគន្ធកភិក្ខុក៏មានចំនួន១៧៥តិកន័យដែរ អាគន្ធកភិក្ខុ និងអាគន្ធកភិក្ខុផងគ្នា ក៏មាន ចំនួន១៧៥តិកន័យដែរ ឬក្រុមទាំងអស់ត្រូវជា៧០០តិកន័យ ដោយបេយ្យាលមុខ។

[១៩៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី១២ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិក ភិក្ខុ ថ្ងៃទី១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ។ បើពួកអាវាសិកច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្ធកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាម ពួកអាវាសិកភិក្ខុវិញចុះ [អដ្ឋកថា ថា ពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសថា ថ្ងៃចាតុទ្ធសីឧបោសថ ចំណែកខាងពួក ភិក្ខុដែលមកពីដែនខាងក្រៅថា ថ្ងៃបណ្ណរសីឧបោសថ បើពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាស(ច្រើនជាង) បានធ្វើបុព្វ កិច្ចថា អដ្ឋុបោសថោចាតុទ្ធសោដូច្នោះហើយ ត្រូវតែពួកអាគន្ធកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាម កុំរឹងទទឹងឡើយ។ បើ ទុកជាស្មើគ្នា ក៏ត្រូវតែពួកអាគន្ធកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុដែរ។ បើពួកអាគន្ធកច្រើនជាង ត្រូវ ពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្ធកភិក្ខុវិញចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី១២ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវ ពួកអាគន្ធកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុចុះ។ បើចំនួនស្មើគ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្ធកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាម ពួកអាវាសិកភិក្ខុវិញ។ បើពួកអាគន្ធកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្ធកភិក្ខុ

វិញចុះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី១កើត ឬ១រោច របស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី១៥ របស់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ពួកអាវាសិកភិក្ខុមិនប្រាថ្នា (នឹងឲ្យ) មិនត្រូវឲ្យសេចក្តីព្រមព្រៀង ដល់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ចេញទៅក្រៅសីមា ហើយធ្វើឧបោសថ។ បើជាស្មើគ្នាវិញ ពួកអាវាសិកភិក្ខុមិនចង់ឲ្យ ក៏មិនត្រូវឲ្យសាមគ្គី ដល់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុដែរ ត្រូវតែពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ចេញទៅក្រៅសីមា ហើយធ្វើឧបោសថចុះ។ បើពួកអាគន្ធកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គី ដល់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅក្រៅសីមា។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី១៥ ជារបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃ១កើត ឬ១រោច ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឲ្យសាមគ្គី ដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅខាងក្រៅសីមា។ បើជាស្មើគ្នាវិញ ត្រូវពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឲ្យសាមគ្គី ដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅខាងក្រៅសីមា។ បើអាគន្ធកភិក្ខុច្រើនជាង អាគន្ធកភិក្ខុមិនប្រាថ្នា (នឹងឲ្យ) ក៏មិនត្រូវឲ្យសាមគ្គីដល់អាវាសិកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុ ចេញទៅធ្វើឧបោសថខាងក្រៅសីមា។

[១៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឃើញអាការរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញនិមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញគ្រៃ តាំង ពួក ខ្នើយ ដែលគេរៀបចំទុកល្អ ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ដែលគេដកល់ទុកល្អ ឃើញទឹកវិវេណាលីងល្អ របស់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះបានឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើលឡើយ លុះមិនបានគន់មើលហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ នោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏មិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយ ក៏បានឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏បានឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា នោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយខំគន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនោះ ចូរ បាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនោះ ចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឮដំណឹងអាការរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឮសូរជើងរបស់អាវាសិកភិក្ខុកំពុងចង្រ្កម ឮសំឡេងស្វាធាយ ឮសំឡេងក្អក ឮសំឡេងកណ្តាសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ

ទាំងឡាយ លុះឮហើយ មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬមិនមានទេ? អាគន្ធកភិក្ខុទាំង នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើលហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដៗ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏មិន ឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេច ក្តីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តី សង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនោះ ចូរចាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនោះ ចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឃើញ អាការរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ឃើញភេទរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ឃើញនិមិត្តរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ឃើញឧទ្ទេសរបស់ អាគន្ធកភិក្ខុ ឃើញបាត្រ ដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ឃើញចីវរដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ឃើញសំពត់និសីទនៈដែល ខ្លួនមិនស្គាល់ ឃើញទឹកសម្រាប់លាងជើង ទឹកសម្រាប់ស្រោចជើងរបស់អាគន្ធកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះ ឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ? អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេច ក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើលហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏មិនបានឃើញ លុះមិន ឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំ គន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយ ក៏ឃើញ លុះបានឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាប ត្តិ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយ ក៏ឃើញ លុះ ឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំ គន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ចូរចាត់បង់ទៅចុះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើ ឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឮអាការ របស់អាគន្ធកភិក្ខុ ភេទរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ឮសូរជើង របស់អាគន្ធកភិក្ខុកំពុងដើរមក ឮសូរផ្ទាត់ស្បែកជើង ឮសំឡេងក្អក សំឡេងកណ្តាស់របស់អាគន្ធកភិក្ខុ ទាំងឡាយ លុះឮហើយ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ? អាវាសិកភិក្ខុទាំង នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើលហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខដៗ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏មិនឃើញ លុះ
មិនឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ មិនត្រូវអាបត្តិ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់
មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ។
អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយ
ក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា នោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល
លុះគន់មើលហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនោះ ចូរបាត់បង់ទៅ
ចុះ ភិក្ខុទាំងនោះ ចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិបុ
ល្លច្ច័យ។

[១៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឃើញពួកអាវាសិក
ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា ពួកអាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ត្រឡប់ដោយលំឃើញថា ជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នា
ទៅវិញ លុះត្រឡប់ដោយលំឃើញថា ជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាហើយ ក៏មិនបានសួរ លុះមិនបានសួរ
ហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ បានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំង
នោះ លុះសួរហើយ ក៏មិនអាចគ្របសង្កត់បាន[អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចធ្វើភិក្ខុដែលមានសំវាស
ផ្សេងគ្នា ឲ្យមកជាអ្នកមានសំវាសរួមគ្នាវិញបាន គឺថា ឲ្យគេលះបង់ទិដ្ឋិរបស់គេមិនបាន។ លុះគ្រប
សង្កត់មិនបានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ បានសួរលទ្ធិ
របស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយ ក៏មិនអាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏ធ្វើ
ឧបោសថផ្សេងគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្ធកភិក្ខុ
ឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា តែពួកអាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រឡប់យល់ឃើញថា ជាអ្នក
មានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់យល់ឃើញថា ជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញហើយ ក៏មិន
បានសួរ លទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះមិនបានសួរហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ
អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ បានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយ ក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្រប
សង្កត់បានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ បានសួរលទ្ធិរបស់
ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយ ក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា
ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឃើញពួកអាគន្ធកភិក្ខុ
មានសំវាសផ្សេងៗគ្នា តែអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញថា ជាអ្នកមានសំវាស
ស្មើគ្នាវិញ លុះត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញថា ជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិ
របស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះមិនបានសួរហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ អាវាសិកភិក្ខុ

ទាំងនោះ បានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយ មិនអាចនឹងគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ បានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយ មិនអាចនឹងគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឃើញពួកអាគន្ធកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា តែអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញថា ជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញថា ជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះមិនបានសួរហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ បានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយ ក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ បានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយ ក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុហើយទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ រៀរលែងតែ (មានភិក្ខុល្មមគ្រប់គណៈសង្ឃ) រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាស (ទីដែលមិនមែនជាអាវាស) ដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាស ដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ

កិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានកិក្ខុ គឺអាវាស ឬ
អនាវាសណាដែលមានពួកកិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តី
អន្តរាយ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ កិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានកិក្ខុ ទៅ
កាន់អាវាស ដែលមានកិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានកិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានកិក្ខុ
គឺក្នុងអាវាស ឬអនាវាសណាដែលមានពួកកិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែ
មានសេចក្តីអន្តរាយ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ កិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ឬអនាវាស
ដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានកិក្ខុ ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានកិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬ
អនាវាសដែលមានកិក្ខុ គឺក្នុងអាវាស ឬអនាវាសណាដែលមានពួកកិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ រៀរ
លែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ កិក្ខុគប្បី
ចេញពីអាវាស ដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានកិក្ខុ (នោះបាន) គឺក្នុងអាវាសណាមានពួកកិក្ខុ
មានសំវាសស្មើគ្នា ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ។
ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ កិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាស ដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាស
ដែលមានកិក្ខុបាន... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានកិក្ខុ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួក
កិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបាន។ ម្នាលកិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ កិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាស ដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមាន
កិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានកិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានកិក្ខុ គឺក្នុងអាវាស
ឬអនាវាសណាដែលមានពួកកិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួន
អាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ កិក្ខុគប្បីចេញពី
អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានកិក្ខុ ហើយទៅកាន់អាវាស ដែលមានកិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមាន
កិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានកិក្ខុ គឺក្នុងអាវាស ឬអនាវាសណាដែលមានពួកកិក្ខុមាន
សំវាសស្មើគ្នា ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ។

[២០១] ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់កិក្ខុនីបរិសទ្យ ដែលអង្គុយ (ជាប់
ហត្ថបាស)ឡើយ កិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ
ដល់សិក្ខុមាណា... ដល់សាមណេរ... ដល់សាមណេរី... ដល់កិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខា... ដល់កិក្ខុដែលត្រូវ
អន្តិមវត្ថុ (គឺត្រូវអាបត្តិបារាជិកណាមួយ) ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅ (ជាប់ហត្ថបាស)ឡើយ កិក្ខុណា
សំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់កិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញ
អាបត្តិ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយជាប់ហត្ថបាសឡើយ កិក្ខុណាសំដែង កិក្ខុនោះត្រូវវិន័យធរកាត់ទោស

ឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនបានសំដែង
អាបត្តិ ដែលជាបរិសទ្ធសង្គមជាប់ហត្ថបាសឡើយ... មិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើក
វត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដែលជាបរិសទ្ធសង្គមជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ភិក្ខុនោះ
ត្រូវវិន័យធរកាត់ទោសឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់មនុស្សខ្ចើយ ដែលជា
បរិសទ្ធសង្គមជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់
បុគ្គលល្អចំសំវាស ... ដល់ភិក្ខុដែលរត់ចូលទៅកាន់ពួកតិរិយ... ដល់សត្វតិរច្ឆាន... ដល់មាតុយាតក
បុគ្គល គឺបុគ្គលដែលសម្លាប់មាតា... ដល់បិតុយាតកបុគ្គល គឺបុគ្គលដែលសម្លាប់បិតា ដល់អរហន្តយាត
កបុគ្គល គឺបុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត... ដល់បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី ... ដល់បុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ
... ដល់បុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ឲ្យពូរពងឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានភេទពីរ ដែល
ជាបរិសទ្ធសង្គមជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឧបោសថដោយការឲ្យបារិសុទ្ធិ ហៅថា បារិសិកៈ
(មានបរិសទ្ធក្រោកចេញទៅហើយ) រៀនលែងតែបរិសទ្ធមិនទាន់ក្រោកចេញ។

[២០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឧបោសថក្នុងថ្ងៃដែលមិនមែនជាថ្ងៃ
ឧបោសថឡើយ រៀនលែងសង្ឃសាមគ្គីឧបោសថចេញ។

ចប់ ឧបោសថក្ខន្ធកៈ។

ចប់ កាលារៈទី៣។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង៨៦។

ឧទ្ទាននៃឧបោសថក្ខន្ធកៈនោះគឺ

[២០៤] រឿងពួកតិរិយ និងព្រះបាទពិម្ពិសារ១ រឿងភិក្ខុប្រជុំគ្នាអង្គុយស្ងៀម១ រឿងសំដែងធម៌១
រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្លេងនៅក្នុងទិស្វាត់ ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខ១ រឿងភិក្ខុសំដែង
បាតិមោក្ខរាល់ថ្ងៃ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងមួយបក្ខម្តង១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
សំដែងបាតិមោក្ខចំពោះបរិសទ្ធរបស់ខ្លួន។ ទើបព្រះអង្គអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មដល់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀ
ងគ្នា១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតដែនសាមគ្គី១ រឿងព្រះមហាកប្បិននៅក្នុងមន្ទកុច្ឆិមិគទាយវន១ រឿង
ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសម្មតិសីមា១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្មតសីមាធំពេក១ រឿងនទីបារសីមា១ រឿងភិក្ខុ

សំដែងបាតិមោក្ខរាល់ៗបរិវេណ១ រឿងអាវាសតែមួយ កិក្ខុសន្មតឲ្យមានរោងឧបោសថពីរ១ រឿងកិក្ខុ
សន្មតរោងឧបោសថតូចពេក១ រឿងកិក្ខុខ្ចីវស្សា ប្រជុំគ្នាធ្វើឧបោសថមុនកិក្ខុចាស់វស្សា១ រឿងក្រុងរាជ
គ្រឹះមានអាវាសច្រើន តែមានសីមាជាមួយគ្នា១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអវិប្បវាសសីមា និងសម្មតិសមាន
សំវាសសីមាមុន រួចសម្មតិអវិប្បវាសសីមាក្រោយ១ រឿងសូត្រកម្មវាចាដកសីមា១ រឿងតាមសីមាដែល
សង្ឃមិនបានសន្មត១ រឿងនទីសីមា- សមុទ្ធសីមា- ជាតសរសីមា និងឧទកុក្ខបសីមា១ រឿងធាតុគ្រិយកិក្ខុ
ទំលាយសីមាដោយសីមា១ រឿងធាតុគ្រិយកិក្ខុគ្របសីមាគេដោយសីមារបស់ខ្លួន១ រឿងកិក្ខុសង្ឃៗយថា
ឧបោសថមានប៉ុន្មាន និងកិក្ខុសង្ឃៗយថា ឧបោសថកម្មមានប៉ុន្មាន១ រឿងកិក្ខុសង្ឃៗយថា បាតិមោក្ខទ្រុស
មានប៉ុន្មាន១ រឿងកិក្ខុមានភ័យអំពីមនុស្សនៅក្នុងដងព្រៃ១ រឿងសំដែងបាតិមោក្ខសង្ខេបដោយឥតមាន
សេចក្តីអន្តរាយ១ រឿងកិក្ខុសំដែងធម៌ដោយឥតមានគេអាវាធនា១ រឿងកិក្ខុស្គរវិន័យដោយឥតមាន
សម្មតិ១ រឿងពួកធាតុគ្រិយកិក្ខុគម្រាមពួកកិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់១ រឿងពួកធាតុគ្រិយកិក្ខុគម្រាម
បំណងនឹងធ្វើឲ្យវិនាសដល់ពួកកិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ម្តងទៀត១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុ
សូមឱកាស ហើយសីមចោទ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យហាមឃាត់អធម្មកម្ម១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យ
កិក្ខុរូប ឬឧបហាមឃាត់បាន បើរូប ពារូបឲ្យប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញ១ រឿងពួកធាតុគ្រិយកិក្ខុ
សំដែងបាតិមោក្ខក្លែងធ្វើសំឡេងមិនឲ្យឮច្បាស់១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុដែលសំដែងបាតិមោក្ខខំ
ប្រឹងប្រែងធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់១ រឿងទេវទត្តសំដែងបាតិមោក្ខដល់បរិសទ្យមានទាំងគ្រហស្ថ១ រឿង
ពួកធាតុគ្រិយកិក្ខុឥតមានគេអាវាធនា ហើយសំដែងបាតិមោក្ខ១ រឿងកិក្ខុនៅក្នុងចោទនាវត្ត មិនស្គាល់ថ្ងៃ
ឧបោសថជាដើម១ រឿងកិក្ខុច្រើនរូបមិនស្គាល់ថ្ងៃឧបោសថជាដើម១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនកិក្ខុ
មួយរូបទៅរៀនបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះ១ រឿងកិក្ខុខ្ចីទទួលបង្គាប់កិក្ខុចាស់ ហើយមិន
បានទៅ១ រឿងមនុស្សសួរកិក្ខុថាប៉ុន្មានកើត ប៉ុន្មានរោច១ រឿងមនុស្សសួរថា ចំនួនកិក្ខុមានប៉ុន្មានអង្គ១
រឿងកិក្ខុមិនដឹងថាថ្ងៃឧបោសថ ហើយទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកឆ្ងាយ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុប្រាប់ថ្ងៃ
ឧបោសថដល់កិក្ខុផងគ្នា១ រឿងព្រះថេរៈភ្លេចឧបោសថកាល១ រឿងអាវាសមួយមានរោងឧបោសថ
ស្មោកគ្រោក១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលអាសនៈក្នុងរោងឧបោសថ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យអុជប្រទីប
ក្នុងរោងឧបោសថ១ រឿងកិក្ខុដើរទៅកាន់ទិស មិនលាអាចារ្យ ឧបជ្ឈាយ៍១ រឿងកិក្ខុដទៃជាពហូសូត១
រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនកិក្ខុមួយរូបទៅរៀនបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះ១ រឿងកិក្ខុ
ច្រើនរូបមិនឆ្ងាស នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ១ រឿងទ្រង់ឲ្យសង្ឃប្រជុំធ្វើឧបោសថ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
ឲ្យកិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិ១ រឿងទ្រង់ឲ្យសង្ឃប្រជុំធ្វើកម្ម១ រឿងពួកញាតិមកចាប់កិក្ខុមួយអង្គក្នុងថ្ងៃ
ឧបោសថ១ រឿងគគ្គកិក្ខុ១ រឿងកិក្ខុបួនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ១ រឿងកិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ១ រឿង

កិច្ចការរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ១ រឿងកិច្ចមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ១ រឿងកិច្ចត្រូវអាបត្តិ១ រឿងឆព្វគ្គិ
 យកិច្ចសំដែងសភាគាបត្តិ១ រឿងកិច្ចលើកឃើញនូវអាបត្តិក្នុងពេលដែលសំដែងបាតិមោក្ខ១ រឿងសង្ឃ
 ទាំងអស់ត្រូវសភាគាបត្តិហើយ មានសេចក្តីសង្ស័យ១ រឿងសង្ឃមិនស្គាល់នាមនិងគោត្ររបស់អាបត្តិ១
 រឿងកិច្ចជាពហុសូត១ រឿងអាវាសិកកិច្ចច្រើនរូប១ រឿងអាវាសិកកិច្ចដទៃស្មើៗគ្នា១ រឿងអាវាសិកកិច្ច
 ដទៃតិចជាង១ រឿងបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ១ រឿងបរិសទ្យខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ១ រឿង
 បរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញទៅហើយ១ រឿងអាវាសិកកិច្ចបានដឹងថាអាវាសិកកិច្ចដទៃមកមិនទាន់
 ដល់១ រឿងកិច្ចមានសេចក្តីសង្ស័យ១ រឿងកិច្ចមានសេចក្តីរង្ស៊ីសថា យើងគួរធ្វើឧបោសថ ឬមិនគួរធ្វើ១
 រឿងកិច្ចដឹងថា មានអាវាសិកកិច្ចដទៃមកមិនទាន់ដល់១ រឿងកិច្ចឃើញអាការជាដើមរបស់អាវាសិកកិច្ច
 ១ រឿងកិច្ចឮអាការជាដើមរបស់អាវាសិកកិច្ច១ រឿងអាគន្ធកិច្ច និងអាវាសិកកិច្ច១ រឿងអាវាសិកកិច្ច
 ថាថ្ងៃចាតុទ្ធសី តែអាគន្ធកិច្ចថា ថ្ងៃបណ្ណរសី១ រឿងថ្ងៃមួយរោច ឬមួយកើត របស់អាវាសិកកិច្ច តែ
 អាគន្ធកិច្ចថាថ្ងៃបណ្ណរសី១ រឿងអាវាសិកកិច្ច និងអាគន្ធកិច្ចទាំងពីរពួកមានភេទ និងសំវាសផ្សេង
 គ្នា ឬស្មើគ្នា១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យកិច្ចធ្វើឧបោសថ ដោយការឲ្យបារិសុទ្ធិ ឈ្មោះបារិសិកៈ១ រឿងទ្រង់
 ហាមមិនឲ្យធ្វើឧបោសថខុសថ្ងៃឧបោសថ រៀបលែងតែសង្ឃសាមគ្គីឧបោសថចេញ១ ឧទ្ធានទាំងនេះ ជា
 ហេតុធ្វើរឿងឲ្យជឿជាក់ច្បាស់ឡើង យើងបានចំណែកចែកទុកហើយ។

ចប់ ភាគ ៦។

មាតិកា

មហាខន្ធកៈ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងជាដម្បង ទ្រង់រំពឹងបដិច្ចសមុប្បាទធម៌

ពោធិកថា ពុទ្ធខន្ធនាគាថា

អដបាលនិគ្រោធកថា

មុចលិន្ធកថា

រាជាយតនកថា រឿងពាណិជឈ្មោះតបុស្ស និងកល្យាណ

ពុទ្ធបរិវិតកថា

ព្រហ្មយាចនកថា

ព្រហ្មយាចនកថា ពាក្យឧបមាដោយវត្ថុ មានផ្កាឧប្បល ជាដើម

ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា

រឿងឧបកាជីវក

រឿងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ

ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ

ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ ញាណមានបីប្រការ

ពុទ្ធខទាន ធម្មចក្ករបស់ពួកព្រះថេរៈ មានកោណ្ឌញ្ញ ជាដើម

អនត្តលក្ខណសូត្រ អនត្តកថា

អនត្តលក្ខណសូត្រ អនិច្ចកថា

អនត្តលក្ខណសូត្រ ការដឹង និងការឃើញដោយគួរដល់ពិត

រឿងយសកុលបុត្រ

រឿងមាតាបិតារបស់យសកុលបុត្រ

ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់បិតានៃយសកុលបុត្រ

ការសម្រេចនូវព្រះអរហត្តផលនៃព្រះយស

ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់មាតា និងស្រីបុរាណទុតិយិកានៃព្រះយស

និយាយអំពីផ្លូវរបស់គ្រហស្ថ ៤ នាក់ ជាសំឡាញ់នៃព្រះយស

រឿងគ្រហស្ថប្រមាណ ៥០នាក់ ជាសំឡាញ់នៃព្រះយស

និយាយអំពីព្រះអរហន្ត ៦១ ព្រះអង្គ

មានកថា

ការទ្រង់អនុញ្ញាតបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទា

ពាក្យពោលអំពីការរួចចាកអន្ទាក់មានទាំងឡាយ

រឿងកទ្ធុវគ្គិយកុមារ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា

ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គនៃកទ្ធុវគ្គិយកុមារ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា

រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បឋមប្បាជិហារ្យ

រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាជិហារ្យ ជាគំរប់ ៣

រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាជិហារ្យ ជាគំរប់ ៤

រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាជិហារ្យ ជាគំរប់ ៥

រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា និយាយអំពីថិវរបង្សកូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ

រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាជិហារ្យ មានទ្រង់នាំមកនូវផ្ទៃព្រីង ជាដើម

រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាជិហារ្យ មានទ្រង់បំបែកឧស ជាដើម

រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាជិហារ្យ មានទ្រង់និម្មិតចង្រ្កាន

រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បព្វជ្ជា និងឧបសម្បទានៃជដិលទាំងឡាយនោះ

បាជិហារ្យចំនួនបីពាន់ប្រាំរយ

អាទិត្តបរិយាយសូត្រ

ពុទ្ធកុណាកថា ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ

ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ពាក្យពោលអំពីការលះបង់នូវគ្រឿងយញ្ញ

ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ អនុបុត្រីកថា

ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលក្រុងរាជគ្រឹះ

គាថាជាចម្រៀងរបស់ព្រះឥន្ទ

រឿងព្រះឥន្ទ

ព្រះតម្រិះរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ការទ្រង់ទទួលនូវអារាម

បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជក ឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន រឿងអស្សជិត្តេរ

បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជក ឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ពាក្យបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត

បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ធម្មចក្ករបស់មោគ្គល្លាន

បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជក ឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន រឿងបរិវាររបស់លោកនោះ

បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន

ពាក្យចោទដោយគាថា

និទាននៃឧបជ្ឈាយវត្ត

វត្តដែលកូនសិស្សត្រូវធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយវ

ឧបជ្ឈាយវត្ត

សទ្ធិវិហារិកវត្ត

បណាមកថា

ការសូមឲ្យឧបជ្ឈាយវអត់ទោស

សន្និសីទវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាង គួរឲ្យឧបដ្ឋាយិកបណ្តេញចេញ

រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់

ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា

រឿងកិក្ខុ ១ រូប

រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់

ការប្រាប់និស្ស័យ ៤ ជាដើម

ឧបដ្ឋាយសន្និសីទវិហារិកកថា

អាចរិយន្តេវាសិកកថា

អាចរិយវត្ថុ

អន្តេវាសិកវត្ថុ

បណាមកថា

អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាង គួរឲ្យអាចារ្យបណ្តេញចេញ

អាចរិយន្តេវាសិកកថា

ការរម្ងាប់និស្ស័យចាកឧបដ្ឋាយិក និងអាចារ្យ

ឧបសម្បទាទេតព្វបញ្ចក ១៦ ដង

ឧបសម្បទាទេតព្វតក្ក ១៦ ដង

តិគ្គិយបរិវាសិកកថា

ពាក្យពោលអំពីបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ មិនញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ

ពាក្យពោលអំពីបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ

អន្តរាយិកធម្មកថា អាពាធ ៥ យ៉ាង

អន្តរាយិកធម្មកថា បព្វជ្ជានៃរាជអាមាត្យ

ចោរប្រាកដដូចទង់ជ័យ ចោរទំលាយគុក

ចោររាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី

អភយូរវេរោណារាវ ពួកមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម ជាដើម

អភយូរវេរោណារាវ ភណ្ណកម្ម

អភយូរវេរោណារាវ រឿងទារកមានពួក ១៧

រឿងត្រកូលធ្វើមរណកាលដោយអហិរវាតរោគ

ភិក្ខុ ១ រូប មិនត្រូវឲ្យសាមណេរ ២ រូប បម្រើ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀសចេញទៅកាន់ទក្ខិណាគិរិជនបទ

អភយូរវេរោណារាវអង្គ (៥) នៃពួកភិក្ខុដែលគួរនៅបានមិនបាច់មាននិស្ស័យ

រាហុលសាមណេរប្បព្វជ្ជា

ព្រះបាទសុទ្ទោទនសក្យរាជ និយាយអំពីបុគ្គលដែលមាតាបិតាមិនអនុញ្ញាត

សិក្ខាបទ ១០ របស់ពួកសាមណេរ

រឿងទណ្ឌកម្មពួកសាមណេរ

នាសន្តី ១០ របស់ពួកសាមណេរ

មនុស្សខ្ចីយ

មនុស្សល្អចំសំវាស មនុស្សចូលពួកតិរិយ

រឿងនាគ

មនុស្សដែលសម្លាប់មាតាមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា

មនុស្សដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្តសង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា

មនុស្សឧកតោព្យញ្ញនក (មនុស្សមានភេទពីរ) សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា

ពួកសាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ៍ ជាដើម សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា

មនុស្សគ្មានបាត្របីវរ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា

ពួកមនុស្ស មានដាច់ដៃ ជាដើម ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា

និស្សយវិធី

កុមារកស្សបមានអាយុ ២០ឆ្នាំ ដោយរាប់យកឆ្នាំនៅក្នុងគក្ក៍ផង បានឧបសម្បទា

ការសម្មតិនូវភិក្ខុអ្នកប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខ

ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្ម

និស្ស័យ (បច្ចុយជាគ្រឿងអាស្រ័យរបស់បព្វជិត) ៤ យ៉ាង

អករណីយកិច្ច (កិច្ចដែលបព្វជិតមិនត្រូវធ្វើ) ៤ យ៉ាង

រឿងភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ជាដើម

ឧទ្ទានតាថា

ឧបោសថក្នុងក

ការស្តាប់ធម៌

ការសំដែងបាតិមោក្ខ

និទានុទ្ទេសវិកង្គ

ការសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ

រឿងមហាកប្បិន

ការសន្មតិសីមា

នទីបារសីមា ការសន្មតិនូវរោងឧបោសថ

រោងឧបោសថតូចពេក

អាវាសច្រើនមានសីមាស្មើគ្នា គឺមានសីមាតែមួយ

រឿងព្រះមហាកស្សបត្ថេរ ការសន្មតិនូវអវិប្បវាសសីមា

តិចីវរវិប្បវាសសីមា

ការសូត្រដកតិចីវរវិប្បវាសសីមា

ការទំលាយសីមាដោយសីមា និងសីមន្តរិក (ទីឧបចារនៃសីមា)

ឧបោសថមានពីរ (ចាតុទ្ធសីឧបោសថ១ បណ្ណរសីឧបោសថ១)

ការសំដែងបាតិមោក្ខ មាន ៥ យ៉ាង

ការសន្មតិខ្លួន ការសន្មតិភិក្ខុដទៃ

ការធ្វើនូវកម្មមិនមែនជាធម៌ ជាដើម

បាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ

ភិក្ខុច្រើនរូបល្ងង់មិនឆ្ងាស

ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនរាប់បក្ខ

ត្រូវភិក្ខុបោសរោងឧបោសថ

ការឧបប្រទីបក្ខរោងឧបោសថ

ពួកភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្ងាស មានដំណើរទៅកាន់ទិស

ការនាំមកនូវបារិសុទ្ធិនៃភិក្ខុឈឺ

ការនាំមកនូវឆន្ទៈនៃភិក្ខុឈឺ

និយាយអំពីពួកជន មានញាតិ ជាដើម ចាប់ភិក្ខុ

ភិក្ខុត្រួតមានពីរយ៉ាង ការសន្មតិវិទ្យាភិក្ខុត្រួត

ការសំដែងនូវបាតិមោក្ខ បារិសុទ្ធិឧបោសថ

អធិដ្ឋានឧបោសថ ការសំដែងអាបត្តិ

ភិក្ខុអ្នករលឹកឃើញអាបត្តិ ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសង្ឃឹយក្នុងអាបត្តិ

សង្ឃត្រូវសកាតាបត្តិ

ការធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិ មាន ១៥ យ៉ាង

ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មជាបក្ខពួកថា ព្រមព្រៀងគ្នា មាន១៥ យ៉ាង

ការធ្វើឧបោសថប្រកបដោយសេចក្តីសង្ឃឹយ មាន១៥ យ៉ាង

ការធ្វើឧបោសថដោយមានសេចក្តីរឿស មាន១៥ យ៉ាង

ការធ្វើឧបោសថដោយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃ មាន១៥ យ៉ាង

ការធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា (ដោយអំណាច) នៃថ្ងៃឧបោសថ

ការធ្វើឧបោសថដោយបំណងនឹងបំបែកសង្ស័យ

ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា និងភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា

ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីបរិសទ្យដែលអង្គុយ (ជាប់ហត្ថបាស)

ឧទ្ទានតាថា